78/300

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ΠΕΡΙ

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝ ΑΥΤΩΙ ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΩΝ

ΕΚ ΤΩΝ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗΙ ΑΡΧΕΙΩΝ ΕΞΑΧΘΕΝΤΑ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΝΤΑ

ΥΠΟ

ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΛΕΓΡΑΝΔ

ΜΕΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

ΔΑΠΑΝΑΙΣ
ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΘΗΝΗΣΙΝ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΕΡΡΗ
1891

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ΠΕΡΙ

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝ ΑΥΤΩΙ ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΩΝ

τὸν Ῥήγαν τὰ προςήκοντα ἐγκώμια, ἀλλ' οὐδεὶς αὐτῶν προςθέτει τι, ἔστω καὶ ἐλάχιστον, εἰς τὴν ὑπὲρ μέτρον βραχεῖαν ἔκθεσιν τοῦ Νικολοπούλου.

Ὁ βίος τοῦ Ῥήγα ὑπὸ τοῦ Χριστοφόρου Περραιβοῦ (1) ἐξήγειρε τὴν περιέργειάν μου χωρὶς νὰ κορέσῃ αὐτὴν τελείως. Καὶ ἔχει μὲν ἀληθῶς τὴν ἀναμφισβήτητον ἀρετὴν ὅτι συνεγράφη ὑπ' ἀνδρὸς ὅςτις ἐγνώρισε τὸν Ῥήγαν, ὅςτις ὑπῆρξε μάρτυς αὐτόπτης τῆς ὑπὸ τῆς αὐστριακῆς ἀστυνομίας συλλήψεως αὐτοῦ, ὅςτις μάλιστα μικροῦ δεῖν συνεμερίζετο τὴν τύχην αὐτοῦ. Ἀλλ' ὁ Περραιβὸς ἡμάρτησε, κατ' ἐμὲ κριτὴν, μὴ περιορισθεὶς εἰς τὴν διήγησιν τῶν γεγονότων ὧν παρέστη αὐτόπτης καὶ ἰδίως σκεφθεὶς νὰ καταγράψῃ αὐτὰ μόλις ἑξήκοντα ὅλα ἔτη μετὰ τὴν τέλεσιν αὐτῶν. Ἡ δὲ πολὺ μεταγενεστέρα αὕτη σύνταξις ἐξηγεῖ καὶ τὸν λόγον δι' ὃν ὁ Περραιβὸς ὑπέπεσεν εἰς πολλὰ οὐσιώδη λάθη, ἰδίως δὲ εἰς τὴν ἐσφαλμένην ἀναγραφὴν τοῦ ἔτους 1;97 ὡς ἔτους τοῦ θανάτου τοῦ Ῥήγα.

Δὲν προτίθεμαι ἐνταῦθα νὰ κατακρίνω τὸν Περραιβόν· ἀλλὰ δὲν δύναμαι νἀποκρύψω, ὅτι μέρη τινὰ τοῦ φυλλαδίου του μοὶ ἐμπνέουσι μεγάλην δυσπιστίαν. Οὕτως, ἵνα περιορισθῶ εἰς ἓν μόνον παράδειγμα, ἡ διήγησις αὐτοῦ περὶ τῶν τελευταίων στιγμῶν τοῦ Ῥήγα εἶνε ἀναμφιλέκτως ὁ κατὰ παράδοσιν θρῦλος ὁ σχηματισθεὶς ἤδη ἀπ' αὐτοῦ τοῦ τέλους τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος περὶ τὸ ἔνδοξον τοῦ μάρτυρος ὄνομα. Φυσικὸν ἦτο ἐκ τοῦ πενθήρους καὶ μυστηριώδους σκότους τοῦ περιβάλλοντος τὴν θυσίαν τῶν ὀκτὼ μαρτύρων νἀπορρεύσωσι θρυλήματα ποικίλα, ἅτε τῆς δημώδους φαντασίας ἐχούσης ἐν Ἑλλάδι τὴν αὐτὴν καὶ ἀλλαχοῦ γονιμότητα. Ἐκ δὲ τοῦ ὑπὸ τοῦ Περραιβοῦ συγγραφέντος βίου ὁ ἱστορικὸς ἐκεῖνα μόνον ὀφείλει, κατὰ τὴν ταπεινήν μου γνώμην, νὰ παραλάβῃ ὅσα ἐνέχουσι χαρακτῆρα βεβαίας αὐτοψίας καὶ αὐτηκοΐας. Τὰ δὲ λοιπὰ δέν μοι φαίνονται δυνάμενα νἀνθέξωσιν εἰς τὴν ἐξέλεγξιν κριτικῆς πεφωτισμένης.

Τί δὲ νὰ εἴπωμεν περὶ τῆς διηγήσεως ἣν ἤκουσε τῷ 1861 ὁ γλύπτης Ἰωάννης Κόσσος, ὁ κατασκευάσας τὸν πρὸ τοῦ Πανεπιστημίου ἀνδριάντα τοῦ Ῥήγα, παρὰ Τούρκου τινὸς, ὅςτις διετείνετο ὅτι ἦτο τῷ 1798 δεσμοφύλαξ καὶ δήμιος, ἐβεβαίου δὲ ὅτι εἶχεν ὑπάρξει ὁ

(1) «Σύντομος βιογραφία τοῦ ἀοιδίμου Ῥήγα Φεραίου τοῦ Θετταλοῦ. Ἐν Ἀθήναις. 1860». Σελ. 59 εἰς 8ον.

έτερος τῶν δύο δημίων τῶν φονευσάντων τότε τοὺς Ἕλληνας καταδίκους; «Ὅτε δὲ ἦλθεν ἡ σειρὰ τοῦ Ῥήγα», ἔλεγεν ὁ δεσμοφύλαξ καὶ δήμιος εἰς τὸν Κόσσον, «ὁ σύντροφός μου εἶχε τὴν ἀνοησίαν νὰ λύσῃ «τῶν δεσμῶν τὴν δεξιὰν χεῖρα τοῦ δεσμώτου, νἀφήσῃ μάλιστα «ἐπ' αὐτῆς τὸν χαλκᾶ καὶ ἐπ' αὐτοῦ κρεμάμενον ἕνα κρίκον τῆς ἀλύ«σου. Ἐν ᾧ δὲ ἐγονάτισε νὰ λύσῃ καὶ τὸν πόδα, ὁ Ῥήγας δι' ἑνὸς «γρόνθου τῆς δεξιᾶς του ἔρριψεν ἐκτάδην νεκρὸν τὸν σύντροφόν μου. «Ἔντρομος γενόμενος, ἔσπευσα εἰς τὸν φρούραρχον· οὗτος δὲ ἔπεμψεν «ὁπλοφόρους νὰ πυροβολήσωσι μακρόθεν τὸν Ῥήγαν. Πρὶν δὲ ἐκ«πνεύσῃ οὗτος, εἶπε τουρκιστὶ τὰς ἑξῆς λέξεις· *Ἔτσι ἀποθνήσκουν «οἱ γίγαντες· ἐγὼ ἔσπειρα, ἔρχονται ἄλλοι νὰ θερίσουν*. Πεσὼν «δὲ ἐπὶ τοῦ πτώματος τοῦ συντρόφου μου, ἐσχημάτισε μετ' αὐτοῦ «σταυρόν. Τοῦτο ἐθεωρήθη δυσοίωνον, καὶ διετάχθη ὁ διαμελισμὸς «τοῦ γκιαούρη καὶ ἡ καταπόντισις αὐτοῦ ἐν τῷ ποταμῷ, ὅπου ἐρρί«φθησαν καὶ τῶν ἑτέρων τὰ πτώματα» (1).

Ἠδύνατό τις νὰ ποιήσῃ δρᾶμα ἐκ τῆς ἐκθέσεως ταύτης, ἀφ' ἧς οὐδὲν τῶν δραματικῶν στοιχείων λείπει. Ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ δεσμοφύλαξ ἐκεῖνος καὶ δήμιος ἔζη ἀκόμη τῷ 1875. Τὸν εἶδον δ' ἐγὼ αὐτὸς καὶ μάλιστα ἦλθον εἰς συνέντευξιν μετ' αὐτοῦ· ἄς μοι συγχωρηθῇ ἡ δημοσιογραφικὴ αὕτη ἔκφρασις. Οἱ ὁδηγοὶ τῶν ξενοδοχείων τοῦ Βελιγραδίου ἐγνώριζον αὐτὸν καλῶς καὶ ἐδείκνυον εἰς τοὺς ξένους ὡς ἓν τῶν ἀξιοθεάτων τῆς πόλεως.

Φαντάσθητε πρεσβύτην ὑψηλόν, ἔχοντα τὸ σῶμα εὐπαγές, τὸ πρόσωπον ὀστεῶδες, τοὺς ὀφθαλμοὺς γλαυκούς, τὴν ῥῖνα ἀέτειον, τὸ ἄνω χεῖλος κεκαλυμμένον ὑπὸ πυκνοῦ μύστακος πολιοῦ, βραχίονας δὲ μακροὺς ἀπολήγοντας εἰς χεῖρας ὑπερμεγέθεις. Τοιαύτη ἦτο ἡ σωματικὴ κατασκευὴ τοῦ ἀνδρός, ὃν μοι παρουσίασαν ὡς ὑπάρξαντα δήμιον ἐν Βελιγραδίῳ ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Κατῴκει δὲ οἶκον ἱκανῶς καθαρύλλον, καὶ ἐπὶ τῆς φλιᾶς αὐτοῦ εὕρομεν νωθρῶς ἐνοκλάζοντα τὸν πρεσβύτην. Ἐβαρβαροστόμει ὀλίγα ἑλληνικά, ἔλεγεν ὅτι εἶχεν ἡλικίαν ἑβδομήκοντα καὶ ἐννέα ἐτῶν (2), ἐβεβαίου ὅτι ὁ Ῥήγας ἦτο Βούλγαρος ῥαγιᾶς καὶ εἶχε φονευθῆ τῷ 1820. Οἱ τρεῖς οὗτοι τελευταῖοι

(1) *Γούδα* Παράλληλοι βίοι Τόμ. Β' σ. 146-147.

(2) Κατὰ τὴν βεβαίωσίν του ταύτην ἔπρεπε νὰ εἶχεν ἡλικίαν δύο μόνον ἐτῶν κατὰ τὸ 1798, ὅτ' ἐμαρτύρησεν ὁ Ῥήγας!

ἰσχυρισμοί του ἤρκουν πληρέστατα, ὅπως μὲ διαφωτίσωσι περὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀξιοπιστίας ἧς ἦτο ἀξία ἡ διήγησις τοῦ Ὀθωμανοῦ· ἀλλ' ἐν τούτοις τὸν παρεκίνησα νὰ την διηγηθῇ. Ἐγνώριζε δ' αὐτὴν προφανῶς ἐκ στήθους. Ἀφ' οὗ δ' ἐπέρανεν αὐτὴν καὶ παρενέβαλον εἰς τὴν χεῖρά του ὀλίγα νομίσματα, ἠρώτησα αὐτὸν ποίαν ἡλικίαν νὰ εἶχε πιθανῶς ὁ Ῥήγας. «Ἦτο πολὺ γέρων, ἀπήντησεν, εἶχε τὸ γένειον καὶ τὴν κόμην λευκὰ δίκην χιόνος». Ἔστην πάντη ἐνεός. Ὁ πρώην δήμιος διηγεῖτο ἁπλούστατα τὸν θρῦλον τὸν φερόμενον ἀνὰ τὰς ἀγυιὰς τοῦ Βελιγραδίου, μεταβάλλων αὐτὸν αὐτοσχεδίως κατὰ τὸ δοκοῦν. Μάλιστα ἀγαθός τις Σέρβος ἔμπορος, μεθ' οὗ συνεδείπνησα τὴν ἑσπέραν ἐν τῷ ἑστιατορίῳ, μοὶ διηγήθη φρικώδη παραλλαγὴν τοῦ θρύλου τούτου. Μοὶ εἶπε δῆλα δή, ὅτι εἶχεν ἀκούσει ἀξιοπίστου ἱερέως διηγουμένου, ὅτι οἱ δυστυχεῖς Ἕλληνες οἱ μετὰ τοῦ Ῥήγα εἶχον πριονισθῇ ζῶντες μεταξὺ δύο σανίδων, τὰ δὲ πτώματα αὐτῶν εἶχον γείνει βορὰ κυνῶν πλανωμένων. Ἀλλ' ἔκθεσις ἐπίσημος δημοσιευομένη μετὰ τῶν συνημμένων ἐνταῦθα ἐγγράφων ἀποδεικνύει ψευδῆ τὰ τοιαῦτα ἐπινοήματα.

Ἐκ τῆς παντελοῦς ταύτης ἀπορίας ἀξιοπίστων περὶ τοῦ Ῥήγα μαρτυριῶν ἀφορμώμενος ὁ Νικόλαος Γ. Πολίτης, ἀνέλαβε πρό τινων ἐτῶν ἐμβριθῆ ἔρευναν, σκοποῦσαν εἰς τὴν περισυλλογὴν εἰδήσεων ἀναφερομένων εἰς τὴν νεότητα τοῦ ἥρωος. Ἐδημοσίευσε δὲ τὸ πόρισμα τῶν ἐρευνῶν αὐτοῦ ἐν τῇ Ἑστίᾳ (1). Εἶνε δ' αἱ ἐνδιαφέρουσαι αὗται σελίδες σπουδαία συμβολὴ εἰς τὸν βίον τοῦ Ῥήγα. Τινὲς δὲ τῶν ἐν τῇ πραγματείᾳ ταύτῃ ἀναγραφομένων διηγήσεων συνελέχθησαν ἐξ αὐτοῦ τοῦ στόματος τῶν γερόντων τοῦ Βελεστίνου ὑπὸ τοῦ δημοδιδασκάλου τῆς κωμοπόλεως Γ. Βαϊουτοπούλου.

Τὸ φυλλάδιον τοῦ Νικολοπούλου, ἡ βιογραφία τοῦ Περραιβοῦ καὶ τὸ ἄρθρον τοῦ Πολίτου συναποτελοῦσι πᾶν ὅ τι βέβαιον περὶ τοῦ Ῥήγα ἦτο γνωστὸν μέχρι τοῦδε (2).

(1) «Ἡ νεότης τοῦ Ῥήγα» ἐν τῇ Ἑστίᾳ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1885, σ. 13 κ. ἑ.

(2) Ἡ βιογραφία τοῦ *Γούδα* ἐν τοῖς Παραλλήλοις βίοις (Τόμ. Β' σ. 123 κ. ἑ.) καὶ τὸ βιβλιάριον τῆς Ἀγγλίδος *Edmonds*, Rhigas Pheraios the Protomartyr of Greek Independence. A biographical Sketch. London. 1890, βάσιν κυριωτάτην ἔχουσι τὰς ἐν τῷ κειμένῳ ἀναφερομένας πηγάς.

Ἀλλ' ὅμως δὲν ἀπητεῖτο μακρὰ σκέψις ὅπως ἀνακαλυφθῇ ἐν τίνι τόπῳ ἠδύναντο νὰ εὑρεθῶσιν ἀσφαλῶς εὐρύτεραι εἰδήσεις. Ὁ Ῥήγας, συλληφθεὶς ἐν Τεργέστῃ, ἤχθη εἰς Βιέννην, ὅπου καὶ ἀνεκρίθη. Ἐν Βιέννῃ λοιπὸν ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ὁ φάκελος τῶν κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ ταξιδίου μου τινὸς εἰς Αὐστρίαν κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 1881, ἐπείσθην μετὰ βεβαιότητος, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τὸ τῶν Ἐξωτερικῶν ἐκέκτηντο ἐπίσημα ἔγγραφα ἀφορῶντα εἰς τὴν σύλληψιν καὶ ἔκδοσιν τῶν Ἑλλήνων. Ἀλλὰ διὰ λόγους, περὶ ὧν εἶνε ἀνωφελὲς νἀπασχολήσω τὸν ἀναγνώστην, δὲν ἠδυνήθην τότε νὰ λάβω γνῶσιν τῶν ἐγγράφων ἐκείνων.

Ἀλλὰ δευτέρα ἀπόπειρα, γενομένη μετὰ ἐννέα ἔτη, ἐστέφθη τέλος ὑπὸ ἐπιτυχίας. Χάρις εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν εὐγένειαν φίλων ἀφωσιωμένων, κατώρθωσα τὸ παρελθὸν ἔτος νὰ λάβω ἀντίγραφον λίαν ἐξηκριβωμένον πάντων τῶν περὶ Ῥήγα καὶ τῶν ἑταίρων αὐτοῦ ἐγγράφων τῶν ἀποκειμένων ἐν τοῖς ἀρχείοις τῶν δύο εἰρημένων ὑπουργείων. Καὶ τὸ ὑπουργεῖον δὲ τῶν Στρατιωτικῶν μοὶ παρέσχε μίαν σημείωσιν περὶ ἐγγράφων (1).

Ὡς θὰ ἴδῃ ὁ ἀναγνώστης ἐκ τῆς μελέτης τῶν δημοσιευομένων ἐγγράφων, ὑπῆρχον συνημμέναι εἰς τὴν περίληψιν τοῦ πρακτικοῦ τῆς ἀνακρίσεως τῶν Ἑλλήνων ἐπιστολαὶ τοῦ Ῥήγα αὐτόγραφοι, ἀντίτυπα τῆς προκηρύξεως αὐτοῦ καὶ ἄλλα ἔγγραφα. Ἀλλὰ πάντα ταῦτα λείπουσιν ἐκ τοῦ οἰκείου φακέλου, πᾶσαι δ' αἱ ἔρευναι αἱ πρὸς ἀνεύρεσιν αὐτῶν γενόμεναι ἀπέβησαν ἄπρακτοι. Τοῦτ' αὐτὸ ῥητέον καὶ περὶ τῶν κατ' ἔκτασιν πρακτικῶν τῆς ἀνακρίσεως.

Ἐξεφράσθη ὁ δισχυρισμός, ὅτι κιβώτιον περιέχον ἔγγραφα τοῦ Ῥήγα εἶχε μείνει κεκρυμμένον ἐπὶ μακρὸν ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἐκκλησίᾳ

(1) Ἐν τῇ κατωτέρω γινομένῃ δημοσιεύσει τῶν ἐγγράφων τούτων τὰ μὲν ἐκ τῶν ἀρχείων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διαστέλλονται διὰ τῆς ἄνω παρὰ τὸν ἀριθμὸν προσθήκης τῶν σημείων *Min. Int.* ἐν τῷ πρωτοτύπῳ καὶ *Ὑ.π. Ἐσ.* ἐν τῇ μεταφράσει, τὰ δ' ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν φέρουσι τὰ διακριτικὰ σημεῖα *Min. Ext.* ἢ *Ὑπ. Ἐξ.* Ἡ δὲ σημείωσις τῆς διευθύνσεως τῶν ἀρχείων τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν (*Ὑπ. Στρ.*) δημοσιεύεται ἐν τέλει τῆς ὅλης συλλογῆς. Κατετάχθησαν δὲ τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἀναμὶξ κατὰ τάξιν χρονολογικὴν ἑπομένων μετὰ τὸ πρῶτον, τὸ παλαιότατον πάντων, τινῶν ἀχρονολογήτων πρὸ τῶν λοιπῶν τῶν φερόντων χρονολογίαν

τῆς Βιέννης. Ἀλλ' ἂν τοιαύτη παρακαταθήκη ὑπῆρξέ ποτε ἀληθῶς, τοῦθ' ὅπερ φαίνεται ἀμφίβολον, τί ἀπέγεινεν;

Ἠλπίσαμεν, ὅτι θὰ εὕρωμεν λεπτομερείας περὶ τῆς ἐν Τεργέστῃ συλλήψεως τοῦ Ῥήγα ἐν τῇ ἐφημερίδι *Ὁ τεργεσταῖος παρατηρητής* (Osservatore triestino). Ἀλλὰ τῆς ἐλπίδος ταύτης ἐσφάλημεν. Ἡ ἐφημερὶς αὕτη, κατὰ διαταγὴν ἀνωτέραν ἀναμφιβόλως, οὐδὲν ἀνέγραψεν. Ὁ καθηγητὴς τοῦ ἐν Τεργέστῃ γυμνασίου Πέτρος Gelcich ἐφρόντισεν εὐγενῶς, παρακληθεὶς παρ' ἐμοῦ, νὰ φυλλολογήσῃ ἐν τῇ δημοτικῇ βιβλιοθήκῃ τῆς πόλεως ταύτης τὰ ἔτη 1797 καὶ 1798 τῆς παλαιᾶς τεργεσταίας ἐφημερίδος, ἀλλ' οὐδὲ σκιὰν ὑπαινιγμοῦ περὶ τοῦ Ῥήγα ἠδυνήθη νἀνεύρῃ. Ὁ δὲ διδάκτωρ Α. Hortis ἐφρόντισεν ἐπ' ἴσης νὰ γείνῃ παρομοία ἔρευνα, ἀλλὰ μετὰ τῆς αὐτῆς ἀποτυχίας.

Ὁπωςδήποτε διὰ τῶν ἐγγράφων, ἅτινα σήμερον παραδίδομεν εἰς τὸ κοινὸν, εἰ καὶ δὲν γίνονται γνωστὰ ἅπαντα τὰ καθ' ἕκαστα περὶ τοῦ θλιβεροῦ μαρτυρίου τοῦ Ῥήγα καὶ τῶν περὶ αὐτὸν, ἀλλὰ παρέχεται ὅμως ὕλη πλουσιωτάτη μεγάλως διαφωτίζουσα τὰ γεγονότα καὶ μέλλουσα βεβαίως νὰ κινήσῃ ἐξόχως τὸ διάφορον τοῦ ἀναγνώστου.

Ὅτ' ἐλάβομεν ἀνὰ χεῖρας τὰ ἔγγραφα, ἅτινα μέλλει νὰ διεξέλθῃ ὁ ἀναγνώστης, πρώτη ἡμῶν σκέψις ὑπῆρξε νὰ προσφέρωμεν αὐτὰ εἰς τὴν Ἱστορικὴν καὶ Ἐθνολογικὴν Ἑταιρίαν τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς παρακλήσεως περὶ δημοσιεύσεως αὐτῶν ἐν τῷ Δελτίῳ αὐτῆς. Τὴν δὲ πρόθεσίν μου ταύτην ἀνεκοίνωσα εἰς τὸν φίλον γραμματέα τῆς Ἑταιρίας Ἀντώνιον Μηλιαράκην, ὅςτις ἔσχε τὴν φιλοφροσύνην νὰ διερμηνεύσῃ τὸ σχέδιόν μου εἰς τοὺς ἐν τῷ συμβουλίῳ συναδέλφους αὐτοῦ. Εἶχον δ' ἐκφράσει τὴν ἐπιθυμίαν, ὅπως τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἕνεκα τῆς ἐξαιρέτου αὐτῶν σημασίας συνοδευθῶσιν ὑπὸ μεταφράσεως ἑλληνικῆς, καθισταμένης οὕτω τῆς ἀναγνώσεως αὐτῶν δυνατῆς εἰς πάντας τοὺς Ἕλληνας. Ὁ δὲ καθηγητὴς Σπυρίδων Π. Λάμπρος ἔσχε τὴν ἄκραν εὐγένειαν νἀναλάβῃ τὸ ἔργον τοῦτο, δι' ὃ ἦτο ἁρμοδιώτατος εἴπερ τις καὶ ἄλλος. Ἐξετέλεσε δ' αὐτὸ μετὰ τῆς ἀξιωματικῆς ἐκείνης εἰδικότητος, ἣν πᾶς τις ἐδικαιοῦτο νἀναμένῃ παρ' ἱστορικοῦ εὐσυνειδήτου ἅμα καὶ συγγραφέως γλαφυροῦ. Διὸ κατὰ καθῆκον ἐκφράζομεν αὐτῷ ἀπείρους εὐχαριστίας διὰ τὴν πολύτιμον αὐτοῦ συνεργασίαν.

Ἐπ' ἴσης δ' ἐκφράζομεν τὰς εἰλικρινεστάτας ἡμῶν εὐχαριστίας εἰς τὴν Ἱστορικὴν καὶ Ἐθνολογικὴν Ἑταιρίαν τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν εὐ-

μενῆ ἅμα δὲ καὶ πρόθυμον ἀποδοχὴν, ἧς ἠξίωσε τὴν ἡμετέραν πρότασιν.

Τὰ ἡμέτερα κείμενα δημοσιεύονται κατωτέρω *κατὰ διπλωματικὸν τρόπον*, τηρουμένης δῆλα δὴ αὐστηρῶς τῆς γραφῆς τῶν πρωτοτύπων, γερμανικῶν τε καὶ γαλλικῶν, εἰ καὶ αὕτη εἶνε ἐνιαχοῦ ἐσφαλμένη ἢ ἀπηρχαιωμένη.

Θὰ εὑρεθῶσιν ἴσως τινὲς μέλλοντες νὰ ἐκπλαγῶσιν, ὅτι παραδίδω τὰ ἔγγραφα ταῦτα εἰς τὴν δημοσιότητα χωρὶς νὰ συνοδεύσω αὐτὰ διὰ παρατηρήσεων καὶ σκέψεων. Εἰς τοὺς τοιούτους ἀρκείτω νὰ μάθωσιν, ὅτι, τοῦτο πράττων, ἐκτελῶ ῥητὴν ὑπόσχεσιν ἣν ἠναγκάσθην νὰ δώσω. Ἄλλως δὲ τὰ ἔγγραφα ταῦτα λαλοῦσιν ἱκανῶς ἀφ' ἑαυτῶν ὥστε καὶ νὰ μὴ ἔχωσιν ἀνάγκην σχολίων (1).

Εὐχῆς δ' ἔργον θὰ ἦτο ἂν ἐδημοσιεύετο νέα ἔκδοσις τῶν ἔργων τοῦ Ῥήγα. Εἴθε δὲ νὰ εὑρεθῇ πλούσιός τις καὶ μεγάθυμος Ἕλλην, ὅστις νὰ ἱδρύσῃ δαπάναις αὐτοῦ τοιοῦτο μνημεῖον εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἐπιφανοῦς πατριώτου.

Πρὶν ἢ περάνω τοῦτον τὸν πρόλογον, θὰ ἐπιτρέψωσιν εἰς ἐμὲ τὸν φιλέλληνα οἱ Ἕλληνές μου φίλοι νὰ ἐκφράσω εὐχήν τινα; Ἡ εὐχή μου αὕτη εἶνε νὰ ἴδω καταργουμένην τὴν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ *Ῥήγα* προσάρτησιν τοῦ ἐθνικοῦ *Φεραῖος*. Αὐτὸς ἐκεῖνος οὐδέποτε προσέλαβεν ἐκεῖνο τὸ ὄνομα. Ἡ δὲ συναίσθησις τῆς ἱστορικῆς ἀκριβείας, ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ εὐλάβεια ἀπαιτοῦσι νὰ διατηρήσωμεν τοῦ μάρτυρος τούτου τὸ ὄνομα ἐκεῖνο ὅπερ φέρων ὑπέστη τὸν θάνατον *ὑπὲρ πίστεως, πατρίδος, νόμων καὶ ἐλευθερίας*, ὡς εἶχεν ἐπιγεγραμμένον ἐπὶ τῆς σφραγῖδός του. Τιμὴ λοιπὸν αἰωνία εἰς τὸν *Ῥήγαν Βελεστινλῆν!*

Ἐν Παρισίοις, κατὰ Ἰούνιον 1891.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΛΕΓΡΑΝΔ

καθηγητὴς τῆς νέας ἑλληνικῆς γλώσσης
ἐν τῇ ἐθνικῇ σχολῇ τῶν ἀνατολικῶν γλωσσῶν.

---

(1) Ὀλίγαι μόνον σημειώσεις ἐπεξηγηματικαί, κριθεῖσαι ἀπολύτως ἀναγκαῖαι, προςτέθησαν ἐν τέλει παρ' ἐμοῦ ἢ τοῦ μεταφραστοῦ. Παραπέμπουσι δ' εἰς αὐτὰς ἀριθμοὶ παρενθεθειμένοι ἐν τῷ κειμένῳ τῆς ἑλληνικῆς μεταφράσεως.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ΠΕΡΙ

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ

1 (Min. Int.)

RAPPORT

Unterzeichneter hat zu den Bemerkungen über die Angelegenheiten die Griechen betreffend noch folgendes nachzutragen.

Nach den Reden des schon bekannten Griechen N. Polisoï in Beziehung auf die Befreiung Griechenlandes ist und bleibt es eine wahrhafte Thatsache, dasz die Griechen zu Constantinopel schon seit geraumer Zeit mit den Franzosen in Unterhandlungen stehen, um sich mittelst französischer Hülfe vom turkischen Joche loszumachen; die Sache verhält sich ferner allso:

Ein sicherer Tyka aus Constantinopel, als auch verschiedene andere aus der Insel Morea und dem Archipel haben sich seit geraumer Zeit in Paris, London und Amsterdam aufgehalten; jene zu Paris haben die Franzosen um ihre Hülfe ersucht, um sich von den Türken loszumachen; dagegen haben die Griechen den Franzosen versprochen einige griechische Inseln einzuräumen und das Commerz im Orient blos mit den Franzosen zu treiben.

Dazumal, als die Türken nicht ganz französisch gesinnt waren, fand dieser Antrag bei vielen Franzosen Beifall und die Franzosen trösteten die Griechen mit glüklicheren Begebenheiten ihrer Waffen in Italien, damit sie alsdann mit um so mehrerem Nachdrucke die Griechen von Italien aus, wenn sie die Seehafen im Besiz hätten, unterstüzen könnten; denn die Franzosen waren schon damals von den Conspirazionen der Italiener sicher und konnten wegen der italienischen

1 (Ὑπ. Ἐσ.)

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ὁ ὑποφαινόμενος ἔχει νὰ προςθέσῃ εἰς τὰς παρατηρήσεις περὶ τῆς ὑποθέσεως τῆς ἀναφερομένης εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ τὰ ἑξῆς.

Κατὰ τοὺς λόγους τοῦ ἤδη γνωστοῦ Ἕλληνος Ν. Πολυζώη (1) ὡς πρὸς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος εἶνε καὶ μένει μεμαρτυρημένον γεγονός, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐν Κωνσταντινουπόλει ἤδη ἀφ' ἱκανοῦ χρόνου εὑρίσκονται εἰς διαπραγματεύσεις πρὸς τοὺς Γάλλους, ὅπως διὰ γαλλικῆς βοηθείας ἀπαλλαγῶσι τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ. Ἡ δὲ ὑπόθεσις ἔχει λεπτομερέστερον ὡς ἑξῆς.

Τύκας (2) τις ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ὡς καὶ ἄλλοι διάφοροι ἐκ τῆς νήσου Μωρέως καὶ τοῦ Αἰγαίου πελάγους διέτριψαν ἀφ' ἱκανοῦ χρόνου ἐν Παρισίοις, Λονδίνῳ καὶ Ἀμστελοδάμῳ. Τούτων δὲ οἱ ἐν Παρισίοις ἐζήτησαν τὴν βοήθειαν τῶν Γάλλων πρὸς ἀπελευθέρωσιν ἀπὸ τῶν Τούρκων· εἰς ἀντάλλαγμα δ' ὑπεσχέθησαν οἱ Ἕλληνες εἰς τοὺς Γάλλους νὰ παραχωρήσωσιν εἰς αὐτοὺς ἑλληνικάς τινας νήσους καὶ νὰ διεξάγωσιν ἐν τῇ Ἀνατολῇ τὸ ἐμπόριον μόνον μετὰ τῶν Γάλλων.

Ἡ πρότασις αὕτη ἔτυχε τῆς ἐπιδοκιμασίας πολλῶν Γάλλων τόσῳ μᾶλλον καθ' ὅσον οἱ Τοῦρκοι δὲν ἦσαν λίαν εὐμενεῖς πρὸς τοὺς Γάλλους. Οἱ δὲ Γάλλοι διεβουκόλουν τοὺς Ἕλληνας συνιστῶντες νὰ ἀναμένωσι προαγγελλομένην μεγαλειτέραν ἐπιτυχίαν τῶν ὅπλων των ἐν Ἰταλίᾳ, ὅπως κατόπιν δυνηθῶσι μετὰ περισσοτέρας ἰσχύος νὰ ὑποστηρίξωσι τοὺς Ἕλληνας ἐξ Ἰταλίας, ὅταν θὰ εἶχον γείνει κύριοι τῶν λιμένων· ἐπειδὴ οἱ Γάλλοι ἦσαν ἤδη τότε ἐξησφαλισμένοι περὶ τῶν συνωμοσιῶν τῶν Ἰταλῶν, καὶ ἠδύναντο νὰ ἔχωσι βεβαίας ἐλπίδας

Landesverräther auf Italien sichere Rechnung machen, so wie nun das Spiel offenbar vor Augen liegt.

Mit diesen Zusicherungen trösteten sich die Griechen, wurden aber durch einige harte Bedingnisze, die ihnen die Franzosen machten, etwas abgeschrekt, unter welchen Bedingniszen auch dieses war: dasz, wenn die Griechen mittelst französischer Hülfe sich frei machten, in den griechischen Seehäfen und festen Pläzen stets französische Besazung bleiben solle.

Ob nun gleich die Franzosen in der Folge mit den Türken in nähere Freundschaft getreten, so haben die Griechen bei den Franzosen noch immer Freunde gefunden und deswegen ihr Befreiungs-Project nicht aufgegeben und fangen daher wieder von neuem an, weil das Kriegsglücke die Waffen der Franzosen in Italien begünstigt und die Franzosen nach dem ehmals gemachten Versprechen den Griechen näher kommen.

Aus eben dieser Ursache, wie Unterzeichneter aus den Reden der Griechen abnehmen kann, machen nun so viele griechische Kaufleuthe sowohl hier, als in andern Gegenden, besonders auch in Constantinopel, muthwilliger Weise Banquerout und flüchten sich mit dem eingewechselten Golde in die Freihäfen Italiens, um dort die Befreiung Griechenlandes abzuwarten. Eben diese hier gemachte Bemerkung ist den Umständen nach nicht als eine blosze Vermuthung, sondern in der That als eine Realitaet anzusehen, welche in der Folge nicht allein auf die Politik, als auch auf das Commerz einen wichtigen Einflusz haben dürfte.

Weil nun, wie aus den Reden hiesiger gelehrter Griechen und aus den Bemerkungen des N. Polisoï zu sehlieszen, viele griechische und illyrische Christliche mit den Italienern in einem Verhältnisze stehen und mit in diesem Projecte der Freiheit begriffen sind, so ist daher kein Wunder, wenn die illyrischen und kroatischen Truppen ihre Schuldigkeit nicht thun, sondern wie die griechischen Kaufleuthe den Mantel nach dem Winde kehren.

Das Project der Griechen, sich in Freiheit zu sezen, gehet

περὶ τῆς Ἰταλίας ἕνεκα τῶν Ἰταλῶν προδοτῶν, τοῦθ' ὅπερ καὶ πράγματι σήμερον γίνεται καταφανές.

Οἱ δ' Ἕλληνες παρεῖχον πίστιν εἰς ταύτας τὰς διαβεβαιώσεις, ἀλλὰ κατέλαβεν ὅμως αὐτοὺς φόβος τις ἕνεκα καταθλιπτικῶν τινων ὅρων, οὓς ἐπέβαλλον αὐτοῖς οἱ Γάλλοι. Μεταξὺ δὲ τούτων τῶν ὅρων ἦτο καὶ ὁ ἑξῆς· ἂν οἱ Ἕλληνες ἠλευθεροῦντο διὰ γαλλικῆς βοηθείας, ὤφειλε νὰ μένῃ πάντοτε γαλλικὴ φρουρὰ ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς λιμέσι καὶ φρουρίοις.

Καίτοι δὲ μετὰ ταῦτα οἱ Γάλλοι συνῆψαν στενὴν φιλίαν πρὸς τοὺς Τούρκους, οὐχ ἧττον εὗρον οἱ Ἕλληνες πάντοτε παρὰ τοῖς Γάλλοις φίλους, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐγκατελείφθη τὸ περὶ ἀπελευθερώσεως αὐτῶν σχέδιον, ἄρχονται δ' ἐκ νέου καὶ πάλιν αἱ ἐνέργειαι, ἐπειδὴ ἡ τύχη τοῦ πολέμου ηὐνόησε τὰ ὅπλα τῶν Γάλλων ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ οἱ Γάλλοι κατὰ τὴν δοθεῖσάν ποτε ὑπόσχεσιν ἄρχονται συνδεόμενοι πρὸς τοὺς Ἕλληνας.

Ἕνεκα τούτου ἀκριβῶς τοῦ λόγου, ὡς δύναται νὰ ἐξαγάγῃ ὁ ἐνταῦθα ὑπογεγραμμένος ἐκ τῶν λόγων τῶν Ἑλλήνων, χρεωκοποῦσιν ἀπὸ σκοποῦ τόσον πολλοὶ Ἕλληνες ἔμποροι ἐνταῦθά τε καὶ ἀλλαχοῦ, ἰδίως δ' ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ φεύγουσι παραλαμβάνοντες τὸν ἀντικατηλλαγμένον χρυσὸν εἰς τοὺς ἐλευθέρους λιμένας τῆς Ἰταλίας, ὅπως ἀναμείνωσιν ἐκεῖ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος. Ἡ δ' ἐνταῦθα γενομένη παρατήρησις πρέπει νὰ θεωρηθῇ συμφώνως πρὸς τὰς περιστάσεις οὐχὶ ὡς ἁπλῆ τις εἰκασία, ἀλλὰ πράγματι ὡς γεγονός, ὅπερ ἐν τῷ μέλλοντι θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιδράσῃ σπουδαίως οὐ μόνον ἐπὶ τὴν πολιτικήν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὸ ἐμπόριον.

Ἐπειδὴ λοιπόν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν λόγων Ἑλλήνων λογίων ἐνταῦθα διατριβόντων καὶ ἐκ τῶν παρατηρήσεων τοῦ Ν. Πολυζώη, πολλοὶ Ἕλληνες καὶ Ἰλλυριοὶ Χριστιανοὶ εὑρίσκονται εἰς σχέσιν πρὸς τοὺς Ἰταλοὺς καὶ συμμετέχουσι τοῦ σχεδίου τούτου τῆς ἀπελευθερώσεως, οὐδὲν ἄπορον, ὅτι τὰ ἰλλυρικὰ καὶ κροατικὰ στρατεύματα δὲν ἐκτελοῦσι τὸ καθῆκόν των, ἀλλ' ὡς καὶ οἱ Ἕλληνες ἔμποροι συμμεταβάλλονται πρὸς τὰς περιστάσεις.

Τὸ σχέδιον τῶν Ἑλλήνων περὶ ἐλευθερώσεως βαίνει καὶ περαιτέρω·

ferner dahin, wenn nämlich Italien durch die Franzosen in die vermeinte Freiheit versezt seyn wird, sich mit den Italienern ganz zu vereinigen, und wenn der Venezianische Adel, der nach dem dermaligen Systeme auch soll abgesezt werden, einmal hinweg und Venedig ganz in eine Republik wird verwandelt seyn, wollen sie mit Bewilligung der Venezianer die Venezianische Flotte, die ohnedies mit vielen Griechen und Arnauten bemannet ist, an sich bringen und alsdann in diesen Gewässern von Seiten der griechischen Inseln und Morea den Türken beunruhigen und auch von der Landseite durch die hierzu bestimmten Rebellen angreiffen.

Wien, den 9ten Decemb. 1796.

(: Unterschrift *Durchstrichen* :).

---

2 (Min. Int.)

Kurze Darstellung der gefänglichen Einziehung einiger wegen aufrührischen Anschlagen beschuldigten Griechen, ihres hierüber aufgenommenen Verhörs und ihrer gemachten Auslieferung an die ottomanische Pforten.

Durch vertraute Anzeugen wurde eben zu Ende des verflossenen Jahres entdeket, dasz ein aus Wien nach Triest gekommener Griech Riga Welestinli in Begriff stehe, mit verschiedenen zu Anzettlung eines Aufruhrs in der Levante abzielenden Drukschriften zur See abzureisen.

Dieser Riga wurde mit all den bey sich gehabten Griechischen Schrifften, Büchern und Original-Briefschafften angehalten und mit einem ebenfals allda als bedenklich befundenen Griechen Antonio Coronio gefänglich eingezogen, weil

σκέπτονται δῆλα δὴ ὅταν ἡ Ἰταλία τύχῃ διὰ τῶν Γάλλων τῆς λεγομένης ἐλευθερίας, νὰ ἑνωθῶσι καθ' ὁλοκληρίαν μετὰ τῶν Ἰταλῶν, ὅταν δ' ἐκλίπῃ ἡ βενετικὴ ἀριστοκρατία, ἥτις κατὰ τὸ σήμερον κρατοῦν πολίτευμα μέλλει νὰ καταλυθῇ, ἡ δὲ Βενετία μεταβληθῇ εἰς τελείαν δημοκρατίαν, θέλουσι νὰ προςεταιρισθῶσι τῇ ἐπινεύσει τῶν Βενετῶν τὸν βενετικὸν στόλον, ὅςτις ἄλλως ἔχει πολλοὺς Ἕλληνας καὶ Ἀλβανοὺς ἐν τοῖς πληρώμασι, καὶ τότε νὰνησυχῶσιν ἐν τοῖς ὕδασι τούτοις ἐκ τῶν ἑλληνικῶν νήσων καὶ τοῦ Μωρέως τοὺς Τούρκους, νὰ προςβάλλωσι δὲ αὐτοὺς καὶ ἀπὸ ξηρᾶς διὰ τῶν ἐπὶ τούτῳ ὡρισμένων ἀνταρτῶν.

Ἐν Βιέννῃ, 27 Νοεμβρίου 1796.

(Ὑπογρ. *διαγεγραμμένη*).

---

2 (Ὑπ. Ἐσ.)

Βραχεῖα ἔκθεσις περὶ τῆς συλλήψεως Ἑλλήνων τινῶν κατηγορουμένων ἐπὶ στασιαστικαῖς σκευωρίαις, τῆς περὶ τούτου γενομένης ἀνακρίσεως αὐτῶν καὶ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν εἰς τὴν ὀθωμανικὴν Πύλην.

Δι' ἐμπιστευτικῶν καταγγελιῶν ἀπεκαλύφθη κατ' αὐτὸ τὸ τέλος τοῦ λήξαντος ἔτους, ὅτι Ἕλλην τις Ῥήγας Βελεστινλῆς ἐκ Βιέννης ἐλθὼν εἰς Τεργέστην ἦτο ἕτοιμος νὰναχωρήσῃ διὰ θαλάσσης, φέρων διάφορα ἔντυπα ἀποσκοποῦντα εἰς τὴν ὑποκίνησιν ἐπαναστάσεως ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

Ὁ Ῥήγας οὗτος συνελήφθη μετὰ πάντων τῶν ἑλληνικῶν δημοσιευμάτων, βιβλίων καὶ πρωτοτύπων ἐπιστολῶν, ἃς ἔφερε, καὶ ἐφυλακίσθη μετὰ καὶ ἄλλου τινὸς Ἕλληνος Ἀντωνίου Κορωνιοῦ, εὑρεθέντος αὐτόθι ὑπόπτου. Ἐπειδὴ δ' ἐκ τῆς γενομένης συνοπτικῆς ἀνακρί-

aber sogleich aus dem Sumarisch aufgenommenen Verhör sich entwikelt hat, dasz noch mehrere Griechen auf dem Platz zu Wien von der Verfaszung und Verbreitung dieser äuszerst revolutionären Schrifften Wissenschafft hatten, so ist auch durch die geheime Polizey allhier sogleich die Veranstaltung dahin getroffen worden, 5 von diesen einzuziehen, worunter der Kaufmann Eustachio Argenti und der graduirte Medicus Demeter Nicolides nebst noch einen Studiosus Medicinae und einigen Kaufmannsdienern befindlich waren.

Die Aufnahme des förmlichen Verhörr muste aus dem Grunde eine lange Weile verschoben bleiben, weil Riga Welestinli sich selbst sehr tödtlich verwundet hatte und nur nach einer langsamen mit Ihm vorgenommenen Chur hieher zur weiteren Untersuchung und Confrontirung konnte gebracht werden.

Indessen hatte die Pforte von der Einziehung der Türkischen Unterthanen die Kenntnisz erhalten und deren Auslieferung durch ihren hier befindlichen Bottschafter angesuchet.

Dieser Minister hatte sich aber mit der Versicherung beruhiget, dasz, da auch mehrere hierländige Griechen und k. k. Unterthanen von der Sache Kenntnisz hätten, vor allen durch die geheime Polizeydirektion eine genaue Untersuchung zu veranlassen seye, sodann würden nicht nur allein die in der Sache sträflich befundene Griechen und Türk. Unterthanen ohne weitern ausgeliefert, sondern auch das hier aufgenommene Constitutum durch den k. k. Internuntius der Pforte übergeben werden.

Dieses ist sodann auch erfolget und die Überzeugung von den würklich schon vorbereiteten aufrührerischen Anschlägen zu Revolutionirung Griechenlands sind, theils aus des Riga und seiner Consorten eigenen Geständniszen, theils aus ihren Original-Schrifften, theils aber aus der Confrontirung einiger andern, welche hievon die Kenntnisz hatten, erhoben worden.

Das wesentliche bestehet in folgenden. Riga, welcher als der

σεως ἀπεδείχθη, ὅτι καὶ ἄλλοι πολλοὶ Ἕλληνες ἐν Βιέννῃ εἶχον γνῶσιν τῆς συντάξεως καὶ διαδόσεως τῶν ἐπαναστατικωτάτων τούτων ἐγγράφων, διὰ ταῦτα προέβη καὶ ἡ ἐνταῦθα μυστικὴ ἀστυνομία εἰς τὴν σύλληψιν πέντε ἐξ αὐτῶν, ἐν οἷς ὁ ἔμπορος Εὐστάθιος Ἀργέντης (3) καὶ ὁ διδάκτωρ τῆς ἰατρικῆς Δημήτριος Νικολίδης (4) μετὰ καὶ φοιτητοῦ τινος τῆς ἰατρικῆς καί τινων ἐμπορικῶν ὑπαλλήλων.

Ἡ τακτικὴ ἀνάκρισις ἐδέησε νἀναβληθῇ ἐπί τινα χρόνον διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ Ῥήγας Βελεστινλῆς εἶχε πληγώσει ἑαυτὸν λίαν ἐπικινδύνως καὶ μόνον μετὰ μακρὰν αὐτοῦ θεραπείαν κατέστη δυνατὴ ἡ μεταφορὰ αὐτοῦ ἐνταῦθα πρὸς περαιτέρω ἐξέτασιν καὶ ἀντιπαράστασιν.

Ἐν τούτοις δὲ ἡ Πύλη ἔλαβε γνῶσιν τῆς συλλήψεως τῶν Τούρκων τούτων ὑπηκόων, καὶ ἐξητήσατο τὴν ἔκδοσιν αὐτῶν διὰ τοῦ ἐνταῦθα εὑρισκομένου πρεσβευτοῦ της.

Ἀλλ' ὁ πρέσβυς οὗτος ἠρκέσθη εἰς τὴν διαβεβαίωσιν, ὅτι ἐπειδὴ καὶ πολλοὶ τῶν ἐνταῦθα Ἑλλήνων ὑπηκόων τῆς Α. Μ. εἶχον γνῶσιν τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, ἔπρεπε παντὸς ἄλλου νὰ προηγηθῇ ἀκριβὴς ἐξέτασις παρὰ τῆς διευθύνσεως τῆς μυστικῆς ἀστυνομίας, μεθ' ὃ ἔμελλον ὄχι μόνον νὰ ἐκδοθῶσιν ἀμέσως οἱ ἐπὶ τοῦ προκειμένου εὑρισκόμενοι ἔνοχοι Ἕλληνες ὑπήκοοι τῆς Τουρκίας, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐνταῦθα συνταχθὲν πρακτικὸν τῶν καταθέσεων νὰ παραδοθῇ εἰς τὴν Πύλην διὰ τοῦ βασιλικοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἐξάρχου.

Ταῦτα δὲ καὶ ἔγειναν ἀμέσως κατόπιν, ἐσχηματίσθη δ' ἡ πεποίθησις περὶ τῆς πράγματι ἤδη παρασκευασθείσης στασιαστικῆς σκευωρίας πρὸς ἐπανάστασιν τῆς Ἑλλάδος, τοῦτο μὲν ἐκ τῆς ἰδίας ὁμολογίας τοῦ Ῥήγα καὶ τῶν συντρόφων αὐτοῦ, τοῦτο δ' ἐκ τῶν πρωτοτύπων αὐτῶν ἐπιστολῶν, τοῦτο δὲ καὶ ἐκ τῆς ἀντιπαραστάσεως ἄλλων τινῶν, οἵτινες εἶχον γνῶσιν τῶν πραγμάτων.

Τὰ δὲ οὐσιωδέστερα συγκεφαλαιοῦνται εἰς τὰ ἑξῆς. Ὁ Ῥήγας, ὅστις

Urheber anzusehen ist, hatte mit mehreren Griechen den Plan gefasset, nach der Halb-Insel Morea zu den alldort wohnenden rebelischen Mainoten sich zu begeben, das zutrauen derselben sich zu erwerben, die Freiheit überal zu predigen und sodann mit Hülfe derselben die ganze Halb-Insel Morea mit Gewalt vom Türkischen Joch zu befreuen, weiters mit diesen Revolutionairen in Epyrus einszufallen, das Land von dem Türkischen Joch zu entledigen, zugleich mit den an der Seeküste befindlichen, Cacosulioten genannten Griechen sich zu vereinigen, und endlich vereinbahrt mit diesen leztern Völkerschafften alle übrigen Türkischen Provinzen, nämlich Mazedonien, Albanien, samt den eigentlichen Griechenland zu einen allgemeinen Aufstand zu bringen und alles auf französischen Füsz einzurichten.

Um das Griechische Volk zu einer solchen Stimmung vorzubereiten, wurde durch Riga eine Uebersetzung des neuen Anacharsis veranlasset, eine eigene Landkarten von den Türkischen Provinzen in Griechischer Sprache auf zwelf Tafeln gestochen, ein anderes Werk von eben dem Riga unter dem Titel *politischer Dreyfuss* verfasset, und endlich mehrere Tausend Exemplar von beyliegender Schrifft gedruket, worin ein Aufruff an die Griechische Nation zu Beförderung ihrer Befreuung von dem Türkischen Joch, ein Entwurf zu einer eigenen selbstständigen Constitution und ein Volkslied nach Art des Marseille Liedes anzutreffen ist.

Die Pforte hat die Mittheilung des Aktenmäszigen Constitutum, aus welchen das so eben angezeigte Resultat von Ausführung des Plans erhoben wurde, mit vielen Vergnügen und Bestättigung der vollkommensten Danknehmigkeit empfangen. Acht von den meist beschuldigten Griechen und Türkischen Unterthanen wurden unter Begleitung eines Türken von Seite des hiesigen Türkischen Bottschaffter und einer Militar-Bedekung nach Belgrad gebracht, wo selbe auch dem Vernehmen nach im Stillen sind exequiret worden; die gedrukten gefährlichen Schrifften hat man, so viel man hier noch hab-

θεωρητέος ὡς αὐτουργός, εἶχε συλλάβει μετ' ἄλλων Ἑλλήνων τὸ σχέδιον νὰ μεταβῇ εἰς τὴν χερσόνησον τοῦ Μωρέως πρὸς τοὺς ἐν αὐτῇ οἰκοῦντας ἀντάρτας Μανιάτας, νὰ ἑλκύσῃ τὴν πρὸς ἑαυτὸν ἐμπιστοσύνην αὐτῶν, νὰ κηρύξῃ ἁπανταχοῦ τὴν ἐλευθερίαν, ἔπειτα δέ, βοηθούμενος ὑπ' αὐτῶν, νὰ ἐλευθερώσῃ διὰ τῆς βίας ὅλην τὴν χερσόνησον τοῦ Μωρέως ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ, μετὰ δὲ ταῦτα νὰ εἰςελάσῃ μετὰ τῶν ἐπαναστατῶν τούτων εἰς τὴν Ἤπειρον, νἀπολυτρώσῃ τὴν χώραν ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ, συγχρόνως δὲ νὰ ἑνωθῇ μετὰ τῶν κατὰ τὴν παραλίαν εὑρισκομένων Ἑλλήνων τῶν καλουμένων Κακοσουλιωτῶν καὶ τέλος ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν τελευταίων τούτων λαῶν νὰ κινήσῃ εἰς γενικὴν ἐπανάστασιν πάσας τὰς λοιπὰς τουρκικὰς ἐπαρχίας, ἤτοι τὴν Μακεδονίαν, τὴν Ἀλβανίαν καὶ τὴν κυρίως Ἑλλάδα καὶ νὰ ῥυθμίσῃ πάσας κατὰ τὸ γαλλικὸν πολίτευμα.

Ὅπως δὲ παρασκευασθῇ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς πρὸς τοιαύτας διαθέσεις, ὑπεκινήθη ὑπὸ τοῦ Ῥήγα μετάφρασις τοῦ Νέου Ἀναχάρσιδος, ἐχαράχθη ἰδία Χάρτα τῶν τουρκικῶν ἐπαρχιῶν ἑλληνιστὶ εἰς δώδεκα φύλλα, συνετάχθη ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ῥήγα ἄλλο ἔργον φέρον τὸν τίτλον *Πολιτικὸς Τρίπους* (5) καὶ τέλος ἐτυπώθησαν πολλαὶ χιλιάδες ἀντιτύπων τοῦ συνημμένου ἐντύπου, ἐν ᾧ εὕρηται ἔκκλησις πρὸς τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ, σχέδιον ἰδίου αὐτονόμου πολιτεύματος καὶ δημοτικὸν ᾆσμα κατὰ τὸν τρόπον τῆς Μασσαλιώτιδος.

Ἡ Πύλη ἐδέχθη τὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ πρακτικοῦ τῶν καταθέσεων, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξήχθη τὸ εἰρημένον πόρισμα περὶ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ σχεδίου, μετὰ πολλῆς εὐχαριστίας καὶ βεβαιώσεως τῆς πληρεστάτης αὐτῆς εὐγνωμοσύνης. Ὀκτὼ δὲ τῶν κριθέντων ὡς τῶν μάλιστα ἐνόχων Ἑλλήνων ὑπηκόων τῆς Πύλης ἤχθησαν εἰς Βελιγράδιον, συνοδευθέντες ὑπὸ Τούρκου τινὸς ἐκ μέρους τῆς ἐνταῦθα τουρκικῆς πρεσβείας καὶ στρατιωτικῆς ἀκολουθίας, ἐκεῖ δὲ καὶ ἐξετελέσθη κρυφίως θανατικὴ ἀπόφασις αὐτῶν, καθ' ἃ ἠκούσαμεν. Τὰ δὲ κινδυνώδη ἔντυπα, ὅσων ὑπῆρξε κατορθωτὴ ἀκόμη ἡ κατάσχεσις ἐνταῦθα, ἐξηφανίσθησαν, καὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ τυπογράφου ἐκλείσθη τὸ ἐργοστάσιον. Ἀλλ' ὅμως δυνατὸν

hafft werden konnte, verdilget und selbst dem Buchdruker sein Gewerbe gespörret; doch dörffte der Geist des Aufstandes unter den Griechen in der Levante im Stillen noch immer weiter greifen, nachdem von jenen Griechen, welche von diesem Complot die Kenntnisz hatten, unbemerk nach der Levante sich sollen begeben und auch von diesen Drukschrifften mitgenommen haben, ein gewisser Mavrojeni aber, ein Vöter des vormaligen Fürsten in der Wallachey gleiches Namens, in der Absicht nach Paris abgegangen seyn soll, um die *für Griechenland zu etablirende Volksregierung* bey dem Directorium zu betreibcn.

---

3 (Min. Int.)

Graf Brigido, Gouverneur in Triest, erhielt in geheim die Anzeige, dasz der von Wien dort eingetroffene Grieche Riga Welestinli bedenkliche, zur Anzettlung eines Aufruhrs in der Levante abzielende Drukschriften mit sich führe.

Die triester Polizey ward zur Handlung ihres Amtes angewiesen und fand solchemnach bey Welestinli nebst verschiedenen griechischen Schriften, Büchern und Original-Briefen auch drey Küsten, welche er von dem griechischen Handelsmann in Wien Eustratio Argenti durch die griechische Dita Antonio Nioti in Triest erhalten hatte. Darinn waren einige Hundert Exemplar des in's Griechische übersezten 4ten Theils vom Werke: *Der neue Anacharsis* und etliche Tausend Abdrüke eines aufrührerischen Aufrufes in griechischer Sprache mit der Devise *Freyheit*, *Gleichheit*, *Bruderschaft*, worinn ganz nach französischem Style wider die Monarchen debutirt, die Menschenrechte und die demokratische Verfassung hervorgestrichen und Freyheits-Lieder und mehr andere zur Erbitterung der Gemüther und Erhitzung der Köpfe abzwekende Tiraden befindlich sind.

νὰ ἐξαπλοῦται ἀκόμη μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἠρέμα τὸ πνεῦμα τῆς ἀποστασίας, ἀφ' οὗ τῶν Ἑλλήνων ἐκείνων, οἵτινες εἶχον γνῶσιν τῆς συνωμοσίας ταύτης, τινὲς, καθ' ἃ λέγεται, ἀπῆλθον ἀπαρατήρητοι εἰς τὴν Ἀνατολὴν, συμπαραλαβόντες καὶ ἀντίτυπα τῶν εἰρημένων ἐντύπων, Μαυρογένης δέ τις, ἐξάδελφος τοῦ ποτὲ ὁμωνύμου ἡγεμόνος ἐν Βλαχίᾳ, λέγεται ὅτι μετέβη εἰς Παρισίους ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ παρασκευάσῃ παρὰ τῷ Διευθυντηρίῳ *τὰ κατὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἐγκαθιδρυτέαν δημοκρατικὴν κυβέρνησιν*.

---

3 (Ὑπ. Ἐσ.)

Ὁ κόμις Βρίγιδο, διοικητὴς ἐν Τεργέστῃ, ἔλαβε μυστικὴν καταγγελίαν, ὅτι ὁ ἐκ Βιέννης αὐτόσε ἀφιχθεὶς Ἕλλην Ῥήγας Βελεστινλῆς ἄγει μεθ' ἑαυτοῦ ὕποπτα, εἰς ὑποκίνησιν ἀποστασίας ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἀποσκοποῦντα ἔντυπα.

Ἡ τεργεσταία ἀστυνομία ἔλαβε τὴν ἐντολὴν νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ καθῆκόν της, τοῦτο δὲ πράττουσα εὗρε παρὰ τῷ Βελεστινλῇ ἐκτὸς διαφόρων ἑλληνικῶν ἐντύπων, βιβλίων καὶ χειρογράφων ἐπιστολῶν καὶ τρία κιβώτια, ἅτινα εἶχε λάβει παρὰ τοῦ Ἕλληνος ἐν Βιέννῃ ἐμπόρου Εὐστρατίου Ἀργέντη διὰ τοῦ ἐν Τεργέστῃ ἑλληνικοῦ οἴκου Ἀντωνίου Νιώτη. Ἐν τοῖς κιβωτίοις τούτοις εὑρίσκοντο ἑκατοντάδες τινὲς ἀντιτύπων τῆς ἑλληνικῆς μεταφράσεως τοῦ τετάρτου τόμου τοῦ συγγράμματος «Νέος Ἀνάχαρσις» καὶ χιλιάδες τινὲς ἀντιτύπων ἐπαναστατικῆς προκηρύξεως ἑλληνιστὶ συντεταγμένης καὶ φερούσης τὸ σύμβολον *ἐλευθερία*, *ἰσότης*, *ἀδελφότης*, ἐν ᾗ καθ' ὅλως γαλλικὸν τρόπον προςβάλλονται οἱ μονάρχαι, ἐξαίρονται τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα καὶ περιέχονται ὕμνοι ἐλευθερίας καὶ ἄλλαι τοιαῦται εἰς ἐξερεθισμὸν τῶν φρονημάτων καὶ θέρμανσιν τῶν κεφαλῶν ἀποβλέπουσαι ῥησικοπίαι.

Der Staats- und Polizeyminister Graf Pergen hat auf die hievon durch Estaffete erhaltene Nachricht dem Grafen Brigido aufgetragen, den Westelenti sowohl, als den eines Einverständnisses mit selbem verdächtigen Griechen Antonio Coronio summarisch vernehmen und nach zustandbringung der erfoderlichen Behelfe mittels militärischer Bedekung in das hiesige Polizeyhaus sammt allen Akten sobald möglich transportiren zu lassen.

Der hiesigen Polizey hingegen ward unter einem die Instrukzion ertheilt, welche zweckmäszige Verfügungen sowohl wegen der vom hiesigen Handelsmanne Argenti nach Triest spedirten Küsten, als wegen des aller Wahrscheinlichkeit nach hier in Wien gedrukten revoluzionären Aufrufes zu treffen seyn.

Dieser Einleitung zufolge hat sich veroffenbaret, dasz mehrere Griechen auf dem hiesigen Platze von der Verfassung und Verbreitung dieser äuszerst revoluzionären Schriften Wissenschaft haben und sind daher auch bereits 5 davon am 24 X^br^. Nachts zu Verhaft gebracht worden, nähmlich

Eustratio Argenti, Handelsmann,
Demeter Nicolides, graduirter Arzt,
Michael Banajoth, Comptoriste bey Argenti,
Philip Petrowitsch, Expeditor daselbst,
Andreas Macoti, gewesener Buchhalter,
Georg Bullio, griechischer Buchdrucker; dieser Leztere ist am 26 X^br.^ eingezogen worden.

Die Resultate der auf allerhöchsten Befehl von der hiesigen Polizey angefangenen Voruntersuchung bestehen bisher in Folgendem:

Riga Westelenti sey der Verfasser des obenerwähnten Aufrufs an die griechische Nazion in der Türkey zur Gleichheit, Freyheit und zum Aufstande.

Eustratio Argenti habe diese Schrift seinen Comptoristes öfter vorgelesen, selber seinen Beyfall gegeben, als ein eifriger Vertheidiger ihres Inhalts sich bewiesen; mit Westelenti ei-

Ὁ ὑπουργὸς τῆς ἀστυνομίας κόμις Πέργεν, λαβὼν διὰ ταχυδρόμου γνῶσιν τῶν εἰρημένων, ἀνέθηκεν εἰς τὸν κόμιτα Βρίγιδο τὴν ἐντολὴν νὰ ὑποβάλῃ τόν τε Βελεστινλῆν ὡς καὶ τὸν ἐπὶ συνεννοήσει μετ' αὐτοῦ ὕποπτον Ἕλληνα Ἀντώνιον Κορωνιὸν εἰς προεισαγωγικὴν ἀνάκρισιν καὶ μετὰ τὴν συλλογὴν τῶν ἀναγκαίων στοιχείων νὰ ἐνεργήσῃ ὅσον ἔνεστι ταχέως τὴν μεταφορὰν αὐτῶν εἰς τὴν ἐνταῦθα ἀστυνομίαν μετὰ καὶ πάντων τῶν ἐγγράφων ὑπὸ στρατιωτικὴν συνοδείαν.

Εἰς δὲ τὴν ἐνταῦθα ἀστυνομίαν ἐδόθησαν συγχρόνως ὁδηγίαι ὁποῖα σκόπιμα μέτρα ἔπρεπε νὰ λάβῃ περί τε τῶν ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα ἐμπόρου Ἀργέντη εἰς Τεργέστην ἀποσταλέντων κιβωτίων καὶ περὶ τῆς κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐνταῦθα ἐν Βιέννῃ τυπωθείσης ἐπαναστατικῆς προκηρύξεως.

Κατὰ συνέπειαν τῆς εἰσηγήσεως ταύτης ἀπεδείχθη, ὅτι πολλοὶ Ἕλληνες τῆς πόλεως ταύτης ἔχουσι γνῶσιν τῆς συντάξεως καὶ διαδόσεως τῶν ἐξόχως ἐπαναστατικῶν τούτων ἐντύπων, διὰ τοῦτο δὲ καὶ συνελήφθησαν ἤδη πέντε αὐτῶν τὴν νύκτα τῆς 12 Δεκεμβρίου, ἤτοι

Εὐστράτιος Ἀργέντης, ἔμπορος
Δημήτριος Νικολίδης, διδάκτωρ τῆς ἰατρικῆς
Μιχαὴλ Παναγιώτης, γραμματικὸς παρὰ τῷ Ἀργέντῃ
Φίλιππος Πέτροβιτς, ἀποστολεὺς παρὰ τῷ αὐτῷ
Ἀνδρέας Μακότης, πρώην καταστιχάριος
Γεώργιος Πούλιος, Ἕλλην τυπογράφος. Ὁ τελευταῖος οὗτος συνελήφθη τὴν 14 Δεκεμβρίου.

Τὰ πορίσματα τῆς καθ' ὑψηλὴν διαταγὴν ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα ἀστυνομίας ἀρξαμένης προανακρίσεως συνίστανται μέχρι τοῦδε εἰς τὰ ἑξῆς.

Ὅτι ὁ Ῥήγας Βελεστινλῆς εἶνε ὁ συντάκτης τῆς προμνημονευθείσης προκηρύξεως πρὸς τὸ ἑλληνικὸν ἐν Τουρκίᾳ ἔθνος τῆς παρορμώσης εἰς ἰσότητα, ἐλευθερίαν καὶ ἀποστασίαν.

Ὅτι ὁ Εὐστράτιος Ἀργέντης ἀνέγνω πολλάκις τὸ ἔντυπον τοῦτο εἰς τοὺς ὑπαλλήλους αὐτοῦ, ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐπεδοκίμασεν αὐτό, ὅτι ἀπεδείχθη ἔνζηλος ὑπέρμαχος τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ, ὅτι εὑρίσκετο

nen vertrauten Umgang gepflogen; eine ansehnliche Anzahl Exemplare von diesem Aufrufe an diesen Leztern nach Triest geschikt und die Bemühungen der revoluzionären Griechen mit Geld unterstützet.

Demeter Nicolides, welcher wegen seiner politischen Grundsätze und wegen seines vertrauten Umgangs mit dem berüchtigten, gegenwärtig von hier sich entfernten griechischen Arzte Poliso schon seit längerer Zeit verdächtig ist, sey beschuldiget, dasz er mehrmahlen bey der von Argenti geschehenen Vorlesung des griechischen Aufrufs gegenwärtig mit dem Verfasser desselben Riga Westelenti vertrauter Freund war und dem Aufsatze allen Beyfall gegeben, endlich bey der griechischen Uebersetzung des Anacharsis die Korrektur besorget habe.

Philippo Petrowitsch habe die erwähnten Drukschriften und Bücher nach Triest befördert, sich auch dadurch verfänglich gemacht, dasz er bey der Vorlesung des revoluzionären Aufrufes jederzeit anwesend war.

Michael Banajoth sey ebenfalls bey der Ablesung des Aufrufes mehrmahlen gegenwärtig gewesen und habe in die lebhafte Vertheidigung dieser Schrift immer eingestimmt.

Andreas Macoti habe zwar alles schon auf das erste Befragen bekannt und wäre noch dermahl nur insoweit als Theilnehmer zu betrachten, als er ein ihm bekannt gewordenes Vergehen unangezeigt liesz.

Georg Bullio ist beschuldiget, dasz vor etwa 5 Wochen in seiner Drukerey der vorerwähnte Aufruf zum Druk befördert, zwey volle Nächte dazu verwendet, diese Arbeit von dem fast immer gegenwärtig gewesenen Westelenti äuszerst betrieben und sodann die auf 3000 Stük verfertigten Abdrüke diesem Leztern in die Wohnung zugeschiket worden seyn. Der den Abdruk bey Bullio besorgt hat, heisze Franz Huggele und dieser habe der Untersuchungs-Kommission ein Exemplar davon, das er für sich zurükbehielt, übergeben, welches mit den von Triest anher gelangten Exemplaren ganz gleichförmig befunden worden ist.

εἰς ἐμπιστευτικὰς σχέσεις πρὸς τὸν Βελεστινλῆν, ὅτι ἔστειλε πρὸς αὐτὸν εἰς Τεργέστην μέγαν ἀριθμὸν ἀντιτύπων τῆς προκηρύξεως ταύτης καὶ ὑπεστήριξε διὰ χρημάτων τὰς ἐνεργείας τῶν Ἑλλήνων στασιαστῶν.

Ὅτι ὁ Δημήτριος Νικολίδης, ὅςτις ἤδη ἀπὸ μακροῦ χρόνου εἶνε ὕποπτος ἕνεκα τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ ἀρχῶν καὶ τῶν ἐμπιστευτικῶν αὐτοῦ σχέσεων μετὰ τοῦ περιβοήτου, ἤδη ἐντεῦθεν ἀναχωρήσαντος Ἕλληνος ἰατροῦ Πολύζου, ἐνοχοποιεῖται, ὅτι, ἅτε πολλάκις παρευρεθεὶς εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀργέντη γενομένην ἀνάγνωσιν τῆς ἑλληνικῆς προκηρύξεως, ἦτο ἔμπιστος φίλος τοῦ συντάκτου αὐτῆς Ῥήγα Βελεστινλῆ, καὶ ὁλοψύχως ἐπεδοκίμασε τὸ σύνθεμα τοῦτο, τέλος δὲ ὅτι ἐπεμελήθη τῶν τυπογραφικῶν διορθώσεων τῆς ἑλληνικῆς μεταφράσεως τοῦ Ἀναχάρσιδος.

Ὅτι ὁ Φίλιππος Πέτροβιτς ἐξαπέστειλε τὰ εἰρημένα ἔντυπα καὶ βιβλία εἰς Τεργέστην, κατέστη δὲ ὕποπτος καὶ ὡς παραστὰς πάντοτε κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπαναστατικῆς προκηρύξεως.

Ὅτι ὁ Μιχαὴλ Παναγιώτης ὁμοίως παρευρέθη πολλάκις κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς προκηρύξεως καὶ συμμετέσχε πάντοτε τῆς ζωηρᾶς ὑπερασπίσεως τοῦ ἐντύπου τούτου.

Ὅτι ὁ Ἀνδρέας Μακότης ὡμολόγησε μὲν τὰ πάντα ἤδη κατὰ τὴν πρώτην ἐρώτησιν, θεωρητέος δὲ κατὰ ταῦτα ὡς συμμέτοχος μόνον ἐπὶ τοσοῦτον καθ' ὅσον δὲν κατήγγειλεν ἔγκλημα γνωστὸν γενόμενον εἰς αὐτόν.

Ὅτι ὁ Γεώργιος Πούλιος ἐνοχοποιεῖται, ὅτι πρὸ πέντε ἑβδομάδων ἐξετυπώθη ἐν τῷ τυπογραφείῳ του ἡ προμνημονευθεῖσα προκήρυξις, ὅτι καταναλώθησαν πρὸς τοῦτο δύο ὅλαι νύκτες, ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο ἐπεσπεύσθη ἐκτάκτως ὑπὸ τοῦ σχεδὸν πάντοτε παρόντος Βελεστινλῆ καὶ ὅτι μετὰ ταῦτα ἐστάλησαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ τελευταίου τούτου τὰ ἐκτυπωθέντα τριςχίλια ἀντίτυπα. Ὅτι ὁ ἐπιμεληθεὶς παρὰ τῷ Πούλιῳ τῆς ἐκτυπώσεως τῆς προκηρύξεως καλεῖται Φραγκῖσκος Χούγελε, καὶ ὅτι οὗτος παρέδωκεν εἰς τὴν ἀνακριτικὴν ἀρχὴν ἓν ἀντίτυπον αὐτῆς, ὅπερ εἶχε κρατήσει δι' ἑαυτόν, τοῦτο δ' εὑρέθη ὁμοιότατον πρὸς τὰ ἐκ Τεργέστης ἐνταῦθα κομισθέντα ἀντίτυπα.

Aus der fortgesezten Voruntersuchung erhellet ferner, dasz Westelenti bey diesem Revoluzionsplane den schon oben erwähnten Arzt Poliso, den verhafteten Arzt Nicolides und den Kandidat der Arzneykunde Konstantin Sekelari als litterarische Mitarbeiter gehabt habe.

Unter den Handelsleuthen, die mit Geld und durch ihre auswärtigen Verhältnisse den Plan unterstützt haben, weisz man bis nun nebst dem Eustratio Argenti den verhafteten Georg Bullio und die noch freyen, aber bald zum Arreste qualifizirten Handelsleuthe Georg Theochar und Konstantin Duca.

Es ist ferner hervorgekommen, dasz der auf hiesigem Platze bekannte Grieche Maurogeni sich dermahl in Paris gerade in der Absicht befinden soll, um *die in Griechenland zu etablirende Volksregierung* zu betreiben.

Endlich ergiebt sich aus der bis zum 28. X^br. reichenden Voruntersuchung noch der Umstand, dasz im September d. J. der Riga Welestinlis in Argenti's Wohnung im Beyseyn des Leztern und des Griechen Theochar ein Freyheitslied, das im ofterwähnten revoluzionären Aufrufe enthalten seyn soll, gesungen und dabey rund um den Tisch getanzt habe.

Der freymüthige Deponent Macoti ist nach abgeschlossenem Verhöre, das sehr vielen Aufschlusz giebt, am 26. X^bc. von der niedergesetzten Untersuchungs-Kommission aus dem Arreste entlassen worden.

Ἐκ τῆς συνεχείας τῆς προανακρίσεως ἀποδεικνύεται προσέτι, ὅτι ὁ Βελεστινλῆς ἔτυχε κατὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ ἐπαναστατικοῦ τούτου σχεδίου τῆς συγγραφικῆς συνεργασίας τοῦ ἤδη προμνημονευθέντος ἰατροῦ Πολύζου, τοῦ συλληφθέντος ἰατροῦ Νικολίδου καὶ τοῦ τελειοφοίτου τῆς ἰατρικῆς Κωνσταντίνου Σακελλαρίου.

Ἐκ δὲ τῶν ἐμπόρων, οἵτινες ὑπεστήριξαν τὸ ἐπαναστατικὸν σχέδιον διὰ χρημάτων καὶ διὰ τῶν μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ σχέσεων αὐτῶν, ἐγνώσθησαν μέχρι τοῦδε πλὴν τοῦ Εὐστρατίου Ἀργέντη ὁ συλληφθεὶς Γεώργιος Πούλιος καὶ οἱ ἐλεύθεροι μὲν μέχρι τοῦδε, ἀλλὰ πρὸς σύλληψιν ὑποδειχθέντες ἔμποροι Γεώργιος Θεοχάρης καὶ Κωνσταντῖνος Δούκας.

Ἐξήχθη δὲ πρὸς τούτοις, ὅτι ὁ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ γνωστὸς Ἕλλην Μαυρογένης λέγεται διατρίβων τὰ νῦν ἐν Παρισίοις ὡρισμένως ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ παρασκευάσῃ *τὰ κατὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἐγκαθιδρυτέαν δημοκρατικὴν κυβέρνησιν.*

Τέλος ἐξάγεται ἐκ τῆς μέχρι τῆς 18 Δεκεμβρίου διεξαχθείσης προανακρίσεως καὶ τὸ γεγονός, ὅτι κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ ἔτους τούτου ὁ Ῥήγας Βελεστινλῆς ἔψαλεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀργέντη, παρισταμένου τούτου καὶ τοῦ Ἕλληνος Θεοχάρη, ὕμνον ἐλευθερίας, ὅςτις λέγεται περιεχόμενος ἐν τῇ ἐπαναστατικῇ προκηρύξει, ἧς ἔγεινε συχνὴ μνεία, καὶ δὴ χορεύων περὶ τὴν τράπεζαν.

Ὁ εὐπαρρησίαστος μάρτυς Μακότης μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀνακρίσεως αὐτοῦ, ἐξ ἧς πολλὰ ἐξήχθησαν, ἀπεφυλακίσθη ὑπὸ τῆς ἀνακριτικῆς ἀρχῆς τὴν 16 Δεκεμβρίου.

4 (Min. Ext.)

An den K. K. Internuntius Freyh. v. Herbert

dd[to] 2ten Jänner 1798

Da die halbmonatliche ordinari Post aus Konstantinopel dieszmal noch nicht eingetroffen, die von Eurer den 3ten d. M. abgefertigte Staffette aber zum Theil bereits bey Gelegenheit der vor drey Tagen aus Paris hierdurch über Siebenbürgen und die Wallachey wieder zurückgegangenen Tartarn der Pforte beantwortet worden ist, so erübriget mir nur allein noch folgendes hier nachzutragen.

Vermög der letzteren zu Dero Kenntnisz hier anschlüszigen Gränznachrichten soll zwar dem Belgrader Kaimakam ein Sekurs aus Bosnien von ungefähr 3000 Mann zugekommen und solcher hiedurch in Stand gesetzet worden seyn, den Unternehmungen der Rebellen auf besagte Festung Trotz zu bieten, nichtsdestoweniger aber diese bishero in dem übrigen Lande sich immer weiter auszubreiten fortfahren und nicht nur sich des grösten Theils von Servien, sondern auch verschiedener Örter in Bulgarien und sogar schon der Festung Giurgewo in der Wallachey zu bemeistern Mittel gefunden, auch Rusjuck zu bedrohen und ihre Patrouillen über Bazargik bis Varna vorzuschicken sich erdreistet haben.

Obschon nun alle diese Nachrichten noch erst einer näheren Bestättigung vonnöthen haben, so scheinet doch immer soviel gewisz zu seyn, dasz die Anschläge und Thätigkeit des Paspan ogli für die Pforte täglich gefährlicher zu werden anfangen und wofern es diesem verwegenen Rebellen und seinen Anhängern gelingen sollte, sich während jetziger Jahreszeit und solange die ihren Rücken deckenden steilen Balkane vor Menge Schnee und wegen auszerordentlicher Beschwerlichkeit

4 (Ὑπ. Ἐξ.)

Πρὸς τὸν ἔξαρχον τῆς Α. βασιλικῆς καὶ αὐτοκρατορικῆς Μ. βαρῶνον Φὸν Χέρβερτ.

23 Δεκεμβρίου 1797

Ἐπειδὴ τὸ κατὰ δεκαπενθήμερον ἐκ Κωνσταντινουπόλεως τακτικὸν ταχυδρομεῖον δὲν ἔφθασεν ἀκόμη ταύτην τὴν φορὰν, ἡ δὲ ἀπὸ 23 παρελθόντος μηνὸς ὑφ' ὑμῶν ἀποσταλεῖσα ἀλληλογραφία ἔτυχεν ἤδη κατὰ μέρος ἀπαντήσεως διὰ τῶν ἐντεῦθεν πρὸ τριῶν ἡμερῶν διαβάντων Τατάρων τῆς Πύλης τῶν ἐκ Παρισίων ἐρχομένων καὶ διὰ Τρανσυλβανίας καὶ Βλαχίας ἐπιστρεφόντων εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὑπολείπεταί μοι νὰ προσθέσω μόνον τὰ ἑπόμενα.

Συμφώνως ταῖς τελευταίαις ἐκ τῶν συνόρων εἰδήσεσιν, αἵτινες ἐπισυνάπτονται ἐνταῦθα πρὸς ὑμετέραν γνῶσιν, λέγεται μὲν, ὅτι ἐστάλη εἰς τὸν καϊμακάμην τοῦ Βελιγραδίου ἐκ Βοσνίας ἐπικουρία περίπου τριςχιλίων ἀνδρῶν, δι' ὧν οὗτος κατώρθωσε νἀντεπεξέλθῃ εἰς τὰς ἐπιθέσεις τῶν ἀνταρτῶν κατὰ τοῦ εἰρημένου φρουρίου, ἀλλ' οὐχ ἧττον ὅμως ἐξακολουθοῦσιν οὗτοι μέχρι τοῦδε νὰ ἐπεκτείνωνται ὁσημέραι πλειότερον ἐν τῇ λοιπῇ χώρᾳ, ἀλλὰ καὶ κατώρθωσαν νὰ κατέχωσιν οὐ μόνον τὸ μέγιστον μέρος τῆς Σερβίας, ἀλλὰ καὶ διαφόρους τόπους ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ αὐτὸ δὲ ἤδη τὸ φρούριον Γιούργεβον ἐν Βλαχίᾳ, ἀπεθρασύνθησαν δ' ἐπὶ τοσοῦτον, ὥςτε καὶ νἀπειλῶσι μὲν τὸ Ῥουτσούκιον, νἀποστέλλωσι δὲ προσκόπους μέχρι Παζαρτζικίου.

Καίτοι δὲ πᾶσαι αὗται αἱ ἀγγελίαι δέονται ἀκόμη ἐξακριβώσεως, φαίνεται ὅμως τοῦτο κἂν βέβαιον, ὅτι αἱ σκευωρίαι καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ Πασβάνογλου ἀρχίζουσι νὰ γίνωνται ὁσημέραι κινδυνωδέστεραι διὰ τὴν Πύλην. Ἂν δ' ὁ παράτολμος οὗτος ἀντάρτης καὶ οἱ ὀπαδοὶ αὐτοῦ, κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν τοῦ ἔτους καὶ ἐφ' ὅσον ὁ σκέπων τὰ νῶτα αὐτῶν ἀπότομος Αἶμος εἶνε ὡς συνήθως σχεδὸν ὅλως ἀδιάβατος ἕνεκα τοῦ πλήθους τῆς χιόνος καὶ ἕνεκεν ἐκτάκτων δυσκολιῶν τῆς ὁδοῦ, ἐπιτύχωσι νὰ ἐξασφαλίσωσιν εἰς ἑαυτοὺς τὰ ἐντεῦθεν κεί-

der Strassen noch fast unzugänglich zu seyn pflegen, der herwärts gelegenen vortheilhaftesten Päsze und Posto zu versichern oder gar von Belgrad Meister zu machen, selbe der Pforte mit künftigem Frühjahr leicht um so mehr zu schaffen geben dürften, als diese sich bey dem bekannten fast allgemeinen stillen Miszvergnügen ihrer alten Janitscharen selbst auf die Treue ihrer besten Truppen nicht ganz verlaszen kann und allenthalben besorgen musz, vielleicht einen groszen Theil derselben, sobald sie einmal ausmarschirt seyn und Gelegenheit hiezu finden werden, zu den Fahnen der Rebellen übergehen zu sehen.

Andrerseits scheinet der Einflusz demokratischer Anhänger in vormaligen venetianischen Inseln und benachbarten Besitzungen auf dem festen Lande, nebst den heimlichen Bearbeitungen und Aufhetzungen französischer Emiszarien, die ohnehin von Natur aus zur Schwärmerey geneigten Köpfe der leichtsinnigen und unterdrückten Bewohner Moreens und Griechenlands dermassen erhitzet zu haben, dasz sie den günstigen Augenblick zur Abschüttlung des türkischen Joches und zur Wiedererlangung ihrer ursprünglichen Freyheit wirklich vorhanden zu seyn sich einbilden und vielleicht nur allein den Zeitpunkt abwarten dürften, wo die Pforte auf der Seite von Rumelien und der Donau mit Paspan Ogli über und über beschäftiget seyn wird, um alsdann auf einmal die Larve abzuziehen und sich etwa unter französischem Schutz und Beystande für eine freye und unabhängige Republick zu erklären.

Was einiges Licht auf diesen nicht ganz unwahrscheinlich angelegten Plan der Griechen werfen kann, ist unter andern ein gewiszer aufrührischer Aufruf in griechischer Sprache, wovon sich kürzlich etliche tausend Abdrücke bey einem auf seiner Rückreise nach dem archipelagus in Triest von der Polizey angehaltenen griechischen Handelsmann, Riga Welestinli mit Nammen, vorgefunden haben, und worinn nach französischen Style wider die Monarchen loszgezogen, die Menschenrechte und die demokratische Verfaszung hervorgestri-

μενα ἐπικαιρότατα στενὰ καὶ τὰς ὀχυρὰς θέσεις ἢ καὶ νὰ γείνωσι κύριοι τοῦ Βελιγραδίου, μέλλουσιν ὡς εἰκὸς νὰ παράσχωσι κατὰ τὸ ἐρχόμενον ἔαρ μεγάλα πράγματα εἰς τὴν Πύλην. Ἔσται δὲ τοῦτο τοσούτῳ μᾶλλον εὐκολώτερον, καθ' ὅσον ἡ Πύλη, ἕνεκα τῆς ὡς γνωστὸν ὑποβοσκούσης σχεδὸν καθολικῆς δυςαρεσκείας τῶν παλαιῶν αὐτῆς γενιτσάρων, δὲν δύναται νὰ βασίζηται καθ' ὁλοκληρίαν οὐδ' εἰς αὐτῶν τῶν ἀρίστων αὐτῆς στρατευμάτων τὴν πίστιν, καὶ ὀφείλει νὰ ἔχῃ διαρκῆ φόβον μήπως ἴδῃ μέγα μέρος αὐτῶν, εὐθὺς ὥς ποτε ἐκκινήσωσι καὶ εὕρωσι κατάλληλον εὐκαιρίαν, αὐτομολοῦν πρὸς τοὺς ἀντάρτας.

Ἐξ ἑτέρου δὲ φαίνεται, ὅτι ἡ ἐπίδρασις ὀπαδῶν τῆς δημοκρατίας ἐν νήσοις ἄλλοτε ἀνηκούσαις εἰς τὴν Βενετίαν καὶ ἐν γειτονικαῖς κτήσεσι κατὰ τὴν ἤπειρον, ὡς καὶ αἱ μυστικαὶ ῥᾳδιουργίαι καὶ ὑποκινήσεις Γάλλων ἀποστόλων ἐθέρμαναν μεγάλως τὰς καὶ ἄλλως ἐκ φύσεως πρὸς ἐνθουσιασμὸν εὐεπιφόρους κεφαλὰς τῶν κούφων καὶ πιεζομένων κατοίκων τοῦ Μωρέως καὶ τῆς Ἑλλάδος. Οὕτω δὲ φαντάζονται ὅτι ἐπέστη πράγματι κατάλληλος στιγμὴ πρὸς ἀποτίναξιν τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ καὶ ἀνάκτησιν τῆς παλαιᾶς αὐτῶν ἐλευθερίας, καὶ ὅτι ἔχουσιν ἴσως νάναμένωσι μόνον τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἡ Πύλη θὰ ἔχῃ διαρκῆ ἐνασχόλησιν μὲ τὸν Πασβάνογλουν πρὸς τὰ μέρη τῆς Ῥούμελης καὶ τοῦ Δουνάβεως, ὅπως τότε ἀποθέσωσι διὰ μιᾶς τὸ προσωπεῖον καὶ κηρυχθῶσιν ὑπὲρ ἐλευθέρας καὶ ἀνεξαρτήτου δημοκρατίας ὑπὸ γαλλικὴν πιθανῶς προστασίαν.

Τὰ δὲ κατὰ τὴν πιθανὴν ὕπαρξιν τοιούτου τινὸς σχεδίου τῶν Ἑλλήνων διαφωτίζει πως σὺν τοῖς ἄλλοις ἐπαναστατικὴ τις προκήρυξις ἑλληνιστὶ συντεταγμένη, ἧς εὑρέθησαν ἐπ' ἐσχάτων χιλιάδες τινὲς ἀντιτύπων παρά τινι Ἕλληνι ἐμπόρῳ, καλουμένῳ μὲν Ῥήγᾳ Βελεστινλῆ, συλληφθέντι δ' ἐν Τεργέστῃ ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας καθ' ὃν χρόνον ἐπέστρεφεν εἰς τὸ Αἰγαῖον ἐξ εὐρωπαϊκοῦ τινος ταξιδίου. Ἐν τῇ προκηρύξει ταύτῃ καθυβρίζονται μὲν κατὰ γαλλικὸν τρόπον οἱ μονάρχαι, ἐξαίρονται δὲ τὰ δίκαια τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα καὶ περιλαμβάνονται ὕμνοι ἐλευθερίας καὶ ἄλλαι

chen und Freyheitslieder samt mehr andern. zur Erbitterung der Gemüther und Erhitzung der Köpfe abzweckenden Tiraden befindlich sind.

Bey vorläufiger näherer Untersuchung der Sache hat sich veroffenbaret, dasz mehrere Griechen. türkische Unterthanen, auf hiesigem Platze, und vorzüglich ein sicherer Eustratio Argenti, nicht nur von der Verfaszung.dem heimlichen Drucke und der Verbreitung dieser äuszerst revolutionären Schrift Wissenschaft gehabt, sondern auch die Bemühungen solcher Schwindelköpfe und öffentlicher Ruhestöhrer mit Geld unterstützet und sonst durch ihre auswärtigen Verhältnisze und Korrespondenten zu befördern getrachtet haben.

Zufolge dessen dann sind, auf Veranlassung der hiesigen geheimen Polizey, 6 bis 7 davon bereits gefänglich eingezogen worden und befinden sich wirklich in der Untersuchung. Mittlerweile aber und um in ihren Handlungsgeschäften keine Stockung deszhalben zu veranlaszen, wurden alsogleich von den Verhafteten selbst, jedoch mit Gerichts-Vorwissen, vertraute Männer aus ihrem Mittel gewählet und solchen die provisorische Leitung ihrer Wechsel-und Kommerzsachen aufgetragen.

Gleichwie nun der Kaiserliche Hof überhaupt alles dasjenige, was auf Aufruhrs-Anzettlungen und Regierungs-Umwälzungen eines benachbarten und freundschaftlichen Staats Bezug hat, jederzeit höchst miszbilliget und verabscheuet, also hat man auch kein Bedenken getragen, dem hier anwesenden türkischen Bottschafter von dem Komplote besagter Griechen sowohl, als ihrer Innhaftierung vorläufige Kenntnisz mittheilen zu lassen, und zweifle ich nicht, dasz er diesen redenden Beweis unsers wohlgemeinten und freundnachbarlichen Benehmens gegen die Pforte in seinem gehörigen Lichte vorzustellen allerdings bedacht gewesen seyn werde.

Indessen habe ich nicht entstehen wollen, auch Eure hiemit von der eigentlichen Beschaffenheit dieses ganzen Herganges ausführlich zu verständigen, damit Dieselben nach

πολλαὶ ῥησικοπίαι σκοπὸν ἔχουσαι τὸν ἐξερεθισμὸν τῶν πνευμάτων καὶ τὴν θέρμανσιν τῶν κεφαλῶν.

Γενομένης δὲ προεισαγωγικῆς ἀκριβεστέρας ἐξετάσεως τῶν κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, κατεφάνη, ὅτι πολλοὶ Ἕλληνες ὑπήκοοι τῆς Πύλης ἐν ταύτῃ τῇ πόλει, καὶ ἰδίως τις Εὐστράτιος Ἀργέντης, οὐ μόνον εἶχον γνῶσιν τῆς συντάξεως, μυστικῆς ἐκτυπώσεως καὶ διαδόσεως τοῦ ὑπεράγαν ἐπαναστατικοῦ τούτου ἐντύπου, ἀλλὰ καὶ ὑπεστήριξαν τὰς ἀποπείρας τῶν τοιούτων θερμοκεφάλων καὶ διαταρακτῶν τῆς δημοσίας τάξεως διὰ χρημάτων, καὶ ἄλλως δὲ προςεπάθησαν νὰ προαγάγωσιν αὐτὰς διὰ τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φίλων καὶ ἀνταποκριτῶν αὐτῶν.

Ἕνεκα τούτου λοιπὸν ἐφυλακίσθησαν ἤδη εἰςηγήσει τῆς ἐνταῦθα μυστικῆς ἀστυνομίας ἓξ ἕως ἑπτὰ αὐτῶν καὶ οὕτως εὑρίσκονται ὑπὸ ἀνάκρισιν. Ἀλλ' ἐν τούτοις καὶ ὅπως μὴ ἐπέλθῃ ἀναστολὴ τῶν ἐμπορικῶν αὐτῶν ἐργασιῶν ἐξελέχθησαν πάραυτα ὑπ' αὐτῶν τῶν φυλακισθέντων, ἀλλ' ἐν γνώσει τοῦ δικαστηρίου, ἔμπιστοι ἄνδρες ἐκ τοῦ ἰδίου αὐτῶν κύκλου, εἰς οὓς ἀνετέθη ἡ προσωρινὴ διεύθυνσις τῶν τραπεζιτικῶν καὶ ἐμπορικῶν αὐτῶν ἐργασιῶν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ αὐτοκρατορικὴ αὐλὴ πάντοτε ἰδιαζόντως ἀποδοκιμάζει καὶ ἀπεχθάνεται πᾶν ὅ τι ἀναφέρεται εἰς στασιαστικὰς μηχανορραφίας καὶ σχέδια κυβερνητικῶν ἀνατροπῶν ἐν κράτει γειτονικῷ καὶ φίλῳ, διὰ ταῦτα ἄνευ ὄκνου ἀνεκοινώθησαν προεισαγωγικῶς εἰς τὸν ἐνταῦθα διαμένοντα πρεσβευτὴν τῆς Τουρκίας τά τε κατὰ τὴν συνωμοσίαν τῶν εἰρημένων Ἑλλήνων καὶ τὰ περὶ τῆς φυλακίσεως αὐτῶν, δὲν ἀμφιβάλλω δὲ ὅτι οὗτος πάντως ἐφρόντισε νὰ παραστήσῃ προςηκόντως τὰ κατὰ τὴν εὔδηλον ταύτην ἀπόδειξιν τῆς ἡμετέρας εὔνου καὶ ὡς ἐκ τῆς γειτονίας φιλικῆς διαγωγῆς πρὸς τὴν Πύλην.

Ἐν τούτοις δὲ δὲν ἔκρινα ἀπὸ σκοποῦ νὰ διαφωτίσω καὶ ὑμᾶς λεπτομερῶς διὰ τοῦ παρόντος περὶ τοῦ ἰδιάζοντος χαρακτῆρος τῆς ὅλης ὑποθέσεως ταύτης, ὅπως ὑμεῖς κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ μετὰ

Umständen und mit derjenigen Vorsicht, so die Natur und Häcklichkeit der Sache erfodert. dem Reis Efendi ihres Orts hievon die vertrauliche Eröffnung machen und dasjenige allenfalls berichtigen können. was etwa IbrahimEfendi hiebey nicht recht eingenommen oder seinem Hofe irrig vorgebracht haben dürfte.

Dieser sich bey den hiesigen Griechen, türkischen Unterthanen, veroffenbarende Hang zur Meuterey gegen ihren eigenen rechtmäszigen Suverän nicht minder, als ihre, besonders seit einigen Jahren, hier häufig vorgefallenen betrügerischen Bankerute, wodurch soviele der diesseitigen Unterthanen ohne ihr Verschulden an Bettelstab gebracht werden und wirklich erst kürzlich noch, wie aus einer andern weiter unten folgenden Beylage ersichtlich ist. nicht weniger als beyläufig zwo Millionen baares Geldes heimlich aus dem Lande geschaffet worden sind, müssen das billige Verlangen in uns erwecken, die K. K. Erbländer, soviel möglich, von dergleichen gefährlichen und schädlichen Subjekten befreyet zu sehen. Ich gebe Eurer dahero in dieser Hinsicht, jedoch als einen bloszen einstweiligen Gedanken, zu näherer Überlegung und Aeuszerung mit, ob nicht allenfalls ohne einigem erheblichen Bedenken der Pforte selbst die Nothwendigkeit vorgestellet und begreiflich gemacht werden könnte, zur beszeren Hindanhaltung alles schlechten oder mittellosen Gesindels, welches sich unter dem Vorwande der Kaufmannschaft in die K. K. Erbstaaten einzuschleichen suchet, die schärfste Verordnung zu erlaszen, dasz künftighin keinem türkischen Unterthane gestattet seyn solle, ohne einem iedesmal ordentlich anzusuchenden und nur verläszlichen und bekannten wirklichen Kaufleuten zu ertheilenden türkischen Pasze die Erbländer zu betretten; widrigenfalls jedweder sich selbst die Schuld werde beyzumessen haben, wenn er in Ermanglung eines solchen Patentes der Pforte ergriffen und ohne Weiterem über die Gränze geführt werden sollte.

Was Eure zu Gunsten der gegenwärtig in Konstantinopel und andere Häven der Türkey sich verzehrenden dalmatinisch-

τῆς προφυλάξεως ἐκείνης, ἣν ἀπαιτεῖ ἡ φύσις καὶ ἡ λεπτότης τῆς ὑποθέσεως, ἀνακοινώσητε τὰ περὶ τούτου ἐμπιστευτικῶς εἰς τὸν 'Ρεῒς Ἐφέντην τῆς πόλεως ἔνθα διαμένετε καὶ δυνηθῆτε νὰ ἐπανορθώσητε ἐν πάσῃ περιπτώσει πᾶν ὅ τι τυχὸν ὁ Ἰβραὴμ ἐφέντης εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ ἀντελήφθη ὀρθῶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἢ νἀνεκοίνωσεν ἐσφαλμένως εἰς τὴν Αὐλήν του.

Ἥ τε παρὰ τοῖς ἐνταῦθα Ἕλλησιν ὑπηκόοις τῆς Πύλης ἐκδηλουλουμένη τάσις πρὸς ἀποστασίαν ἀπὸ τοῦ ἰδίου αὐτῶν νομίμου κυριάρχου καὶ αἱ ἰδίως ἀπό τινων ἐτῶν ἐνταῦθα συχνὰ γινόμεναι δόλιαι χρεωκοπίαι, δι' ὧν πολλοὶ τῶν ἡμετέρων ὑπηκόων ἄνευ ἰδίου αὐτῶν πταίσματος μετατρέπονται εἰς ἐπαίτας, ὡς δὴ καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἀκόμη, καθ' ἃ καταφαίνεται ἐξ ἄλλου συνημμένου κατωτέρω ἐπακολουθοῦντος, ἐξήχθησαν ἐκ τῆς χώρας κρυφίως ὄχι ὀλιγώτερα τῶν δύο περίπου ἑκατομμυρίων μετρητῶν, ταῦτα πάντα γεννῶσιν ἐν ἡμῖν ἀναγκαίως τὴν δικαίαν ἀπαίτησιν νὰ ἴδωμεν τὰς κληρονομικὰς χώρας τῆς Α.Μ. ὅσον τὸ δυνατὸν ἀπαλλασσομένας τοιούτων ἐπικινδύνων καὶ ἐπιβλαβῶν ὑποκειμένων. Ὑποβάλλω λοιπὸν εἰς ὑμᾶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀλλ'ὅμως ἐπὶ τοῦ παρόντος ὡς ἁπλῆν ἰδέαν πρὸς ἀκριβεστέραν σκέψιν ὑμῶν καὶ ἀπόκρισιν, τὴν ἑξῆς γνώμην. Θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ ὁπωσδήποτε εἰς αὐτὴν τὴν Πύλην ἄνευ τινὸς σπουδαίου δισταγμοῦ δήλωσις καὶ παράστασις περὶ τῆς ἀνάγκης ὅπως, χάριν εὐκολωτέρας ἀπομακρύνσεως παντὸς κακοποιοῦ καὶ ἀπόρου συρφετοῦ, ἐπιζητοῦντος νὰ εἰςδύσῃ εἰς τὰ κληρονομικὰ κράτη τῆς Α. Μ. ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἐμπορίου, ἐκδώσῃ ἡ Πύλη αὐστηροτάτην διαταγήν, καθ' ἣν ἐν τῷ μέλλοντι εἰς οὐδένα Τοῦρκον ὑπήκοον νὰ ἐπιτρέπηται ἡ ἄνευ τουρκικοῦ διαβατηρίου, παρεχομένου πάντοτε ἐπὶ τῇ βάσει τακτικῆς αἰτήσεως μόνον εἰς ἀξίους πίστεως καὶ γνωστοὺς ἀληθεῖς ἐμπόρους, εἴσοδος εἰς τὰς κληρονομικὰς χώρας; Ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει πᾶς ὁ μὴ κεκτημένος τοιοῦτο διαβατήριον τῆς Πύλης νὰ ὑπόκειται εἰς τὸν κίνδυνον τῆς συλλήψεως καὶ τῆς ἄνευ ἄλλων διατυπώσεων ἀποβολῆς ἐκ τῶν συνόρων.

Πληρέστατα ἐγκρίνω τὰς ὑμετέρας παρὰ τῇ Πύλῃ ἐνεργείας ὑπὲρ τῶν νῦν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν ἄλλοις λιμέσι τῆς Τουρκίας

kaiserlichen Fahrzeuge bey der Pforte eingeleitet haben, um ihnen eine baldige, sichere und mittels eines intermediairen Frachtpreises, so viel möglich, auch vortheilhafte Rückkehr nach ihrem Vaterlande zu verschaffen, kann ich nicht anders als vollkommen gutheiszen und ist mit jenem ganz übereinstimmend, was Eurer in der Zwischenzeit durch meine Weisung vom 19ten December, worauf ich mich hier wiederholt berufe, über den nämlichen Gegenstand an Hand gegeben worden ist.

Es wird übrigens Dero Einsicht von selbst nicht entgehen, dasz der dermalige Augenblick, wo die Pforte sich von mehr als einer Seite, theils durch die gefährlichen Unruhen des Paspan Ogli, theils durch die Gährung und Anspinungen ihrer griechischen Rajas in Morea und Griechenland, so sehr im Gedränge befindet, der natürlichste und günstigste zu seyn scheine, um unsere verschiedenen, in meinen letzteren Weisungen vom 19ten und 29ten des v. M. erwähnte desideria bey der Pforte nach Wunsche durchzusetzen; vorzüglich aber dieselbe zur förmlichen Miteinschlieszung unserer dalmatinischen und venetianischen Seefahrer in dem barbaresken Seund und den übrigen zu Gunsten der K. K. Unterthanen überhaupt und ihrer Handlung in der Türkey bestehenden Verträgen zu vermögen. Es kann zwar, wie bereits in meiner mehrzitirten Weisung von 19ten Dec. ausführlich dargethan worden ist, die Pforte unser dieszfälliges Recht keineswegs mit Grunde in Abrede stellen wollen; da sich jedoch von hieraus alle türkischen Chicanen, Schwierigkeiten und Anstände, so sich etwa gleichwohl bey dieser Verhandlung hervorthun dürften, nicht wohl vorhinein bestimmen lassen und zu ihrer geschwinderen und vollkommenen Beseitigung eine oder andere wohlangebrachte Freygebigkeit von guter Wirkung seyn dürfte, so werden Eure in Ansehung der Wichtigkeit des betreffenden Gegenstandes dem Staate immerhin einen ersprieszlichen Dienst leisten, wenn sie auch im äuszersten Falle eine Summe von ungefähr 5 bis 6 tausend Dukaten in Geld oder Geldswerth

κατατηκομένων δαλματικῶν αὐτοκρατορικῶν πλοίων, ὅπως κατορθωθῇ ταχὺς, ἀσφαλὴς, διὰ δὲ μεσάζοντός τινος ναύλου καὶ ἐπικερδὴς κατάπλους εἰς τὴν πατρίδα των. Αἱ ὑμέτεραι ἐνέργειαι εἶνε κατὰ πάντα σύμφωνοι πρὸς τὰς δοθείσας ὑμῖν ἐν τῷ μεταξὺ περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ὁδηγίας διὰ τῶν ἀπὸ 29 Δεκεμβρίου γραμμάτων μου, εἰς ἃ καὶ πάλιν ἀναφέρομαι.

Ἄλλως δὲ δὲν θὰ διαλάθῃ καὶ οἴκοθεν τὴν ὑμετέραν σύνεσιν, ὅτι ὁ παρὼν καιρὸς, καθ' ὃν ἡ Πύλη εὑρίσκεται πολὺ στενοχωρημένη ἐκ πολλῶν μερῶν, τοῦτο μὲν ἕνεκα τῶν ἐπικινδύνων ταραχῶν τοῦ Πασβάνογλου, τοῦτο δ' ἕνεκα τοῦ ἀναβρασμοῦ καὶ τῶν σκευωριῶν τῶν Ἑλλήνων αὐτῆς ῥαγιάδων ἐν τῷ Μωρέᾳ καὶ τῇ Ἑλλάδι, φαίνεται ὢν ὁ καταλληλότατος καὶ εὐνούστατος, ὅπως τώρα πλέον τύχωμεν παρὰ τῆς Πύλης κατ' εὐχὴν τῶν διαφόρων ἡμῶν ἐν ταῖς τελευταίαις μου ὁδηγίαις ἀπὸ 9 καὶ 19 παρελθόντος μηνὸς ἀναφερομένων εὐχῶν, ἰδίως δὲ πείσωμεν αὐτὴν ὅπως ἐπιτρέπῃ αὐτόχρημα εἰς τοὺς Δαλμάτας καὶ Βενετοὺς ἡμῶν θαλασσοπόρους τὸν εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Βαρβαρίας πλοῦν καὶ συμπεριλάβῃ αὐτοὺς εἰς τὰς λοιπὰς χάριν τῶν ὑπηκόων τῆς Α. Μ. ἐν γένει καὶ τοῦ ἐμπορίου αὐτῶν ἐν Τουρκίᾳ ὑφισταμένας συνθήκας. Καὶ οὐδένα μὲν δύναται νὰ ἔχῃ λόγον ἡ Πύλη ὅπως διαμφισβητήσῃ τὸ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δικαίωμα ἡμῶν, ὡς ἤδη λεπτομερῶς ἐξέθηκα ἐν ταῖς πολλάκις μνημονευθείσαις ὁδηγίαις μου ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὅμως ἐν τῷ περὶ οὗ ὁ λόγος ζητήματι δὲν δύνανται ἐκ τῶν προτέρων νὰ ὑπολογισθῶσι πᾶσαι αἱ ἐπὶ τῆς διαπραγματεύσεως ταύτης δυνάμεναι νὰ προκύψωσι τουρκικαὶ στρεψοδικίαι, δυσκολίαι καὶ ἀναβολαὶ, πρὸς δὲ ταχυτέραν καὶ πλήρη αὐτῶν διάλυσιν ἠδύνατο νὰ ἐπιδράσῃ σκοπίμως μία ἢ ἄλλη ἐπίκαιρος ἐλευθεριότης, ἡ ὑμετέρα ἐξοχότης θὰ παράσχῃ πάντως ἔξοχον ὑπηρεσίαν εἰς τὸ κράτος ὡς ἐκ τῆς σπουδαιότητος τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, ἂν ἐθεώρει ἀναγκαῖον πρὸς ἀσφαλῆ ἐπιτυχίαν νὰ ὑποσχεθῇ ἐν ἀνάγκῃ καὶ ποσὸν περίπου 5 - 6 χιλιάδων δουκάτων εἰς χρήματα ἢ χρηματικὴν ἀξίαν.

für den sichern Erfolg zu versprechen für nöthig finden sollten.

. . . .

Omissis.

Mittels einer hier ferners anschlüszigen Note der Böhmisch-österr. Hofkanzley dto 20ten December erhalten Eure einen Bericht der N. O. Landesregierung wegen der Foderung des Bojaren Jorgaki Serdor Safirogli in der Wallachey an das hiesige griechische Handlungshaus Georg Manussi Figlio e Comp., wovon Dieselben das Benöthigte der K. K. Agentie zu Bukarest zur Verbescheidung des Klägers mitzugeben Sorge tragen wollen.

In dieser nämlichen Note kömmt auch eine von 18 hiesigen Handelshäusern und K. K. Unterthanen unterfertigte Klagschrift wegen verschiedener von dem vorigen Fürsten in der Wallachey angehaltener und von ihnen alldort erkaufter Waarenartikel vor. Da ein dergleichen unerwarteter und dem wechselseitigen freyen Handel schnurstraks zuwiderlaufender Verbot den K. K. Kaufleuten, so mit jener Provinz in Verkehr zu stehen pflegen, nothwendig zu groszen Schaden gereichen musz, so werden sich Eure bey dem neuen Fürsten mit Nachdruck dahin verwenden, dasz selber nicht nur allein alsogleich aufgehoben, sondern auch künftig die K. K. Unterthanen in der Wallachey ihren Handel frey und ungehindert auszuüben nicht gehemmet werden mögen.

Ferners liegt der nämlichen Note auch ein Bericht des N. O. Merkantil-und Wechselgerichts über die häufigen und für die dieszseitigen Unterthanen so höchst nachtheiligen betrügerischen Bankerute bey, wovon bereits weiter oben Erwähnung geschehen ist, und Eure nach Umständen und Gutbefinden bey der Pforte Gebrauch zu machen bedacht seyn werden.

In dem Augenblicke trifft auch Dero halbmonatliche ordinari Spedition vom 9ten December hier ein, wobey ich in Kürze einstweilen nur soviel zu erinnern habe, dasz, was die

. . . .

Παραλείπονται ὡς ὅλως ἄσχετα πρὸς τὸν Ῥήγαν.

Δι' ἄλλου ἐνταῦθα ὁμοίως συνημμένου ἐγγράφου τοῦ βοημικοῦ αὐστριακοῦ αὐλικοῦ γραφείου ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10 Δεκεμβρίου λαμβάνετε ἔκθεσιν τῆς βορειοαυστριακῆς τοπικῆς κυβερνήσεως περὶ τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ Βογιάρου Γεωργάκη Σερδὸρ Σαφείρογλη ἐν Βλαχίᾳ κατὰ τοῦ ἐνταῦθα ἑλληνικοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου Γεωργίου Μανούση υἱοῦ καὶ Σας, περὶ ἧς παρακαλεῖσθε νὰ φροντίσητε ὅπως ἀναθέσητε τὰ εἰκότα εἰς τὸ ἐν Βουκουρεστίῳ προξενεῖον τῆς Α. Μ. πρὸς κλήτευσιν τοῦ ἐνάγοντος.

Ἐν τῷ παρόντι ἐγγράφῳ ἐνυπάρχει καὶ ἀγωγὴ ὑπογεγραμμένη ὑπὸ 18 ἐνταῦθα ἐμπορικῶν οἴκων καὶ ὑπηκόων τῆς Α. Μ. περὶ διαφόρων ἐμπορευμάτων κρατηθέντων ὑπὸ τοῦ πρότερον ἐν Βλαχίᾳ ἡγεμονεύοντος, ἅτινα ἠναγκάσθησαν νὰ ἐξαγοράσωσιν αὐτόθι. Ἐπειδὴ δὲ τοιαύτη ἀπρόοπτος καὶ εἰς τὸ ἀμοιβαῖον ἐλεύθερον ἐμπόριον ἄντικρυς ἀντικειμένη ἀπαγόρευσις ἀναγκαίως ἐπιφέρει μεγάλην ζημίαν εἰς τοὺς ὑπηκόους τῆς Α. Μ. ἐμπόρους τοὺς συνήθως συναλλασσομένους μετὰ τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης, παρακαλεῖσθε νὰ ἐνεργήσητε ἐπιμόνως παρὰ τῷ νέῳ ἡγεμόνι, ὅπως οὐ μόνον ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη ἀρθῇ καθ' ἑαυτὴν πάραυτα, ἀλλὰ καὶ μὴ παρακωλύωνται ἐν τῷ μέλλοντι οἱ ὑπήκοοι τῆς Α. Μ. ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ καὶ ἀνεμποδίστῳ ἐξασκήσει τοῦ ἐμπορίου των.

Ἐπ' ἴσης ἐπισυνάπτεται τῷ παρόντι ἐγγράφῳ καὶ ἔκθεσις τοῦ βορειοαυστριακοῦ ἐμποροδικείου περὶ τῶν συχνῶν καὶ διὰ τοὺς ἡμετέρους ὑπηκόους ἐπιζημιωτάτων δολίων χρεωκοπιῶν, ὧν ἤδη ἔγεινεν ἀνωτέρω μνεία, παρακαλεῖσθε δὲ νὰ φροντίσητε ὅπως κάμητε χρῆσιν ταύτης παρὰ τῇ Πύλῃ συμφώνως πρὸς τὰς περιστάσεις καὶ κατὰ τὴν ὑμετέραν κρίσιν.

Ταύτην τὴν στιγμὴν ἔφθασεν ἐνταῦθα καὶ ἡ ὑμετέρα δεκαπενθήμερος τακτικὴ ἀλληλογραφία τῆς 29 Νοεμβρίου. Εἰς ἀπάντησιν δὲ ταύτης ἐπὶ τοῦ παρόντος διὰ βραχέων ὑπομιμνήσκω ὑμᾶς, ὅτι ὅσον

Schifffahrt unserer dalmatinischen und venetianischen neuen Besitzungen nicht minder, als das Bottschaftshaus, Archiven und sonstige proprietaeten der Republick in der Türkey belanget, Eure bereits theils aus meinem heutigen, theils aus meinen vorigen Weisungen alles dasjenige ausführlich entnommen haben werden, worauf es hiebey vorzüglich anzukommen habe, um den vorgesetzten Endzweck am sichersten und leichtesten zu erreichen. In Ansehung des Pfortendollmetschers aber ist die Uebersicht seines ganzen bisherigen Betragens gegen unsern Hof, laut der in Dero eigenen Berichten davon enthaltenen mancherley Schilderungen, in der That keinerdings geeignet, um uns überhaupt dermalen einiges Vertrauen in deszelben angebliche sincerationen einflöszen zu können, am allerwenigsten aber scheinet es rathsam, sich eines so verdächtigen Kanales zur Mittheilung der obangeführten Umstände wegen des entdeckten griechischen Komplottes zu bedienen, sondern vielmehr nöthig zu seyn, solche durch den Dollmetscher von Wallenburg unmittelbar an den Reis Efendi selbst bringen zu lassen.

Womit ich, nebst Beyschlieszung eines Schreibens an H. Gr. v. Ludolf. ec.

---

5 (Min. Int.)

In dem mit Eustratio Argenti, einem nebst mehreren seiner Landsleute im hiesigen Polizeyhause gefänglich angehaltenen griechischen Handelsmanne, fortgesezten Verhör kömmt unter andern vor, dasz ein sicherer Doktor der Arzneykunde Polizo: welcher von dem Plane, in Griechenland einen Aufruhr zu stiften, volle Wissenschaft hat und welcher der wienerischen Polizey schon seit langer Zeit als ein Mann von sehr verderbten Grundsätzen bekannt war: von hier weg und nach *Jassy* sich begeben habe.

Wien, den 2 Jäner 1798.

ἀφορᾷ εἴς τε τὴν θαλασσοπλοΐαν τῶν νέων ἡμῶν δαλματικῶν καὶ βενετικῶν κτήσεων καὶ τὸ μέγαρον τῆς πρεσβείας, τὰ ἀρχεῖα καὶ τὰς ἄλλας κτήσεις τῆς βενετικῆς πολιτείας ἐν τῇ Τουρκίᾳ, θέλετε ἤδη εὕρει περὶ τούτων λεπτομερῶς τοῦτο μὲν ἐν ταῖς σημεριναῖς μου, τοῦτο δ' ἐν ταῖς προτέραις μου ὁδηγίαις πάνθ' ὅσα εἶνε τὰ καιριώτατα ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅπως ὡς ἀσφαλέστατα καὶ εὐχερέστατα ἐπιτευχθῇ ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπός. Ὡς πρὸς δὲ τὸν διερμηνέα τῆς Πύλης (6), πράγματι ἡ ἀναθεώρησις τῆς ὅλης αὐτοῦ μέχρι τοῦδε πρὸς τὴν ὑμετέραν αὐλὴν διαγωγῆς συμφώνως πρὸς τὰς ἐν ταῖς ἰδίαις ὑμῶν ἐκθέσεσι περιλαμβανομένας ἐξεικονίσεις αὐτῆς, οὐδαμῶς εἶνε τοιαύτη, ὥςτε τό γε νῦν ἔχον νὰ δύναται νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς ἡμᾶς καθ' ὅλου ἐμπιστοσύνην τινὰ εἰς τὰς ἐκδουλεύσεις τῆς δῆθεν εἰλικρινείας αὐτοῦ. Ἥκιστα δὲ φαίνεται πρόσφορον νὰ γείνῃ χρῆσις τοιούτου ὑπόπτου ἀγωγοῦ πρὸς ἀνακοίνωσιν τῶν ἄνω μνημονευθεισῶν λεπτομερειῶν τῶν σχετιζομένων πρὸς τὴν ἀνακαλυφθεῖσαν ἑλληνικὴν συνωμοσίαν, ἀλλ' εἶνε μᾶλλον ἀναγκαῖον νἀνακοινωθῶσιν αὗται κατ' εὐθεῖαν εἰς αὐτὸν τὸν Ῥεῒς Ἐφέντην διὰ τοῦ διερμηνέως Φὸν Βάλλεμπουργ.

Ταῦτα καὶ μένω, ἐγκλείων ἔγγραφον πρὸς τὸν κύριον κόμιτα Φὸν Λοῦδολφ.

---

5 (Ὑπ. Ἐσ.)

Ἐκ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς ἀνακρίσεως τοῦ Εὐστρατίου Ἀργέντη, Ἕλληνος ἐμπόρου κρατουμένου μετὰ πολλῶν συμπατριωτῶν του ἐν τῇ ἐνταῦθα ἀστυνομίᾳ, ἐξήχθη πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι διδάκτωρ τις τῆς ἰατρικῆς Πολύζος (ὅςτις ἔχει πλήρη γνῶσιν τοῦ σχεδίου ὑποκινήσεως ἀποστασίας ἐν Ἑλλάδι καὶ ὅςτις ἤδη ἀπὸ μακροῦ ἦτο γνωστὸς εἰς τὴν βιενναίαν ἀστυνομίαν ὡς ἀνὴρ λίαν διαστρόφων ἀρχῶν) ἀπῆλθεν ἐντεῦθεν καὶ μετέβη εἰς Ἰάσιον.

Ἐν Βιέννῃ, τῇ 23 Δεκεμβρίου 1797.

6 (Min. Int.)

Nach Aussage einiger fremden, kürzlich aus der Moldau hier angekommenen Griechen soll der verhaftete Argenti mit dem in Pototschan, Jassy und Bucharest etablirten griechischen Handlungshause Mustaua in Verbindung seyn, welches Haus denen Franzosen verschiedene Erfordernisse, vorzüglich ausgearbeitetes Leder gelieferet hat.

Diese nähmliche Griechen behaupten für zuverläszig, dasz der zu Bucharest befindliche K. K Consul Margelius an diesen Lieferungen seinen Theil gehabt habe.

Wien, den 3 Jäner 1798.

---

7 (Min. Ext.)

P. S^tum 1um.

Je n'ai reçu que seulement hier la dépêche dont Votre Excellence m'honora le 2 de l'an, et voyant manquer encore la précédente du 29 Déc^bre je me suis empressé à demander à la Porte quelque notice concernant leurs tartares revenus de Paris. Mais il se trouva que j'en savois plus qu'elle, tant sur leur passage par Vienne et Bukarest que sur les mauvais traitemens qu'ils avoient essuyés à Provadi, de sorte qu'il a fallu me resigner à la patience et rester dans mon incertitude pénible sur le sort de la dite dépêche du 29 qui laisse une grande lacune dans les directions de la Cour Imp^le.

J'ai préalablement communiqué quelque chose au Reïs Effendi dans un moment où il étoit seul, et en lui recomman-

6 (Ὑπ. Ἐσ.)

Κατὰ τὴν ὁμολογίαν ξένων τινῶν πρὸ μικροῦ ἐκ Μολδαβίας ἐνταῦθα ἀφιχθέντων Ἑλλήνων ὁ συλληφθεὶς Ἀργέντης εὑρίσκεται εἰς μπορικὰς σχέσεις πρὸς τὸν ἐν Ποτοτσανίῳ, Ἰασίῳ καὶ Βουκουρεστίῳ γκαταστημένον ἐμπορικὸν ἑλληνικὸν οἶκον Μουστάκα (;), ὅςτις ἔχει τρομηθεύσει εἰς τοὺς Γάλλους διάφορα χρειώδη, ἰδίως δὲ κατειργασμένα δέρματα.

Οἱ αὐτοὶ Ἕλληνες διισχυρίζονται ὡς βέβαιον, ὅτι ὁ ἐν Βουκουρεστίῳ διαμένων πρόξενος τῆς Α. Μ. Μαργέλιος μετέσχε καὶ αὐτὸς τῶν προμηθειῶν τούτων.

Ἐν Βιέννῃ, τῇ 24 Δεκεμβρίου 1797.

---

7 (Ὑπ. Ἐξ.)

Ὑστερόγραφον πρῶτον.

Χθὲς μόλις ἔλαβον τὸ ἔγγραφον, δι' οὗ μ' ἐτίμησεν ἡ ὑμετέρα ἐξοχότης τὴν 23 Δεκεμβρίου· ἐπειδὴ δὲ βλέπω, ὅτι λείπει ἀκόμη τὸ προηγούμενον τῆς 19 Δεκεμβρίου, ἔσπευσα νἀπευθυνθῶ εἰς τὴν Πύλην ζητῶν εἰδήσεις περὶ τῶν Τατάρων αὐτῆς τῶν ἐπανελθόντων ἐκ Παρισίων. Ἀλλ' ἀπεδείχθη, ὅτι ἐγὼ ἐγνώριζον πλειότερα τῆς Πύλης περί τε τῆς διαβάσεως αὐτῶν ἐκ Βιέννης καὶ Βουκουρεστίου καὶ περὶ τῆς κακῆς δεξιώσεως, ἧς ἔτυχον εἰς Προβάδι οὕτως, ὥςτε ἠναγκάσθην νὰ κάμω θέλων καὶ μὴ θέλων ὑπομονὴν καὶ νὰ μείνω ἐν ὀδυνηρᾷ ἀβεβαιότητι περὶ τῆς τύχης τοῦ εἰρημένου ἐγγράφου τῆς 19, ὅπερ ἀφίνει μέγα κενὸν ἐν ταῖς ὁδηγίαις τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς.

Ἀνεκοίνωσα προεισαγωγικῶς τινα εἰς τὸν Ῥεῒς Ἐφέντην ἐν στιγμῇ καθ' ἣν ἦτο μόνος, συνέστησα δὲ αὐτῷ ἀπόλυτον σιωπὴν περὶ τῆς

dant le plus profond secret sur les complots découverts des Grecs. Il y a prêté toute l'attention que mérite l'objet et je me propose d'y revenir encore en tems et lieu. mais surtout quand il aura reçu les dépêches d'Ibrahim Effendi. C'est ce qui sera exposé plus en détail par l'ordinaire prochain, où je répondrai aussi à tous les paragraphes de la dépêche dont je viens d'accuser la réception.

J'ai, au reste, fait valoir quelques notices consolantes transmises de Semlin sur les dispositions opportunes faites à la Kriegsinsel, et auxquelles la Porte doit attribuer en partie la bonne contenance de la garnison de Belgrade, ragaillardie par tant de témoignages d'amitié de nos Commandans. Et, à cette occasion, Raschid Effendi m'a communiqué à son tour l'avis donné aux Ministres Turcs. mais contredit et détruit d'avance par lui-même, de l'existence d'un corps de cinq cens canoniers autrichiens auprès de Paswandoglou.

J'ai l'honneur d'être respectueusement *ut in litteris*

Le Bn d'Herbert Rathkeal.

Péra de Constantinople, le 25 Janvier 1798.

à S. E. Mr le Baron de Thugut.

ἀποκαλυφθείσης συνωμοσίας τῶν Ἑλλήνων. Παρέσχε μοι δὲ πᾶσαν τὴν προςοχήν, ἧς ἀξία εἶνε ἡ ὑπόθεσις. Προτίθεμαι δὲ νὰ ἐπανέλθω καὶ πάλιν εἰς τὸ θέμα τοῦτο ἐν καταλλήλῳ χρόνῳ καὶ τόπῳ, ἀλλὰ πρὸ πάντων ὅταν θὰ ἔχῃ λάβει τὰ ἔγγραφα τοῦ Ἰβραὴμ Ἐφέντη· θὰ ἐκθέσω δὲ τὰ περὶ τούτου λεπτομερέστερον διὰ τοῦ προσεχοῦς τακτικοῦ ταχυδρομείου, ὅτε καὶ θἀπαντήσω εἰς πάσας τὰς παραγράφους τοῦ ἐγγράφου, οὗ ἀνωτέρω ἀνήγγειλα τὴν παραλαβήν.

Πλὴν δὲ τούτου ἀνεκοίνωσα ἐπιτηδείως εὐχαρίστους τινὰς εἰδήσεις διαβιβασθείσας ἐκ Σεμλίνου περὶ τῶν ἐπικαίρων μέτρων τῶν ληφθέντων ἐν τῇ Kriegsinsel καὶ εἰς τὰ ὁποῖα χρεωστεῖ ἐν μέρει ἡ Πύλη τὴν καρτερίαν τῆς φρουρᾶς τοῦ Βελιγραδίου, ἐνθαρρυνθείσης ἐκ τοσούτων φιλικῶν δειγμάτων παρὰ τῶν ἡμετέρων διοικητῶν. Ἐπὶ τῇ περιστάσει δὲ ταύτῃ ὁ Ῥασσὶδ Ἐφέντης μοὶ ἀνεκοίνωσε καὶ αὐτὸς τὴν εἴδησιν τὴν γνωρισθεῖσαν μὲν εἰς τοὺς Τούρκους ὑπουργούς, ἀλλ' ἐκ τῶν προτέρων παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἀντιλεχθεῖσαν καὶ ἀποκρουσθεῖσαν, περὶ τῆς παρὰ τῷ Πασβάνογλῳ ὑπάρξεως σώματος πεντακοσίων αὐστριακῶν πυροβολητῶν.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειωθῶ εὐσεβάστως ὡς ἐν τοῖς διαπιστευτηρίοις μου γράμμασιν

Ὁ βαρῶνος Ἑρβέρτος Ῥάτκηλ.

Ἐν Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, 15 Ἰανουαρίου 1798.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν βαρῶνον Τοῦγκουτ.

8 (Min. Ext.)

P. Sum 8um

J'ai fait tomber encore chez le Reïs Effendi l'entretien sur le complot des Grecs, mais il ne paroissoit guère y prendre garde, soit qu'il n'en craignît par les effets sur la tranquillité de l'Empire, soit qu'il en eût reçu déjà plus d'informations et de détails que je ne pouvois lui en fournir. En effet, la correspondance du public, surtout dans la même nation, est remplie de particularités à cet égard. que j'ignorois; entre autres que ce mauvais folliculaire de Puliu, si souvent dénoncé par moi, est enfin démasqué et reconnu coupable. Mes communications sur ce sujet se bornent en stricte conformité aux ordres de Votre Excellence, au seul Reïs Effendi, à l'exclusion du Drogman dc la Porte, quoique par sa charge il soit instruit du contenu des dépêches d'Ibrahim Effendi et soit d'allleurs le canal par lequel passent celles des deux Princes.

Il n'est pas étonnant après cela que dans ses entretiens avec Mr de Wallenbourg il eut touché cette matiere du ton de quelqu'un qui s'intéresse à la nation et blâme la conduite des coupables; mais s'il est informé des insinuations passées en droiture au Reïs Effendi, il doit être frappé de notre réserve et en inférer que ses sentimens sont suspects: apperçu qui pourroit nuire à nos propres affaires, tandisque Votre Excellence voit, de mes autres très humbles rapports d'aujourd'hui, qu'il se prête de bonne grâce et efficacement à les seconder.

Du reste sa conduite passée, ses propos et ses inconséquences ont sans doute mérité la censure que Votre Excellence en fait dans ses deux dernières dépêches; mais je ne puis pas m'empêcher de croire bon et honnête le fonds de son caractère,

8 (Ὑπ. Ἐξ.)

Ὑστερόγραφον ὄγδοον.

Ἔφερα καὶ πάλιν τὸν λόγον πρὸς τὸν Ῥεῒς Ἐφέντην περὶ τῆς συνωμοσίας τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ δὲν ἐφαίνετο ἀξιῶν αὐτὴν πολλοῦ λόγου, εἴτε ὡς μὴ φοβούμενος τὰ ἐξ αὐτῆς ἀποτελέσματα ἐπὶ τὴν ἡσυχίαν τοῦ κράτους, εἴτε ὡς ἤδη λαβὼν πλειοτέρας εἰδήσεις καὶ λεπτομερείας ἐκείνων, ἃς ἐγὼ ἠδυνάμην νἀνακοινώσω εἰς αὐτόν. Πράγματι δ' αἱ ἀλληλογραφίαι τῶν ἰδιωτῶν, ἰδίως παρὰ τοῖς ὁμογενέσι τῶν κρατουμένων, περιέχουσι περὶ τοῦ προκειμένου πολλὰ καθ' ἕκαστα ἅτινα ἐγὼ ἠγνόουν, μεταξὺ δὲ τῶν ἄλλων ὅτι τὸ κακὸν ἐκεῖνο ἀγγεῖον, ὁ ἐφημεριδογράφος (Μαρκίδης) Πουλίου, ὃν πολλάκις ἐγὼ κατήγγειλα, ἀπεκαλύφθη πεσόντος τοῦ προσωπείου του καὶ ἀνεγνωρίσθη ἔνοχος. Αἱ δ' ἐμαὶ ἀνακοινώσεις ἐπὶ τοῦ προκειμένου περιορίζονται ἐν αὐστηρᾷ ἐμμονῇ εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Υ. Ε. εἰς μόνον τὸν Ῥεῒς Ἐφέντην, ἀποφευχθείσης τῆς ἀνακοινώσεως εἰς τὸν διερμηνέα τῆς Πύλης, εἰ καὶ οὗτος ὡς ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ ἔχει γνῶσιν τοῦ περιεχομένου τῶν ἐγγράφων τοῦ Ἰβραὴμ Ἐφέντη καὶ εἶνε ἄλλως ὁ ἀγωγός, δι' οὗ διέρχονται τὰ ἔγγραφα τῶν δύο ἡγεμόνων.

Δὲν εἶνε λοιπὸν κατὰ ταῦτα ἄπορον, ὅτι ἐν ταῖς συνδιαλέξεσιν αὐτοῦ μετὰ τοῦ κυρίου Φὸν Βάλλεμπουργ ἔθιξε τὸ θέμα τοῦτο μετὰ τρόπου ἀνδρὸς δεικνύοντος ἐνδιαφέρον περὶ τοῦ ἔθνους καὶ κατηγοροῦντος τὴν διαγωγὴν τῶν ἐνόχων. Ἀλλ' ἂν ἔλαβε γνῶσιν τῶν κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν Ῥεῒς Ἐφέντην γενομένων ὑπαινιγμῶν, βεβαίως θὰ ἐξεπλάγη διὰ τὴν ἡμετέραν ἐπιφύλαξιν καὶ θὰ ἐξήγαγε τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὰ αἰσθήματα αὐτοῦ εἶνε ὕποπτα, τοῦθ' ὅπερ ἠδύνατο νὰ βλάψῃ τὰς ἰδίας ἡμῶν ὑποθέσεις, ἐν ᾧ ἡ Υ. Ε. βλέπει ἐκ τῶν ἄλλων μου ταπεινοτάτων ἐκθέσεων τῆς σήμερον, ὅτι ἐπιδεικνύει προθυμίαν καὶ ζῆλον πρὸς εὐόδωσιν αὐτῶν.

Ἄλλως δὲ ἡ μὲν προτέρα αὐτοῦ διαγωγή, οἱ λόγοι αὐτοῦ καὶ αἱ ἀσυνέπειαι αὐτοῦ κατέστησαν αὐτὸν ἀναμφιβόλως ἄξιον τῆς ἐπικρίσεως, ἣν ἐκφέρει περὶ αὐτοῦ ἡ Υ. Ε. ἐν τοῖς δύο της τελευταίοις ἐγγράφοις. Ἀλλὰ δὲν δύναμαι ὅμως νὰ μὴ πιστεύω εἰς τὴν κατὰ βάθος

ainsique je m'en suis expliqué en plusieurs occasions, lors même que j'avois lieu d'en être mécontent; opinion, je l'avoue, qui m'a disposé à rechercher sa confiance pour en diriger l'usage au profit du service Imp[l].

J'ai l'honneur d'être respectueusement *ut in litteris*.

Le B[n] d'Herbert Rathkeal.

Péra de Constantinople, le 10 février 1798.

à S. E. M[r] le Baron de Thugut.

---

9 (Min. Int.)

Nach sicheren erhaltenen Nachrichten laszen anjetzo die Griechen einige Schriften in viel 100 Exemplarien in Leibzig drücken, in welchen Sie ihre in türkischen Gebiete wohnende Nazion zu bereden suchen, das Joch der türkischen Regierung abzuschiteln und sich auf die französische Republik ganz zu verlaszen, welche ihnen durch die von den Venezianern abgenommene Inseln, so bald sie es verlangen verden, eine Unterstützung geben wird. Sie versichern weiter, dasz man die gröste Zusicherung von Paris hat, dasz das Directorium nicht ehe ruhen wird, bis es die Grikische Nazion von dem Schlawischen Joche befreüet hat. Diese Schriften werden theils über Bukowina und Moldau, theils über Dalmazien geschickt.

Wien, den 18ten Februar 1798.

(Unterschrift unleserlich).

ἀγαθότητα καὶ τιμιότητα τοῦ χαρακτῆρός του, ὡς ἐξεφράσθην περὶ αὐτοῦ ἐν πολλαῖς περιστάσεσι καὶ ὅταν ἀκόμη εἶχον λόγους νὰ εἶμαι δυσηρεστημένος ἐξ αὐτοῦ. Ἡ δὲ περὶ αὐτοῦ γνώμη μου αὕτη μὲ ἔπεισε, τὸ ὁμολογῶ, νὰ ἐπιζητήσω τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτοῦ, ὅπως διευθύνω καὶ χρησιμοποιήσω αὐτὴν πρὸς ὄφελος τῆς ὑπηρεσίας τοῦ αὐτοκράτορος.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειωθῶ εὐσεβάστως ὡς ἐν τοῖς διαπιστευτηρίοις μου γράμμασιν

Ὁ βαρῶνος Ἐρβέρτος Ῥάτκηλ.

Ἐν Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, 31 Ἰανουαρίου 1798.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν βαρῶνον Τοῦγκουτ.

---

9 (Ὑπ. Ἐσ.)

Κατὰ ληφθείσας ἀσφαλεῖς εἰδήσεις ἐκτυποῦσι κατ' αὐτὰς οἱ Ἕλληνες ἐν Λειψίᾳ εἰς πολλὰς ἑκατοντάδας ἀντιτύπων ἔντυπά τινα, δι' ὧν πειρῶνται νὰ πείσωσι τοὺς ἐν τῇ τουρκικῇ χώρᾳ οἰκοῦντας ὁμοεθνεῖς των νἀποτινάξωσι τὸν ζυγὸν τῆς τουρκικῆς διοικήσεως καὶ νὰ ριφθῶσι καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τοὺς κόλπους τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας, ἥτις μέλλει νὰ παράσχῃ εἰς αὐτοὺς ὑποστήριξιν διὰ τῶν ἀπὸ τῶν Βενετῶν ληφθεισῶν (Ἰονίων) νήσων, εὐθὺς ὡς ζητήσωσι τοῦτο. Βεβαιοῦσι δὲ πλὴν τούτου, ὅτι ἔχουσιν ἀσφαλεῖς διαβεβαιώσεις ἐκ Παρισίων, καθ' ἃς τὸ Διευθυντήριον δὲν θὰ ἡσυχάσῃ ἕως ἐλευθερώσῃ τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ τῆς δουλείας. Ἀποστέλλονται δὲ τὰ εἰρημένα ἔγγραφα τοῦτο μὲν διὰ Βουκοβίνας καὶ Μολδαβίας, τοῦτο δὲ διὰ Δαλματίας.

Ἐν Βιέννῃ, τῇ 8 Φεβρουαρίου 1798.

(*Ὑπογραφὴ δυςανάγνωστος*).

---

10 (Min. Ext.)

Abschrift eines Schreibens des K. K. Internunzius an H. Merkelius.

Pera, den 24ten Hornung 1798.

Da Ew. letztere Amtsberichte vom 12ten dieses, welche mir samt der Wienerpost den 20ten richtig zugekommen sind, gegenwärtig meinerseits keine Bemerkung erheischen, so beschräncke ich mich anheute denenselben hieneben in Abschrift dasjenige mitzutheilen, was ich mich in Folge dero Anzeige letzthin an das General-Consulat von Cherson wegen den türkischen Unterthanen unregelmäszig ertheilten Pässen zu schreiben veranlaszt gefunden habe und woraus Ew. ersehen werden, wie zu Vermeidung aller ähnlichen Unannehmlichkeiten mit jenen zu verfahren ist, die etwa gegen beszere Vermuthung in Zukunft noch mit derley ordnungswiedrigen Urkunden von dem taurischen Consulate in der Wallachey zum Vorschein kommen sollten, dasz ist nähmlich, ihnen auf der Stelle solche Päsze mit der Erklärung, dasz sie ihnen selbst nicht anders dann schädlich seyn könnten, abzunehmen und zugleich allen Schutz geradeweg zu versagen.

Unter einem soll ich zugleich dieselben verständigen, dasz der H. Füst bey seiner Abreise von hier mich ersucht hat, ihm bey dem allerh. Hofe die Uebeslaszung einer Parthie von 2000 Militär-Flinten und dreyer Feldstücke zu erwirken, worüber ich mit letztem Kourier von der hohen Hofstelle die Antwort erhalten habe, dasz man unsererseits nicht abgeneigt sey, dem Fürsten in Betref der obgedachten 2000 Flinten, wofern sich selber dieszfalls unmittelbar nach Wien verwenden würde, nach Thunlichkeit und Umständen gegen baare Bezahlung zu willfahren. Ew. wollen sich daher angelegen

10 (Ύπ. Ἐξ.)

Ἀντίγραφον ἐγγράφου τοῦ ἐξάρχου τῆς Α. Μ. πρὸς τὸν κ. Μερκέλιον.

Ἐν Πέραν, τῇ 14 Φεβρουαρίου 1798.

Ἐπειδὴ ἡ τελευταία ὑμῶν ἐπίσημος ἔκθεσις τῆς 2 ἱσταμένου, ἥτις περιῆλθεν ἀσφαλῶς εἰς ἐμὲ μετὰ τοῦ βιενναίου ταχυδρομείου τῆς 10, ἐπὶ τοῦ παρόντος οὐδεμιᾶς παρ' ἐμοῦ δεῖται παρατηρήσεως, περιορίζομαι σήμερον νἀνακοινώσω εἰς ὑμᾶς ἐν συνημμένῳ ἀντιγράφῳ ὅσα συνεπείᾳ τῆς ὑμετέρας ἀναγγελίας παρεκινήθην νὰ γράψω ἐπ' ἐσχάτων εἰς τὸ γενικὸν προξενεῖον Χερσῶνος περὶ τῶν εἰς Τούρκους ὑπηκόους παρατύπως παρεχομένων διαβατηρίων, ἐξ ὧν θέλετε ἴδει τί τὸ πρακτέον πρὸς ἀποφυγὴν πάντων τῶν ὁμοίων ἀτόπων ὡς πρὸς ἐκείνους, οἵτινες τυχὸν παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν ἐν τῷ μέλλοντι ἠδύναντο ἀκόμη νὰ ἐμφανίζωνται ἐν Βλαχίᾳ φέροντες τοιαῦτα παράνομα ἔγγραφα παρὰ τοῦ ταυρικοῦ προξενείου. Ἀνήγγειλα δῆλα δή, ὅτι πρέπει τοιαῦτα διαβατήρια νἀφαιρῶνται πάραυτα ἀπ' αὐτῶν σὺν τῇ δηλώσει, ὅτι εἰς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους μόνον βλάβην ἠδύναντο νὰ προξενήσωσι, καὶ ὅτι συγχρόνως πρέπει νὰ στερῶνται οἱ τοιοῦτοι αὐτόχρημα πάσης προστασίας.

Ἐν τούτοις δὲ ὀφείλω νἀνακοινώσω ὑμῖν συγχρόνως, ὅτι ὁ ὑψηλὸς ἡγεμὼν κατὰ τὴν ἐντεῦθεν ἀναχώρησιν αὐτοῦ μὲ παρεκάλεσε νὰ ἐνεργήσω παρὰ τῇ ὑψηλῇ αὐλῇ τὴν εἰς αὐτὸν ἀποστολὴν δισχιλίων ὅπλων καὶ τριῶν πυροβόλων, περὶ ἧς ὑποθέσεως ἔλαβον παρὰ τῆς αὐλῆς διὰ τοῦ τελευταίου ταχυδρομείου τὴν ἀπάντησιν, ὅτι τὸ καθ' ἡμᾶς οὐδεμία ὑπῆρχε δυσκολία ὅπως διευκολυνθῇ εἰς τὸν ἡγεμόνα ἡ ἀποστολὴ τῶν εἰρημένων τρισχιλίων ὅπλων κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ κατὰ τὰς περιστάσεις ἀπέναντι πληρωμῆς ἐπὶ τοῖς μετρητοῖς, ἂν ἀπηυθύνετο περὶ τούτου κατ' εὐθεῖαν εἰς Βιέννην. Παρακαλῶ λοιπὸν ὑμᾶς νὰ φροντίσητε, ὅπως καταστήσητε αὐτῷ γνωστὴν ὡς τάχιστα ἐξ ὀνό-

seyn lassen, ihm diesen angenehmen Bescheid in meinem Nahmen ehestens bekannt zu machen und wegen seiner dieszfalls weiters nöthigen Schritte die dienliche Anleitung zu geben.

Zum Schlusze endlich entstehe ich nicht, die heutige in 7 Hof-nebst 11 anderen Packeten und 1 Schachtel Koffee fur I. M. die Kayserinn bestehende gewöhnliche Postexpedition einzubegleiten, deren ungesäumte schleunigste Beförderung ich denenselben hiemit sorgfälltigst anzuempfehlen nicht umhin kann.

N. V: Die sehr wahrscheinliche Vermuthung, dasz das letzthin zu Wien entdeckte Komplot der Griechen auch seine Zweige in die Wallachey hin verbreitet haben und folglich die Untersuchung der Papiere des berüchtigten Dimitraki Tarnaviti etwa wichtige Aufschlüsze zu geben im Stande seyn würde, hat mich bestimmt, den hiesigen Ban Hanzery auf diesen Gegenstand aufmerksam zu machen, welches auch von ihm mit der gröszten Dankbarkeit aufgenommen worden ist. Es wird daher diensam seyn, dass Ew. gleichfalls dem H. Fürsten selbst diese Bemerkung mittheilen und sich mit selben einverstehen, um dann von ihm jene Aufklärungen zu erhalten, die vielleicht das Beste unserer Staaten angehen möchten. Alles, was Ew. auf diese Art mittelst des Briefwechsels des Turnaviti mit seinem Bruder zu Triest und andern, oder sonst durch eine verdoppelte Aufmerksamkeit in Erfahrung bringen sollten, dieses wollen dieselben ohne aller Rücksicht auf die etwa dabey verflochtenen Personen, was Standes sie auch seyn mögen, unverzüglich der hohen Hofstelle einberichten und auch mir davon Kenntnisz zu geben Sorge tragen, da es mehr als jemals nothwendig ist die Schleichwege zu enthüllen, welche der gegenwärtige allgemeine Wirbelgeist zum Nachtheile der öffentlichen Ruhe und Wohlfahrt zu folgen pflegt.

ματός μου τὴν εὐχάριστον ταύτην ἀπάντησιν καὶ νὰ παράσχητε εἰς αὐτὸν τὰς προςηκούσας ὁδηγίας περὶ τῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀναγκαίων περαιτέρων διαβημάτων.

Ἐν τέλει δὲν παραλείπω νὰ συνοδεύσω τὴν παροῦσαν διὰ τῆς συνήθους ταχυδρομικῆς ἀποστολῆς, συγκειμένης σήμερον ἐξ ἑπτὰ δεμάτων προωρισμένων διὰ τὴν αὐλὴν καὶ ἑπτὰ ἄλλων ὡς καὶ ἑνὸς κιβωτίου καφὲ διὰ τὴν αὐτοκράτειραν, λαμβάνω δὲ μέριμναν νὰ συστήσω ὑμῖν διὰ τῆς παρούσης τὴν ταχυτάτην καὶ ἀνυπέρθετον ἀποστολὴν αὐτῶν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον.

Ἡ πιθανωτάτη εἰκασία, ὅτι ἡ ἐπ' ἐσχάτων ἐν Βιέννῃ ἀνακαλυφθεῖσα συνωμοσία τῶν Ἑλλήνων δυνατὸν νὰ ἔχῃ διακλαδώσεις μέχρι Βλαχίας καὶ ὅτι κατὰ ταῦτα ἡ ἐξέτασις τῶν ἐγγράφων τοῦ διαβοήτου Δημητράκη Ταρναβίτη (γρ. Τουρναβίτη) πιθανῶς θὰ ἠδύνατο νὰ παράσχῃ σπουδαίας ἐξηγήσεις, μὲ παρεκίνησε νὰ ἐπιστήσω εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο τὴν προςοχὴν τοῦ ἐνταῦθα βάνου Χαντζερῆ, τοῦθ' ὅπερ ἔγεινεν ἀποδεκτὸν καὶ ὑπὸ τούτου μετὰ τῆς μεγίστης εὐγνωμοσύνης. Ἐντεῦθεν ἔσται λυσιτελὲς νἀνακοινώσητε καὶ ὑμεῖς ὁμοίως τὴν παρατήρησιν ταύτην εἰς αὐτὸν τὸν ἡγεμόνα, ὅπως οὕτω λάβητε παρ' αὐτοῦ τὰς διασαφήσεις ἐκείνας, αἵτινες ἴσως δύνανται νὰ σκοπῶσιν εἰς ἀγαθὸν τῶν ἡμετέρων κρατῶν. Πᾶν δὲ ὅ τι διὰ τούτου τοῦ τρόπου διδαχθῆτε ἔκ τε τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ Τουρναβίτη μετὰ τοῦ ἐν Τεργέστῃ ἀδελφοῦ του καὶ ἄλλων ἢ ἄλλως πως δι' ἐπιτεταμένης προςοχῆς φροντίσατε, παρακαλῶ, νὰ διαβιβάσητε ἀμελλητὶ, ἄνευ ἀνασκοπῆς πρὸς τὰ τυχὸν εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην αναμεμιγμένα πρόσωπα, ὁποιαςδήποτε κοινωνικῆς τάξεως καὶ ἂν ὦσιν, εἰς τὴν ὑψηλὴν αὐλήν. Φροντίσατε δὲ νὰ καταστήσητε καὶ ἐμὲ ἐνήμερον περὶ τούτων, ἐπειδὴ εἴπερ ποτὲ εἶνε ἀναγκαῖον νἀποκαλυφθῶσιν αἱ σκολιαὶ ὁδοὶ, ἃς τρέπεται συνήθως ἡ γενικὴ τῆς σήμερον σκοτοδίνη τῶν πνευμάτων πρὸς ζημίαν τῆς δημοσίας ἡσυχίας καὶ εὐημερίας.

11 (Min. Ext.)

P. S. 4um

J'apprends avec intérêt que le principal moteur du complot des Grecs, le nommé Riga Vélestinly, guéri de ses blessures, vient d'être transporté de Trieste à Vienne, pour en tirer, ainsique de ses complices, les aveux nécessaires sur les particularités de la conspiration. Si les personnes chargées des enquêtes contre la plus rusée et la plus perfide des nations sont aussi éclairées qu'incorruptibles, je suis persuadé que les découvertes deviendront importantes, parceque les premiers plans remontent à plusieurs années en arrière, c'est à dire à l'époque où mes soupçons et mes apperçus, soumis à Votre Excellence, m'avoient déterminé à répandre l'alarme le long de nos confins et à employer tous les moyens possibles pour y penétrer. Je m'affligeois entre autres sensiblement de voir qu'un homme comme Pulliu, malgré sa mauvaise conduite et sa profession ouverte de démocratisme, eût pu encore trouver assez de protecteurs dans nos départemens pour résister aux attaques diverses que je lui portois sous les auspices de Votre Excellence.

Les ramifications de cette intrigue circuloient par des souterrains dans la Capitale et se répandoient d'un côté jusqu'à Trieste et Venise, de l'autre sur tous les points de communication avec l'Empire Ottoman, conduites et dirigées par les emissaires secrets de la France, et aboutissant en grande partie à Bukareste, où le nommé Gaudin exerçoit ses dangereux talens et son hypocrisie dans cette cause. Pourquoi le Directoire envoie-t-il à Vienne Secrétaire d'Ambassade un homme que les événemens passés rendent odieux, ou du moins suspect, à la Cour Imp^le^? Un autre qui doit avoir été en relation

11 (Ὑπ. Ἐξ.)

Ὑστερόγραφον τέταρτον.

Μανθάνω μετ' ἐνδιαφέροντος, ὅτι ὁ κυριώτατος εἰσηγητὴς τῆς συνωμοσίας τῶν Ἑλλήνων, ὁ καλούμενος Ῥήγας Βελεστινλῆς, θεραπευθεισῶν τῶν πληγῶν του, μετηνέχθη πρὸ μικροῦ ἐκ Τεργέστης εἰς Βιέννην, ὅπως ἐξαχθῶσιν ἐξ αὐτοῦ ὡς καὶ ἐκ τῶν συνενόχων του αἱ ἀναγκαῖαι ὁμολογίαι περὶ τῶν καθ' ἕκαστα τῆς συνωμοσίας. Ἂν τὰ πρόσωπα, εἰς ἃ ἀνετέθη ἡ ἀνάκρισις περὶ τοῦ πανουργοτάτου καὶ ἀπιστοτάτου τῶν ἐθνῶν, εἶνε νοήμονά τε καὶ ἀδέκαστα, εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι αἱ γενησόμεναι ἀποκαλύψεις ἔσονται σπουδαῖαι, ἐπειδὴ τὰ πρῶτα σχέδια ἀνέρχονται εἰς πολλὰ ἤδη ἔτη, ἤτοι εἰς τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν αἱ ὑπόνοιαί μου καὶ αἱ βλέψεις μου αἱ ὑποβληθεῖσαι εἰς τὴν ὑμετέραν ἐξοχότητα μὲ εἶχον παρακινήσει νὰ ἐπιστήσω μετ' ἀνησυχίας τὴν προσοχὴν κατὰ μῆκος τῶν ἡμετέρων συνόρων καὶ νὰ μεταχειρισθῶ ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα ὅπως δεισδύσω εἰς τὸ μυστήριον. Σὺν τοῖς ἄλλοις δὲ κατεθλιβόμην αἰσθητῶς, βλέπων, ὅτι ἀνὴρ οἷος ὁ Πούλιου παρὰ τὴν κακὴν αὐτοῦ διαγωγὴν καὶ τὴν ἀπροκάλυπτον ἐπιτήδευσιν δημοκρατικῶν φρονημάτων ἠδύνατο ἀκόμη νὰ εὑρίσκῃ ἐν ταῖς ἡμετέραις χώραις ἱκανοὺς προστάτας ὅπως ἀνθίσταται εἰς τὰς διαφόρους ἐπιθέσεις, ἃς κατέφερον κατ' αὐτοῦ εἰσηγήσει τῆς ὑμετέρας ἐξοχότητος.

Αἱ διακλαδώσεις τῆς συνωμοσίας ταύτης ὑπεισήρχοντο ἱεροκρυφίως εἰς τὴν πρωτεύουσαν, καὶ διεδίδοντο ἀφ' ἑνὸς μὲν μέχρι Τεργέστης καὶ Βενετίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ καθ' ὅλα τὰ σημεῖα τῆς συγκοινωνίας μετὰ τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, διοχετευόμεναι καὶ διευθυνόμεναι διὰ τῶν μυστικῶν ἀποστόλων τῆς Γαλλίας, συγκεντρούμεναι δὲ κατὰ μέγα μέρος εἰς Βουκουρέστιον, ὅπου ὁ εἰρημένος Γωδὲν ἐξήσκει τὴν ἐπικίνδυνον αὐτοῦ εὐφυίαν καὶ τὴν ὑποκρισίαν του ἐν ταύτῃ τῇ ὑποθέσει. Διὰ τί τὸ Διευθυντήριον στέλλει εἰς Βιέννην ὡς γραμματέα πρεσβείας ἄνδρα, ὃν τὰ παρελθόντα γεγονότα καθιστάνουσι μισητὸν ἢ τοὐλάχιστον ὕποπτον εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν αὐλήν; Ἄλλος δέ τις,

avec les conjurés est le nommé Demetrius Tournaviti, le confident de Paswandoglou, dont le Capitan-Pascha vient de tirer une si promte vengeance; je suggère, tant ici qu'à Bukareste, de faire examiner soigneusement les papiers de cet homme, qui pourroient fournir des traits de lumière; son frère par exemple, établi à Trieste, ne feroit il pas des révélations intéressantes, s'il étoit examiné adroitement, et si l'on prenoit inspection de ses écrits avec les ménagemens nécessaires pour la réputation et le crédit d'un homme qui, peut-être, n'est point coupable. J'ai de même jetté les yeux sur Rossetti, ci-devant Secrétaire de légation à Vienne, et j'ai recommandé in général aux deux Agences de transmettre à Votre Excellence tout ce qu'elles pourroient recueillir sur les lieux: la paix conclue avec la France rendant, selon moi, plus dangereuse la guerre qui continue avec la démocratie, et commandant une police aussi sévère à la Cour Imp[le] que le Directoire de Paris déploie d'acharnement contre le Royalisme.

Quoiqu'il en soit, le Reïs Eff. vient de m'informer que tous ces Grecs détenus, étant des sujets de la Porte, Ibrahin Eff. avoit été chargé de les réclamer et de les envoyer garotés au Pascha de Belgrade; demande que ce Ministre qualifie de conforme aux traités, en me requérant officiellement d'en appuyer l'objet auprès de Votre Excellence, ce que j'ai reçu purement et simplement *ad referendum*, sans y faire la moindre objection dans un tems où je dois cultiver sa bonne volonté pour nos autres affaires, quoique rien n'eût été plus aisé, que de m'enquérir sur quel article des traités on se fondoit? Raschid Eff., au reste, et le Drogman de la Porte furent fort sensibles à l'annonce de la suppression de la Gazette grecque et aux égards que la Cour Imp[le] avoit eus à la réquisition de la Porte; tout comme le négociant Messinesi m'a remercié beaucoup de l'assistance que je lui ai offerte pour un cas de nécessité ou d'injuste persécution, en lui recommandant toutefois de s'entendre avec moi aux premiers apparences d'un

ὅςτις πιθανώτατα εὑρίσκετο εἰς σχέσεις πρὸς τοὺς συνωμότας, εἶνε ὁ καλούμενος Δημήτριος Τουρναβίτης, ὁ ἔμπιστος τοῦ Πασβάνογλου, ὃν ἐξεδικήθη τόσον ταχέως ὁ Καπετὰν Πασσᾶς. Ὑπεκίνησα ἐνταῦθά τε καὶ ἐν Βουκουρεστίῳ τὴν ἐπιμελῆ ἐξέτασιν τῶν ἐγγράφων τοῦ ἀνθρώπου τούτου, ἅτινα ἠδύναντο νὰ παράσχωσι διαφωτίσεις. Ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐπὶ παραδείγματι, ἐγκαταστημένος ἐν Τεργέστῃ, δὲν θὰ ἔκαμνεν ἐνδιαφερούσας ἀποκαλύψεις, ἂν ἐξητάζετο ἐπιτηδείως καὶ ἂν ἐξηρευνῶντο τὰ ἔγγραφά του μετὰ τῶν προφυλάξεων τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν πίστιν ἀνδρός, ὅςτις ἴσως οὐδαμῶς εἶνε ἔνοχος; Ἔρριψα ἐπ' ἴσης τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τὸν Ῥωσέτην, τὸν πρώην γραμματέα πρεσβείας ἐν Βιέννῃ, καὶ συνέστησα ἐν γένει εἰς τὰ δύο προξενεῖα νὰ διαβιβάσωσιν εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα πάσας τὰς εἰδήσεις ὅσας θὰ ἠδύναντο νὰ περισυλλέξωσιν ἐπὶ τόπου. Ταῦτα δ' ἐπειδὴ ἡ μετὰ τῆς Γαλλίας συνωμολογημένη εἰρήνη καθίστησι κατ' ἐμὲ κριτὴν ἐπικινδυνωδέστερον τὸν ἐξακολουθοῦντα πρὸς τὴν δημοκρατίαν πόλεμον καὶ ἐπιβάλλει εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν αὐλὴν πολιτείαν ἐπ' ἴσης αὐστηρὰν ὅσον ἀκράτητος εἶνε ἡ ὁρμή, μεθ' ἧς τὸ Διευθυντήριον τῶν Παρισίων καταφέρεται κατὰ τῶν φιλοβασιλέων.

Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ὁ Ῥεὶς Ἐφέντης μοὶ ἀνεκοίνωσε πρὸ μικροῦ, ὅτι, πάντων τῶν κρατουμένων ἐκείνων Ἑλλήνων ὄντων ὑπηκόων τῆς Πύλης, ὁ Ἰβραὴμ Ἐφέντης εἶχε λάβει τὴν ἐντολὴν νἀπαιτήσῃ τὴν ἔκδοσιν αὐτῶν καὶ ἀποστείλῃ αὐτοὺς δεσμίους εἰς τὸν πασσᾶν τοῦ Βελιγραδίου. Χαρακτηρίζει δὲ ὁ ὑπουργὸς οὗτος τὴν ἀπαίτησιν ταύτην ὡς σύμφωνον πρὸς τὰς συνθήκας, καὶ ἐξαιτεῖται παρ' ἐμοῦ ἐπισήμως νὰ ὑποστηρίξω τὰ κατ' αὐτὴν παρὰ τῇ Ὑμετέρᾳ Ἐξοχότητι, τοῦθ' ὅπερ ἐδέχθην ἄνευ τινὸς παρατηρήσεως *πρὸς ἀναφορὰν* χωρὶς νὰ ἐπιφέρω τὴν ἐλαχίστην ἀντίστασιν ἐν χρόνῳ καθ' ὃν ὀφείλω νὰ θεραπεύω τὴν εὔνοιαν αὐτοῦ χάριν τῶν ἄλλων ἡμετέρων ὑποθέσεων, ἐν ᾧ οὐδὲν θὰ ἦτο εὐκολώτερον ἢ νὰ ζητήσω νὰ μάθω εἰς ποῖον ἄρθρον τῶν συνθηκῶν ἐστηρίζοντο. Ἄλλως δὲ ὁ Ῥασσὶδ Ἐφέντης καὶ ὁ διερμηνεὺς τῆς Πύλης λίαν εὐαρέστως ἤκουσαν τὴν εἴδησιν περὶ τῆς παύσεως τῆς ἑλληνικῆς ἐφημερίδος καὶ περὶ τῆς σπουδῆς, μεθ' ἧς προςέσχεν ἡ αὐτοκρατορικὴ αὐλὴ εἰς τὰς ἀξιώσεις τῆς Πύλης. Καὶ ὁ ἔμπορος Μεσσηνέζης δέ μ' ηὐχαρίστησε πολὺ διὰ τὴν βοήθειαν, ἣν ὑπεσχέθην αὐτῷ ἐν περιπτώσει ἀνάγκης ἢ ἀδίκου καταδιώξεως,

danger, et avant que les choses fussent poussées à quelque extrémité.

J'ai l'honneur d'être respectueusement *ut in litteris*

Le Bn d'Herbert Rathkeal.

Péra de Constantinople, le 24 février 1798.

A S. E. Mr le Baron de Thugut.

---

12 (Min. Ext.)

Abschrift eines Schreibens des K. K. Internunzius an H. Schilling.

Péra, den 26 Hornung 1798.

Ew. letztere Amtsberichte vom 14ten, deren verschiedene Punkte blos zu meiner Kenntnisz dienen, sind mir vorgestern richtig zugelangt.

Ich kann dagegen nicht umhin, denenselben in Anlage einen Auszug meines mit voriger Post an das taurische Gl. Consulat erlaszenen Schreibens mitzutheilen, welches die, von gedachter Stelle türkischen Unterthanen ordnungswiedrig gegebenen und ihnen den Kais. Schutze in der Türkey, ihrem Vaterlande, zusichernden Päsze zum Gegenstand hat. Da jedoch dieser Auszug schon selbst das umständlichere enthält, so beschränke ich mich hier blos, Ew. die Art, wie, zu Vermeidung aller Unahnnehmlichkeiten, jede mit derley unregelmäszigen Urkunden des gedachten Consulats gegen Verhoffen etwa künftig noch nach der Moldau kommende rayas zu behandeln seyn werden, anzuzeigen und empfehle daher, ihnen auf der Stelle solche Päsze mit der Erklärung, dasz sie ihnen selbst

εἰ καὶ συνέστησα αὐτῷ νὰ συνεννοηθῇ μετ' ἐμοῦ εὐθὺς ἅμα τῇ πρώτῃ ἐνδείξει κινδύνου καὶ πρὶν ἢ τὰ πράγματα φθάσωσιν εἰς τὸ ἔσχατον.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειωθῶ εὐσεβάστως ὡς ἐν τοῖς διαπιστευτηρίοις μου γράμμασιν

Ὁ βαρῶνος Ἑρβέρτος Ῥάτκηλ.

Ἐν Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, τῇ 14 Φεβρουαρίου 1798.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν βαρῶνον Τοῦγκουτ.

---

12 (Ὑπ. Ἐξ.)

Ἀντίγραφον ἐγγράφου τοῦ ἐξάρχου τῆς Α. Μ. πρὸς τὸν Κ. Σχίλλιγκ (7)

Ἐν Πέραν, τῇ 16 Φεβρουαρίου 1798.

Ἡ τελευταία ὑμῶν ἐπίσημος ἔκθεσις τῆς 14, ἧς τὰ διάφορα ἀντικείμενα μόνον πρὸς ἐμὴν γνῶσιν χρησιμεύουσι, περιῆλθεν εἰς ἐμὲ ἀσφαλῶς προχθές.

Εἰς ἀπάντησιν αὐτῆς σπεύδω νἀνακοινώσω ὑμῖν συνημμένην περίληψιν τοῦ διὰ τοῦ προηγουμένου ταχυδρομείου πρὸς τὸ γενικὸν ἐν τῇ Ταυρικῇ χερσονήσῳ προξενεῖον ἀποσταλέντος ἐγγράφου μου, ὅπερ ἀντικείμενον ἔχει τὰ ἐκ τῆς χώρας ἐκείνης εἰς Τούρκους ὑπηκόους παρανόμως διδόμενα διαβατήρια τὰ ἐξασφαλίζοντα εἰς αὐτοὺς τὴν αὐτοκρατορικὴν προστασίαν ἐν τῇ Τουρκίᾳ, τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν πατρίδι. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ περίληψις αὕτη περιλαμβάνει ἐν ἑαυτῇ τὰ καθ' ἕκαστα, περιορίζομαι ἐνταῦθα μόνον εἰς τὸ νὰ ὑποδείξω ὑμῖν τὸν τρόπον πῶς πρέπει νὰ φέρησθε πρὸς πάντα τυχὸν ἐν τῷ μέλλοντι παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν εἰς Μολδαβίαν μετὰ τοιούτων ἀτάκτων ἐγγράφων ἐρχόμενον ῥαγιᾶν, πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς ἀτόπου. Συνιστῶ λοιπὸν εἰς ὑμᾶς νἀφαιρῆτε ἀπ' αὐτῶν πάραυτα τοιαῦτα διαβατήρια σὺν τῇ δηλώσει, ὅτι ταῦτα εἰς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους μόνον βλάβην ἠδύναντο νὰ

nicht anders dann schädlich seyn könnten, abzunehmen und zugleich allen Schutz geradehin zu versagen.

Uebrigens veranlaszt mich die von Ew. jüngsthin angezeigte gefängliche Einziehung des sicheren Polizo zu Jassy die Agenzie einzuladen, sich mit dem H. Fürsten auf eine unverfängliche Art einverstehen zu wollen, damit er selber jene bey dieser Gelegenheit ohne Zweifel erhaltene Aufschlüsze und Bekenntnisze, die etwa das beste unserer Staaten angehen möchten, in Freundschaft vertraulich mittheilen wolle, um solche unverweilt ohne aller Rücksicht der allfalls darein verflochtenen Persohnen der hohen Hofstelle einberichten und auch mir davon Wissenschaft geben zu können.

Endlich übersende ich hieneben noch zween Schreiben, eines an Dimitri Vitari Camandro, und das andere an Abatte Condilli, welche dieselben eigenhändig bestellen und auf letzteres insbesondere eine Antwort abverlangen wollen.

---

13 (Min. Ext.)

P. S. 5um

La dépêche ci-jointe adressée à l'Agence de Boucarest relève une irrégularité des passeports de Kersone pour donner des directions sur la conduite à tenir de ce chef à l'avenir et prévenir les inconvéniens qui pourroient en naître; elle contient de plus l'annonce de la résolution formelle de la Cour Imp^{le} sur l'achat de deux mille fusils demandés par le P^{ce} de Valachie, et fixe l'attention de Mr Merkelius sur les papiers de feu Turnaviti qui pourroient avoir quelque rapport avec le complot des Grecs découvert à Vienne.

Le premier et le dernier de ces articles, savoir les passe-

προξενήσωσι, καὶ συγχρόνως νὰ στερῆτε αὐτοὺς αὐτόχρημα πάσης προστασίας.

Ἄλλως δὲ ἡ παρ' ὑμῶν ἐπ' ἐσχάτων ἀναγγελθεῖσα σύλληψις τοῦ Πολύζου ἐν Ἰασίῳ μὲ παρακινεῖ νὰ παρακαλέσω τὸ προξενεῖον, ὅπως συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ ὑψηλοῦ ἡγεμόνος κατ' ἀνεπίβουλον τρόπον, ἵνα αὐτὸς ἐκεῖνος εὐαρεστηθῇ νὰνακοινώσῃ φιλικῶς καὶ ἐμπιστευτικῶς τὰς κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἀναμφιβόλως ληφθείσας διαφωτίσεις καὶ καταθέσεις, ὅσαι τυχὸν ἠδύναντο νὰποβῶσιν εἰς ἀγαθὸν τῶν ἡμετέρων κρατῶν, ὅπως ταύτας ἀμελλητὶ ἀνακοινώσητε εἰς τὴν ὑψηλὴν αὐλὴν ἄνευ ἀνασκοπῆς πρὸς τὰ τυχὸν εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἀναμεμιγμένα πρόσωπα, δυνηθῆτε δὲ νὰ καταστήσητε καὶ εἰς ἐμὲ γνωστὰ τὰ περὶ τούτου.

Τέλος ἀποστέλλω ὑμῖν συνημμένας ἐνταῦθα καὶ δύο ἐπιστολάς, τὴν μὲν πρὸς τὸν Δημήτριον Βιτάρην Καμάνδρον (;), τὴν δὲ πρὸς τὸν ἀναγνώστην (;) Κονδύλην, ἃς παρακαλῶ νὰ ἐγχειρίσητε αὐτοπροσώπως καὶ νὰ ζητήσητε ἰδίως παρὰ τοῦ δευτέρου ἀπάντησιν.

---

13 (Ὑπ. Ἐξ.)

Ὑστερόγραφον πέμπτον.

Τὸ συνημμένον ἔγγραφον, ἀπευθυνόμενον εἰς τὸ προξενεῖον Βουκουρεστίου (8), καταδεικνύει ἀταξίαν τινὰ τῶν διαβατηρίων τῆς Χερσῶνος, ὅπως δοθῶσιν ὁδηγίαι περὶ τῆς ἐν τῷ μέλλοντι ὑπὸ τοῦ αὐτόθι προξένου τηρητέας τάξεως πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἀτόπων, ἅτινα ἠδύναντο νὰ προέλθωσιν ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε συμβαινόντων. Περιέχει δὲ καὶ τὴν ἀγγελίαν περὶ τῆς τυπικῆς ἀποφάσεως τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς ὡς πρὸς τὴν ἀγορὰν δισχιλίων ὅπλων, ἅτινα ἐζήτησεν ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας, καὶ ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ κυρίου Μερκελίου ἐπὶ τὰ ἔγγραφα τοῦ μακαρίτου Τουρναβίτη, ἅτινα δυνατὸν νὰ ἔχωσι σχέσιν τινὰ μετὰ τῆς συνωμοσίας τῶν Ἑλλήνων τῆς ἐν Βιέννῃ ἀνακαλυφθείσης.

Περὶ τοῦ πρώτου καὶ τοῦ τελευταίου τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἀντι-

ports irréguliers et le complot des Grecs entrent aussi dans l'autre expédition également ci-jointe pour l'Agence de Jassy, où je recommande au Chanceliste Schilling de prendre autant que possible connoissance des aveux du conspirateur Poliso pour l'information de Votre Excellence.

Je dois au reste ajouter, d'après mes conjectures personnelles, que le Secrétaire d'Ambassade de France Gaudin ne sauroit être réputé ignorer le fonds de ce complot, ni les liaisons des principaux coupables. Disciple chéri de Descorches, c'est un homme capable de tout pour réussir dans ses vues, sans être jamais retenu par des considérations morales, qui a beaucoup plus d'ambition que de talens, qui perdu de dettes trouvera bon tout ce qui peut lui procurer de l'argent et qui d'ailleurs a épousé ici une intrigante Naxiote d'une réputation équivoque.

J'ai l'honneur d'être respectueusement *ut in litteris*

Le Bn d'Herbert Rathkeal.

Péra de Constantinople, le 10 Mars 1798.

A S.E. Mr le Baron de Thugut.

---

14 (Min. Ext.)

P. S. 3um

Les nouvelles tentatives des révolutionnaires grecs pour répandre, voie de Moldavie et de Bosnie, parmi leurs nationaux dans l'Empire ottoman des écrits séditieux imprimés à Leip-

κειμένων, ήτοι τοῦ περὶ τῶν ἀτάκτων διαβατηρίων καὶ τοῦ περὶ τῆς συνωμοσίας τῶν Ἑλλήνων, γίνεται λόγος καὶ ἐν τῷ ἄλλῳ ἐπ' ἴσης συνημμένῳ ἐγγράφῳ τῷ εἰς τὸ προξενεῖον Ἰασίου ἀπευθυνομένῳ (9), ἐν ᾧ συνιστῶ εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ προξενικοῦ γραφείου Σχίλλιγκ νὰ λάβῃ κατὰ τὸ δυνατὸν γνῶσιν τῶν καταθέσεων τοῦ συνωμότου Πολύζου, ὅπως πληροφορήσῃ περὶ αὐτοῦ τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα.

Ἄλλως δ' ὀφείλω νὰ προσθέσω κατὰ τὰς ἰδίας ἐμοῦ εἰκασίας, ὅτι ὁ γραμματεὺς τῆς γαλλικῆς πρεσβείας Γωδὲν δὲν δύναται νὰ νομισθῇ ἀγνοῶν κατ' οὐσίαν τὰ τῆς συνωμοσίας ταύτης, οὐδὲ τὰς πρὸς ἀλλήλους σχέσεις τῶν κυριωτέρων ἐνόχων. Ὢν μαθητὴς προσφιλὴς τοῦ Δεκόρς, εἶνε ἀνὴρ δυνάμενος τὰ πάντα νὰ ἐπιχειρήσῃ, ὅπως ἐπιτύχῃ τοῦ σκοπουμένου, οὐδὲ συγκρατεῖταί ποτε ὑπὸ ἠθικῶν θεωριῶν, ἔχει δὲ περισσοτέραν φιλοδοξίαν ἢ ἀρετάς, βεβυθισμένος δ' ὢν εἰς χρέη θὰ εὕρῃ καλὸν πᾶν ὅ τι δύναται νὰ προμηθεύσῃ εἰς αὐτὸν χρῆμα, ἔχει δ' ἄλλως νυμφευθῆ ἐνταῦθα πολυμήχανόν τινα Ναξίαν, ἧς ἀμφίβολος εἶνε ἡ ὑπόληψις.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειωθῶ εὐσεβάστως ὡς ἐν τοῖς διαπιστευτηρίοις μου γράμμασιν

Ὁ βαρῶνος Ἑρβέρτος Ῥάτκηλ.

Ἐν Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, τῇ 28 Φεβρουαρίου 1798.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν βαρῶνον Τοῦγκουτ.

---

14 (Ὑπ. Ἐξ.)

Ὑστερόγραφον τρίτον.

Αἱ νέαι ἀπόπειραι τῶν Ἑλλήνων ἐπαναστατῶν ὅπως διαδώσωσι διὰ Μολδαβίας καὶ Βοσνίας εἰς τοὺς ἐν τῇ ὀθωμανικῇ αὐτοκρατορίᾳ ὁμοεθνεῖς των στασιαστικὰ ἔντυπα ἐκτετυπωμένα ἐν Λειψίᾳ, περὶ ὧν

zig, dont la dépêche de Votre Excellence contient les détails, m'ont servi d'étoffe aux communications que je viens de faire au Reïs Effendi. Mr de Wallenbourg l'a trouvé informé déjà de tout par l'Amb. Ottoman, et infiniment sensible à des procédés si loyaux, en s'expliquant à cet égard dans les termes les plus forts et les plus affectueux et en appuyant aussi sur la reconnoissance acquise à la Cour Impl̃e par sa conduite dans les troubles de la Roumélie, à laquelle il n'a pas fait difficulté d'attribuer en partie les désastres actuels des Rebelles.

A cette occasion Atif Ahmed Eff. a rappellé la permission accordée de si bonne grâce au Pce de Valachie d'acheter deux mille fusils pour ses troupes, et surtout les facilités qu'on met sur les confins à l'extraction des bleds si nécessaires aux garnisons et armées ottomanes. Mais, pressé de faire quelques approvisionnemens, plus considérables, il m'a prié instamment de recommander cet objet tant à Votre Excellence qu'au Commandant de Semlin, en me prévenant que le Pce de Valachie et le Kaïmakam de Belgrade sont chargés des achats payables au comptant. Notre Interprète lui ayant promis mon concours le plus zélé à l'accomplissement des vues de la Porte, il a reçu avec plaisir ces assurances et remarqué que, dans les circonstances calamiteuses du tems, les Souverains, leurs fidèles serviteurs, tous les gens attachés au bon ordre et à la morale devroient s'entendre ensemble pour déjouer les manœuvres des novateurs et des malintentionnés, en désignant sans détour les Démocrates français sous cette dénomination, et en répétant le vœu de Raschid Eff. de resserrer plus fortement que jamais les liens qui unissent les deux Empires.

Je dois au reste informer Votre Excellence que le nouveau Reïs Effendi a renouvellé la réquisition faite par l'ancien que les Rayas coupables du complot soient extradés à l'Ambassadeur ottoman, après qu'on aura tout éclairci, et qu'il ne s'a-

τὸ ἔγγραφον τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος περιέχει τὰ καθ' ἕκαστα, μοὶ ἐχρησίμευσαν ὡς ὕλη διὰ τὰς ἀνακοινώσεις, ἃς κατ' αὐτὰς ἔκαμα εἰς τὸν Ῥεὶς Ἐφέντην. Ὁ κ. Φὸν Βάλλεμβουργ εὗρεν αὐτὸν γνωρίζοντα τὰ πάντα παρὰ τοῦ Ὀθωμανοῦ πρέσβεως καὶ ἐξόχως εὐγνώμονα πρὸς τὴν εἰλικρινεστάτην ἡμῶν πολιτείαν. Ἐξεφράσθη δὲ περὶ τούτου διὰ λέξεων ἐνδεικτικωτάτων καὶ φιλιωτάτων, ἐμμένων καὶ εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην, ἧς ἀνεδείχθη ἀξία ἡ αὐτοκρατορικὴ αὐλὴ διὰ τῆς κατὰ τὰς ταραχὰς τῆς Ῥούμελης διαγωγῆς της, εἰς ἣν δὲν ἐδυσκολεύθη νἀποδώσῃ κατὰ μέρος τὰς τωρινὰς ἥττας τῶν ἀνταρτῶν.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὁ Ἀτὶφ Ἀχμὲτ Ἐφέντης ὑπέμνησε τὴν προθύμως παρ' ἡμῶν χορηγηθεῖσαν εἰς τὸν ἡγεμόνα τῆς Βλαχίας ἄδειαν, ὅπως ἀγοράσῃ δύο χιλιάδας ὅπλων διὰ τὰ στρατεύματα αὐτοῦ, καὶ ἰδίως τὰς εὐκολίας τὰς παρεχομένας ἐν τοῖς συνόροις πρὸς ἐξαγωγὴν σίτου, οὗ μεγάλην ἀνάγκην ἔχουσιν αἱ ὀθωμανικαὶ φρουραὶ καὶ στρατιαί. Ἀλλ' ἐπειγόμενος νὰ προβῇ εἴς τινας προμηθείας μεγαλειτέρας, μὲ παρεκάλεσε θερμῶς νὰ συστήσω τὰ περὶ τούτου εἴς τε τὴν ὑμετέραν ἐξοχότητα καὶ εἰς τὸν διοικητὴν Σεμλίνου, προειδοποιῶν με, ὅτι ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας καὶ ὁ καϊμακάμης Βελιγραδίου ἔλαβον τὴν ἐντολὴν νὰ προβῶσιν εἰς τὰς ἀγορὰς ταύτας πληρωτέας τοῖς μετρητοῖς. Τοῦ δ' ἡμετέρου διερμηνέως ὑποσχεθέντος εἰς αὐτὸν τὴν προθυμοτάτην μου συνδρομὴν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς Πύλης, ἀπεδέχθη τὰς διαβεβαιώσεις ταύτας μετ' εὐχαριστήσεως, καὶ παρετήρησεν, ὅτι ἐν ταῖς παρούσαις δειναῖς περιστάσεσιν οἱ ἡγεμόνες, οἱ πιστοὶ αὐτῶν θεράποντες, πάντες οἱ ἄνδρες οἱ ἀφωσιωμένοι εἰς τὴν τήρησιν τῆς τάξεως καὶ τὴν ἠθικὴν ὤφειλον νὰ συνεννοηθῶσι πρὸς ἀλλήλους, ὅπως ματαιώσωσι τὰς μηχανορραφίας τῶν νεωτεριστῶν καὶ κακοβούλων, ῥητῶς διὰ ταύτης τῆς ἐπωνυμίας δηλῶν τοὺς Γάλλους δημοκρατικούς, καὶ ἐπαναλαμβάνων τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Ῥασσὶδ Ἐφέντη περὶ τῆς εἴπερ ποτὲ στενοτάτης συσφίγξεως τῶν δεσμῶν τῶν συνενούντων τὰς δύο αὐτοκρατορίας.

Ὀφείλω δ' ἄλλως νἀνακοινώσω εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα, ὅτι ὁ νέος Ῥεὶς Ἐφέντης ἐπανέλαβε τὴν ἀξίωσιν τοῦ προκατόχου αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς τὸν Ὀθωμανὸν πρεσβευτὴν παραδόσεως τῶν ἐνόχων τῆς συνωμοσίας ῥαγιάδων μετὰ τὴν πλήρη τῶν πραγμάτων διαφώτισιν, ὅτε

gira plus que de leur punition; réquisition à laquelle il conviendroit d'acquiescer, ne fût-ce que par complaisance et sous les réserves que la sagesse de Votre Excellence trouvera nécessaires.

J'ai l'honneur d'être respectueusement *ut in litteris*

Le Bn d'Herbert Rathkeal.

Péra de Constantinople, le 24 Mars 1798.

A S. E. Mr le Baron de Thugut.

---

15 (Min. Int.)

AUSZUG

aus den Verhörs=Protokollen, welche mit den theils im Polizeyhause verhafteten, theils auf freyem Fusse untersuchten Griechen und Unterthanen der ottomanischen Pforte, Namens: Riga Velestinli, Eustratio Argenti, Demeter Nicolides, Panajot Emanuel und dessen Bruder Johann Emanuel, Anton Coronio, Theochar Georg Torunzia, Johann Karaza, Andrea Machutti und Konstantin Amiro, aufgenommen worden sind.

Riga Velestinli, 40 Jahre alt, von Ferres in Thessalien gebürtig und ledig, ist zeuge seines Verhörs-Protokolles Nro 1 im Wesentlichen geständig, dasz er während seines Aufenthaltes allhier

a) das hier in A beiliegende griechische Gedicht, betitelt:

οὐδὲν ἄλλο πλὴν τῆς τιμωρίας αὐτῶν θὰ ὑπολείπηται. Εἰς δὲ τὴν ἀξίωσιν ταύτην προςῆκον θὰ ἦτο νὰ συναινέσωμεν, ἔστω καὶ μόνον χάριν ἀρεσκείας καὶ μετὰ τῶν ἐπιφυλάξεων ἐκείνων, ἃς θὰ εὕρῃ ἀναγκαίας ἡ σύνεσις τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειωθῶ εὐσεβάστως ὡς ἐν τοῖς διαπιστευτηρίοις μου γράμμασιν

Ὁ βαρῶνος Ἐρβέρτος Ῥάτκηλ.

Ἐν Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, τῇ 14 Μαρτίου 1798.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν βαρῶνον Τοῦγκουτ.

---

15 (Ὑπ. Ἐσ.)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς διεξαχθείσης ἀνακρίσεως τῶν τοῦτο μὲν ἐν τῷ ἀστυνομικῷ καταστήματι κρατουμένων, τοῦτο δὲ ἄνευ προφυλακίσεως ἀνακριθέντων Ἑλλήνων ὑπηκόων τῆς ὀθωμανικῆς Πύλης, οἵτινες ὀνομάζονται Ῥήγας Βελεστινλῆς, Εὐστράτιος Ἀργέντης, Δημήτριος Νικολίδης, Παναγιώτης Ἐμμανουὴλ καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἰωάννης Ἐμμανουήλ, Ἀντώνιος Κορωνιός, Θεοχάρης Γεωργίου Τορούντζιας, Ἰωάννης Καρατζᾶς, Ἀνδρέας Μασούτης καὶ Κωνσταντῖνος Ἄμοιρος.

Ὁ Ῥήγας Βελεστινλῆς, ἡλικίας ἐτῶν 40, γεννηθεὶς ἐν Φεραῖς τῆς Θεσσαλίας καὶ ἄγαμος, κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς ἀνακρίσεως αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 1 ὡμολόγησε κατ' οὐσίαν, ὅτι κατὰ τὴν ἐνταῦθα διαμονήν του

α) Ἔψαλε πολλάκις καὶ ἔπαιξε διὰ τοῦ αὐλοῦ τὸ ἐνταῦθα ὑπὸ

Thurius Hymnus, welches mit den Worten: *Os pothe palicaria* anfängt und worin das griechische Volk überhaupt zum Aufstande gegen die Türken aufgemuntert wird, öfters gesungen und auf der Flöte geblasen habe; er ist ferner geständig, solches dem Anton Coronio nach Triest in Abschrift mitgetheilet und mehrere Verse daraus dem Philipp Petrovitsch in die Feder diktiret zu haben: läugnet aber, dasz er der Verfasser desselben seye, ungeachtet er dessen durch seinen eingestandener Massen eigenhändig geschriebenen, an Coronio lautenden Original = Brief hier sub B, worin er einbekannte, der Verfasser dieses revoluzionären Gedichtes zu seyn, rechtlich überwiesen ist.

b) Ist Riga geständig, dasz er griechische Landkarten, deren eine Ganze in 12 Abtheilungen bestehet, verfertiget, an derley ganzen Karten 1220 St. durch den hiesigen Kupferstecher Franz Müller habe stechen und durch den Drucker Jacob Nitsch in der Josephstadt abdrücken lassen. Er gestehet weiter, dasz er auch den 4ten Band des Anacharsis (: denn an dem 1, 2 und 3 Theile hätte bereits der hier befindliche Grieche und Medic. Studiosus, Namens Sacellarius gearbeitet:) aus dem Französischen in das Griechische übersetzet; endlich ein Werk, betitelt: *der moralische Dreyfusz*, welches er theils aus dem Italiänischen des Abbate Metastasio, theils aus der Schäferin auf den Alpen von dem französischen Schriftsteller Marmontel in das Griechische übersetzet, herausgegeben, alles dieses aber aus unversöhnlichen Hasse gegen die türkische Nazion und in der Absicht gethan habe, um seine Nazion über ihre dermalige traurige lage aufzuklären.

Er setzet weiter hinzu, dasz er vom 4 Theile des Anacharsis bei dem Buchdrucker Pichler nächst dem Stubenthor 1000, und 900 Exemplare vom moralischen Dreyfusz bei Pulio auflegen liesz.

Von den ganzen Landkarten habe er 624 St. in mehreren Kisten durch Argenti nach Smirna geschicket, 300 St. Karten nebst 120 Exemplare vom Dreyfusz aber dem griechischen

στοιχεῖον Α συνημμένον ἑλληνικὸν ᾆσμα τὸ ἐπιγραφόμενον *Θούριος Ὕμνος*, ὅπερ ἄρχεται διὰ τῶν λέξεων *Ὡς πότε παλληκάρια*, ἐν ᾧ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς καθ' ὅλου παρακινεῖται εἰς ἀποστασίαν ἀπὸ τῶν Τούρκων. Ὁμολογεῖ ἐκτὸς τούτου, ὅτι ἀνεκοίνωσε τοῦτο ἐν ἀντιγράφῳ εἰς τὸν ἐν Τεργέστῃ Ἀντώνιον Κορωνιὸν καὶ ὅτι ὑπηγόρευσε πολλοὺς ἐξ αὐτοῦ στίχους εἰς τὸν Φίλιππον Πέτροβιτς· ἀλλ' ἀρνεῖται, ὅτι εἶνε ὁ συντάκτης αὐτοῦ, εἰ καὶ καταφωρᾶται ψευδόμενος διὰ τῆς κατὰ τὴν ἰδίαν του ὁμολογίαν αὐτογράφου πρὸς τὸν Κορωνιὸν διευθυνομένης ἐπιστολῆς, συνημμένης ἐνταῦθα ὑπὸ στοιχεῖον Β, ἐν ᾗ ὡμολόγει, ὅτι εἶνε ὁ συντάκτης τοῦ ἐπαναστατικοῦ τούτου ποιήματος.

6) Ὁμολογεῖ ὁ Ῥήγας, ὅτι συνέταξεν ἑλληνικοὺς χάρτας, ὧν ἕκαστος πλήρης σύγκειται ἐκ δώδεκα τεμαχίων, ὅτι τοιούτων ὁλοκλήρων χαρτῶν ἐχάραξε 1220 ἀντίτυπα διὰ τοῦ ἐνταῦθα χαλκογράφου Φραγκίσκου Μύλλερ καὶ ἐξετύπωσεν αὐτὰ διὰ τοῦ τυπογράφου Ἰακώβου Νίτς ἐν τῷ Ἰωσηφείῳ τμήματι τῆς πόλεως. Ὁμολογεῖ πρὸς τούτοις, ὅτι μετέφρασεν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ εἰς τὸ ἑλληνικὸν καὶ τὸν τέταρτον τόμον τοῦ Ἀναχάρσιδος, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον, δεύτερον καὶ τρίτον μέρος εἶχεν ἤδη ἐπεξεργασθῆ ὁ ἐνταῦθα διατρίβων Ἕλλην φοιτητὴς τῆς ἰατρικῆς ὁ καλούμενος Σακελλάριος· τέλος, ὅτι ἐξέδωκεν ἔργον ἐπιγραφόμενον *Ὁ Ἠθικὸς τρίπους*, τοῦθ' ὅπερ μετέφρασεν ἑλληνιστὶ μέρος μὲν ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ τοῦ Ἀββᾶ Μεταστασίου, μέρος δ' ἐκ τῆς Βοσκοπούλας τῶν Ἄλπεων τοῦ Γάλλου συγγραφέως Μαρμοντέλ, ὅτι δὲ ταῦτα πάντα ἔπραξεν ἐξ ἀσπόνδου μίσους πρὸς τὸ τουρκικὸν ἔθνος καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ διαφωτίσῃ τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἔθνος περὶ τῆς παρούσης θλιβερᾶς αὐτοῦ καταστάσεως.

Προςθέτει πρὸς τούτοις, ὅτι ἐξετύπωσε τοῦ μὲν τετάρτου μέρους τοῦ Ἀναχάρσιδος 1000 ἀντίτυπα παρὰ τῷ τυπογράφῳ Πίχλερ πλησίον τῆς Πύλης τῆς ἐπιλεγομένης τοῦ Δωματίου (9), τοῦ δὲ Ἠθικοῦ Τρίποδος 900 παρὰ τῷ Μαρκίδῃ Πούλιου.

Τῶν ὁλοκλήρων χαρτῶν λέγει ὅτι ἔστειλε 624 ἀντίτυπα ἐν πολλοῖς κιβωτίοις εἰς Σμύρνην διὰ τοῦ Ἀργέντη, 300 δὲ ἀντίτυπα χαρτῶν καὶ 120 ἀντίτυπα τοῦ Τρίποδος παρέδωκεν εἰς τὸν Ἕλληνα ἐν

Kaufmanne von Bukarest, Namens Pilizaki, und eben 300 St. Karten einem anderen griechischen Kaufmanne von Bukarest, Namens Avrami (: welche beide dazumal in Wien gewesen wären:) übergeben; übrigens aber auch selbst die Karten mehreren hiesigen Griechen verkaufet.

Vom 4 Theile des Anacharsis, wovon ein Exemplar hier sub C beiliegt, habe er 25 dem Argenti, der ihm zu Bestreitung der Druckkosten einen Vorschusz von 1000 fl. machte, verkaufet, ungefähr 200 eben durch Argenti nach Triest expediret, um solche auf seiner Reise mitzunehmen und 500 derley Exemplare dem griechischen Handelsmanne in Jassi, Namens Georg Michaeli, der eben damals in Wien war, zum Verkaufe übergeben; endlich an diesem Letzteren nach der Hand 700 Exemplare vom Dreyfusz durch seinen hier befindlichen Kommissionär Michael Sterio zu dem obigen Ende nachgeschicket, die übrigen aber an die Praenumeranten erfolgen lassen.

c) Ist Riga geständig, dasz er in der nämlichen Absicht der Aufklärung von den Gemälden *Alexander den Grossen* darstellend, wovon ein Abdruck hier sub D beiliegt, und welches die Kopie von einem Kunststücke aus dem hiesigen Kunstkabinete ist, 1200 St. an der Zahl bei Müller habe stechen und durch Nitsch habe abdrücken lassen, welchen er aber die dort erscheinenden Anmerkungen über die Thaten dieses Helden in französisch und griechischer Sprache selbst hinzugesetzet hätte. Einige derley Kupferstiche habe er an hiesige Griechen vertheilet, die übrigen aber dem schon erwähnten Avrami zum Verkaufe, das Stück zu 20 Xr übergeben.

Zwar bringet Riga noch weiter an, dasz er auch Karten über die Moldau und Wallachey, wozu ihn die dortigen Fürsten Ypsilandi und Kalimachi mit Gelde unterstützet hätten, verfertiget und dieselben durch Müller habe stechen und durch Nitsch abdrücken lassen; da er aber dabei beharret, dasz er hier blosz seine Geldspeculation zum Grunde geleget habe,

Βουκουρεστίῳ ἔμπορον τὸν καλούμενον Πιλιζάκην (;) καὶ ἄλλα 300 ἀντίτυπα χαρτῶν εἰς ἄλλον τινὰ ἔμπορον ἐν Βουκουρεστίῳ ὀνομαζόμενον Ἀβράμην, οἵτινες ἀμφότεροι κατὰ τὰ λεγόμενά του εὑρίσκοντο τότε ἐν Βιέννῃ· ἄλλως δ' ἐπώλησε καὶ ὁ ἴδιος τοὺς χάρτας εἰς διαφόρους Ἕλληνας ἐνταῦθα.

Τοῦ τετάρτου μέρους τοῦ Ἀναχάρσιδος, οὗ συνάπτεται ἐνταῦθα ἓν ἀντίτυπον ὑπὸ στοιχεῖον C, ἐπώλησεν 25 ἀντίτυπα εἰς τὸν Ἀργέντην, ὅςτις προκατέβαλεν εἰς αὐτὸν 1000 φλορίνια χάριν τῶν δαπανῶν τῆς ἐκτυπώσεως, περὶ δὲ τὰ 200 ἐξαπέστειλε διὰ τοῦ Ἀργέντη εἰς Τεργέστην, ἵνα παραλάβῃ ταῦτα ἐκεῖθεν μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τὸ ταξείδιόν του (πρὸς τὴν Ἀνατολὴν) καὶ 500 ἀντίτυπα τοῦ αὐτοῦ συγγράμματος παρέδωκεν εἰς τὸν Ἕλληνα ἐν Ἰασίῳ ἔμπορον τὸν καλούμενον Γεώργιον Μιχαὴλ, ὅςτις τότε δὴ εὑρίσκετο ἐν Βιέννῃ· τέλος δ' ἔστειλε κατόπιν πρὸς αὐτὸν τοῦτον εἰς τὴν εἰρημένην πόλιν καὶ 700 ἀντίτυπα τοῦ Τρίποδος διὰ τοῦ ἐνταῦθα διατρίβοντος παραγγελιοδόχου αὐτοῦ Μιχαὴλ Στέριου, τὰ δὲ λοιπὰ ἐφρόντισε νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ἐγγεγραμμένους συνδρομητάς.

γ') Ὁμολογεῖ ὁ Ῥήγας, ὅτι ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ τῆς ἀναμορφώσεως (τοῦ ἔθνους του) ἐχάραξε παρὰ τῷ Μύλλερ καὶ ἐξετύπωσε παρὰ τῷ Νίτς 1200 ἀντίτυπα τῆς εἰκόνος τῆς παριστανούσης *Ἀλέξανδρον τὸν Μέγαν*, ἧς ἔκτυπον συνάπτεται ἐνταῦθα ὑπὸ τὸ στοιχεῖον D καὶ ἥτις εἶνε ἀντίγραφον καλλιτεχνήματος ἐκ τοῦ ἐνταῦθα Μουσείου, ὅτι δὲ εἰς τὴν εἰκόνα ταύτην προσέθηκεν αὐτὸς τὰς ἐπ' αὐτῆς ἐμφαινομένας παρατηρήσεις περὶ τῶν πράξεων τοῦ ἥρωος τούτου γαλλιστὶ καὶ ἑλληνιστί. Καί τινας μὲν τῶν τοιούτων χαλκογραφιῶν διένειμεν εἰς Ἕλληνας ἐνταῦθα, τὰς δὲ λοιπὰς παρέδωκεν εἰς τὸν ἤδη μνημονευθέντα Ἀβράμην πρὸς πώλησιν ἀντὶ 20 κρεϋτσαρίων κατ' ἀντίτυπον.

Ὁ Ῥήγας καταθέτει μὲν πρὸς τούτοις, ὅτι ἐσχεδίασε καὶ χάρτας τῆς Μολδαβίας καὶ Βλαχίας, ὑποστηριχθεὶς πρὸς τοῦτο διὰ χρημάτων ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων τῶν χωρῶν ἐκείνων Ὑψηλάντη καὶ Καλλιμάχη, οὓς καὶ ἐχάραξε μὲν παρὰ τῷ Μύλλερ, ἐξετύπωσε δὲ παρὰ τῷ Νίτς· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπιμένει, ὅτι τοῦτο πράττων μόνον λόγον εἶχε τὴν κερδοσκοπίαν, δὲν ἀποδεικνύεται δὲ τὸ ἐναντίον,

und des Gegentheiles nicht zu überführen war, so wird dieser Umstand hier blosz zur Nachricht angemerket.

Die oben ad a, b, et c vom Riga abgelegten Geständnisse werden durch die Aussagen des Argenti, Nicolides, Panajot und Coronio theilweise iustificiret.

d) Ist Riga geständig, dasz er stets die Befreyung Griechenlandes vom türkischen Joche wünsche; ja nach seiner Seligkeit seye diez der erste Wunsch, den Türken aus Griechenland entfernet zu wissen, indem er lieber den Teufel, als einen solchen Tyrannen wie den Türken zum Regenten haben wolle; und setzet noch hinzu, dasz wenn es heut zu einer Revoluzion in Griechenland ankommen sollte, er bereit seye, mitzuwirken.

In dieser Hinsicht und besonders bei Gelegenheit des von den Franzosen öffentlich bekannt gemachten Aufrufes, dasz sie jene Nazion, die unter dem tyrannischen Joche schmachtet, frey machen wollen, habe Riga, ohne von jemanden einen Auftrag zu erhalten, im Namen aller Griechen im July v. J. den hier sub E beiliegenden, von ihm eingestandener Massen durchaus eigenhändig geschriebenen Original=Brief an den französischen Consul in Triest geschrieben und denselben zur Bestellung an Coronio eingeschicket. Der wesentliche Inhalt dieses Briefes an den Consul enthalte die Bitte aller Griechen, dasz dieser sich an den kommandirenden Generalen der französischen Armee in Italien verwenden möchte, ihnen zu ihrer Befreyung eine Hilfe zu verwilligen, und im Falle ihnen eine Hilfe gewähret würde, so werde einer von den Griechen aufgestellet werden, bei diesem Helden zu verbleiben, um die Korrespondenz unter ihnen zu unterhalten.

Riga setzet in Ansehung dieses Gegenstandes noch hinzu, dasz dieser Schritt von ihm anfänglich nur eine blosse Idee gewesen wäre, weil erst bei einer günstigen Antwort auf Mittel wäre gedacht worden, wie eine Revolution in Griechenland zu Stande gebracht und wer zur Unterhaltung der Kor-

διὰ ταῦτα τὸ γεγονὸς τοῦτο σημειοῦται ἐνταῦθα μόνον πρὸς γνῶσιν.

Αἱ ἀνωτέρω ὑπὸ τὰ στοιχεῖα α', β' καὶ γ' κατατεθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Ῥήγα ὁμολογίαι διαπιστοῦνται ἐν μέρει ὑπὸ τῶν καταθέσεων τοῦ Ἀργέντη, Νικολίδου, Παναγιώτου καὶ Κορωνιοῦ.

δ') Ὁμολογεῖ ὁ Ῥήγας, ὅτι πάντοτε ἐπεθύμει τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ καὶ δὴ ὅτι μετὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του τοῦτο ἔχει ὡς πρῶτον πόθον νὰ ἴδῃ ἐκδιωκομένους τοὺς Τούρκους ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, ἐπειδὴ προτιμᾷ νὰ ἔχῃ κυρίαρχον τὸν διάβολον μᾶλλον παρὰ τοιοῦτον τύραννον οἷος ὁ Τοῦρκος· καὶ προςθέτει ἀκόμη, ὅτι, ἂν σήμερον ἐπρόκειτο νὰ φθάσωσι τὰ πράγματα μέχρις ἀποστασίας ἐν Ἑλλάδι, θὰ ἦτο ἕτοιμος νὰ συνεργασθῇ.

Ταῦτα σκοπῶν καὶ ἰδίᾳ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ὑπὸ τῶν Γάλλων δημοσίᾳ κοινοποιηθείσης προκηρύξεως, ὅτι ἤθελον νἀπελευθερώσωσι τὸ ὑπὸ τὸν τυραννικὸν ζυγὸν κατατηκόμενον ἔθνος ἐκεῖνο, ὁ Ῥήγας λέγει, ὅτι χωρὶς νὰ λάβῃ παρ' οἱουδήποτε ἐντολήν τινα ἔγραψεν ὡς ἐξ ὀνόματος πάντων τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὸν Ἰούλιον παρελθόντος ἔτους τὴν ἐνταῦθα ὑπὸ στοιχεῖον Ε συνημμένην καὶ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἰδίαν του ὁμολογίαν ὅλην αὐτῇ χειρὶ γραφεῖσαν πρωτότυπον ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἐν Τεργέστῃ πρόξενον τῆς Γαλλίας, ἣν ἀπέστειλε πρὸς τὸν Κορωνιόν, ὅπως ἐγχειρισθῇ εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον. Λέγει δέ, ὅτι τὸ οὐσιῶδες περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς ταύτης πρὸς τὸν πρόξενον ἐνέχει τὴν παράκλησιν πάντων τῶν Ἑλλήνων πρὸς αὐτόν, ὅπως ἐνεργήσῃ παρὰ τῷ στρατηγῷ τῷ ἔχοντι τὴν διοίκησιν τῆς ἐν Ἰταλίᾳ γαλλικῆς στρατιᾶς καὶ παρακαλέσῃ αὐτὸν νὰ παράσχῃ βοήθειαν πρὸς ἀπελευθέρωσιν αὐτῶν, ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει ἔμελλε νὰ παρασχεθῇ εἰς αὐτοὺς βοήθεια, θὰ λάβῃ εἷς τῶν Ἑλλήνων τὴν ἐντολὴν νὰ διαμένῃ παρὰ τούτῳ τῷ ἥρωι, ὅπως διατηρῇ τὴν μεταξὺ αὐτῶν ἀλληλογραφίαν.

Ὁ Ῥήγας προςθέτει ἐπ' ἴσης ὡς πρὸς τοῦτο τὸ ἀντικείμενον, ὅτι τὸ διάβημα αὐτοῦ τοῦτο τὸ κατ' ἀρχὰς ἦτο ἁπλῆ μόνον ἰδέα του, ἐπειδὴ μόνον μετ' εὐνοϊκὴν ἀπάντησιν ἔμελλε νὰ γείνῃ σκέψις περὶ τῶν μέσων πρὸς διενέργησιν ἐπαναστάσεως ἐν Ἑλλάδι καὶ περὶ τοῦ τίς ἠδύνατο νὰ ὁρισθῇ ὅπως διατηρῇ τὴν ἀλληλογραφίαν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ

respondenz aufgestellet werden könne. Weil aber Coronio den Brief nicht zustellen wollte, ungeachtet Riga die Bestellung desselben betrieb; weil er weiters auch erfuhr, dasz die Pforte mit den Franzosen in gutem Einvernehmen stehe, so habe er seinen revoluzionären Gedanken ganz aufgegeben.

Dieses Geständnisz hat Coronio in der Hauptsache bestättiget.

e) Ist Riga geständig, dasz er den hier in F beiliegenden, ganz demokratischen Katechismus sammt den dabei befindlichen, im griechischen Geiste verfaszten zwey Liedern, deren eines dem französischen *la Carmagnole*, das andere aber jenem: *Freut euch des Lebens* nachgeahmet ist und worin laut der deutschen Übersetzung G gegen die Tyrannen überhaupt losgezogen und das Volk zum Aufstande aufgemuntert wird, von dem Griechen in Preveza, Namens Laurentio Aliandro zum abschreiben erhalten, diese ganze Beilage oben F durchaus eigenhändig geschrieben und diese seine Abschrift seinem, des Riga, Reisekompagnion Christophoro Haggi Basili, der schon in Triest laut H vernommen worden ist, zur weiteren Kopierung mit dem Auftrage übergeben habe, dasz dieser das von Riga verfaszte, von Kriegsregeln handelnde Werk, betitelt: *der Marschall Khevenhüller*, bei Pulio drücken und demselben den Katechismus sammt den Liedern als einen Anhang einschalten und davon zur Vertheilung an die Griechen 1000 Exemplare auflegen lassen solle. Riga setzet aber hinzu, nicht zu wissen, ob Basili diesen seinen Auftrag befolget habe, weil er mit ihm dieszfalls zu sprechen vergessen hätte.

Da die Beilage oben F keine Abschrift, sondern vermög der dort erscheinenden Korrekturen ein Original = Aufsatz des Riga ist; da weiter wegen der Auflage dieser revoluzionären Schriften bei Pulio nichts verläszliches erhoben werden konnte, so bleibet Riga der Verfasser dieser Schriften, um somehr, als er vorkommen liesz, aus den erwähnten Liedern schon ehedem

Κορωνιός δὲν ἤθελε νὰ ἐγχειρίσῃ τὴν ἐπιστολὴν, εἰ καὶ ὁ Ῥήγας ἐπέμενεν εἰς τὴν παράδοσιν αὐτῆς, καὶ ἐπειδὴ ἐκτὸς τούτου ἔμαθεν, ὅτι ἡ Πύλη εὑρίσκεται εἰς ἀγαθὰς συνεννοήσεις πρὸς τοὺς Γάλλους, ἐγκατέλιπε καθ' ὁλοκληρίαν τὴν ἐπαναστατικήν του σκέψιν.

Τὴν ὁμολογίαν ταύτην ἐπεκύρωσεν ἐν τοῖς κυρίοις καὶ ὁ Κορωνιός.

ε') Ὁμολογεῖ ὁ Ῥήγας, ὅτι τὴν ἐνταῦθα ὑπὸ τὸ στοιχεῖον F συνημμένην ὅλως δημοκρατικὴν Προπαιδείαν μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ εὑρισκομένων καὶ ὑπὸ ἑλληνικῶν ἰδεῶν διαπνεομένων δύο ᾀσμάτων, ὧν τὸ μὲν εἶνε μίμησις τοῦ γαλλικοῦ La Carmagnole (ἡ Καρμανιόλα), τὸ δὲ τοῦ γνωστοῦ (γερμανικοῦ) Freut euch des Lebens (Ἀπολαύετε τοῦ βίου), καὶ ἐν οἷς κατὰ τὴν ὑπὸ στοιχεῖον G συνημμένην γερμανικὴν μετάφρασιν περιέχονται καθ' ὅλου ῥησικοπίαι κατὰ τῶν τυράννων καὶ παρακινεῖται ὁ λαὸς εἰς ἀποστασίαν, ὅτι ταῦτα ἔλαβε πρὸς ἀντιγραφὴν παρὰ τοῦ ἐν Πρεβέζῃ Ἕλληνος τοῦ καλουμένου Λαυρεντίου Ἀλιάνδρου, ὅτι πάντα τἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖον F συνημμένα ἔγραψε καθ' ὁλοκληρίαν ἰδίᾳ χειρὶ, καὶ ὅτι τὸ ἀντίγραφον αὐτοῦ τοῦτο παρέδωκε πρὸς νέαν ἀντιγραφὴν εἰς τὸν συνοδοιπόρον ἑαυτοῦ Χριστόφορον Χατζηβασίλην (10), ὅςτις ἐξητάσθη ἤδη ἐν Τεργέστῃ κατὰ τὰ ὑπὸ στοιχεῖον H συνημμένα, ἔδωκε δὲ εἰς αὐτὸν τὴν ἐντολὴν, ὅπως οὗτος ἐκτυπώσῃ παρὰ τῷ Πούλιῳ τὸ ὑπὸ τοῦ Ῥήγα συντεταγμένον καὶ περὶ στρατιωτικῶν κανόνων πραγματευόμενον ἔργον τὸ ἐπιγραφόμενον *Ὁ στρατιάρχης Κεβενχύλλερ*, παρενείρῃ δὲ εἰς αὐτὸ ἐν ἀρχῇ τὴν Προπαιδείαν μετὰ τῶν ᾀσμάτων καὶ ἐκτυπώσῃ ἐξ αὐτῶν 1000 ἀντίτυπα ὅπως διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς Ἕλληνας. Ἀλλὰ προςθέτει ὁ Ῥήγας, ὅτι ἀγνοεῖ ἂν ὁ Βασίλης ἐξεπλήρωσε ταύτην του τὴν ἐντολὴν, ἐπειδὴ, καθ' ἃ λέγει, ἐλησμόνησε νὰ ὁμιλήσῃ μετ' αὐτοῦ περὶ τούτου.

Ἐπειδὴ τὰ κατὰ τἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖον F συνημμένα δὲν εἶνε ἀντίγραφον, ἀλλ' ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐν αὐτοῖς φαινομένων διορθώσεων πρωτότυπον ἔργον τοῦ Ῥήγα, καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῶν γενομένων καταθέσεων οὐδὲν ἀσφαλὲς ἠδυνήθη νἀποδειχθῇ περὶ τῆς ἐκτυπώσεως τῶν ἐπαναστατικῶν τούτων συγγραφῶν παρὰ τῷ Πούλιῳ, διὰ ταῦτα θεωρητέος ὡς συντάκτης τῶν συγγραφῶν τούτων ὁ Ῥή-

mehrere Verse auswendig gewuszt zu haben, ungeachtet er den Verfasser nicht zu wissen vorgibt.

Dieses obige Geständnisz konnte nicht justifizirt werden, da keiner von den Verhafteten dieszfalls etwas wissen will.

f) Ist Riga ungeachtet seines Läugnens durch die einstimmige Aussage des Faktors Stadler und der Buchdruckergesellen Joseph Adam, Joseph Klötzel und Franz Hugale (: denn Pulio selbst hat mehr für, als gegen Riga ausgesagt:) rechtlich überwiesen, dasz er die griechische Proclamation I kurz vor seiner Abreise bei Pulio habe drucken und davon 3000 Exemplare auflegen lassen.

Riga ist sogar überwiesen, dasz er ungeachtet seines Läugnens auch der Verfasser dieser Proclamation ist; denn

1. hat er zeuge seines eingestandener Massen durchaus eigenhändig geschriebenen Original=Briefes sub K schon im Juny v. J. den Coronio ersuchet, er möchte ihm die französische Konstituzion entweder übersetzen oder zur Übersetzung einschicken, weil Riga selbe *für die griechische Nazion* nothwendig habe, welches Begehren Riga mittelst der Original=Briefe L et M wiederholet hat. Als nun Coronio hierauf dem Riga 9 Kapitel, welche ersterer aus der französischen Konstituzion vom Jahre 1793 übersetzet hat, zur Probe einschickte, so hat

2. Riga in dem weiteren, von ihm eingestandener Massen eigenhändig geschriebenen, an Coronio lautenden Original=Briefe N von 5 Aug. v. J., wovon eine Übersetzung in O beiliegt, sich erkläret, dasz, obschon die Konstituzion nicht jene ist, welche er vom Consul in der Wallachey erhielt, Coronio doch mit dieser Übersetzung fortfahren möchte, weil er, Riga, nur die Form davon entlehnen, eine nach dem griechischen Geiste verfassen und 70,000 St. drucken lassen wolle, was aber Coronio nicht befolgte.

γας, τόσῳ μᾶλλον καθ' ὅσον κατεφάνη ἐκ τῶν λόγων του, ὅτι ἤδη πρότερον ἐγνώριζεν ἐκ στήθους πολλοὺς στίχους τῶν εἰρημένων ᾀσμάτων, εἰ καὶ ὑποκρίνεται ὅτι ἀγνοεῖ τὸν συντάξαντα.

Ἡ ἀνωτέρω ὁμολογία δὲν ἠδύνατο νὰ διαπιστωθῇ, ἐπειδὴ οὐδεὶς τῶν κρατουμένων ὡμολόγησεν, ὅτι γνωρίζει τι περὶ τοῦ προκειμένου.

ϛ')Ὁ Ῥήγας παρ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἄρνησιν κατεφωράθη διὰ τῆς ὁμοφώνου καταθέσεως τοῦ διευθυντοῦ τῶν τυπογραφικῶν ἔργων Στάδλερ καὶ τῶν ἐργατῶν Ἰωσὴφ Ἀδάμ, Ἰωσὴφ Κλέτσελ καὶ Φραγκίσκου Χούγαλε, (τοῦ Πούλιου αὐτοῦ καταθέσαντος μᾶλλον ὑπὲρ τοῦ Ῥήγα ἢ κατ' αὐτοῦ), ὅτι τὴν ὑπὸ στοιχεῖον I ἑλληνικὴν προκήρυξιν ἐξετύπωσε παρὰ τῷ Πούλιῳ βραχὺν χρόνον πρὸ τῆς ἑαυτοῦ ἀναχωρήσεως, ἐκτυπωθέντων 3000 αὐτῆς ἀντιτύπων.

Ὁ Ῥήγας μάλιστα κατεφωράθη παρ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἄρνησιν, ὅτι εἶνε ὁ συντάκτης καὶ ταύτης τῆς προκηρύξεως, ἐπειδὴ

1. ἤδη κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ παρελθόντος ἔτους παρεκάλεσε τὸν Κορωνιόν, ὡς μαρτυρεῖται ἐκ τῆς ὑπὸ στοιχεῖον K κατὰ τὴν ἰδίαν τοῦ Ῥήγα ὁμολογίαν ὁλοκλήρου τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ χειρὶ γεγραμμένης πρωτοτύπου ἐπιστολῆς, ἢ νὰ μεταφράσῃ χάριν αὐτοῦ τὸν γαλλικὸν θεμελιώδη νόμον ἢ νὰ στείλῃ αὐτὸν αὐτῷ πρὸς μετάφρασιν, ἅτε τοῦ Ῥήγα ἔχοντος χρείαν αὐτοῦ *χάριν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους*, τὴν δ' ἐπιθυμίαν ταύτην ἐπανέλαβεν ὁ Ῥήγας ἐν ταῖς ὑπὸ στοιχεῖον L καὶ M συνημμέναις ἐπιστολαῖς. Ὅτε δὲ ὁ Κορωνιὸς συνεπείᾳ τῶν εἰρημένων ἐπιστολῶν ἔστειλεν εἰς τὸν Ῥήγαν ὡς δεῖγμα 9 κεφάλαια, ἅτινα ὁ πρῶτος εἶχε μεταφράσει ἐκ τοῦ γαλλικοῦ πολιτεύματος τοῦ ἔτους 1793, τότε

2. ὁ Ῥήγας ἐδήλωσε διὰ τῆς μεταγενεστέρας αὐτοῦ ἀπὸ 26 Ἰουλίου ὑπὸ στοιχεῖον N συνημμένης καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν ὁμολογίαν αὐτογράφου, πρὸς τὸν Κορωνιὸν δ' ἀπευθυνομένης πρωτοτύπου ἐπιστολῆς, ἧς συνάπτεται μετάφρασις ὑπὸ στοιχεῖον O, ὅτι εἰ καὶ τὸ (γαλλικὸν) πολίτευμα δὲν εἶνε ἐκεῖνο, ὅπερ αὐτὸς ἔλαβε παρὰ τοῦ (Γάλλου) προξένου ἐν τῇ Βλαχίᾳ, παρακαλεῖται ἐν τούτοις ὁ Κορωνιὸς νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν μετάφρασίν του, ἐπειδὴ αὐτός, ὁ Ῥήγας, μόνον τὸν τύπον θέλει νὰ παραλάβῃ ἐξ αὐτοῦ, θὰ συντάξῃ δὲ ἄλλο κατὰ τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα καὶ θὰ τυπώσῃ 70000 ἀντίτυπα αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ Κορωνιὸς δὲν ἐξετέλεσε τὴν παράκλησιν αὐτοῦ.

3. Pulio sagt, dasz er dem Riga unwissend zwar, zu welchem Ende eine französische Konstituzion mitgetheilet habe, und Philipp Petrovitsch bestättigt, dasz er einst den Riga bei Übersetzung der Konstituzion überraschet hätte.

Da nun diese Proclamation oben J grösztentheiles aus der französischen Konstituzion und dem Liede; Os pothe palicaria bestehet, deren Verfasser laut seines Briefes oben B Riga ist, so stellen ihn alle diese Bekenntnisse als Verfasser dieser Proclamation offenbar dar.

g) Nach den theilweisen Aussagen des Argenti, Nicolides, Petrovitsch und Johann Emanuel ist Riga, ungeachtet seiner Angabe, dasz er nach der Hand seinen revoluzionären Gedanken ganz aufgegeben habe, vorzüglich in der Erwägung, da er selbst zuläszt, von den Mitteln, wie eine Revoluzion angefangen werden könnte, gesprochen zu haben, allenthalben überwiesen, dasz sein Revoluzionsplan folgender gewesen ist. Riga seye nämlich entschlossen, nach der Halbinsel Morea gegen das mittelländische Meer zu den dort wohnenden rebellischen Griechen, Mainotten, Abkömmlingen der alten Spartaner, sich zu begeben, das Zutrauen derselben sich zu erwerben, die Freyheit überall zu predigen und sodann mit Hilfe derselben die ganze Halbinsel Morea mit Gewalt vom türkischen Joche zu befreyen. Wenn nun Morea befreyet ist, so wolle er dann in Epiro einfallen, diese Landschaft auch befreyen, die Mainotten mit den andern rebellischen Griechen, Cacosulioten genannt, die an den Seekusten des adriatischen Meeres sind, vereinigen und mit dieser Vereinigung weiter gegen Osten vorrücken und sodann die türkischen Provinzen Mazedonien, Albanien, das eigentliche Griechenland, dann die übrigen mittelst eines allgemeinen Aufstandes befreyen und wie Petrowitsch insbesondere anbringet, alles nach dem französischen Fusse einrichten. Diese Befreyung hoffe Riga um so mehr zu Stande zu bringen, da ohnehin alle Griechen bewaffnet, auch

3. Ὁ Πούλιος λέγει, ὅτι ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸν Ῥήγαν, ἀλλ' ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ μελετωμένου σκοποῦ, ἓν ἀντίτυπον τοῦ γαλλικοῦ πολιτεύματος, καὶ ὁ Φίλιππος Πέτροβιτς βεβαιόνει, ὅτι κατέλαβέ ποτε αἰφνιδίως τὸν Ῥήγαν μεταφράζοντα τὸ πολίτευμα.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ προμνημονευθεῖσα ὑπὸ στοιχεῖον Ι προκήρυξις συνίσταται κατὰ τὸ μέγιστον μέρος ἐκ τοῦ γαλλικοῦ πολιτεύματος καὶ τοῦ ᾄσματος *Ὡς πότε παλληκάρια*, οὗ συντάκτης κατὰ τὴν ὡς ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖον Β ἐπιστολὴν εἶνε ὁ Ῥήγας, πάντα ταῦτα τὰ πειστήρια ἀποδεικνύουσιν αὐτὸν ἀριδήλως ὡς τὸν συντάκτην τῆς προκηρύξεως ταύτης.

ζ') Παρὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ῥήγα, καθ' ἣν ἐπὶ τοῦ παρόντος εἶχε παντελῶς ἐγκαταλίπει τὴν ἐπαναστατικὴν αὐτοῦ σκέψιν, ἰδίως λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἰδίας αὐτοῦ ὁμολογίας, ὅτι ἔκαμε λόγον περὶ τῶν μέσων πῶς ἠδύνατο νὰ ἐπιχειρηθῇ ἐπανάστασίς τις, καταφωρᾶται πάντως ἐκ τῶν ἐπὶ μέρους καταθέσεων τῶν Ἀργέντη, Νικολίδου, Πέτροβιτς καὶ Ἰωάννου Ἐμμανουὴλ, ὅτι τὸ ἐπαναστατικὸν αὐτοῦ σχέδιον ἦτο τὸ ἑπόμενον. Εἶχε δῆλα δὴ ὁ Ῥήγας τὴν ἀπόφασιν νὰ μεταβῇ εἰς τὴν χερσόνησον τοῦ Μωρέως, κειμένην κατὰ τὴν Μεσόγειον θάλασσαν, πρὸς τοὺς αὐτόθι οἰκοῦντας Ἕλληνας στασιαστὰς, τοὺς Μανιάτας, ἀπογόνους ὄντας τῶν ἀρχαίων Σπαρτιατῶν, νὰ προςελκύσῃ εἰς ἑαυτὸν τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτῶν, νὰ κηρύξῃ ἁπανταχοῦ τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἔπειτα, βοηθούμενος ὑπ' αὐτῶν, νὰ ἐλευθερώσῃ ὅλην τὴν χερσόνησον τοῦ Μωρέως διὰ τῆς βίας ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ. Μετὰ δὲ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Μωρέως ἤθελεν ἔπειτα νὰ εἰςβάλῃ εἰς τὴν Ἤπειρον, νὰ ἐλευθερώσῃ καὶ ταύτην τὴν χώραν, νὰ συνενώσῃ τοὺς Μανιάτας μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων στασιαστῶν τῶν καλουμένων Κακοσουλιωτῶν, οἵτινες οἰκοῦσι παρὰ τὰ παράλια τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης, καὶ μετὰ τῶν συνηνωμένων τούτων δυνάμεων νὰ προχωρήσῃ πρὸς Ἀνατολὰς καὶ ἔπειτα νἀπελευθερώσῃ τὰς τουρκικὰς ἐπαρχίας Μακεδονίαν, Ἀλβανίαν, τὴν κυρίως Ἑλλάδα, κατόπιν δὲ τὰς λοιπὰς διὰ γενικῆς ἀποστασίας, καὶ, ὡς καταθέτει ἰδίως ὁ Πέτροβιτς, νὰ εἰςαγάγῃ ἁπανταχοῦ τὸ γαλλικὸν πολίτευμα. Ἤλπιζε δ' ὁ Ῥήγας νὰ κατορθώσῃ τὴν ἀπελευθέρωσιν ταύτην τόσῳ μᾶλλον, ὅσῳ ἅπαντες οἱ Ἕλληνες εἶνε ὁπωςδήποτε ὡπλισμένοι καὶ

mit Lebensmitteln versehen und Gelder von reichen Klöstern zu haben sind.

h) Riga ist endlich ungeachtet seines Läugnens theils aus der Aussage des Argenti, dem er seine Absicht entdeckte, hauptsächlich aber aus seinem eigenhändigen, an Coronio erlassenen Briefe oben N respve der Übersetzung O überwiesen, dasz er im Dezbr. v. J. blosz in der Absicht, um eine Revoluzion in Griechenland zu bewerkstelligen, von hier abgereiset seye: denn da in diesem Briefe unter andern die Ausdrücke: *Aus Bukarest schreiben mir unsere Anhänger Thessalier, Epiroten und Athener; sie brüllen wie die Löwen; sie sagen mir, dasz für Bücher keine Zeit seye, ich solle mich nach dem Vaterland einschiffen und ihnen die Stunde meiner Abreise schreiben, denn auch sie reisen bald nach ihrer Heimath* vorkommen; da weiters dieser Brief seinem ganzen Inhalte nach nichts, als den Wunsch nach der Demokratie enthält: da ferner Riga in seinem Verhöre und in den Beilagen P et Q selbst gestehet, dasz er eine grosse Anzahl Exemplare von der griechischen Proclamation oben J, die er von einem Unbekannten alhier erkauft zu haben fälschlich vorgibt, zu dem Ende auf seiner Reise mitgenommen habe, um dieselben in Griechenland zu verbreiten, so wie er auch hier sie eingestandener Massen mehreren Griechen mitgetheilet hat: so liegt aus diesen und den obigen Umständen diese seine Absicht offenbar am Tage.

Da endlich Riga eine revoluzionäre Gesellschaft zu verrathen sorgfältig vermieden hat und geständiger Massen mit seinen vorzüglichen Bekannten, und zwar in Janina in Griechenland mit den Handelsleuten Coloro, Constantin Papa Demeter, Nikitta und Johann Haggi Basili; in Jassi mit Joanni und Georgio Michaeli; in Bukarest mit den Griechen Manolagi, Georgio Polesko, Poligaki, Theodosi, Lambros, Latiniano, Joanni Zauzi, Nicolati, Stafraki und Manassi; in Patra in Morea mit dem Geistlichen Kirilus; in Konstantinopel mit Basili Ecconom und Johann Capsuli; dann in Pest mit

ἔχουσι προμηθείας τροφῶν, εἶνε δὲ πρόχειρα χρήματα ἐκ πλουσίων μονῶν.

η') Τέλος ὁ 'Ρήγας παρὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἄρνησιν καταφωρᾶται ἔκ τε τῆς καταθέσεως τοῦ 'Αργέντη, εἰς ὃν ἀπεκάλυψε τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ, κυρίως δ' ἐκ τῆς ἰδίας ἑαυτοῦ πρὸς τὸν Κορωνιὸν σταλείσης ἐπιστολῆς, τῆς ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖον Ν ἀναφερομένης, μετὰ τῆς ὑπὸ στοιχεῖον Ο μεταφράσεως, ὅτι κατὰ τὸν Δεκέμβριον παρελθόντος ἔτους ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν ἐπὶ μόνῃ τῇ προθέσει ὅπως διενεργήσῃ ἐπανάστασιν ἐν 'Ελλάδι, ἐπειδὴ ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ μεταξὺ ἄλλων εὑρίσκονται καὶ αἱ φράσεις *'Εκ Βουκουρεστίου γράφουσί μοι οἱ φίλοι μας Θεσσαλοί, 'Ηπειρῶται καὶ 'Αθηναῖοι· βρυχῶνται ὡς οἱ λέοντες· μοὶ λέγουσιν, ὅτι δὲν εἶνε καιρὸς διὰ βιβλία, ἀλλὰ πρέπει νἀποπλεύσω εἰς τὴν πατρίδα καὶ νὰ γράψω εἰς αὐτοὺς τὴν ὥραν τῆς ἀναχωρήσεώς μου, ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ ἀναχωροῦσι προσεχῶς εἰς τὴν ἰδίαν ἑαυτῶν.* 'Επειδὴ δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐν ὅλῳ αὐτῆς τῷ περιεχομένῳ οὐδὲν ἄλλο ἐνέχει ἢ τὸν πόθον πρὸς τὴν δημοκρατίαν· ἐπειδὴ ἐκτὸς τούτου ὁ 'Ρήγας ἐν τῇ ἀνακρίσει του καὶ ἐν τοῖς συνημμένοις Ρ καὶ Q ὁ ἴδιος ὁμολογεῖ, ὅτι συμπαρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τὰ ταξείδια πλῆθος ἀντιτύπων τῆς ὡς ἀνωτέρω συνημμένης ὑπὸ στοιχεῖον Ι ἑλληνικῆς προκηρύξεως, ἅτινα ψευδῶς ἀναφέρει, ὅτι ἠγόρασεν ἐνταῦθα παρά τινος ἀγνώστου, καὶ δὴ ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ὅπως διαδώσῃ ταῦτα ἐν 'Ελλάδι, ὡς καὶ ἐνταῦθα ἀνεκοίνωσε τοιαῦτα εἰς πολλοὺς Ἕλληνας κατὰ τὴν ἰδίαν του ὁμολογίαν· διὰ ταῦτα ἐκ τούτων καὶ τῶν ἀνωτέρω περιστατικῶν καταφαίνεται ἀριδήλως ἡ πρόθεσις αὐτοῦ αὕτη.

'Επειδὴ τέλος ὁ 'Ρήγας ἐπιμελῶς ἀπέφυγε νὰ προδώσῃ ἐπαναστατικήν τινα ἑταιρίαν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἰδίαν του ὁμολογίαν εἶχεν ἀνταπόκρισιν μετὰ τῶν κυριωτάτων του φίλων, καὶ δὴ ἐν μὲν 'Ιωαννίνοις τῆς 'Ελλάδος μετὰ τῶν ἐμπόρων Κολόρου, Κωνσταντίνου Παπαδημήτρη, Νικήτα καὶ 'Ιωάννου Χατζηβασίλη, ἐν δὲ 'Ιασίῳ μετὰ τῶν 'Ιωάννου καὶ Γεωργίου Μιχαὴλ, ἐν δὲ Βουκουρεστίῳ μετὰ τῶν 'Ελλήνων Μανωλάκκη, Γεωργίου Πολέσκου, Πολυζάκη, (11) Θεοδόση, Λάμπρου, Λατινιάνου, 'Ιωάννου Τσαούση (;), Νικολάτη (;), Σταυράκη καὶ Μανούση (;), ἐν δὲ Πάτραις τοῦ Μωρέως μετὰ τοῦ ἱερωμένου Κυρίλλου, ἐν δὲ Κωνσταντινουπόλει μετὰ τοῦ Βασιλείου Οἰκονόμου καὶ

Risso Dormussi und Johann Zuka in Briefwechsel stand, welches alles aus seinem hier sub R geständiger Massen eigenhändig geschriebenen Katalog über die adnotirte Korrespondenz erhellet; so ist mehr als wahrscheinlich, dasz nebst mehreren anderen auch diese Personen in der revoluzionären Gesellschaft befangen sind.

Eustratio Argenti, 31 Jahre alt, von Chio in Archipelagus gebürtig, ledig und griechischer Handelsmann alhier, ist zeuge seines Verhörs=Protokolles N^ro^ 2 im Wesentlichen geständig, dasz ihm

a) Riga die revoluzionäre Absciht, die er bei Verfertigung der Landkarten und Übersetzung des Anacharsis hatte, entdecket, er, Argenti, auch demselben zur Bestreitung der Druckkösten bei 1100 fl. vorgestrecket und auf seine, des Riga, Ordre im Sommer v. J. 7200 St. einzelne Abtheilungen oder 600 ganze Landkarten nach und nach in 12 Kisten an den Anton Nioti in Triest zur weiteren Beförderung nach Smirna an seine Handlungs=Compagnions Mauro Gordato, Argenti et Gallati, um dieselben hie und da in der Levante zu verkaufen, geschicket habe.

b) Er ist weiter geständig, dasz er auch dem Riga einige Wochen vor seiner Abreise 3 Kisten mit Anacharsis an den Anton Nioti nach Triest, um solche nach Preveza an den Laurentio Aliandro einzuschicken, expediren liesz, nach der Hand aber auf Ordre des Riga dem Nioti geschrieben habe, diese Kisten bis zu der bald erfolgenden Ankunft des Riga zu Triest zurückzubehalten und jenes zu befolgen, was dieser damit anordnen werde.

c) Argenti gesteht ferner ein, dasz er selbst 50 Exemplare von 1ten und 4ten Theile des Anacharsis an seine erwähnte Compagnions nach Smirna in der Absicht geschicket habe, um dieselben zu verkaufen und die Einwohner in der Geschichte ihres alten Vaterlandes zu unterrichten.

Die Versendung der Karten und des Anacharsis, dann die

'Ιωάννου Καψούλη, τέλος δ' ἐν Πέστῃ μετὰ τοῦ 'Ρίζου Ντορμούση καὶ 'Ιωάννου Ζούκα (;), ταῦτα δὲ πάντα ἐξάγονται ἐκ τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον R κατὰ τὴν ἰδίαν του ὁμολογίαν αὐτογράφου καταλόγου τῆς προσημειωθείσης ἀλληλογραφίας, διὰ ταῦτα εἶνε πιθανώτατον, ὅτι πλὴν ἄλλων καὶ τὰ εἰρημένα πρόσωπα εἶνε ἀναμεμιγμένα εἰς τὴν ἐπαναστατικὴν ἑταιρίαν.

Εὐστράτιος 'Αργέντης, ἐτῶν 31, γεννηθεὶς ἐν Χίῳ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἄγαμος καὶ Ἕλλην ἔμπορος ἐνταῦθα, ὁμολογεῖ, δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2 πρακτικοῦ τῆς ἀνακρίσεώς του, κατ' οὐσίαν, ὅτι

α') 'Ο 'Ρήγας ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτὸν τὴν ἐπαναστατικὴν πρόθεσιν, ἣν εἶχε, συντάσσων τοὺς χάρτας καὶ μεταφράζων τὸν 'Ανάχαρσιν, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ 'Αργέντης προκατέβαλεν εἰς αὐτὸν πρὸς κάλυψιν τῶν δαπανῶν τῆς ἐκτυπώσεως περὶ τὰ 1100 φιορίνια καὶ κατὰ τὴν παραγγελίαν αὐτοῦ, τοῦ 'Ρήγα, ἀπέστειλε κατὰ τὸ θέρος τοῦ παρελθόντος ἔτους εἰς τὸν ἐν Τεργέστῃ 'Αντώνιον Νιώτην 7200 ἀντίτυπα χωριστῶν τεμαχίων, ἤτοι 600 ἐν ὅλῳ χάρτας ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐν 12 κιβωτίοις χάριν περαιτέρω ἀποστολῆς εἰς Σμύρνην πρὸς τοὺς συνεταίρους του Μαυρογορδᾶτον, 'Αργέντην καὶ Γαλάτην, ὅπως οὗτοι πωληθῶσι σποράδην ἐν τῇ 'Ανατολῇ.

β') 'Ομολογεῖ πρὸς τούτοις, ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐξαπέστειλεν ἐκ μέρους τοῦ 'Ρήγα ἑβδομάδας τινὰς πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του 3 κιβώτια περιέχοντα ἀντίτυπα 'Αναχάρσιδος εἰς Τεργέστην πρὸς τὸν 'Αντώνιον Νιώτην, ὅπως διευθύνῃ ταῦτα εἰς Πρέβεζαν πρὸς τὸν Λαυρέντιον 'Αλίανδρον, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος εἶχε γράψει κατὰ παραγγελίαν τοῦ 'Ρήγα εἰς τὸν Νιώτην νὰ κρατήσῃ τὰ κιβώτια ταῦτα μέχρι τῆς προσεχοῦς ἀφίξεως τοῦ 'Ρήγα εἰς Τεργέστην καὶ νὰ πράξῃ ὅ τι οὗτος ἤθελε διατάξει αὐτὸν περὶ τούτων.

γ') 'Ο 'Αργέντης ὁμολογεῖ περαιτέρω, ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀπέστειλε 50 ἀντίτυπα τοῦ πρώτου καὶ τετάρτου μέρους τοῦ 'Αναχάρσιδος εἰς τοὺς προμνημονευθέντας συνεταίρους του εἰς Σμύρνην ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως ταῦτα πωληθῶσι καὶ ὅπως διδαχθῶσιν οἱ κάτοικοι τὴν ἱστορίαν τῆς ἀρχαίας αὐτῶν πατρίδος.

'Η ἀποστολὴ τῶν χαρτῶν καὶ τοῦ 'Αναχάρσιδος ὡς καὶ ἡ προ-

Vorstreckung des Geldes wird theils durch Amiro, Panajot, Nicolides und Petrovitsch, theils durch Riga sebst bestättiget, hiedurch also das Geständnisz ad a, b et c verificirt.

d) Er ist geständig, dasz Riga im Septbr 796 bei ihm einst nach dem Mittagsessen in Gegenwart des Polizo, des Adam Mizani, der nunmehr in Konstantinopel bei dem Handelsmanne Namens Haggi Nicoglu in Kondizion ist, des Marcus Schevasto, der nunmehr in Smirna ist, dann des Machutti und Amiro das revoluzionäre Lied: os pothe palicaria gesungen und auf der Flöte geblasen habe, welches sowohl vom Argenti, als allen Anwesenden mit Beifalle aufgenommen worden wäre, und setzet noch hinzu, dasz Theochar und wie er glaube, auch Duca dieses Lied einige Male bei ihm gesungen haben, welches Machutti, Amiro und Theochar bestättigen.

e) Argenti ist geständig, von dem Revoluzions=Plane des Riga volle Wissenschaft gehabt und solchen gebilliget zu haben, ja er setzet hinzu, dasz er sich in Gesellschaft geäussert hätte, dasz, wenn es in Griechenland zu einer Revoluzion kommen sollte, er von seiner Seite alles Mögliche beizutragen bereit seye, weil er die Befreyung Griechenlandes vom türkischen Joche gewünschet und darüber in Gesellschaft mit Enthusiasmus gesprochen habe. Er bemerket endlich, dasz auch Schevasto und Mizani ähnliche Gesinnungen geäussert, Letzterer aber behauptet hätte, dasz eine Revoluzion ohne Hilfe einer fremden Macht schwer zu Stande werde kommen können.

Das Geständnisz des Argenti wird durch die theilweisen Aussagen des Machutti, Panajot und Nicolides gerechtfertiget.

f) Er gestehet weiter ein, dasz er ungefähr im Oktober v. J. von dem hiesigen Griechen Michael Sterio ein und von Riga kurz vor seiner Abreise zwey gedruckte Exemplare von der griechischen Proclamation erhalten habe, deren Inhalt Panajot einst Nachts in Gegenwart des Argenti, Machutti und Amiro vorlas und der von ihnen insgesammt mit Wohlgefal-

καταβολὴ τῶν χρημάτων ἐπιβεβαιοῦται τοῦτο μὲν παρὰ τοῦ Ἀμοίρου, Παναγιώτη, Νικολίδου καὶ Πέτροβιτς, τοῦτο δὲ παρ' αὐτοῦ τοῦ Ῥήγα, ἐντεῦθεν δὲ ἀποδεικνύονται ἀληθεῖς αἱ ὑπὸ τὰ στοιχεῖα α', β' καὶ γ' καταθέσεις.

δ') Ὁμολογεῖ, ὅτι ὁ Ῥήγας κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1796 ἐν τῷ οἴκῳ ἑαυτοῦ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Πολύζου, τοῦ Ἀδὰμ Μιζάνη, ὅςτις τώρα ὑπηρετεῖ ἐν Κωνσταντινουπόλει παρὰ τῷ ἐμπόρῳ τῷ καλουμένῳ Χατζηνίκογλου, τοῦ Μάρκου Σεβαστοῦ, ὅςτις τώρα εὑρίσκεται ἐν Σμύρνῃ, πρὸς δὲ καὶ τοῦ Μασούτη καὶ Ἀμοίρου, ἔψαλέ ποτε μετὰ τὸ μεσημβρινὸν ἄριστον τὸ ἐπαναστατικὸν ᾆσμα Ὡς πότε παλληκάρια, καὶ ἔπαιξεν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ αὐλοῦ, ὅτι δὲ τοῦτο ἔγεινεν ἀποδεκτὸν καὶ ἐπεκροτήθη ὑπό τε τοῦ Ἀργέντη καὶ πάντων τῶν παρόντων. Προςθέτει δὲ ἀκόμη, ὅτι ὁ Θεοχάρης, ὡς δ' ἐπίστευε καὶ ὁ Δούκας ἔψαλαν τὸ ᾆσμα τοῦτο μερικὰς φορὰς ἐν τῷ οἴκῳ του, τοῦθ' ὅπερ ἐπιβεβαιοῦσιν ὁ Μασούτης, ὁ Ἄμοιρος καὶ ὁ Θεοχάρης.

ε') Ὁ Ἀργέντης ὁμολογεῖ, ὅτι εἶχε πλήρη γνῶσιν τοῦ ἐπαναστατικοῦ σχεδίου τοῦ Ῥήγα καὶ ὅτι εἶχεν ἐπιδοκιμάσει αὐτό, μάλιστα δὲ καὶ προςθέτει, ὅτι ἐν κύκλῳ φίλων εἶχεν ἐκφρασθῆ, ὅτι, ἂν ἤθελεν ἐκραγῆ ἐπανάστασις ἐν Ἑλλάδι, αὐτὸς ἦτο πρόθυμος τὸ καθ' ἑαυτὸν νὰ συντελέσῃ εἰς αὐτὴν πάσῃ δυνάμει, ἐπειδὴ ἐπόθει τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ καὶ εἶχεν ἐκφράσει τὸν περὶ ταύτης ἐνθουσιασμόν του ἐν κύκλῳ φίλων. Τέλος δὲ παρατηρεῖ, ὅτι ὁμοίας διαθέσεις εἶχον ἐκφράσει ὅ τε Σεβαστὸς καὶ ὁ Μιζάνης, ἀλλ' ὅτι ὁ δεύτερος εἶχεν ἰσχυρισθῆ, ὅτι ἄνευ τῆς βοηθείας ξένης δυνάμεως δυσκόλως θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιτευχθῇ ἐπανάστασις.

Ἡ ὁμολογία τοῦ Ἀργέντη διαπιστοῦται ὑπὸ τῶν ἐπὶ μέρους καταθέσεων τοῦ Μασούτη, Παναγιώτη καὶ Νικολίδου.

ϛ') Ὁμολογεῖ περαιτέρω, ὅτι περίπου κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους ἔλαβε παρὰ μὲν τοῦ ἐνταῦθα Ἕλληνος Μιχαὴλ Στέριου ἕν, παρὰ δὲ τοῦ Ῥήγα μικρὸν πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του δύο ἔντυπα ἀντίτυπα τῆς ἑλληνικῆς προκηρύξεως, ἧς τὸ περιεχόμενον ἀνέγνωσέ ποτε ὁ Παναγιώτης νύκτωρ εἰς ἐπήκοον τῶν ἄλλων ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν Ἀργέντη, Μασούτη καὶ Ἀμοίρου, ὅτι δὲ παρὰ τού-

len aufgenommen wurde, welches Machutti und Amiro und Panajot in Ansehung des Argenti bestättigen.

g) Argenti ist ferner geständig, dasz er ein Exemplar von der Proklamazion, deren Verfasser ihm unbekannt wäre, an den Andrea Pignatelli nach Smirna, und das andere entweder dem Adamo Mizani oder dem Stamati Capari, dessen er sich genau nicht mehr erinnern kann, nach Konstantinopel als etwas Neues geschickt habe, und setzet hinzu, die Ursache, warum er diese Proclamation an den Pignatelli und nicht an seinen Bruder in Smirna geschicket habe, liege darin, weil sie mitsammen in Compagnie sind und Argenti daher vermuthen konnte, dasz Pignatelli demselben davon Wissenschaft geben werde; das dritte Exemplar aber habe ihm Duca genommen.

Die Versendung wird von Panajot und die Hinwegnahme dieses Exemplars von Duca bestättiget.

h) Er ist weiter geständig, dasz ihm Riga bei seiner Abreise von hier ausdrücklich sagte, dasz er, um den vorhabenden Aufstand zn bewirken, nach der Levante reise, und bemerket noch, dasz er dem Riga Empfehlungscheiben an Nioti, Dissaia und Vitali nach Triest mitgegeben habe, welch letzten Umstand Panajot und Riga selbst bestättigen.

i) Argenti gestehet ein, dasz im Septbr v. J. ihm eines Tages Johann Mavrogeni, welcher für die Freyheit Griechenlandes sehr eingenommen ist, vertraut hätte, dasz er mit einem seiner Freunde die Frankfurther Messe besuchen werde, von dort aus aber nach Paris in der Absicht zu gehen gedenke, um sich bei dem Directorium zu erkundigen, ob eine gegründete Hoffnung vorhanden seye, auf den Beistand Frankreichs wegen Befreyung Griechenlandes zu rechnen, und, wenn ihm eine Hilfe gewähret werde, so werde er sich zur Befreyung Griechenlandes sogleich nach der Levante begeben, widrigen Falles aber nach Wien zurückkehren. Argenti setzet hinzu, dasz er dem Mavrogeni bei seiner bald darauf erfolgten

των πάντων εὐαρέστως ἠκούσθη τὸ ἀναγνωσθὲν, τοῦθ' ὅπερ ἐπιβεβαιοῦσιν ὁ Μασούτης καὶ ὁ Ἅμοιρος καὶ ὁ Παναγιώτης ἐν ἀντιπαραστάσει πρὸς τὸν Ἀργέντην.

ζ') Ὁ Ἀργέντης ὁμολογεῖ πρὸς τούτοις, ὅτι ἀπέστειλεν ὡς τι ὅλως νέον ἓν ἀντίτυπον τῆς προκηρύξεως, ἧς ὁ συντάκτης εἶνε ἄγνωστος εἰς αὐτὸν, ὡς διατείνεται, πρὸς τὸν Ἀνδρέαν Πινιατέλλην εἰς Σμύρνην, ἄλλο δὲ δεύτερον ἢ πρὸς τὸν Ἀδὰμ Μιζάνην ἢ πρὸς τὸν Σταμάτιον Κάπαρην, τοῦθ' ὅπερ δὲν ἐνθυμεῖται πλέον ἀκριβῶς, εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ προςθέτει ὅτι ὁ λόγος, δι' ὃν ἀπέστειλε τὴν προκήρυξιν ταύτην εἰς Σμύρνην πρὸς τὸν Πινιατέλλην καὶ ὄχι πρὸς τὸν αὐτόθι ἴδιον ἑαυτοῦ ἀδελφὸν ἦτο, ὅτι οἱ δύο οὗτοι εἶνε συνέταιροι καὶ διὰ τοῦτο ὁ Ἀργέντης ἠδύνατο νὰ εἰκάσῃ, ὅτι ὁ Πινιατέλλης ἤθελεν ἀνακοινώσει αὐτὴν καὶ εἰς αὐτόν· τὸ δὲ τρίτον ἀντίτυπον ἀφήρεσεν αὐτὸν ὁ Δούκας.

Ἡ ἀποστολὴ (τῶν δύο ἀντιτύπων) ἐπιβεβαιοῦται ὑπὸ τοῦ Παναγιώτη, ἡ δὲ ἀφαίρεσις τοῦ τρίτου ἀντιτύπου ὑπὸ τοῦ Δούκα.

η') Ὁμολογεῖ περαιτέρω, ὅτι ὁ Ῥήγας εἶπεν εἰς αὐτὸν διαρρήδην κατὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτοῦ, ὅτι ἀναχωρεῖ εἰς τὴν Ἀνατολὴν, ὅπως διενεργήσῃ τὴν μελετωμένην ἀποστασίαν, παρατηρεῖ δὲ πρὸς τούτοις, ὅτι ἔδωκεν εἰς τὸν Ῥήγαν συστατικὰς ἐπιστολὰς πρὸς τὸν Νιώτην, Δ. Ἡσαίαν (;j) καὶ Βιτάλην ἐν Τεργέστῃ, τὸ δὲ τελευταῖον τοῦτο ἐπιβεβαιοῦσιν ὁ Παναγιώτης καὶ αὐτὸς ὁ Ῥήγας.

θ') Ὁ Ἀργέντης ὁμολογεῖ, ὅτι κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτὸν ἡμέραν τινὰ ὁ Ἰωάννης Μαυρογένης, ὅςτις ἐνδιαφέρεται μεγάλως ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος, ὅτι μέλλει νὰ ἐπισκεφθῇ μετά τινος τῶν φίλων του τὴν ἐν Φραγκφούρτῃ ἐμπορικὴν πανήγυριν, ἐκεῖθεν δὲ σκέπτεται νὰ μεταβῇ εἰς Παρισίους ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ πληροφορηθῇ παρὰ τοῦ διευθυντηρίου ἂν ὑπάρχῃ βάσιμος ἐλπὶς ὅπως ἀναμένηται ἡ βοήθεια τῆς Γαλλίας πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος· καὶ ἂν μὲν χορηγηθῇ εἰς αὐτὸν ἐπικουρία τις, μέλλει νὰ μεταβῇ πάραυτα εἰς τὴν Ἀνατολὴν πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος, ἐν δ' ἐναντίᾳ περιπτώσει θὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Βιέννην. Ὁ Ἀργέντης προςθέτει, ὅτι ἔδωκεν εἰς τὸν Μαυρογένην κατὰ τὴν μετ' οὐ πολὺ ἐπακολουθήσχσαν ἀναχώρησίν του συστατι-

Abreise ein Empfehlungsschreiben an die Pettmann nach Frankfurth mitgegeben und demselben nach der Hand selbst, jedoch unbedeutende Sachen geschrieben habe.

Erst im Dezbr v. J. habe er den hier in A beiliegenden Original=Brief, welchem eine deutsche Übersetzung sub B mitfolget, von Mavrogeni aus Brüssel erhalten, worin er demselben Nachricht ertheilet, dasz er durch seine Freunde sein Unternehmen bewerkstelliget und nächster Tagen nach Paris gehen und von da aus demselben schreiben werde; allein Argenti habe den Brief weder beantwortet, noch einen weiteren von Mavrogeni erhalten. Übrigens aber habe er von dessen Vorhaben ausser den erwähnten Sterio, Theochar und Panajot, welche so wie Argenti selbst darüber Freude bezeigten, Niemanden etwas entdecket.

Dieser letzte Umstand wird von Theochar, Panajot und Machutti bestättiget.

Endlich ist Argenti geständig, dasz in seiner Wohnung Nicolides, Panajot und der hiesige Grieche Georg Bazani im v. J. öfters Vieles zu Gunsten der Franzosen gesprochen und für ihr System sehr eingenommen waren. Selbst Argenti läszt zu, dasz auch er so fern ihre Einrichtungen gelobet haben möge, als er bisher wünsche, dasz auch ihr System in Griechenland eingeführet würde.

Dieses Geständnisz wird durch Panajot, Amiro und Machutti theilweise bestättiget.

Demeter Nicolides, 32 Jahre alt, von Janina in Epirus gebürtig, ledig und der Arzneykunde Doktor, ist zeuge seines Verhörs=Protokolles N° 3 im Wesentlichen gestandig,

a) dasz ihm Riga selbst seine revoluzionäre Absicht, in welcher er seine Landkarten, die Übersetzung des 4ten Theiles vom Anacharsis und die Gemälde Alexanders des Grossen herausgab, eröffnet habe, und gestehet weiter ein, dasz er dem Riga aus dem 7 Bande des Anacharsis ein Kapitel,

κὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἐν Φραγκφούρτῃ οἶκον Πέττμαν, ὅτι δὲ καὶ κατόπιν ἔγραψεν εἰς αὐτόν, ἀλλ' ἄσημά τινα.

Μόλις δὲ τὸν Δεκέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους λέγει ὅτι ἔλαβε παρὰ τοῦ Μαυρογένη ἐκ Βρυξελλῶν τὴν ἐνταῦθα ὑπὸ στοιχεῖον Α συνημμένην πρωτότυπον ἐπιστολήν, ἣν συνοδεύει γερμανικὴ μετάφρασις ὑπὸ στοιχεῖον Β, δι' ἧς ἀγγέλλει αὐτῷ, ὅτι διενήργησε τὴν ἐπιχείρησίν του διὰ τῶν φίλων του καὶ ὅτι κατὰ τὰς προσεχεῖς ἡμέρας μέλλει νἀναχωρήσῃ εἰς Παρισίους καὶ νὰ γράψῃ εἰς αὐτὸν ἐκεῖθεν· ἀλλ' οὔτε ὁ Ἀργέντης ἀπήντησεν εἰς ταύτην τὴν ἐπιστολήν, οὔτε αὐτὸς ἔλαβέ τινα ἄλλην παρὰ τοῦ Μαυρογένη. Ἄλλως δὲ περὶ τῶν προθέσεων αὐτοῦ εἰς οὐδένα ἄλλον ἀπεκάλυψέ τι πλὴν τῶν προμνημονευθέντων Στέριου, Θεοχάρη καὶ Παναγιώτη, οἵτινες ἐπέδειξαν χαρὰν ἐπὶ τῇ ἀνακοινώσει, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Ἀργέντης.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο γεγονὸς ἐπιβεβαιοῦται παρὰ τοῦ Θεοχάρη, Παναγιώτη καὶ Μασούτη.

Τέλος ὁμολογεῖ ὁ Ἀργέντης, ὅτι ἐν τῇ κατοικίᾳ του ὁ Νικολίδης, ὁ Παναγιώτης καὶ ὁ ἐνταῦθα Ἕλλην Γεώργιος Μπαζάνης (;) κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος πολλάκις πολλὰ εἶπον ὑπὲρ τῶν Γάλλων καὶ ἦσαν ἐνθουσιασμένοι ὑπὲρ τοῦ πολιτεύματος αὐτῶν. Καὶ ὁ Ἀργέντης δὲ ὁμολογεῖ, ὅτι καὶ αὐτὸς πιθανῶς νὰ ἐνεκωμίασέ ποτε τοὺς θεσμοὺς αὐτῶν, ἅτε καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἀκόμη εὐχόμενος τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰςαγωγὴν τοῦ πολιτεύματος αὐτῶν.

Ἡ ὁμολογία αὕτη ἐπιβεβαιοῦται ἐπὶ μέρους καὶ παρὰ τοῦ Παναγιώτη, Ἀμοίρου καὶ Μασούτη.

Δημήτριος Νικολίδης, 32 ἐτῶν, γεννηθεὶς ἐν Ἰωαννίνοις τῆς Ἠπείρου, ἄγαμος καὶ διδάκτωρ τῆς ἰατρικῆς, ὁμολογεῖ κατ' οὐσίαν, κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς ἀνακρίσεως αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 3,

α') Ὅτι αὐτὸς ὁ Ῥήγας εἶχεν ἀνακοινώσει εἰς αὐτὸν τὴν ἐπαναστατικὴν πρόθεσιν ἣν εἶχε δημοσιεύων τοὺς χάρτας αὐτοῦ, τὴν μετάφρασιν τοῦ τετάρτου μέρους τοῦ Ἀναχάρσιδος καὶ τὰς εἰκόνας Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου· ὁμολογεῖ δὲ πρὸς τούτοις, ὅτι μετέφρασεν ἑλληνιστὶ χάριν τοῦ Ῥήγα ἐκ τοῦ ἑβδόμου τόμου τοῦ Ἀναχάρσιδος ἐν

wobei dieser die nämliche Absicht hatte, ins Griechische übersetzet, im Grunde also mitgewirket habe.

Dieses Geständnisz wird zum Theile durch Riga bestättiget.

b) Er ist geständig, dasz er das revoluzionäre Lied : *os pothe palicaria* in Gesellschaft des Riga, Polizo und Mavrogeni bei Theochar mit Wohlgefallen gesungen und läszt auch zu, einige Verse daraus, die er auswendig wuszte, bei Argenti und bei eben demselben nach der Hand einige Strophen aus dem Marseiller Liede: *Allons*, *enfans* mit dem Griechen Parasko von Triest gesungen zu haben, welches Theochar, Machutti und Amiro theilweise bestättigen.

c) Nicolides gestehet ein, von dem Revoluzionsplane des Riga, den ihm dieser selbst eröffnete, volle Wissenschaft zu besitzen und den Zweck gebilliget zu haben, weil ganz Griechenland unter dem türkischen Joche seufzet; ja er ist geständig, eine Revoluzion in Griechenland gewünschet und sich in Gesellschaft bei Argenti erkläret zu haben, dasz, wenn es zu einer dauerhaften Revoluzion kommen sollte, er von seiner Seite nach Maszgabe der Kräfte beizutragen bereit seye, und setzet noch hinzu, sich geäussert zu haben, dasz er auf diesem Falle irgendwo als Lehrer einer Wissenschaft gebrauchet werden könnte.

Dieses Geständnisz wird durch die Aussagen des Argenti, Machutti und Amiro theilweise gerechtfertiget.

d) Er ist geständig, dasz er vor ungefähr 1 1/2 Jahre die Übersetzung von Mably : *über den Ursprung*, *die Fortschritte und Unglücksfälle der Griechen* aus dem Französischen angefangen, um die darin vorgetragenen Vorzüge, Tugenden und Laster der alten Griechen auch den neuen zur Belehrung mitzutheilen; wegen der vielen Berufszgeschäfte aber diese Arbeit, die bis zur Hälfte gediehen war und wovon noch Bruchstücke unter seinen Papieren sich befinden dürften, unterlassen habe. Nicolides setzet weiter hinzu, dasz auch noch ein Bogen, auf dem ein von ihm entworfener Plan zu einem Buche geschrieben stehet, unter seinen Papieren vor-

κεφάλαιον, οὗ ἡ μετάφρασις εἶχε τὸν αὐτὸν σκοπόν, ἄρα ὅτι κατ' οὐσίαν εἶνε καὶ αὐτὸς συνεργός.

Ἡ ὁμολογία αὕτη ἐπιβεβαιοῦται ἐπὶ μέρους ὑπὸ τοῦ Ῥήγα.

β') Ὁμολογεῖ, ὅτι ἔψαλε τὸ ἐπαναστατικὸν ᾆσμα *Ὡς πότε παλληκάρια* εὐαρέστως ἐν συντροφίᾳ μετὰ τοῦ Ῥήγα, Πολύζου καὶ Μαυρογένη ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ Θεοχάρη καὶ παραδέχεται, ὅτι ἔψαλέ τινας ἐξ αὐτοῦ στίχους, οὓς ἐγνώριζεν ἀπὸ στήθους, ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ Ἀργέντη, παρ' αὐτῷ δὲ τούτῳ κατόπιν καί τινας στροφὰς ἐκ τοῦ μασσαλιωτικοῦ ὕμνου Allons enfants μετὰ τοῦ ἐκ Τεργέστης Ἕλληνος Παράσχου, τοῦτο δ' ἐπιβεβαιοῦσιν ἐπὶ μέρους ὁ Θεοχάρης, ὁ Μασούτης καὶ ὁ Ἄμοιρος.

γ') Ὁ Νικολίδης ὁμολογεῖ, ὅτι ἔχει πλήρη γνῶσιν τοῦ ἐπαναστατικοῦ σχεδίου τοῦ Ῥήγα, ὅπερ ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτὸν αὐτὸς ἐκεῖνος, καὶ ὅτι ἐπεκρότησεν εἰς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ, ἐπειδὴ σύμπασα ἡ Ἑλλὰς στενάζει ὑπὸ τὸν τουρκικὸν ζυγόν· ὁμολογεῖ δὲ καὶ ὅτι ἐπεθύμησεν ἐπανάστασιν ἐν Ἑλλάδι καὶ ὅτι ἐν κύκλῳ φίλων παρὰ τῷ Ἀργέντῃ εἶχε κηρύξει, ὅτι ἂν ἔμελλε νὰ ἐκραγῇ ἐπανάστασις διαρκὴς θὰ ἦτο πρόθυμος τὸ κατ' αὐτὸν νὰ συντελέσῃ εἰς αὐτὴν πάσῃ δυνάμει, καὶ προςθέτει, ὅτι εἶχεν ἐκφρασθῇ, ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ ὁπωςδήποτε ὡς διδάσκαλος ἐπιστήμης τινός.

Ἡ ὁμολογία αὕτη δικαιολογεῖται ἐπὶ μέρους διὰ τῶν καταθέσεων τοῦ Ἀργέντη, Μασούτη καὶ Ἀμοίρου.

δ') Ὁμολογεῖ, ὅτι πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους περίπου ἤρχισε τὴν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ μετάφρασιν τοῦ Μαβλῦ *Περὶ τῆς τύχης, τῶν προόδων καὶ τῶν ἀτυχιῶν τῶν Ἑλλήνων*, ὅπως τὰς ἐν τῷ συγγράμματι τούτῳ ἐκτεθειμένας ἀρετάς, τὰ χαρίσματα καὶ τὰς κακίας τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καταστήσῃ γνωστὰς καὶ εἰς τοὺς νεωτέρους πρὸς διδασκαλίαν αὐτῶν· ἀλλὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην, ἥτις εἶχε προχωρήσει μέχρι τοῦ ἡμίσεος καὶ τῆς ὁποίας τεμάχια θὰ εὑρίσκωνται ἀκόμη μεταξὺ τῶν ἐγγράφων του, ἐγκατέλιπεν ἕνεκα τῶν πολλῶν ἀσχολιῶν τοῦ ἐπαγγέλματός του. Προςθέτει δ' ὁ Νικολίδης πρὸς τούτοις, ὅτι μεταξὺ τῶν ἐγγράφων του θὰ εὑρίσκηται καὶ φύλλον, ἐν ᾧ περιέχεται ὑπ' αὐτοῦ συντεταγμένον σχέδιον βιβλίου, δι' οὗ ἤθελε νἀποδείξῃ, ὅτι

findig seyn dürfte, wodurch er beweisen wollte, dasz Griechenland bei seinem geistigen und moralischen Lethargus blosz allein durch die mächtige Hand einer benachbarten Macht aus seinem sklavischen Zustande herausgerissen werden könne.

Dieses Geständnisz, da weder diese Übersetzung, noch der Plan unter seinen Papieren zu finden war, kann hier nicht justificirt werden.

e) Nicolides gesteht ferner ein, dasz ihm Riga ein Exemplar der griechischen Proclamation, deren Verfasser ihm jedoch unbekannt wäre, behändiget und er solches dem Medicinae Doktor alhier Georg Emanuel zu lesen mitgetheilet, nach der Hand aber dasselbe dem Griechen Namens Alexis, welcher Vorsteher des hiesigen Handelsmannes Stauro Johann ist, aus der Ursache geschenket habe, weil Alexis sich äusserte, diese Proclamation, ohne jedoch jemanden zu benennen, weiter mittheilen zu wollen. Übrigens läugnet Nicolides, dasz er dieser Proclamation seinen Beifall gegeben habe, ungeachtet er theils durch die Aussagen des Machutti und Amiro, theils durch obige eigene Geständnisse dessen überwiesen ist.

f) Er ist weiter geständig und dieses Geständnisz ist durch die Aussagen des Argenti, Machutti, Petrovitsch und Panajot gerechtfertiget, dasz er oft im Sommer v. J. in Gesellschaft bei Argenti von den französischen Einrichtungen gesprochen und ihr dermaliges System vertheidiget habe, weil dasselbe mit der alten Verfassung Griechenlandes eine grosse Ähnlichkeit hat.

Auf die vom Argenti, Machutti und Petrovitsch gegen ihn noch insbesondere theilweise angebrachte Beschwerden, dasz er bei Gelegenheit, als von Frankreich gesprochen wurde, die Monarchen Tyrannen genannt und behauptet habe, sie drücken das Volk; in Frankreich aber herrsche Gerechtigkeit, was in einer Monarchie nicht ist, bringet Nicolides an, er stelle nicht in Abrede, dasz er den Türken bei mehreren Gelegenheiten einen Tyrann nannte, weil er dafür von den Griechen

ἡ Ἑλλάς, κατεχομένη ὑπὸ πνευματικοῦ καὶ ἠθικοῦ ληθάργου, μόνον διὰ τῆς ἰσχυρᾶς χειρὸς γείτονός τινος δυνάμεως θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξαχθῇ ἐκ τῆς δουλικῆς αὐτῆς καταστάσεως.

Ἡ ὁμολογία αὕτη δὲν δύναται νὰ διαπιστωθῇ ἐνταῦθα, ἐπειδὴ οὔτε ἡ μετάφρασις αὕτη, οὔτε τὸ σχέδιον εὑρέθησαν μεταξὺ τῶν ἐγγράφων του.

ε΄) Ὁ Νικολίδης ὁμολογεῖ πρὸς τούτοις, ὅτι ὁ Ῥήγας ἐνεχείρισεν εἰς αὐτὸν ἓν ἀντίτυπον τῆς ἑλληνικῆς προκηρύξεως, ἧς ὅμως ὁ συντάκτης εἶνε ἄγνωστος εἰς αὐτόν, ὡς διατείνεται, καὶ ὅτι αὐτὸς ἀνεκοίνωσεν αὐτὸ πρὸς ἀνάγνωσιν εἰς τὸν ἐνταῦθα διδάκτορα τῆς ἰατρικῆς Γεώργιον Ἐμμανουὴλ, ἀλλ' ὅτι ἔπειτα ἐδώρησεν αὐτὸ εἰς τὸν Ἕλληνα τὸν ὀνομαζόμενον Ἀλέξιν, ὅςτις εἶνε προϊστάμενος τοῦ ἐνταῦθα ἐμπόρου Σταύρου Ἰωάννου, ἔπραξε δὲ τοῦτο διότι ὁ Ἀλέξις ἐξεφράσθη, ὅτι ἤθελε νἀνακοινώσῃ τὴν προκήρυξιν ταύτην καὶ εἰς ἄλλους, ἀλλὰ χωρὶς νἀναφέρῃ ῥητῶς ὄνομά τι. Ἀλλ' ὅμως ἀρνεῖται ὁ Νικολίδης, ὅτι ἐπεδοκίμασε τὴν προκήρυξιν ταύτην, εἰ καὶ ἐξελέγχεται ψευδόμενος τοῦτο μὲν διὰ τῶν καταθέσεων τοῦ Μασούτη καὶ Ἀμοίρου, τοῦτο δὲ διὰ τῶν ἀνωτέρω ἀναγραφεισῶν ἰδίων αὐτοῦ ὁμολογιῶν.

ϛ΄) Ὁμολογεῖ περαιτέρω, ἡ δὲ ὁμολογία του αὕτη δικαιολογεῖται διὰ τῶν καταθέσεων τοῦ Ἀργέντη, Μασούτη, Πέτροβιτς καὶ Παναγιώτη, ὅτι συχνὰ κατὰ τὸ θέρος τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐν κύκλῳ φίλων παρὰ τῷ Ἀργέντῃ ἔκαμε λόγον περὶ τῶν γαλλικῶν θεσμῶν καὶ ὑπεραπολογήθη τοῦ σημερινοῦ αὐτῶν πολιτεύματος, ἐπειδὴ τοῦτο ἔχει μεγάλην ὁμοιότητα πρὸς τὸ παλαιὸν πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος.

Περὶ δὲ τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀργέντη, Μασούτη καὶ Πέτροβιτς κατ' αὐτοῦ ἰδίᾳ ἐπὶ μέρους ἐξενεχθεισῶν ἐπιβαρυντικῶν καταθέσεων, καθ' ἃς τοῦ λόγου ὄντος περὶ Γαλλίας συνέπεσε νὰ καλέσῃ τοὺς μονάρχας τυράννους καὶ διισχυρίσθη, ὅτι πιέζουσι τὸν λαόν, ἀλλ' ἐν Γαλλίᾳ κρατεῖ δικαιοσύνη μὴ ὑφισταμένη ἐν ταῖς μοναρχίαις, καταθέτει ὁ Νικολίδης, ὅτι δὲν ἀρνεῖται, ὅτι ἀπεκάλεσε κατὰ διαφόρους περιστάσεις τὸν Τοῦρκον τύραννον, ἐπειδὴ οὗτος ὡς τοιοῦτος ἀναγνωρίζεται ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὅτι τὸ αὐτὸ διισχυρίσθη καὶ περὶ τῶν

überhaupt anerkannt wird, und dieses habe er auch von dem Fürsten der Wallachey und Moldau, welche so wie die Türken das Volk unverantwortlich drücken, behauptet und in diesem Sinne seye die ihm vorgehaltene Aussage ganz richtig und auch so fern habe er die dermaligen Einrichtungen Frankreichs im Vergleiche mit diesem Drucke vortheilhaft dargestellet, wozu ihn die bekannten Ungerechtigkeiten der Türken bestimmten.

g) Endlich bleibet Nicolides nach der Aussage des Argenti und Machutti und selbst aus dem Mavrogenischen an den Argenti erlassenen Briefe von Brüssel, worin des Demeters, nämlich des Nicolides, wie Argenti behauptet, Erwähnung gemacht wird, sehr verdächtig, dasz er ungeachtet seines Läugnens von dem Vorhaben des Mavrogeni und der in dieser Absicht nach Paris unternommenen Reise nähere Wissenschaft haben müsse, um so mehr, als aktenmässig erhoben ist, dasz Nicolides und Mavrogeni in einer vertrauten Freundschaft mitsammen gestanden sind.

Panajot Emanuel, 22 Jahre alt, von Castoria in Mazedonien gebürtig, ledig und gewesener Buchhalter bei Argenti, ist zeuge seines Verhörs=Protokolles N° 4 im Wesentlichen geständig,

a) dasz er von der Absicht des Riga, welche dieser bei Verfertigung und Versendung der griechischen Landkarten und der Gemälde Alexanders des Grossen hatte, so wie auch von dem von Mavrogeni an Argenti von Brüssel aus geschriebenen Briefe und von dessen Vorhaben, nach Paris zu reisen, um die Freyheit Griechenlandes zu bewirken, Wissenschaft habe, weil ihm Argenti selbst hievon Nachricht ertheilet hätte, und setzet noch hinzu, dasz er und Argenti darüber Freude bezeugten, um von türkischem Joche befreyet zu werden, was auch Argenti bestättiget hat.

b) Er ist geständig, dasz er die griechische Proclamation, die ihm Argenti gab und die in der Folge Duca hinwegnahm,

ἡγεμόνων τῆς Βλαχίας καὶ Μολδαυίας, οἵτινες ὡς οἱ Τοῦρκοι πιέζουσιν ἀνευθύνως τὸν λαόν, ὑπὸ τοιαύτην δ' ἔννοιαν ἦτο ἀκριβεστάτη ἡ κατ' αὐτοῦ γενομένη κατάθεσις, καὶ ὅτι ἐπ' ἴσης παρέστησε τοὺς τωρινοὺς θεσμοὺς τῆς Γαλλίας ὡς ἐπωφελεῖς ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν πίεσιν ταύτην, παρακινούμενος εἰς τοῦτο ὑπὸ τῶν γνωστῶν ἀδικιῶν τῶν Τούρκων.

ζ') Τέλος συμφώνως πρὸς τὴν κατάθεσιν τοῦ Ἀργέντη καὶ Μασούτη καὶ δὴ καὶ ἐκ τῆς ἀπὸ Βρυξελλῶν ὑπὸ τοῦ Μαυρογένη πρὸς τὸν Ἀργέντην σταλείσης ἐπιστολῆς, ἐν ᾗ γίνεται μνεία τοῦ Δημητρίου, ἤτοι τοῦ Νικολίδου, ὡς διισχυρίζεται ὁ Ἀργέντης, μένει μεγίστη ὑποψία, ὅτι ὁ Νικολίδης παρὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἄρνησιν πρέπει νὰ εἶχε πλήρη γνῶσιν τῆς προθέσεως τοῦ Μαυρογένη καὶ τοῦ ἐπὶ τούτῳ τῷ σκοπῷ ἐπιχειρηθέντος ταξειδίου αὐτοῦ εἰς Παρισίους, τόσῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἐκ τῆς ἀνακρίσεως ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ Νικολίδης καὶ ὁ Μαυρογένης ἦσαν συνδεδεμένοι πρὸς ἀλλήλους διὰ στενῆς φιλίας.

Παναγιώτης Ἐμμανουήλ, 22 ἐτῶν, γεννηθεὶς ἐν Καστορίᾳ τῆς Μακεδονίας, ἄγαμος, καὶ πρώην καταστιχάριος παρὰ τῷ Ἀργέντῃ, ὁμολογεῖ, κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς ἀνακρίσεως αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 4, κατ' οὐσίαν

α') Ὅτι ἔχει γνῶσιν τῆς προθέσεως τοῦ Ῥήγα, ἣν οὗτος εἶχε κατὰ τὴν παρασκευὴν καὶ ἀποστολὴν τῶν ἑλληνικῶν χαρτῶν καὶ τῶν εἰκόνων Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, ὡς καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Μαυρογένη πρὸς τὸν Ἀργέντην ἐκ Βρυξελλῶν γραφείσης ἐπιστολῆς καὶ τῆς προθέσεως αὐτοῦ νὰ μεταβῇ εἰς Παρισίους, ὅπως διενεργήσῃ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος· ἐγνώριζε δὲ ταῦτα ἐπειδή, ὡς λέγει, εἶχεν ἀναγγείλει αὐτῷ τὰ περὶ τούτων αὐτὸς ὁ Ἀργέντης, προςθέτει δὲ καὶ ὅτι αὐτός τε καὶ ὁ Ἀργέντης ἐξεδήλωσαν χαρὰν περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ ἀπελευθερώσεως, τοῦθ' ὅπερ ἐπιβεβαιοῖ καὶ ὁ Ἀργέντης.

β') Ὁμολογεῖ, ὅτι ἀνέγνωσέ ποτε τὸ πρῶτον ἥμισυ τῆς ἑλληνικῆς προκηρύξεως, ἣν ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἀργέντης καὶ ἣν κατόπιν ἀφή-

einst nachts in dem Schlafzimmer bei Argenti in desselben, des Machutti und Amiro Gegenwart bis zur Hälfte vorgelesen, deren Inhalt gelobet und sich geäussert habe, dasz nun die Gesetze schon da wären, dasz aber noch die Anwendung derselben auf Griechenland, sogleich die Republik mangle, die er gewünscht hätte.

Dieses Bekenntnisz wird durch die Aussagen des Argenti, Machutti und Amiro bestättiget.

c) Er gestehet weiter ein, dasz er in der Folge ein Exemplar von der griechischen Proclamation, in dessen Besitze er noch wäre, deren Verfasser ihm aber unbekannt seye, von seinem Bruder Johann Emanuel erhalten und daraus dem Machutti und Amiro die andere Hälfte (: denn die erste wäre ihnen ohnehin bereits bekannt gewesen :) aus der Ursache vorgelesen habe, damit sie auch von dem weiteren Inhalte Wissenschaft erhielten, und setzet noch hinzu, dasz ihm das darin erscheinende revoluzionäre Lied: *os pothe*, *palicaria* schon ehedem bekannt war, weil er dasselbe bei dem Griechen Torunzia einst schriftlich gesehen hätte, welcher es auch abgebrochen gesungen hat; doch habe Panajot selbst nur zwey Verse auswendig behalten und das Lied nie gesungen.

Dieses Bekenntnisz wird theils durch die Aussagen des Johann Emanuel, theils jene des Machutti und Amiro bestättiget.

d) Weiters bringet Panajot an, dasz ihm am 18 Novbr. v. J. der schon erwähnte Michael Sterio in geheim vertrauet habe, dasz Riga wegen Befreyung Griechenlandes im Namen aller Griechen an Buonaparte geschrieben und den Brief an Coronio nach Triest geschicket, dieser aber denselben nicht bestellet habe. Sterio habe ihm weiters eröffnet, dasz Riga nächstens zu Bewirkung der Freyheit nach Griechenland abreisen werde und setzte noch hinzu, er hoffe, dasz man in 3 Monaten etwas von der Revoluzion hören werde.] Hierüber gesteht Panajot, dasz sowohl Sterio, als auch er selbst über das Vorhaben des Riga aus der schon oben angebrachten Ur-

ρεσεν ὁ Δούκας, νύκτωρ ἐν τῷ κοιτῶνι τοῦ Ἀργέντη ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτοῦ, τοῦ Μασούτη καὶ τοῦ Ἀμοίρου καὶ εἰς ἐπήκοον αὐτῶν, ἐπεδοκίμασε δὲ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς καὶ ἐξεφράσθη, ὅτι εἶχον μὲν ἐξευρεθῇ οἱ προςήκοντες νόμοι, ἀλλ' ὅτι λείπει ἀκόμη ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἤτοι ἡ δημοκρατία, ἣν εἶχεν ἐπιποθήσει.

Ἡ ὁμολογία αὕτη ἐπιβεβαιοῦται διὰ τῶν καταθέσεων τοῦ Ἀργέντη, Μασούτη καὶ Ἀμοίρου.

γ') Ὁμολογεῖ προςέτι, ὅτι κατόπιν ἔλαβεν ἓν ἀντίτυπον τῆς ἑλληνικῆς προκηρύξεως, ὅπερ καὶ κατέχει ἀκόμη, ἀλλ' ἧς ὁ συντάκτης εἶνε ἄγνωστος εἰς αὐτόν, παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰωάννου Ἐμμανουὴλ, ἐκ δὲ τοῦ ἀντιτύπου τούτου ἀνέγνωσε τὸ δεύτερον ἥμισυ εἰς τὸν Μασούτην καὶ τὸν Ἄμοιρον, ὅπως, ἔχοντες ἤδη ἄλλως γνῶσιν τοῦ πρώτου μέρους, μάθωσι καὶ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ περιεχομένου αὐτῆς, καὶ προςθέτει, ὅτι τὸ ἐν αὐτῇ περιλαμβανόμενον ἐπαναστατικὸν ᾆσμα *Ὡς πότε παλληκάρια* ἦτο ἤδη γνωστὸν πρότερον, καθ' ὅτι εἶχεν ἤδη ποτὲ ἴδει αὐτὸ χειρόγραφον παρὰ τῷ Ἕλληνι Τορούντζιᾳ, ὅςτις καὶ ἔψαλε μέρη αὐτοῦ, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ὁ Παναγιώτης μόνον δύο στίχους αὐτοῦ ἐγνώριζεν ἀπὸ στήθους καὶ ὅτι οὐδέποτε ἔψαλε τὸ ᾆσμα.

Ἡ ὁμολογία αὕτη ἐπιβεβαιοῦται τοῦτο μὲν διὰ τῶν καταθέσεων τοῦ Ἰωάννου Ἐμμανουὴλ, τοῦτο δὲ διὰ τῶν τοῦ Μασούτη καὶ Ἀμοίρου.

δ') Πρὸς τούτοις καταθέτει ὁ Παναγιώτης, ὅτι κατὰ τὴν 8 Νοεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους ὁ ἤδη μνημονευθεὶς Μιχαὴλ Στέριος ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτὸν κρυφίως, ὅτι ὁ Ῥήγας ἔγραψεν εἰς τὸν Βοναπάρτην ἐξ ὀνόματος ὅλων τῶν Ἑλλήνων περὶ ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος, τὴν δ' ἐπιστολὴν ἔστειλε πρὸς τὸν Κορωνιὸν εἰς Τεργέστην, ἀλλ' οὗτος δὲν διηύθυνεν αὐτὴν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον. Λέγει δέ, ὅτι ὁ Στέριος ἀνεκοίνωσε πρὸς τούτοις εἰς αὐτόν, ὅτι ὁ Ῥήγας μέλλει προσεχῶς νἀναχωρήσῃ εἰς Ἑλλάδα πρὸς διενέργησιν τῆς ἐλευθερίας, καὶ προςέθηκεν, ὅτι ἐντὸς τριῶν μηνῶν μέλλει νἀκουσθῇ τι περὶ ἐπαναστάσεως. Πρὸς τούτοις δ' ὁμολογεῖ ὁ Παναγιώτης, ὅτι ὅ τε Στέριος καὶ αὐτὸς ἐξέφρασαν τὴν χαρὰν των περὶ τῆς προθέσεως τοῦ Ῥήγα

sache Freude bezeiget, er aber alles dieses von seiner Seite Niemanden eröffnet habe.

Diese Aussage kann, da Sterio noch nicht vernommen wurde, und da auch von den Verhafteten niemand etwas davon zu wissen vorgibt, bis itzt nicht justificirt werden.

e) Der Verhaftete ist weiters geständig, dasz er von der Revoluzion Griechenlandes bei Argenti öfters in Gesellschaft gesprochen, solche wegen des grossen Druckes und der Tyranney der Türken gewünschet, ja sich geäussert habe, nach hergestellter Freyheit sogleich in sein Vaterland zu gehen, läugnet aber, dasz er nach der Behauptung des Amiro sich erkläret hätte, zur Revoluzion alles Mögliche beizutragen und mitzuwirken.

Dieses obige Geständnisz wird übrigens durch die theilweisen Aussagen des Argenti und Amiro bestättiget.

f) Panajot Emanuel gesteht endlich ein, dasz er öfters theils bei Argenti, theils bei mehreren anderen Gelegenheiten in Koffeehäusern von dem dermaligen französischen Neuerungsgeiste sowohl in politischer, als militärischer Rücksicht gesprochen und ihre, der Franzosen, Freyheit aus der Ursache begünstiget habe, weil jeder Grieche, der von der Verfassung des alten Griechenlandes unterrichtet ist, schon eine Vorliebe zu dem dermaligen französischen System besitzet, indem solches gröszten Theiles aus den Gesetzen des bekannten weisen Solons entlehnet ist, besonders wenn die Griechen den so grossen Abstand der dermaligen türkischen Verfassung gegen die alte griechische in Betracht ziehen.

Dieses Geständnisz wird theils durch Argenti, vorzüglich aber durch die Aussage des Philipp Petrovitsch bestättiget.

Johann Emanuel, 24 Jahre alt, von Castoria in Mazedonien gebürtig, ledig, Medicinae Studiosus, ist zeuge seines Verhörs=Protokolles N° 5 im Wesentlichen geständig,

a) dasz er das höchst revoluzionäre Lied: os pothe palicaria, welches ihm einst Riga zur Verbreitung schriflich gab,

ἕνεκα τοῦ ἤδη ἀνωτέρω μνημονευθέντος λόγου, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς πάντα ταῦτα τὸ καθ' ἑαυτὸν εἰς οὐδένα ἀνεκοίνωσεν.

Ἡ κατάθεσις αὕτη δὲν δύναται νὰ διαπιστωθῇ, ἐπειδὴ ὁ Στέριος δὲν ἀνεκρίθη ἀκόμη καὶ ἐπειδὴ πάντες οἱ κρατούμενοι δισχυρίζονται, ὅτι δὲν γνωρίζουσί τι περὶ τούτου.

ε') Ὁ κρατούμενος ὁμολογεῖ περαιτέρω, ὅτι πολλάκις ἔκαμε λόγον περὶ τῆς ἐπαναστάσεως τῆς Ἑλλάδος μεταξὺ φίλων ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ Ἀργέντη, ὅτι ηὐχήθη νὰ ἐπέλθῃ τοιαύτη ἕνεκα τῆς μεγάλης πιέσεως καὶ τῆς τυραννίας τῶν Τούρκων, μάλιστα δὲ καὶ ὅτι ἐξεφράσθη, ὅτι μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐλευθερίας θὰ μεταβῇ πάραυτα εἰς τὴν πατρίδα του, ἀλλ' ἀρνεῖται, ὅτι ἐκήρυξε, καθ' ἃ δισχυρίζεται ὁ Ἄμοιρος, ὅτι εἶνε πρόθυμος νὰ συντελέσῃ τὸ κατὰ δύναμιν εἰς τὴν ἐπανάστασιν καὶ νὰ συμμετάσχῃ αὐτῆς.

Ἡ ἀνωτέρω ὁμολογία ἐπιβεβαιοῦται ἄλλως διὰ τῶν ἐπὶ μέρους καταθέσεων τοῦ Ἀργέντη καὶ Ἀμοίρου.

ς') Ὁ Παναγιώτης Ἐμμανουὴλ ὁμολογεῖ τέλος, ὅτι πολλάκις ἄλλοτε μὲν ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ Ἀργέντη, ἄλλοτε δὲ κατὰ διαφόρους ἄλλας περιστάσεις ἐν καφενείοις ἔκαμε λόγον περὶ τοῦ σημερινοῦ γαλλικοῦ νεωτεριστικοῦ πνεύματος ὑπό τε πολιτικὴν καὶ στρατιωτικὴν ἔποψιν, καὶ ὅτι ἐξεφράσθη εὐμενῶς περὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν Γάλλων διὰ τὸν λόγον ὅτι πᾶς Ἕλλην εἰδὼς τὰ κατὰ τὸ πολίτευμα τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος διατίθεται ἐντεῦθεν εὐμενῶς ὑπὲρ τοῦ νῦν καθεστῶτος ἐν Γαλλίᾳ πολιτεύματος, καθ' ὅσον τοῦτο κατὰ τὸ πλεῖστον εἶνε εἰλημμένον ἐκ τῶν νόμων τοῦ γνωστοῦ σοφοῦ Σόλωνος, πρὸ πάντων ὅταν οἱ Ἕλληνες ἀναλογισθῶσι τὴν μεγίστην διαφορὰν τοῦ σημερινοῦ τουρκικοῦ πολιτεύματος ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ.

Ἡ ὁμολογία αὕτη ἐπιβεβαιοῦται ὑπὸ τοῦ Ἀργέντη, ἀλλ' ἐξαιρέτως διὰ τῆς καταθέσεως τοῦ Φιλίππου Πέτροβιτς.

Ἰωάννης Ἐμμανουήλ, 24 ἐτῶν, γεννηθεὶς ἐν Καστορίᾳ τῆς Μακεδονίας, ἄγαμος, φοιτητὴς τῆς ἰατρικῆς, ὁμολογεῖ, κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς ἀνακρίσεως αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 5, κατ' οὐσίαν

α') Ὅτι τὸ ἐπαναστατικώτατον ᾆσμα Ὡς πότε παλληκάρια, ὅπερ ἔδωκέ ποτε αὐτῷ χειρόγραφον πρὸς διάδοσιν ὁ Ῥήγας, ἅτε γνωρίζων

indem dieser gewuszt hätte, dasz der Verhaftete mit ihm gleiche Gesinnungen hege, auf seiner den 15 May v. J. mütterlichen Verlassenschaft wegen nach Siatista angetretenen Reise aus der Ursache mitgenommen, um dasselbe jenen Griechen, die noch keine Wissenschaft davon haben, mitzutheilen, ungeachtet dieser seiner Absicht sich aber doch nicht getrauet habe, dieses gefährliche Lied weder in Ungarn, noch selbst in der Türkey jemanden zu geben, sondern er hätte dasselbe auf seiner Rückreise nach Wien, die im Novbr. v. J. erfolgte, wieder mitgebracht, selbst hier niemanden mitgetheilet, wohl aber dasselbe, wenn er allein war, mit Enthusiasmus gesungen, endlich aber nach der Verhaftung der Griechen (: denn Emanuel wurde erst in der Folge arretirt :) aus Furcht darüber verantwortlich zu werden, vertilget.

Die Bestättigung dieses Geständnisses konnte nicht erhoben werden, weil Riga die Mittheilung dieses Liedes an den Verhafteten in Abrede stellte.

b) Emanuel gesteht weiter ein, dasz Riga ihm bald nach seiner Zurückkunft nach Wien einst im Seidlischen Koffeehause 3 Exemplare von der griechischen Proclamation, ohne ihm darüber etwas zu sagen, unvermerkt in die Hand gedrücket habe.

Der Inhalt derselben zwecke auf eine Revoluzion in Griechenland ab und aus dieser Ursache hätte ihm solche gefallen, weil er aufrichtig gestehen müsse, dasz er die Befreyung Griechenlandes von Grunde seines Herzens wünsche, indem sein Vaterland durch so viele Jahrhunderte unter einem höchst barbarisch= und tyrannischen Joche der Türken, als ihres allgemeinen Erbfeindes, seufzet.

Zwey Exemplare dieser Proclamation, deren Verfasser ihm eigentlich unbekannt seye, habe er seinem Bruder Panajot mitgetheilet, das dritte aber nach der Verhaftung der Griechen aus Furcht verbrennt.

Die Mittheilung der Proclamation hat Panajot Emanuel bestättiget.

ὅτι ὁ κρατούμενος ἦτο ὁμόφρων αὐτοῦ, συμπαρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ κατὰ τὸ τὴν 5 Μαΐου παρελθόντος ἔτους εἰς Σιάτισταν χάριν παραλαβῆς τῆς μητρικῆς κληρονομίας ἐπιχειρηθὲν ταξείδιον, ὅπως ἀνακοινώσῃ αὐτὸ εἰς ἐκείνους τοὺς Ἕλληνας ὅσοι δὲν εἶχον ἀκόμη γνῶσιν αὐτοῦ, ἀλλ' ὅμως παρὰ τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ ταύτην δὲν ἐθάρρησε νὰ δώσῃ εἴς τινα τὸ ἐπικίνδυνον τοῦτο ᾆσμα οὔτ' ἐν Οὐγγαρίᾳ, οὔτ' ἐν αὐτῇ τῇ Τουρκίᾳ, ἀλλ' ἐπανέφερεν αὐτὸ καὶ πάλιν κατὰ τὴν εἰς Βιέννην ἐπιστροφήν του ἐπελθοῦσαν τὸν Νοέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὅτι δὲ καὶ ἐνταῦθα εἰς οὐδέν' ἀνεκοίνωσεν αὐτό, ἀλλ' ὅτι ὅμως ὁσάκις ἦτο μόνος ἔψαλεν αὐτὸ μετ' ἐνθουσιασμοῦ, τέλος ὅμως μετὰ τὴν φυλάκισιν τῶν Ἑλλήνων (ἐπειδὴ ὁ Ἐμμανουὴλ συνελήφθη κατόπιν) ἠφάνισεν αὐτὸ ἐκ φόβου μὴ ζητηθῇ παρ' αὐτοῦ ἀπολογία διὰ τοῦτο.

Βεβαίωσις τῆς ὁμολογίας ταύτης δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπέλθῃ, ἐπειδὴ ὁ Ῥήγας ἠρνήθη ὅτι ἀνεκοίνωσε τὸ ᾆσμα τοῦτο εἰς τὸν κρατούμενον.

β') Ὁ Ἐμμανουὴλ ὁμολογεῖ περαιτέρω, ὅτι ὁ Ῥήγας βραχὺ μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του εἰς Βιέννην ἐνέβαλέ ποτε ἐν τῷ καφενείῳ τοῦ Σάϊδλ κρυφίως εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ τρία ἀντίτυπα τῆς ἑλληνικῆς προκηρύξεως χωρὶς νὰ εἴπῃ τίποτε εἰς αὐτὸν περὶ τούτων.

Τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, ὡς λέγει, ἀποσκοπεῖ εἰς ἐπανάστασιν ἐν Ἑλλάδι καὶ διὰ τοῦτον τὸν λόγον αὕτη εὐηρέστησεν αὐτόν, ἐπειδὴ ὀφείλει νὰ ὁμολογήσῃ εἰλικρινῶς, ὅτι τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ἐπιθυμεῖ ἐκ βάθους τῆς καρδίας του, καθ' ὅτι ἡ πατρίς του διὰ τόσων αἰώνων στενάζει ὑπὸ τὸν βαρβαρώτατον καὶ τυραννικώτατον ζυγὸν τῶν Τούρκων, τοῦ καθολικοῦ τῶν Ἑλλήνων ἀσπόνδου ἐχθροῦ.

Δύο ἀντίτυπα τῆς προκηρύξεως ταύτης, ὧν ὁ συντάκτης καθ' αὐτὸ εἶνε ἄγνωστος εἰς αὐτόν, λέγει ὅτι ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸν ἀδελφόν του Παναγιώτην, τὸ δὲ τρίτον ἔκαυσεν ἐκ φόβου μετὰ τὴν σύλληψιν τῶν Ἑλλήνων.

Τὴν ἀνακοίνωσιν τῆς προκηρύξεως ἐπεβεβαίωσεν ὁ Παναγιώτης Ἐμμανουήλ.

c) Derselbe gesteht weiter ein, dasz ihm Riga seine revoluzionäre Absicht bei Verfertigung der Landkarten und späterhin auch seinen Revoluzionsplan eröffnet, dessen Vorhaben er zwar gebilliget, dabei aber auch hinzugesetzet habe, dasz der Plan auf diese Art wegen der dabei zu befürchtenden grossen Gefahr schwer zu Stande kommen werde.

Emanuel habe daher über den Gegenstand des Revoluzions = Planes mit Pulio, welcher von Riga bereits volle Kenntnisz davon erhalten zu haben sich erklärte, öfters gesprochen und mit ihm vorzüglich über die minder gefährlichen Mittel, wie die griechische Nazion zu Erlangung ihrer Freyheit vorbereitet werden könnte, Unterredungen gepflogen, endlich wären sie auch mitsammen darin übereingekommen, das Volk durch gute Bücher der alten griechischen Schriftsteller aufzuklären; dieses ihr Vorhaben seye jedoch aus der Ursache unterblieben, weil er mit Pulio über die Auflagskösten nicht verstanden war.

Da Pulio über diese Beschwerde erst vernommen werden musz, weil der Verhaftete diesen Umstand am Ende seines Verhörs erst erinnert hat, so hanget die Bestättigung desselben von dem Bekenntnisse des zwar alles hartnäckig läugnenden Pulio ab.

d) Endlich wird Emanuel von dem von Pest hierher gelieferten Konstantin Tullio beschwert, dasz der Erste dem Letzten bei seiner nach Siatista vorgenommenen Reise während seines einstweiligen Aufenthaltes in Pest zwey Exemplare von der Proklamazion, deren mehrere er mit sich geführet hätte, mitgetheilet und ihm vertrauet habe, solche von Pulio in der Absicht, um sie in der Türkey zu verbreiten, erhalten zu haben. Ja Tullio setzet noch hinzu, dasz er dem Emanuel über das ihm Anvertraute den Eid der Verschwiegenheit abschwören muszte. Der Verhaftete hat trotz der Confrontation alles in Abrede gestellet und obschon die Aussage des Tullio an sich unwahrscheinlich ist, weil erhobener Massen die Proclamation erst im Oktobr v. J. aufgeleget wurde, Emanuel aber

γ') Ὁ αὐτὸς ὁμολογεῖ προςέτι, ὅτι ὁ Ῥήγας ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτὸν τὴν ἐπαναστατικήν του πρόθεσιν κατὰ τὴν παρασκευὴν τῶν χαρτῶν, ἀργότερον δὲ καὶ τὸ περὶ ἐπαναστάσεως σχέδιόν του, καὶ ὅτι ἐπεδοκίμαζε μὲν τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ προςέθηκεν, ὅτι τὸ σχέδιον κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἕνεκα τοῦ κατ' αὐτὸ ἐπικειμένου μεγάλου κινδύνου ἔμελλε νὰ εἶνε δυςκατόρθωτον.

Ὁ Ἐμμανουὴλ διὰ ταῦτα ὡμίλησε πολλάκις περὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ἐπαναστατικοῦ σχεδίου μετὰ τοῦ Πούλιου, ὅςτις εἶχε δηλώσει, ὅτι εἶχεν ἤδη λάβει πλήρη γνῶσιν αὐτοῦ παρὰ τοῦ Ῥήγα, καὶ ἦλθεν εἰς συνδιαλέξεις πρὸς αὐτὸν ἰδίως περὶ τῶν ὀλιγώτερον ἐπικινδύνων μέσων, δι' ὧν θὰ ἠδύνατο νὰ παρασκευασθῇ τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ἐλευθερίας του, τέλος δὲ καὶ εἶχον συμφωνήσει ὁμοῦ εἰς τοῦτο, νὰ διαφωτίσωσι τὸν λαὸν διὰ καλῶν βιβλίων τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων, ἀλλ' ἡ πρόθεσις αὐτῶν αὕτη ἐναυάγησε, καθ' ὅτι δὲν συνεφώνησε μετὰ τοῦ Πούλιου περὶ τῶν δαπανῶν τῆς ἐκτυπώσεως.

Ἐπειδὴ ὁ Πούλιος δὲν ἀνεκρίθη ἀκόμη περὶ τῆς ἐπιβαρυντικῆς ταύτης καταθέσεως, ἅτε τοῦ κρατουμένου μνησθέντος τοῦ ἀντικειμένου τούτου μόνον κατὰ τὸ τέλος τῆς ἀνακρίσεώς του, διὰ ταῦτα ἐξαρτᾶται ἡ ἐπιβεβαίωσις αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὁμολογίας τοῦ ἄλλως τὰ πάντα ἐπιμόνως ἀρνουμένου Πούλιου.

δ') Τέλος ὁ Ἐμμανουὴλ καταγγέλλεται ὑπὸ τοῦ ἐκ Πέστης ἐνταῦθα προςαχθέντος Κωνσταντίνου Τούλλιου, ὅτι ἐκεῖνος παρέδωκεν εἰς τοῦτον, κατὰ τὸ εἰς Σιάτισταν ἐπιχειρηθὲν ταξείδιόν του προσωρινῶς διαμείνας ἐν Πέστῃ, δύο ἀντίτυπα τῆς προκηρύξεως, ἧς πολλὰ δῆθεν ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ, ἀνεκοίνωσε δ' ἐμπιστευτικῶς εἰς αὐτόν, ὅτι ἔλαβε τοιαῦτα παρὰ τοῦ Πούλιου ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ διαδώσῃ ταῦτα ἐν Τουρκίᾳ. Προςθέτει δὲ ὁ Τούλλιος, ὅτι ἠναγκάσθη νὰ ὀμόσῃ εἰς τὸν Ἐμμανουὴλ ὅρκον περὶ τῶν ἐμπιστευτικῶς εἰς αὐτὸν ἀνακοινωθέντων. Ὁ δὲ κρατούμενος, καίπερ ἐλθὼν εἰς ἀντιπαράστασιν, ἠρνήθη τὰ πάντα. Ἀλλά, καίτοι ἡ κατάθεσις τοῦ Τούλλιου εἶνε καθ' ἑαυτὴν ἀπίθανος, ἐπειδή, ὡς ἀπεδείχθη, ἡ προκήρυξις ἐτυπώθη μόλις τὸν Ὀκτώβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐν ᾧ ὁ Ἐμμανουὴλ ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν ἤδη τὸν Μάϊον, πρὸς δὲ καίτοι ὁ Πούλιος δι-

schon im May von hier abreisete; obschon endlich auch Pulio von diesem Umstande nichts wissen will: so bleibet der Verhaftete dennoch dieszfalls verdächtig.

Anton Coronio, 27 Jahre alt, in der Insel Scio im Archipelagus gebürtig, ledig, dermalen in Kompagnie mit den Gebrüdern Ecconom, ist zeuge seines Verhörs = Protokolles N° 6 und des demselben beiliegenden, mit ihm bereits in Triest aufgenommenen Konstituts im Wesentlichen geständig,

a) dasz er das oben erwähnte revoluzionäre Lied: os pothe palicaria, welches ihm Riga geschicket, im Sommer v. J. in Casino zu Triest mehreren Griechen, namentlich dem Georg Calafati, Nicolaus Maurodoglu, Georg Melingo und Demeter Econom, in der Absicht vorgelesen habe, um ihnen damit ein Vergnügen zu verschaffen. Dieses Lied habe auch allen diesen Personen mit Ausschlusse des Demeter, welcher darüber gleichgiltig war, aus der Ursache gefallen, weil diese eben so, wie der Verhaftete, eine bessere Verfassung in ihrem Vaterlande wünschen. Auch habe Coronio für sich allein zuweilen einige Verse aus dem Liede gesungen, sonst aber dasselbe niemanden schriftlich mitgetheilet.

Die Mittheilung des Liedes an Coronio hat Riga bestättiget, das weitere Geständnisz aber würde erst durch die Aussagen der obigen Personen verificirt werden müssen.

b) Er ist geständig, dasz er im vorigen Jahre auf des Riga Ansuchen aus der französischen Konstituzion vom Jahre 1793, die er von einem Schiffs = Kapitain von Venedig erhilt und die Riga in mehreren Abdrücken in Griechenland zu verbreiten die Absicht hatte, 9 Kapitel übersetzet und dem Riga eingeschicket habe, bemerket aber weiters, dasz er vorsätzlich diese Übersetzung unverständlich gemacht habe, um nur den Riga von seinem Vorhaben abzuhalten, so wie er auch demselben die Constitution weiter nicht übersetzet hätte.

Das Faktum der von Coronio angefangenen Übersetzung der Konstituzion wird durch den eigenhändigen Brief des Riga

σχυρίζεται, ὅτι οὐδὲν γνωρίζει περὶ τούτου, ἀλλ' ὅμως μένει ὁ κρατούμενος κατὰ ταῦτα ὕποπτος ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ἀντώνιος Κορωνιὸς, 27 ἐτῶν, γεννηθεὶς ἐν Χίῳ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἄγαμος, τανῦν συνέταιρος τῶν ἀδελφῶν Οἰκονόμου, ὁμολογεῖ κατ' οὐσίαν, κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς ἀνακρίσεως αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 6 καὶ συμφώνως πρὸς τὰς ἤδη ἐν Τεργέστῃ γενομένας καταθέσεις αὐτοῦ,

α') Ὅτι τὸ ἤδη ἀνωτέρῳ μνημονευθὲν ἐπαναστατικὸν ᾆσμα Ὡς πότε παλληκάρια, ὅπερ ἔστειλεν εἰς αὐτὸν ὁ Ῥήγας, ἀνέγνωσε κατὰ τὸ θέρος τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐν τῇ λέσχῃ τῆς Τεργέστης εἰς διαφόρους Ἕλληνας, ἰδίως τὸν Γεώργιον Καλαφάτην, τὸν Νικόλαον Μαυρόδογλουν, τὸν Γεώργιον Μελιγκὸν καὶ τὸν Δημήτριον Οἰκονόμον, σκοπῶν νὰ παράσχῃ εἰς αὐτοὺς εὐχαρίστησιν. Τὸ δὲ ᾆσμα τοῦτο εἰς πάντας τοὺς εἰρημένους, ἐξαιρουμένου τοῦ Δημητρίου, ὅςτις ἔμεινεν ἀδιάφορος, ἤρεσεν, ἐπειδὴ οὗτοι, ὡς καὶ ὁ κρατούμενος, ἐπιθυμοῦσι καλλιτέραν διοίκησιν ἐν τῇ πατρίδι των. Προςθέτει δὲ ὁ Κορωνιός, ὅτι ἔψαλε μὲν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν κατ' ἰδίαν στίχους τινὰς ἐκ τοῦ ᾄσματος, ἀλλ' ὅτι ἐγγράφως εἰς οὐδέν' ἀνεκοίνωσεν αὐτό.

Ἡ ἀποστολὴ τοῦ ᾄσματος εἰς τὸν Κορωνιὸν ἐπεβεβαιώθη ὑπὸ τοῦ Ῥήγα, ἀλλ' ἡ λοιπὴ ὁμολογία θὰ ἠδύνατο ἀναγκαίως νὰ ἐπαληθευθῇ μόνον διὰ τῶν καταθέσεων τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων.

β') Ὁμολογεῖ, ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Ῥήγα μετέφρασε καὶ ἔστειλεν εἰς τὸν Ῥήγαν ἐννέα κεφάλαια ἐκ τοῦ γαλλικοῦ πολιτεύματος τοῦ ἔτους 1793, ὅπερ ἔλαβε παρά τινος πλοιάρχου ἐκ Βενετίας καὶ ὅπερ ὁ Ῥήγας ἐσκόπει νὰ διαδώσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐν πολλοῖς ἀντιτύποις, ἀλλὰ παρατηρεῖ προςέτι, ὅτι σκοπίμως κατέστησε τὴν μετάφρασιν ταύτην ἀκατανόητον, ὅπως διὰ τούτου τοῦ τρόπου ἀποτρέψῃ τὸν Ῥήγαν ἀπὸ τοῦ σκοποῦ του, διὸ καὶ δὲν μετέφρασεν εἰς αὐτὸν τὸ ὑπόλοιπον τοῦ πολιτεύματος.

Τὸ γεγονὸς τῆς ὑπὸ τοῦ Κορωνιοῦ ἐνάρξεως τῆς μεταφράσεως τοῦ πολιτεύματος ἐπιβεβαιοῦται διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀναφερθείσης ὑπὸ στοι-

oben N bestättiget. Obschon nun aber Coronio einer weiteren dieszfälligen Übersetzung nicht beschweret wird, so gesteht er doch ferner selbst ein, dasz er eben damals dem Riga den Vorschlag gemacht habe, die Griechen über das, was sie ehedem waren und itzt sind, durch gute Bücher aufzuklären und zu trachten, solche zu verbreiten, damit, wie Coronio ausdrücklich erkläret, dieselben nach und nach aufgemuntert werden, auf ihre Freyheit zu denken, bis sich irgend eine benachbarte Macht ihrer erbarmen und sie von dem türkischen Joche befreyen werde, weil er nicht in Abrede stellen könne, die Freyheit Griechenlandes zu wünschen, wodurch dessen Denkungsart hinlänglich am Tage liegt, besonders da Riga selbst gestehet, dasz Coronio in Bezug auf Griechenland mit ihm gleiche Gesinnungen hege.

c) Coronio gesteht weiter ein, dasz er einst im v. J. das vom General Gentile an die Bewohner der venetianischen Inseln in der Levante im Drucke herausgegebene und von Venedig nach Triest angekommene Manifest, worin ihnen der Schutz und die Verschaffung ihrer Freyheit zugesichert ward, sich abgeschrieben und diese Abschrift dem Machutti zu dem Ende eingeschicket habe, um solches dem Riga und Argenti als eine Neuigkeit zu zeigen. Coronio setzet hinzu, dasz er dieses Manifest aus dem Grunde mit Freude aufgenommen habe, weil er entfernte Hoffnung haben konnte, dasz die Franzosen auch um Griechenland sich annehmen dürften, besonders da er aus dem Manifeste selbst schon so etwas schlieszen zu können glaubte; doch hätte ihm Machutti hierauf geantwortet, dasz seine Krankheit ihn zu Döbling verhindert hätte, das Manifest dem Riga und Argenti zu zeigen.

Dieses Faktum wird durch das von Machutti erlassene Antwortschreiben hiebei A bestättiget und Coronios Gesinnungen dadurch mehr ausser Zweifel gesetzet.

d) Er ist endlich geständig, dasz er das Werkchen: *Geszners ersten Schiffer* in das Griechische übersetzet und durch

χεῖον Ν ἰδιοχείρου ἐπιστολῆς τοῦ Ῥήγα. Καίτοι δὲ ὁ Κορωνιὸς δὲν καταγγέλλεται διὰ συνέχειαν τῆς προκειμένης μεταφράσεως, ὁμολογεῖ οὐχ ἧττον προςέτι αὐτὸς ὁ ἴδιος, ὅτι ἤδη τότε ὑπέβαλεν εἰς τὸν Ῥήγαν τὴν πρότασιν νὰ διαφωτίσωσι τοὺς Ἕλληνας διὰ καλῶν βιβλίων περὶ τοῦ ὁποῖοι ἦσαν ἄλλοτε καὶ ὁποῖοι εἶνε τώρα καὶ νὰ πειραθῶσι νὰ διαδώσωσι τοιαῦτα βιβλία ὅπως οὗτοι, καθ' ἃ ῥητῶς δηλόνει ὁ Κορωνιός, ὀλίγον κατ' ὀλίγον παρακινηθῶσι νὰ σκεφθῶσι περὶ τῆς ἐλευθερίας των μέχρις ἐλεήσῃ αὐτοὺς οἱαδήποτε γειτονικὴ δύναμις καὶ ἐλευθερώσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ, ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο νἀρνηθῇ, ὅτι ἐπεθύμει τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος. Διὰ τῆς δηλώσεως δὲ ταύτης καταφαίνονται ἐπαρκῶς τὰ φρονήματά του, ἀφ' οὗ μάλιστα αὐτὸς ὁ Ῥήγας ὁμολογεῖ, ὅτι ὁ Κορωνιὸς εἶνε ὁμόφρων αὐτοῦ ὡς πρὸς τὰ τῆς Ἑλλάδος.

γ') Ὁ Κορωνιὸς ὁμολογεῖ πρὸς τούτοις, ὅτι ποτὲ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀντέγραψε τὴν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Γεντίλη πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν βενετικῶν ἐν Ἀνατολῇ νήσων διὰ τοῦ τύπου ἐκδοθεῖσαν καὶ ἐκ Βενετίας εἰς Τεργέστην ἀφικομένην προκήρυξιν, ἐν ᾗ ἐδίδετο εἰς αὐτοὺς ἡ ὑπόσχεσις περὶ τῆς προστασίας καὶ ἀπελευθερώσεως αὐτῶν, ὅτι δὲ τὸ ἀντίγραφον τοῦτο ἀπέστειλεν εἰς τὸν Μασούτην, ὅπως δείξῃ αὐτὸ εἰς τὸν Ῥήγαν καὶ τὸν Ἀργέντην ὥς τι νεον. Ὁ Κορωνιὸς προςθέτει, ὅτι τὴν προκήρυξιν ταύτην ἀπεδέχθη μετὰ χαρᾶς διὰ τὸν λόγον ὅτι ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἀπομεμακρυσμένην τινὰ ἐλπίδα, ὅτι οἱ Γάλλοι ἠδύναντο πιθανῶς νὰ ἐπιληφθῶσι καὶ τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἐνόμιζεν, ὅτι ἐξ αὐτῆς ἤδη τῆς προκηρύξεως ἠδύνατο νὰ ἐξαγάγῃ τοιοῦτό τι· ἀλλ' ὁ Μασούτης ἀπήντησεν εἰς αὐτόν, ὅτι κατεχόμενος ὑπὸ ἀσθενείας ἐν Δέβλιγγ ἐκωλύθη νὰ δείξῃ τὴν προκήρυξιν εἰς τὸν Ῥήγαν καὶ τὸν Ἀργέντην.

Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἐπιβεβαιοῦται διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Μασούτη ἀποσταλείσης καὶ ἐνταῦθα ὑπὸ στοιχεῖον Α συνημμένης ἀπαντήσεως, τὰ δὲ φρονήματα τοῦ Κορωνιοῦ τίθενται δι' αὐτῆς ἔτι μᾶλλον ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας.

δ') Τέλος ὁμολογεῖ, ὅτι μετέφρασε τὸ συγγραμμάτιον τοῦ Γεσνέρου *Ὁ πρῶτος ναύτης* εἰς τὴν ἑλληνικὴν καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸ εἰς

Riga drucken liesz, welches auch mit des Riga Übersetzungen unter dem Titel: *Moralischer Dreyfusz* erschienen ist, welches doch Riga geständiger Massen zur Aufklärung der griechischen Nazion herausgab; mithin hat Coronio, der selbst geständiger Massen die Aufklärung dieser Art gewünschet, ja vorgeschlagen hat, in dieser Hinsicht zum Theile mitgewirket, und da aus dem von Riga an Coronio zur weiteren Bestellung an den französischen Consul überschickten Briefe eine besondere Freundschaft, überhaupt aber aus der mitsammen gepflogenen Korrespondenz eine zwischen ihnen bestehende enge Verbindung am Tage liegt: so kann allerdings geschlossen werden, dasz Coronio ungeachtet seines Läugnens nicht nur von allen revoluzionären Anschlägen des Riga und einer dieszfalls bestehenden Gesellschaft Wissenschaft habe, sondern dasz er auch selbst ein Glied dieser Gesellschaft seye, welches die in dem von Riga an Coronio erlassenen, oben in N beiliegenden Briefe respve der Übersetzung O erscheinenden Formalien: *Aus Bukarest schreiben mir unsere Anhänger* — klar erhellet.

Alles, was dem Coronio einiger Massen zu statten kommt, besteht darin, dasz er 1. den Brief an den französischen Consul nicht bestellet, und 2. wenigstens nach der Hand von der griechischen Proclamation keine Wissenschaft erhalten habe, welches aus dem Protokolle B des Charissius Ecconomus und dem demselben beiliegenden Briefe seines Bruders Demeter sich bestättiget.

Theochar Georg Torunzia, 22 Jahre alt, von Siatista in Mazedonien gebürtig, ledig und griechischer Handelsmann, ist zeuge seines mit ihm aufgenommenen Verhörs = Protokolles N° 7 und des schon in Pest abgelegten Bekenntnisses im Wesentlichen geständig,

a) Von der Absicht des Riga, welche dieser bei Verfertigung der griechischen Landkarten, Übersetzung des 4 Theiles des Anacharsis und bei der Herausgabe der Gemälde Alexan-

τὸν Ῥήγαν πρὸς ἐκτύπωσιν, ὑφ' οὗ καὶ ἐδημοσιεύθη μετὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ μεταφράσεων ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ φέροντι τὸν τίτλον *Ἠθικὸς τρίπους*, ὅπερ ὁ Ῥήγας ἐξέδωκε κατὰ τὴν ἰδίαν του ὁμολογίαν πρὸς ἀναμόρφωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Κατὰ ταῦτα ὁ Κορωνιός, ἅτε καὶ αὐτὸς εὐχηθείς, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ προτείνας, κατὰ τὴν ἰδίαν του ὁμολογίαν, τὴν τοιαύτην ἀναμόρφωσιν, εἶνε ὑπὸ τοιαύτην ἔποψιν κατὰ μέρος συνεργός, καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ Ῥήγα εἰς τὸν Κορωνιὸν πρὸς περαιτέρω ἀποστολὴν εἰς τὸν Γάλλον πρόξενον σταλείσης ἐπιστολῆς καταδεικνύεται ἰδιάζουσά τις φιλία, ἐν γένει δ' ἐκ τῆς ἀμοιβαίας αὐτῶν ἀλληλογραφίας στενὸς σύνδεσμος ὑφιστάμενος μεταξὺ αὐτῶν, διὰ ταῦτα δύναται νὰ ἐξαχθῇ πάντως τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ Κορωνιὸς παρὰ τὴν ἄρνησίν του ἔχει γνῶσιν ὄχι μόνον πασῶν τῶν ἐπαναστατικῶν σκευωριῶν τοῦ Ῥήγα καὶ ἑταιρίας ἐπὶ τούτῳ συγκειμένης, ἀλλὰ καὶ ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶνε μέλος τῆς ἑταιρίας ταύτης, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἀποδεικνύουσι σαφῶς αἱ ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ Ῥήγα εἰς τὸν Κορωνιὸν ἀποσταλείσῃ ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖον Ν συνημμένῃ ἐπιστολῇ μετὰ τῆς ὑπὸ στοιχεῖον Ο μεταφράσεως παρουσιαζόμεναι φράσεις *Ἐκ Βουκουρεστίου μοὶ γράφουσιν οἱ ἡμέτεροι φίλοι*.

Τὰ δὲ συνηγοροῦντα ὁπωςδήποτε ὑπὲρ τοῦ Κορωνιοῦ εἶν' ἐν συνόλῳ τὰ ἑξῆς· 1) ὅτι δὲν διηύθυνεν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον τὴν πρὸς τὸν Γάλλον πρόξενον ἐπιστολὴν καὶ 2) ὅτι τοὐλάχιστον ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν εἶχε λάβει γνῶσιν τῆς ἑλληνικῆς προκηρύξεως, τοῦθ' ὅπερ ἐπιβεβαιοῦται ἐκ τῶν πρακτικῶν ὑπὸ στοιχεῖον Β τοῦ Χαρισίου Οἰκονόμου καὶ τῆς εἰς αὐτὸ συνημμένης ἐπιστολῆς τοῦ ἀδελφοῦ του Δημητρίου.

Θεοχάρης Γεωργίου Τορούντζιας, 22 ἐτῶν, γεννηθεὶς ἐν Σιατίστῃ τῆς Μακεδονίας, ἄγαμος καὶ Ἕλλην ἔμπορος, ὁμολογεῖ κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς ἀνακρίσεως αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 7 καὶ τὰς ἤδη ἐν Πέστῃ γενομένας καταθέσεις του, κατ' οὐσίαν,

α') Ὅτι εἶχε γνῶσιν τῆς προθέσεως τοῦ Ῥήγα, ἣν εἶχεν οὗτος παρασκευάζων τοὺς ἑλληνικοὺς χάρτας, μεταφράζων τὸ τέταρτον μέρος τοῦ Ἀναχάρσιδος καὶ ἐκδίδων τὰς εἰκόνας Ἀλεξάνδρου τοῦ Με-

ders des Grossen hatte, gewuszt zu haben und bemerket, dasz er drey derley ganze Karten und 50 Exemplare von den Gemälden von Riga zum Verkaufe erhalten und dieselben an seinen Bruder Georg Torunzia nach Semlin geschicket habe. Er gestehet weiter ein, das empörende Lied: os pothe palicaria von dem schon oben erwähnten Sacellarius zum abschreiben erhalten, dasselbe mit ihm und den hier befindlichen Medizinern Karakassi und Panajot und auch ausser diesen öfters in Gesellschaft gesungen und diese Abschrift seinem erwähnten Bruder eingeschicket zu haben. Er erinnert endlich, dasz, als er im März v. J. in Semlin war, er dieses Lied seinem Bruder und den dortigen Handelsleuten Phylacto Nicolaus, Georg Athanasi und Georg Auxentio habe vorsingen müssen, die alle eben so wie der Verhaftete selbst darüber Wohlgefallen bezeigten.

Diese Aussage wird zum Theile von Panajot Emanuel bestättiget.

b) Er ist geständig, dasz er mit Sacellarius, Karakassi und Panajot öfters von dem Zustande Griechenlandes gesprochen habe und alle hätten die alte Freyheit eingeführt zu sehen gewünschet, um vom türkischen Joche befreyet zu seyn.

c) Torunzia gestehet weiter ein, dasz ihm Riga ungefähr im Oktober v. J. eines Tages im Fischhofe ein gedrucktes Exemplar der Proclamation, deren Verfasser ihm unbekannt wäre, in die Hand gedrücket und er dasselbe dann im Dezbr v. J. auf seiner Reise nach Semlin in der Absicht mitgenommen habe, um es auch seinen Freunden mitzutheilen. In Pest hätte Torunzia dieses Exemplar dem Handlungsdiener des dortigen Kaufmannssohnes Dormussi, Namens Demeter zu lesen gegeben, der ihm aber erwiedert hätte, solches bereits abgeschrieben und damit zwey Nächte zugebracht zu haben, ohne sich darüber näher zu erklären. Selbst mit den Kaufmannssöhnen Christoph und Alexander Dormussi habe der Verhaftete über den Gegenstand dieser Proclamation gespro-

γάλου, καὶ παρατηρεῖ, ὅτι ἔλαβε παρὰ τοῦ Ῥήγα πρὸς πώλησιν τρεῖς τοιούτους ὁλοκλήρους χάρτας καὶ 50 ἀντίτυπα τῶν εἰκόνων καὶ ὅτι ἀπέστειλε ταῦτα πρὸς τὸν ἐν Σεμλίνῳ ἀδελφόν του Γεώργιον Τορούντζιαν. Ὁμολογεῖ προςέτι, ὅτι ἔλαβε πρὸς ἀντιγραφὴν παρὰ τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος Σακελλαρίου τὸ στασιαστικὸν ᾆσμα Ὡς πότε παλληκάρια, ὅτι ἔψαλε τοῦτο μετ' αὐτοῦ καὶ τῶν ἐνταῦθα εὑρισκομένων φοιτητῶν τῆς ἰατρικῆς Καρακάσση καὶ Παναγιώτου, προςέτι δὲ καὶ ἄνευ αὐτῶν πολλάκις ἐν συντροφίᾳ καὶ ὅτι ἐξαπέστειλε τὸ ἀντίγραφον τοῦτο εἰς τὸν προμνημονευθέντα ἀδελφόν του. Ἐνθυμίζει τέλος, ὅτι καθ' ὃν χρόνον εὑρίσκετο ἐν Σεμλίνῳ τὸν Μάρτιον τοῦ παρελθόντος ἔτους ἠναγκάσθη νὰ ψάλῃ τὸ ᾆσμα τοῦτο εἰς ἐπήκοον τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ τῶν αὐτόθι ἐμπόρων Νικολάου Φυλακτοῦ, Γεωργίου Ἀθανασίου καὶ Γεωργίου Αὐξεντίου, ἐπειδὴ πάντες οὗτοι ὡς καὶ ὁ κρατούμενος αὐτὸς ἐπεδείκνυον εὐαρέσκειαν ἐπ' αὐτῷ.

Ἡ κατάθεσις αὕτη ἐπιβεβαιοῦται ἐν μέρει ὑπὸ τοῦ Παναγιώτου Ἐμμανουήλ.

β') Ὁμολογεῖ, ὅτι πολλάκις ἦλθεν εἰς ὁμιλίας μετὰ τοῦ Σακελλαρίου, Καρακάσση καὶ Παναγιώτου περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος καὶ ὅτι πάντες ηὐχήθησαν νὰ ἴδωσιν ἐπαναφερομένην τὴν παλαιὰν ἐλευθερίαν, ὅπως ἀπαλλαγῶσι τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ.

γ') Ὁ Τορούντζιας ὁμολογεῖ περαιτέρω, ὅτι ὁ Ῥήγας περὶ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐνέβαλέ ποτε εἰς τὴν χεῖρά του ἡμέραν τινὰ ἐν τῷ Fischhof (12) ἀντίτυπον τῆς ἐντύπου προκηρύξεως, ἧς λέγει ὅτι ἀγνοεῖ τὸν συντάκτην, ὅτι δὲ τοῦτο συμπαρέλαβε κατόπιν μεθ' ἑαυτοῦ τὸν Δεκέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους κατὰ τὸ εἰς Σεμλῖνον ταξείδιόν του ἐπὶ τῷ σκοπῷ νἀνακοινώσῃ αὐτὸ καὶ εἰς τοὺς φίλους του. Ἐν δὲ Πέστῃ, λέγει ὁ Τορούντζιας, ἔδωκε τὸ ἀντίτυπον τοῦτο πρὸς ἀνάγνωσιν εἰς τὸν ὑπηρέτην τοῦ υἱοῦ τοῦ αὐτόθι ἐμπόρου Ντορμούση τὸν καλούμενον Δημήτριον, ἀλλ' ὅτι οὗτος ἀπήντησεν εἰς αὐτόν, ὅτι εἶχεν ἤδη ἀντιγράψει αὐτὸ καὶ ὅτι ἐνησχολήθη περὶ αὐτὸ δύο νύκτας, χωρὶς νὰ ἐκφρασθῇ ἀκριβέστερον περὶ τούτου. Καὶ μετὰ τῶν υἱῶν δὲ τοῦ ἐμπόρου Ντορμούση, Χριστοφόρου καὶ Ἀλεξάνδρου, ὡμίλησεν ὁ κρατούμενος περὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς προκη-

chen, die aber eben davon schon Wissenschaft hatten und darüber ihr Wohlgefallen aüsserten.

Nach der Hand habe Torunzia im Leserischen Koffeehause in Pest von der Proclamation gesprochen und wahrgenommen, dasz die meisten Griechen alda bereits davon Wissenschaft hatten, ohne jedoch ein Exemplar bei irgend jemanden gesehen zu haben. Endlich hätte er sein vom Riga erhaltenes Exemplar dem dortigen Kirchendiener Johann Karaza aus der Ursache mitgetheilet, weil dieser ihn inständig darum gebetten und sich erkläret hätte, solches abschreiben und es sodann demselben wieder zurückstellen zu wollen.

Dieses Geständnisz wird theils durch Riga, theils durch den von Pest hierher gelieferten Konstantin Tullio und Karaza, von diesen zwey Letzteren aber vorzüglich der Umstand, dasz Christoph Dormussi von der Proclamation Wissenschaft habe, bestättiget. Ausser dem ist gegen den Verhafteten nichts vorgekommen.

Johann Karaza, 31 Jahre alt, von Levkosia in Asien gebürtig, ledig und gewesener griechischer Kirchendiener in Pest, ist zeuge seines Verhörs=Protokolles N° 8 zwar geständig, dasz er blosz aus Neugierde den Torunzia um die Proclamation ersuchet und solche auch von ihm erhalten habe, läugnet aber, dasz er sich jemals solche abschreiben zu wollen erkläret, um so minder nach der Behauptung des Torunzia den Wunsch geäussert habe, Griechenland vom türkischen Joche befreyet zu wissen. Er beharret vielmehr darauf, dasz, als er den ärgerlichen Inhalt der Proclamation wahrnahm, er auf der Stelle zu dem Bücher=Revisor Petrovitsch sich begeben und ihm diese Proclamation zu dem Ende behändiget habe, um davon die Anzeige an die Behörde zu machen.

Da aber aus den aus Ungarn anher mitgetheilten Akten zu ersehen ist, dasz Karaza die Proclamation zu dem in Ofen befindlichen illyrischen Bücher=Revisor, Namens Ragazzi zur Revision gebracht habe, um sie wieder drucken lassen zu

ρύξεως ταύτης, ἀλλ' οὗτοι εἶχον ἤδη γνῶσιν αὐτῆς καὶ ἐξέφραζον τὴν εὐαρέσκειαν αὐτῶν.

Κατόπιν ὁ Τορούντζιας ὡμίλησε περὶ τῆς προκηρύξεως ἐν τῷ ἐν Πέστῃ καφφενείῳ τοῦ Λέζερ, καὶ παρετήρησεν ὅτι πλεῖστοι τῶν αὐτόθι Ἑλλήνων εἶχον ἤδη γνῶσιν αὐτῆς, ἀλλὰ χωρὶς ὅμως νὰ ἔχωσιν ἴδει ἀντίτυπον αὐτῆς παρ' οἱῳδήποτε. Τέλος δὲ λέγει, ὅτι τὸ ἀντίτυπον ὅπερ αὐτὸς εἶχε λάβει παρὰ τοῦ Ῥήγα ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸν νεωκόρον τῆς αὐτόθι ἐκκλησίας Ἰωάννην Καρατζᾶν διὰ τὸν λόγον ὅτι οὗτος παρεκάλεσεν αὐτὸν θερμῶς περὶ τούτου καὶ ἐδήλωσεν ὅτι θέλει νἀντιγράψῃ αὐτὸ καὶ ἀποδώσῃ πάραυτα εἰς αὐτόν.

Ἡ ὁμολογία αὕτη ἐπιβεβαιοῦται τοῦτο μὲν ὑπὸ τοῦ Ῥήγα, τοῦτο δὲ ὑπὸ τῶν ἐκ Πέστης ἐνταῦθα προςαχθέντων Κωνσταντίνου Τούλλιου καὶ Καρατζᾶ, ἀλλ' ὑπὸ τῶν τελευταίων δύο τούτων ἰδίως τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Χριστόφορος Ντορμούσης εἶχε γνῶσιν τῆς προκηρύξεως. Πλὴν τούτων οὐδὲν προέκυψε κατὰ τοῦ κρατουμένου.

Ἰωάννης Καρατζᾶς, 31 ἐτῶν, γεννηθεὶς ἐν Λευκωσίᾳ τῆς Ἀσίας, ἄγαμος καί ποτε νεωκόρος τῆς ἐν Πέστῃ ἑλληνικῆς ἐκκλησίας, κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς ἀνακρίσεως αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 8, ὁμολογεῖ μέν, ὅτι ἐξ ἁπλῆς περιεργείας ἐζήτησε παρὰ τοῦ Τορούντζια τὴν προκήρυξιν καὶ ἔλαβε ταύτην παρ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἀρνεῖται ὅτι ποτὲ ἐδήλωσεν ὅτι θέλει νἀντιγράψῃ ταύτην, οὐδ' ἐξέφρασέ ποτε, ὡς διατείνεται ὁ Τορούντζιας, τὴν εὐχὴν νὰ μάθῃ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ. Ἐπιμόνως δὲ μάλιστα διαβεβαιοῖ, ὅτι, ὅτε παρετήρησε τὸ σκανδαλῶδες περιεχόμενον τῆς προκηρύξεως, πάραυτα μετέβη πρὸς τὸν λογοκρίτην τῶν βιβλίων Πέτροβιτς καὶ ἐνεχείρισεν εἰς αὐτὸν τὴν προκήρυξιν ταύτην, ὅπως οὗτος καταγγείλῃ εἰς τὴν ἀρχὴν τὰ περὶ αὐτῆς.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐξ Οὐγγαρίας ἐνταῦθα ἀνακοινωθέντων ἐγγράφων ἐξάγεται, ὅτι ὁ Καρατζᾶς ἤγαγε τὴν προκήρυξιν εἰς τὸν ἐν Ὄφεν εὑρισκόμενον λογοκρίτην τῶν βιβλίων τῆς Ἰλλυρίας τὸν καλούμενον Ῥαγάτσην, ὅπως οὗτος ἐπιθεωρήσας αὐτὴν δώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν

dürfen, so wurde ihm diese Aussage vorgehalten; allein der Verhaftete, als ein äusserst boshafter Mensch blieb, ungeachtet ihm mit Stringenzfragen zugesetzet wurde, bei seiner Angabe. Selbst die zwischen dem Torunzia und dem Verhafteten vorgenommene Confrontation lief fruchtlos ab, nur so viel liesz dieser zu, jenem damals, als er die Proclamation zurückforderte, gesagt zu haben, dasz er solche abschreibe; allein dieses wäre nur ein Vorwand gewesen, damit Torunzia nicht erfahre, dasz er die Sache angezeigt habe.

Ausser dem ist gegen Karaza, der von den revoluzionären Anschlägen nichts zu wissen vorgibt, keine Beschwerde vorgekommen.

Andreas Machutti, 36 Jahre alt, von Larissa in Thessalien gebürtig, ledig, und

Constantin Amiro, 38 Jahre alt, aus der Insel Scio im Archipelagus gebürtig, ledig, welche beide bei Argenti in Condition sind und nunmehr dessen Handlungsgeschäft administriren, wurden gleich anfangs zu Protokoll hier bei N^ro^ 9 et 10 vernommen, deren Aussagen hauptsächlich zum Grunde der hierorts Verhafteten gelegt, und weil sie einstimmig alles das, was sie beschweren könnte, sorgfältig vermieden und gegen sie bis dahin auch keine Data vorhanden waren, so hat man beide einstweilen auf freyem Fusse vernommen.

Erst nach der Hand im Verlaufe der Untersuchungen werden beide folgender Massen beschweret.

1. Nach den theilweisen Aussagen des Argenti und Nicolides haben Machutti und Amiro von dem Revoluzionsplane des Riga Wissenschaft, denselben gebilliget und ihr Vaterland von dem türkischen Joche befreyet zu sehen gewünschet, welches auch Johann Emanuel zum Theile bestättiget.

2. Nach den Aussagen des Argenti und Nicolides haben Machutti und Amiro, wenn von Griechenland die Rede war, sich in ihrer Gegenwart erkläret, ihrerseits zur Befreyung Griechenlandes alles Mögliche beitragen zu wollen.

ἄδειαν τῆς ἀνατυπώσεως, ἀντετάχθη πρὸς αὐτὸν αὕτη ἡ κατάθεσις, ἀλλ' ὁ κρατούμενος ἅτε ὢν κακεντρεχέστατος ἄνθρωπος ἐπέμεινεν εἰς τοὺς λόγους του, εἰ καὶ κατεστενοχωρήθη διὰ παραπειστικῶν ἐρωτήσεων. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ γενομένη ἀντιπαράστασις τοῦ Τορούντζια καὶ τοῦ κρατουμένου ἀπέβη ἄπρακτος, μόνον δὲ τοῦτο παρεδέχθη οὗτος, ὅτι εἶπεν εἰς τὸν Τορούντζιαν, ζητήσαντα τὴν ἐπιστροφὴν τῆς προκηρύξεως, ὅτι ἀντιγράφει ταύτην, ἀλλ' ὅτι τοῦτο ἦτο μόνον πρόφασις, ὅπως μὴ μάθῃ ὁ Τορούντζιας ὅτι ὁ Καρατζᾶς εἶχε καταγγείλει τὸ πρᾶγμα.

Πλὴν τούτων οὐδὲν ἐπιβαρυντικὸν προέκυψε κατὰ τοῦ Καρατζᾶ, ὅςτις διισχυρίζεται, ὅτι οὐδεμίαν ἔχει γνῶσιν τῶν ἐπαναστατικῶν σκευωριῶν.

Ἀνδρέας Μασούτης (13), 35 ἐτῶν, γεννηθεὶς ἐν Λαρίσῃ τῆς Θεσσαλίας, ἄγαμος, καὶ

Κωνσταντῖνος Ἄμοιρος, 38 ἐτῶν, γεννηθεὶς ἐν Χίῳ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἄγαμος, οἵτινες ἀμφότεροι εἶνε ὑπάλληλοι παρὰ τῷ Ἀργέντῃ καὶ νῦν διευθύνουσι τὸ ἐμπορικὸν κατάστημα αὐτοῦ, ἀνεκρίθησαν εὐθὺς ἐν ἀρχῇ, κατὰ τὰ ἐνταῦθα συνημμένα πρακτικὰ ὑπ' ἀριθ. 9 καὶ 10, αἱ δὲ καταθέσεις αὐτῶν ἐτέθησαν κυρίως ὡς βάσις τῶν ἐνταῦθα κρατουμένων, καὶ ἐπειδὴ οὗτοι ὁμοφώνως ἀπέφυγον μετὰ προςοχῆς πᾶν ὅ τι ἠδύνατο νὰ ἐπιβαρύνῃ αὐτούς, δὲν ὑπῆρχον δὲ μέχρις ἐκείνης τῆς ὥρας καὶ διδόμενα κατ' αὐτῶν, διὰ ταῦτα ἀνεκρίθησαν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀμφότεροι χωρὶς νὰ προφυλακισθῶσι.

Μόλις δὲ κατόπιν διαρκουσῶν τῶν ἀνακρίσεων κατετέθησαν κατ' ἀμφοτέρων τὰ ἑξῆς ἐπιβαρυντικά·

1. Κατὰ τὰς ἐπὶ μέρους καταθέσεις τοῦ Ἀργέντη καὶ Νικολίδου ὁ Μασούτης καὶ ὁ Ἄμοιρος εἶχον γνῶσιν τοῦ ἐπαναστατικοῦ σχεδίου τοῦ Ῥήγα, ἐπεδοκίμασαν αὐτὸ καὶ ηὐχήθησαν νὰ ἴδωσι τὴν πατρίδα αὐτῶν ἐλευθερουμένην ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ, τοῦθ' ὅπερ ἐπιβεβαιοῖ ἐπὶ μέρους καὶ ὁ Ἰωάννης Ἐμμανουήλ.

2. Κατὰ τὰς καταθέσεις τοῦ Ἀργέντη καὶ Νικολίδου ὁ Μασούτης καὶ ὁ Ἄμοιρος, γινομένου λόγου περὶ Ἑλλάδος, ἐξεφράσθησαν ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτῶν, ὅτι θέλουσι καὶ αὐτοὶ νὰ συντελέσωσι τὸ κατὰ δύναμιν εἰς ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος.

3. Argenti und Panajot bestättigen ferner, dasz, als die Proclamation bei Argenti im Schlafzimmer vorgelesen wurde, Machutti und Amiro darüber ihr Wohlgefallen äusserten und sagten, dasz diese Schrift mit vielem Geiste verfasset seye.

4. Eben diese bestättigen weiter, dasz Amiro und Machutti in ihrer Gegenwart öfters von den französischen Angelegenheiten gesprochen, ihre Einrichtungen gelobet, kurz für ihr System eingenommen waren.

5. Philipp Petrovitsch beschweret den Amiro insbesondere, dasz dieser von jenem Briefe, den Petrovitsch an den französischen Bürger Sieyes wegen Befreyung Griechenlandes geschrieben, Wissenschaft besitze, und Amiro demselben den Rath gegeben habe, jenes Antwortschreiben, welches Petrovitsch deszwegen von dem Handelsmanne in Basel, Namens Steiger, an welchen der französische Brief an Sieyes und ein anderer an Barthelemy geschickt wurden, erhilt, zu vertilgen.

6. Weiters wird auch Machutti durch seinen eigenhändigen, an Coronio unterm 25 July v. J. expedirten, in den Aktenstücken des Coronio sub A allegirten Original = Brief beschweret, dasz er jenes französische Manifest, das ihm Coronio oben erwähnter Massen einschickte, mehreren Personen, namentlich dem Hrn. Frank, welcher darüber grosses Vergnügen bezeigte, mitgetheilet habe und woraus überhaupt des Machutti Hang zur Democratie allenthalben hervorleuchtet.

Da nun Amiro seit 2 Monaten in Handlungsgeschäften des Argenti nach Leipzig verreiset und bisher abwesend, Machutti aber stets kränklich ist, mithin aus diesen Ursachen beide über die Beschwerden bisher nicht vernommen werden konnten: so werden solche hier einstweilen zur Nachricht angemerket.

Es wird hier noch bemerket, dasz nach der Aussage des Argenti der schon oben erwähnte Michael Sterio, türkischer Unterthan, der aktenmässig erhobener Massen ein besonderer Freund des Riga ist, von dem Revoluzionsplane Wissenschaft

3. Ὁ Ἀργέντης καὶ ὁ Παναγιώτης βεβαιοῦσι προςέτι, ὅτι, ὅτε ἡ προκήρυξις ἀνεγνώσθη ἐν τῷ κοιτῶνι τοῦ Ἀργέντη εἰς ἐπήκοον τῶν παρισταμένων, ὁ Μασούτης καὶ ὁ Ἄμοιρος ἐξέφρασαν τὴν ἐπ' αὐτῇ εὐαρέσκειάν των, καὶ εἶπον, ὅτι τὸ ἔντυπον ἐκεῖνο εἶχε συνταχθῇ μετὰ πολλοῦ πνεύματος.

4. Οἱ αὐτοὶ βεβαιοῦσι περαιτέρω, ὅτι ὁ Ἄμοιρος καὶ Μασούτης ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτῶν πολλάκις ὡμίλησαν περὶ τῶν γαλλικῶν πραγμάτων, ἐπήνεσαν τοὺς γαλλικοὺς θεσμοὺς καὶ ἐν συντόμῳ ἦσαν ἐνθουσιασμένοι διὰ τὸ γαλλικὸν πολίτευμα.

5. Ὁ Φίλιππος Πέτροβιτς καταθέτει ἰδίᾳ κατὰ τοῦ Ἀμοίρου, ὅτι οὗτος εἶχε γνῶσιν τῆς ἐπιστολῆς ἐκείνης, ἣν ὁ Πέτροβιτς ἔγραψε πρὸς τὸν Γάλλον πολίτην Sieyes περὶ ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὅτι ὁ Ἄμοιρος ἔδωκεν εἰς αὐτὸν συμβουλὴν νὰ ἐξαφανίσῃ τὴν ἀπάντησιν ἐκείνην, ἣν ὁ Πέτροβιτς ἔλαβεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρὰ τοῦ ἐν Βασιλείᾳ ἐμπόρου τοῦ καλουμένου Στάϊγερ, εἰς ὃν εἶχον ἀποσταλῆ ἡ πρὸς τὸν Sieyes γαλλικὴ ἐπιστολὴ καὶ ἄλλη τις πρὸς τὸν Βαρθελεμῦ.

6. Προςέτι ἐπιβαρύνεται ὁ Μασούτης διὰ τῆς ἰδιογράφου του, πρὸς τὸν Κορωνιὸν τῇ 15 Ἰουλίου ἀποσταλείσης καὶ ἐν τοῖς ἐγγράφοις τῆς ἀνακρίσεως τοῦ Κορωνιοῦ ὑπὸ στοιχεῖον Α συνημμένης πρωτοτύπου ἐπιστολῆς, ὅτι τὴν γαλλικὴν ἐκείνην προκήρυξιν, ἣν ἀπέστειλεν αὐτῷ κατὰ τἀνωτέρω μνημονευθέντα ὁ Κορωνιός, ἀνεκοίνωσεν εἰς πολλούς, ἰδίως δ' εἰς τὸν Κον Φρὰγκ, ὅςτις ἐπέδειξεν ἐπ' αὐτῇ μεγάλην εὐχαρίστησιν, ἐκ τούτου δὲ πάντως διατρανοῦται ἐν γένει ἡ πρὸς τὴν δημοκρατίαν κλίσις τοῦ Μασούτη.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ μὲν Ἄμοιρος ἀπὸ δύο μηνῶν διαμένει ἐν Λειψίᾳ ἕνεκεν ἐμπορικῶν ὑποθέσεων τοῦ Ἀργέντη καὶ μέχρι τοῦδε ἀπουσιάζει, ὁ δὲ Μασούτης εἶνε πάντοτε φιλάσθενος, καὶ ἕνεκα τῶν λόγων τούτων ἀμφότεροι δὲν ἦτο δυνατὸν νἀνακριθῶσι περὶ τῶν προκειμένων ἐπιβαρυντικῶν καταθέσεων, διὰ ταῦτα ἐπὶ τοῦ παρόντος αὗται ἀναγράφονται πρὸς γνῶσιν.

Παρατηρεῖται δ' ἐνταῦθα καὶ ὅτι κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ Ἀργέντη ὁ ἤδη ἀνωτέρω μνημονευθεὶς Μιχαὴλ Στέριος, Τοῦρκος ὑπήκοος, ὅςτις κατὰ τὰ ἀποδειχθέντα ἐν τῇ ἀνακρίσει εἶνε ἴδιος φίλος τοῦ Ῥήγα, ἔχει γνῶσιν τοῦ ἐπαναστατικοῦ σχεδίου καὶ ἔχει μέγιστον

besitze und für die Freyheit Griechenlandes sehr eingenommen ist, auch in enger Verbindung mit Riga zu seyn scheine.

Weiters wird angemerket, dasz nach der Aussage des Buchdruckers Georg Pulio ein gewisser Alexander Basili, Handelsmann in Konstantinopel, demselben vor einem halben Jahre Commission gegeben habe, ihm jene französischen Journale, betitelt: *La Décade philosophique*, *litteraire et politique*, die unter der Adresse: an die Gebrüder Pulio nach Wien ankommen werden, von Zeit zu Zeit einzuschicken, und Pulio habe auch schon wirklich eine Expedition mit derley Journalen an Basili nach Konstantinopel gemacht, wisse aber nicht, woher und von wem dieselben an Pulio angekommen, weil dabei kein Brief sich befand, und könne daher auch nicht bestimmen, bei wem Basili diese Bestellung gemacht habe.

Ein Paket mit derlei Journalen, deren mehrere während der Verhaftung des Pulio von Augsburg angekommen und zurückbehalten wurden, wird hier zur Einsicht beigelegt.

Schlüszlich wird noch angemerkt, dasz der oben erwähnte Griech und Medicinae Studiosus Sacellarius nach der Aussage des Petrovitsch ebenfalls für die Freyheit Griechenlandes ganz eingenommen sey.

Wien, den 3ten April 1798.

Joh. Bapt Renner
K. K. Rath als Unters. Kommisar

Johann Ant. Fellner
K. K. Actuar.

ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος, φαίνεται δ' εὑρισκόμενος εἰς στενὴν σχέσιν μετὰ τοῦ Ῥήγα.

Προςέτι σημειοῦται, ὅτι κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ τυπογράφου Γεωργίου Πούλιου Ἀλέξανδρός τις Βασιλείου, ἔμπορος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔδωκεν εἰς αὐτὸν πρὸ ἡμίσεος ἔτους τὴν ἐντολὴν νὰποστέλλῃ αὐτῷ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸ γαλλικὸν ἐκεῖνο περιοδικὸν τὸ ἐπιγραφόμενον *La Décade philosophique litteraire et politique* (14), ὅπερ μέλλει νὰ φθάνῃ εἰς Βιέννην ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς Πούλιου, καὶ ὅτι ὁ Πούλιος πράγματι ἐξαπέστειλεν ἤδη ἅπαξ τεύχη τοῦ τοιούτου περιοδικοῦ πρὸς τὸν Βασιλείου εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀλλὰ δὲν γνωρίζει πόθεν καὶ παρὰ τίνος ἐστέλλοντο ταῦτα εἰς τὸν Πούλιον, ἐπειδὴ δὲν συνωδεύοντο ὑπό τινος ἐπιστολῆς, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται καὶ νὰ ὁρίσῃ εἰς τίνα εἶχε παραγγείλει αὐτὰ ὁ Βασιλείου.

Ἓν δέμα τευχῶν τοῦ τοιούτου περιοδικοῦ, ὧν πολλὰ ἔφθασαν ἐξ Αὐγούστης κατὰ τὸν χρόνον τῆς κρατήσεως τοῦ Πούλιου καὶ ἐκρατήθησαν, συνάπτεται ἐνταῦθα ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν.

Τέλος σημειοῦται ἀκόμη, ὅτι ὁ ἄνω μνημονευθεὶς Ἕλλην φοιτητὴς Σακελλάριος κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ Πέτροβιτς ὁμοίως κατέχεται ὅλος ὑπὸ τῆς ἰδέας τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος.

Ἐν Βιέννῃ, τῇ 24 Μαρτίου 1798.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ ΡΕΝΝΕΡ
Σύμβουλος τῆς Α. Μ. ὡς ἀνακριτής.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΤ. ΦΕΛΛΝΕΡ
Γραμματεύς.

16 (Min. Int.)

Die hiesige Polizeyoberdirekzion hat mit den aufrührerischer Anschläge beschuldigten Griechen bey einer eigenen hiezu verordneten Kommission die Voruntersuchung gepflogen und nun ihrem Ende zugeführet.

Aus dem Verlaufe derselben erhellet, dasz die Absicht der Verhafteten auf die Befreyung Griechenlands von der türkischen Oberherrschaft hinausgegangen sey.

Da die Inquisiten theils K. K., theils Unterthanen der Pforte sind, so hat die Polizeyoberdirekzion befohlenermassen inzwischen in Betreff der lezteren aus den voluminösen Verhörsprotokollen einen getreuen Auszug verfaszt, welcher die Übersicht in möglichster Kürze verschaffet, was jedem einzelnen zur Last fällt.

Diesen legalen, von den zween Untersuchungskommisären unterzeichneten Auszug hat demnach der Staats = und Polizeyminister Graf v. Pergen die Ehre, Seiner Excellenz des K. K. Ministers der auswärtigen Angelegenheiten Herrn Freyherrn v. Thugut hieneben ohne Beylagen (: weil diese zum gänzlichen Abschlusse des Untersuchungsgeschäfts mit den zugleich befangenen Griechen, die K. K. Unterthanen sind, unentbehrlich erfordert werden :) nebst dem Ersuchen zu übersenden, dasz gefällig seyn wolle, Sich zu äuszern, was mit den 10 Griechen weiter zu geschehen habe.

In Gewärtigung dieses beliebigen Fingerzeiges musz Unterzeicheter zugleich bemerken, dasz Machutti und Amiro bisher nicht arrestirt, sondern auf freyem Fusse verhöret wurden, weil sie als Diener des Argenti einsweilen dessen Handlung fortführen muszten, welche man ohne beträchtlichen Schaden für den hiesigen Platz nicht in Verfall gerathen lassen konnte.

16 (Ὑπ. Ἐσ.)

Ἡ ἐνταῦθα διεύθυνσις τῆς ἀστυνομίας προέβη εἰς τὴν προανάκρισιν τῶν ἐπὶ στασιαστικαῖς σκευωρίαις κατηγορουμένων Ἑλλήνων δι' ἰδίας ἐπὶ τούτῳ ὁρισθείσης ἐπιτροπείας καὶ ἐπεράτωσε ταύτην.

Ἐκ τῶν κατ' αὐτὴν ἐξάγεται, ὅτι οἱ φυλακισθέντες ἐσκόπουν τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῆς τουρκικῆς κυριαρχίας.

Ἐπειδὴ δὲ τῶν ἀνακριθέντων τινὲς μὲν εἶνε ὑπήκοοι τῆς Α. Μ., τινὲς δὲ τῆς Πύλης, ἡ διεύθυνσις τῆς ἀστυνομίας συμφώνως πρὸς τὰ διατεταγμένα ἀπήρτισεν ἐν τῷ μεταξὺ ὡς πρὸς τοὺς τελευταίους ἐκ τῶν ὀγκωδῶν πρακτικῶν τῆς ἀνακρίσεως περίληψιν παρέχουσαν σύνοψιν ὅσον τὸ δυνατὸν βραχεῖαν τῶν δι' ἕκαστον τῶν ἀνακριθέντων ἐπιβαρυντικῶν περιστάσεων.
Τὴν δικαστικὴν ταύτην, ὑπὸ τῶν δύο ἀνακριτικῶν ἐπιτρόπων ὑπογεγραμμένην περίληψιν λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλῃ ἐνταῦθα ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῆς ἀστυνομίας κόμις Φὸν Πέργεν εἰς τὴν Α. Ε. τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν βαρῶνον κ. Φὸν Τοῦγκουτ ἄνευ συνημμένων (15), ἐπειδὴ ταῦτα εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαῖα πρὸς πλήρη ἀποπεράτωσιν τῆς ἐξετάσεως τῶν συγκατηγορουμένων Ἑλλήνων ὅσοι εἶνε ὑπήκοοι τῆς Α. Μ. Παρακαλεῖ δὲ τὴν Α. Ε. ὅπως εὐαρεστούμενος ἀνακοινώσῃ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ περὶ τοῦ τί πρέπει νὰ γείνωσιν οἱ δέκα Ἕλληνες.

Ἀναμένων δὲ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἣν θὰ εὐαρεστηθῆτε νὰ λάβητε, παρατηρεῖ συγχρόνως ὁ ἐνταῦθα ὑπογεγραμμένος, ὅτι ὁ Μασούτης καὶ ὁ Ἄμοιρος δὲν ἐφυλακίσθησαν μέχρι τοῦδε, ἀλλ' ἀνεκρίθησαν ἐλεύθεροι ὄντες, ἐπειδή, ἅτε ὄντες ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ἀργέντη, ἔδει ἐν τῷ μεταξὺ νὰ διεξάγωσι τὰς ἐμπορικὰς αὐτοῦ ὑποθέσεις, αἵτινες δὲν ἠδύναντο νὰ παύσωσιν ἄνευ οὐσιώδους ζημίας διὰ τὴν ἐνταῦθα ἀγοράν.

Sollte es auf die Auslieferung der Inquisiten ankommen, so wird Unterzeichneter nicht verabsäumen, vorläufig davon die K. K. NÖ. Landrechte als Personalinstanz der Arrestanten zur nöthigen Vorkehrung in Betreff ihrer Handlungen zu verständigen.

Wien, den 7ten April 1798.

Pergen.

An Seine des K. K. Ministers der auswärtigen Angelegenheiten Herrn Freyherrn von Thugut, Excellenz, p.

---

17 (Min. Ext.)

An den K. K. Internuntius Freyh. v. Herbert d. do. 17ten April 1798.

Dero Berichte vom 24ten März habe ich den 9ten dieses, so wie die Staffete mit einem englischen Pakete vom 23ten März um 2 Täge früher richtig erhalten.

Die einbeförderten 15 Stück Seefermane für Triest samt 2 andern für Fiume sind alsogleich, nebst den benöthigten K. K. Flaggen, patenten und Scontrinen, an die betreffenden Hofstellen zur Weiterbeförderung abgegeben worden, und nachdem nun auch die Angelegenheit wegen der Bujucultis (?) für die in den ottomanischen Seehäven vorfindigen dalmatinischen und venetianischen Schiffe auf eine vergnügliche Art eingeleitet worden ist, so kömmt es gegenwärtig nur noch allein auf die endliche Berichtigung der ungehinderten und sichern Schifffahrt jener neuen K. K. Provinzen überhaupt an. Indessen macht die hierüber sehr gut abgefaszte depêche des Capudan Pascha an die drey Kantonen allerdings billig hoffen, dasz

Ἂν δὲ θεωρηθῇ ἀναγκαία ἡ ἔκδοσις τῶν ἐναχριθέντων, ὁ ὑπογεγραμμένος δὲν θὰ ἀμελήσῃ νὰ γνωρίσῃ καταλλήλως τοῦτο εἰς τὰ ἐν τῇ κάτω Αὐστρίᾳ ἁρμόδια πολιτικὰ δικαστήρια τῶν κρατουμένων, ὅπως ληφθῇ ἡ δέουσα φροντὶς περὶ τῶν ἐμπορικῶν αὐτῶν ὑποθέσεων.

Ἐν Βιέννῃ, τῇ 28 Μαρτίου 1798

ΠΕΡΓΕΝ

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν βαρῶνον κ. Τοῦγκουτ.

---

17 (Υπ. Ἐξ.)

Πρὸς τὸν ἔξαρχον τῆς Α. βασιλικῆς καὶ αὐτοκρατορικῆς Μ. βαρῶνον κ. Ἑρβέρτον.

7 Ἀπριλίου 1798

Τὴν ὑμετέραν ἔκθεσιν τῆς 14 Μαρτίου ἔλαβον ἐν τάξει τὴν 30 λήξαντος μηνός, ὡς καὶ τὴν ἀπὸ 13 Μαρτίου ἀλληλογραφίαν δι' ἀγγλικοῦ ἀγγελιαφόρου πλοίου δύο ἡμέρας πρότερον.

Τὰ σταλέντα 15 φιρμάνια θαλασσοπλοΐας διὰ Τεργέστην καὶ 2 ἕτερα διὰ Φιοῦμε παρεδόθησαν μετὰ καὶ τῶν ἀναγκαίων αὐτοκρατορικῶν σημαιῶν, ναυτιλιακῶν ἐγγράφων καὶ πιστοποιητικῶν εἰς τὰς οἰκείας ἀρχὰς πρὸς περαιτέρω ἀποστολήν. Ἀφ' οὗ δὲ ἤδη ἔλαβε δρόμον εὐχάριστον καὶ ἡ ὑπόθεσις περὶ τῶν μπουγιουρντιῶν (;) διὰ τὰ ἐν τοῖς ὀθωμανικοῖς λιμέσιν εὑρισκόμενα δαλματικὰ καὶ βενετικὰ πλοῖα, μόνον ἤδη ὑπολείπεται ἡ ὁριστικὴ ἐπικύρωσις τῆς ἀκωλύτου καὶ ἀσφαλοῦς θαλασσοπλοΐας τῶν νέων ἐκείνων αὐτοκρατορικῶν ἐπαρχιῶν. Ἐν τούτοις δὲ τὸ περὶ τούτου συντεταγμένον ἀξιόλογον ἔγγραφον τοῦ Καπετὰν Πασσᾶ πρὸς τὰς τρεῖς τοπαρχίας παρέχει πάντως ἐπιεικῆ ἐλπίδα, ὅτι καὶ τὸ σπουδαῖον τοῦτο καὶ ἐπεῖγον ἀντικείμενον μέλλει νὰ λυθῇ μετ' οὐ πολὺ οὐχ ἧττον ἐξαιρέτως, ἰδίως ἂν ἡ Πύλη εὐδοκήσῃ, ὡς δυνάμεθα νὰ

auch dieser wichtige und dringende Gegenstand, besonders wenn die Wahl der Pforte, wie zu vermuthen ist, auf einen ehrlichen und geschickten Mubaschir gefallen seyn sollte, bald auf eine nicht minder vergnügliche Art beygeleget und die Barbaresken zur vollkommenen und unbedingten Respektirung der K. K. Flagge bey allen in der Regel befindlichen Kauffahrteyschiffen der neuen, so wie der alten dieszseitigen Unterthanen vermöcht werden dürften.

Ich zweifle beynebens nicht, dasz Eure diese gute Gelegenheit, in wieweit es thunlich seyn und ohne Nachtheil der Hauptsache geschehen mag, auch zur Befreyung, wo nicht der Schiffe und Ladungen, wenigstens der durch ihre Wegnahme in die Sklaverey gerathenen vormaligen venetianischen und nunmehrigen K. K. Unterthanen, deren Namen Eurer bereits aus dem von Algier hier eingekommenen und meiner vorigen Weisung beyliegenden Verzeichnisze bekannt sind, zu benutzen und den nach der Barbarey bestimmten Mubaschir mit den nöthigen geheimen Belehrungen hiezu zu versehen sich werden haben angelegen seyn lassen, indem, wofern auch mit einer unmittelbaren Reklamirung dieser Leute nicht auszulangen wäre, dennoch die Menschlichkeit erfoderte, sich dieser Verunglückten nach Möglichkeit anzunehmen und kein unschädliches Mittel zu ihrer Befreyung unversucht zu lassen.

Was das von dem Reis Efendi an Eure gestellte freundschaftliche Ansuchen wegen der Fruchtausfuhr aus den K. K. Ländern zur Deckung des Bedürfniszes der Belgrader Festung sowohl, als der an der untern Donau gegen die Rebellen ins Feld ziehenden türkischen Truppen betrifft, so werden Dieselbe aus der nebengehenden Hofkriegsräthlichen Note vom 12ten dieses mit Mehrerem ersehen, dasz auf mein Veranlaszen die deszhalben erfoderlichen Befehle an die kommandierenden Generalen im Bannate und Slavonien sich durch Behörde bereits wirklich ausgefertiget befinden, wovon Eure hiemit den Reis Efendi gehörig verständigen und unsere sich in allen Gelegenheiten stetts gleiche Freundschaftsgesinnungen

εἰκάσωμεν, νὰ ἐκλέξῃ ἔντιμόν τινα καὶ δεξιὸν μουβασίρην καὶ ἀναγκασθῶσιν οἱ κάτοικοι τῆς Βαρβαρίας εἰς τέλειον καὶ ἀνεπιφύλακτον σεβασμὸν τῆς αὐτοκρατορικῆς σημαίας τῆς φερομένης ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τάξει εὑρισκομένων ἐμπορικῶν πλοίων τῶν τε νέων καὶ τῶν παλαιῶν ὑπηκόων τοῦ ἡμετέρου κράτους.

Ἐν τούτοις δὲ δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι θέλετε ἐπωφεληθῆ τῆς καλῆς ταύτης εὐκαιρίας, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶνε κατορθωτὸν καὶ δύναται νὰ συμβῇ ἄνευ ζημίας τοῦ κυρίου ζητήματος, πρὸς ἀπελευθέρωσιν ἂν μὴ τῶν πλοίων καὶ τῶν φορτίων, ἀλλὰ τοὐλάχιστον τῶν διὰ τῆς ἀπαγωγῆς αὐτῶν εἰς δουλείαν ἀχθέντων ὑπηκόων ἄλλοτε μὲν τῆς Βενετίας, νῦν δὲ τῆς Α. Μ., ὧν τὰ ὀνόματα εἶνε γνωστὰ εἰς ὑμᾶς ἐκ τοῦ καταλόγου, ὅςτις ἐστάλη μὲν ἐνταῦθα ἐξ Ἀλγερίου, συνήφθη δὲ εἰς τὸ προηγούμενόν μου ἔγγραφον. Θέλετε δὲ φροντίσει καὶ νὰ ἐφοδιάσητε τὸν διὰ τὴν Βαρβαρίαν ὡρισμένον μουβασίρην διὰ τῶν ἀναγκαίων μυστικῶν ὁδηγιῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅπως, καὶ ἂν ἔμελλε νὰ μὴ ἐπιτύχῃ ἡ ἄμεσος παρ' ἡμῶν ἀπαίτησις περὶ τῶν ἀνθρώπων τούτων, ἀλλ' ὅμως συνῳδὰ πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς φιλανθρωπίας ἐπιβαλλόμενα ἐπιληφθῶμεν μὲν κατὰ τὸ δυνατὸν τῶν ἀτυχῶν τούτων, μὴ παραλίπωμεν δὲ μηδὲν ἀβλαβὲς μέσον πρὸς ἀπελευθέρωσιν αὐτῶν.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν ὑπὸ τοῦ Ῥεῒς Ἐφέντη εἰς ὑμᾶς ἀπευθυνθεῖσαν φιλικὴν αἴτησιν περὶ τῆς ἐξαγωγῆς καρπῶν ἐκ τῶν χωρῶν τῆς Α. Μ. πρὸς ἐπισιτισμὸν τοῦ τε φρουρίου Βελιγραδίου καὶ τῶν κατὰ τὸν κάτω Δούναβιν ἐναντίον τῶν ἀνταρτῶν στρατευομένων τουρκικῶν στρατευμάτων, θέλετε ἴδει ἐκ τοῦ συνημμένου ἐγγράφου τοῦ αὐλικοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου ἀπὸ 2 ἱσταμένου σὺν τοῖς ἄλλοις, ὅτι ἀπεστάλησαν ἤδη πράγματι ἐπὶ τῇ ἐμῇ εἰςηγήσει διὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν αἱ περὶ τούτου ἀναγκαῖαι διαταγαὶ εἰς τοὺς στρατηγοὺς τῶν ἀρχηγείων τοῦ Βανάτου καὶ τῆς Σλαβονίας, περὶ ὧν δύνασθε νὰ εἰδοποιήσητε προςηκόντως τὸν Ῥεῒς Ἐφέντην καὶ νὰ ἐπιδείξητε εὐλόγως τὰ φιλικὰ ἡμῶν αἰσθήματα τὰ πάντοτε ἀναλλοίωτα καὶ τὴν γειτονικὴν ἡμῶν προθυμίαν πρὸς τὴν Πύλην.

und nachbarliche Dienstfertigkeit gegen die Pforte billiger massen gelten machen können.

Gleichwie wir übrigens derselben einen der stärksten Beweise dieser unserer wohlmeinenden und aufrichtigen Denkungsart in der Angelegenheit des noch zu rechten Zeit allhier entdeckten und durch die Ergreifung der Schuldigen nicht minder, als durch die gänzliche Unterdrückung und Vertilgung ihrer Aufruhrsschriften gleichsam in der Geburt erstickten griechischen Komplotts, wovon ein Auszug der aufgenommenen Verhörsprotokollen, in so weit es die hierinn verflochtenen türkischen Unterthanen belanget, zu Dero Einsicht und klugen Gebrauch hier neben folget, gegeben zu haben glauben, also tragen wir auch ferners kein Bedenken, dem von Seite der Pforte gegen Eure geäuszerten und auch durch den hiesigen türkischen Bottschafter bestättigten Wunsche gemäsz, die inngenannten 10 Inquisiten unter hinlänglicher Bedeckung nacher Belgrad abführen und dem dortigen Kaimakam durch das Slavonische Gen. Komando zur weiteren verdienten Bestrafung ordentlich überliefern zu lassen, sobald nämlich vorhero zur Verwahrung vor beträchtlichem Schaden für den hiesigen Platz von den Landrechten, als der personal Instanz der Arrestanten, zur behörigen Liquidierung ihrer dieszortigen Handlungen die nöthige Vorkehrung wird getroffen worden seyn. Da es jedoch nicht wohl billig wäre, in diesem Stücke unsererseits mit so vieler Willfährigkeit vorzugehen, wofern wir uns nicht in ähnlichen Fällen eines vollkommen gleichen Verfahrens auch von Seite der Pforte zu gewärtigen haben sollten, so ist nöthig, dasz Eure bey der freundschaftlichen Anzeige der bevorstehenden Auslieferung dieser öffentlichen Ruhestörer auch entgegen auf eine schriftliche ministerial Erklärung antragen, vermög welcher sich die Pforte ausdrücklich anheischig zu machen hätte, bey sich ergebenden dergleichen Fällen das reciprocum zu beobachten und besonders die auf türkischem Grund und Boden Schutz und Unterschleif anzusuchen sich etwa neuerdings beygehen lassenden

Πιστεύομεν, ὅτι ἐδόσαμεν ἤδη εἰς τὴν Πύλην κραταιοτάτην ἀπόδειξιν τῶν ἡμετέρων τούτων εὐμενῶν καὶ εἰλικρινῶν αἰσθημάτων ἐν τῇ ὑποθέσει τῆς ἐγκαίρως ἐνταῦθα ἀνακαλυφθείσης καὶ οὐ μόνον διὰ τῆς συλλήψεως τῶν ἐνόχων, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ὁλοσχεροῦς ἐξοντώσεως καὶ ἐξαφανίσεως τῶν στασιαστικῶν αὐτῶν συγγραφῶν οὕτως εἰπεῖν ἐν αὐτῇ τῇ γεννήσει καταπνιγείσης ἑλληνικῆς συνωμοσίας, περὶ ἧς ἕπεται ἐνταῦθα συνημμένη περίληψις τῶν συνταχθέντων πρακτικῶν τῆς ἀνακρίσεως, καθ'ὅσον ταῦτα ἀναφέρονται εἰς τοὺς ἀναμεμιγμένους εἰς τὴν συνωμοσίαν ταύτην ὑπηκόους τῆς Πύλης (16), πρὸς ὑμετέραν γνῶσιν καὶ συνετὴν παρ' ὑμῶν χρῆσιν. Ἀλλὰ καὶ ἄλλως οὐδαμῶς ἐνδοιάζομεν, ὅπως, συμφώνως πρὸς τὴν παρὰ τῆς Πύλης εἰς ὑμᾶς ἐκφρασθεῖσαν καὶ διὰ τοῦ ἐνταῦθα Τούρκου πρεσβευτοῦ ἐπιβεβαιωθεῖσαν ἐπιθυμίαν, διατάξωμεν τὴν εἰς Βελιγράδιον ὑπὸ ἐπαρχῇ στρατιωτικὴν συνοδείαν ἀπαγωγὴν τῶν ἀναφερομένων δέκα κατηγορουμένων καὶ τὴν τακτικὴν αὐτῶν εἰς τὸν αὐτόθι καϊμακάμην ὑπὸ τοῦ γενικοῦ ἀρχηγείου τῆς Σλαβονίας ἔκδοσιν πρὸς περαιτέρω ἐπαξίαν αὐτῶν τιμωρίαν, εὐθὺς ὡς πρότερον χάριν προφυλάξεως ἀπὸ οὐσιώδους ζημίας διὰ τὴν ἐνταῦθα ἀγορὰν ληφθῶσι τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς ἐκκάθαρσιν τῶν ἐνταῦθα ἐμπορικῶν αὐτῶν ὑποθέσεων. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὅμως δὲν θὰ ἦτο εὔλογον ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ νὰ προβῶμεν μεθ' οὕτω μεγάλης προθυμίας, ἂν μὴ ἀντημειβόμεθα καὶ παρὰ τῆς Πύλης διὰ διαγωγῆς ἐντελῶς ὁμοίας ἐν παραπλησίαις περιστάσεσιν, εἶνε ἀναγκαῖον ὅπως ὑμεῖς κατὰ τὴν φιλικὴν ἀνακοίνωσιν τῆς ἐπικειμένης ἐκδόσεως τῶν διαταρακτῶν τούτων τῆς δημοσίας τάξεως ζητήσητε ὡς ἀντάλλαγμα ἔγγραφον ὑπουργικὴν δήλωσιν, δυνάμει τῆς ὁποίας νἀναλάβῃ ἡ Πύλη τὴν ὡρισμένην ὑποχρέωσιν, ὅπως ἐν ὁμοίαις περιστάσεσι παρουσιαζομέναις τηρῇ ἀμοιβαιότητα καὶ ἰδίως οὐ μόνον ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τῶν συνόρων πάραυτα τοὺς δυσηρεστημένους καὶ κακὰ μελετῶντας Πολωνοὺς τοὺς ἀποτολμῶντας τυχὸν ἐπ'ἐσχάτων νὰ ζητήσωσι προστασίαν καὶ κρυφίαν ὑπεκφυγὴν εἰς τὸ τουρκικὸν ἔδαφος, τοῦθ' ὅπερ ἐπιβάλλει αὐτὸ τὸ γράμμα τῶν συνθηκῶν, ἀλλὰ καὶ συλλαμβάνῃ αὐτοὺς ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἀπαιτήσει ἡμῶν ἀμελλητὶ καὶ ἐκδίδῃ εἰς ἡμᾶς, ὅπως τυγχάνωσιν ἐπαξίας τιμωρίας.

miszvergnügten und übelgesinnten Pohlen nicht nur, wie es die Vorschrift der Traktaten mit sich bringt, alsogleich von den Gränzen entfernen, sondern auch, auf die erste Reklamirung von unserer Seite, ohne Weiterem ergreifen und uns zur verdienten Bestrafung ausliefern zu machen.

Mittels eines hier anschlüszigen Berichtes von dem H. Gr. v. Thurn aus Zara, dd° 20ten März, erhalten Eure abermal 10 neue Fermans = Gesuche für dalmatinische und Bocchesische Kaufffahrtheyschiffe, deren Erwirkung Dieselben sich, so bald es die Umstände erlauben, gleich den Uebrigen, wovon die Akten ebenfalls bereits in Dero Händen sich befinden, bestens empfohlen seyn lassen werden.

Die ferners hier beygebogenen Noten der B. O. Hofkanzley und des Hofkriegsraths vom 1ten und 4ten April betreffen theils die bekannte Angelegenheit des bosnischen Unterthans Trypo Miletich, theils das Ansinnen des semliner Handelsmanns Joh. Jak. Knaus um Verhelfung zu den $\frac{m}{10}$ Piastern, welche er durch die vor 2 Jahren in Servien geschehene Ermordung seines Handlungscompagnons Georg Schlavag verloren zu haben angiebt.

Endlich soll ich Eurer einen in der Nacht vom 13ten dieses sich in unsrer Hauptstadt ergebenen Auftritt nicht unbekannt lassen, welcher, gleichwie er einerseits den Patriotismus, die Gutmüthigkeit und Entschloszenheit des hiesigen Volkes beweiset, also auf der andern dem Gouvernement in mehr als einem Anbetrachte höchst unangenehm seyn muszte und ohne die sogleich getroffenen militärischen Anstalten für die Sicherheit der Stadt von den traurigsten Folgen und der Anfang zu den grösten Unordnungen hätte werden können.

Es gieng nämlich der französische Bottschafter General Bernadotte, welcher bekanntermassen mit seiner unangesagten Ankunft uns hier so schnell überraschet hat, dasz über die wohl vorzusehende Inkonvenienzen bey einer solchen Gesandtschaft nicht die geringste vorläufige Uebereinkunft getroffen werden konnte, (: es sey durch den irrigen Wahn, dasz eine

Διὰ τῆς ἐνταῦθα συνημμένης ἐκθέσεως τοῦ στρατηγοῦ Φὸν Τοὺρν ἐκ Ζάρας ἀπὸ 10 Μαρτίου ἐ. ἔ. λαμβάνετε καὶ πάλιν 10 νέας αἰτήσεις φιρμανίων διὰ δαλματικὰ καὶ ἐκ Καττάρου ἐμπορικὰ πλοῖα, καὶ παρακαλεῖσθε, εὐθὺς ὡς ἐπιτρέψωσι τοῦτο αἱ περιστάσεις, νὰ συστήσητε προθύμως τὴν ἔκδοσιν αὐτῶν ὡς καὶ τῶν λοιπῶν, ὧν τὰ σχετικὰ ἔγγραφα κατέχετε ἤδη.

Τὰ πρὸς τούτοις ἐνταῦθα συνημμένα ἔγγραφα τοῦ αὐτοκρατορικοῦ γραφείου καὶ τοῦ αὐλικοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου ἀπὸ 22 καὶ 25 Μαρτίου ἀναφέρονται τοῦτο μὲν εἰς τὴν γνωστὴν ὑπόθεσιν τοῦ Βοσνίου ὑπηκόου Τρύφωνος (;) Μιλέτιτς, τοῦτο δὲ εἰς τὴν αἴτησιν τοῦ ἐκ Σεμλίνου ἐμπόρου Ἰω. Ἰακ. Κνάους περὶ βοηθείας πρὸς ἀνάκτησιν τῶν 10000 γροσίων (;) ἅτινα ἀναφέρει ὅτι ἔχασε διὰ τοῦ πρὸ δύο ἐτῶν ἐν Σερβίᾳ συμβάντος φόνου τοῦ συνεταίρου του Γεωργίου Σχλάβαγ.

Τέλος δὲν πρέπει νάφήσω ἄγνωστον εἰς ὑμᾶς σκηνὴν συμβᾶσαν τὴν 3 ἱσταμένου μηνὸς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πρωτευούσῃ, καὶ ἥτις ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀποδεικνύει τὸν πατριωτισμόν, τὴν καλοκἀγαθίαν καὶ τὴν εὐτολμίαν τοῦ ἐνταῦθα λαοῦ, ἀφ' ἑτέρου δ' εὐλόγως ὑπῆρξε δυσαρεστοτάτη εἰς τὴν κυβέρνησιν ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις καὶ θὰ ἠδύνατο νὰ ἔχῃ θλιβερωτάτας συνεπείας καὶ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀφετηρία μεγίστων ἀταξιῶν, ἂν δὲν ἐλαμβάνοντο πάραυτα τὰ προσήκοντα στρατιωτικὰ μέτρα.

Κατέπληξε δῆλα δὴ ἡμᾶς ὡς γνωστὸν ἡ ἀπροάγγελτος ἄφιξις τοῦ Γάλλου πρεσβευτοῦ στρατηγοῦ Βερναδόττη ἐπελθοῦσα οὕτω ταχέως, ὥςτε δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ προηγηθῇ οὐδὲ παραμικρά τις συνεννόησις περὶ τῶν προβλεπτέων κατὰ τοιαύτην πρέσβευσιν ἀτόπων, προκαλουμένων καὶ βυσσοδομουμένων εἴτ' ἐκ τῆς πεπλανημένης δόξης, ὅτι ἡ γαλλικὴ πρεσβεία ἐνταῦθα ἔμελλε νὰ τολμήσῃ τι, ἀπεκδεχομένη τὴν

französische Bottschaft hier etwas wagen und auf Unterstützung der Miszvergnügten, deren es in allen Staaten giebt, rechnen dürfte, es sey blos durch insolenten Uebermuth, oder aber durch die, nun der Aufklärung nahe Absicht, einen Vorwand zu einem neuen Bruch mit diesem Hofe zu suchen, angetrieben und verleitet:) in seiner Anmaszung so weit, dasz er, ohne die hiesige Regierung im geringsten zu praeveniren, in besagter Nacht um 7 Uhr eine militärische dreyfärbige Fahne, auf welcher die Worte *Freyheit und Gleichheit* in deutscher Sprache geschrieben waren, an einer fast vier Ellen langen dreyfärbigen armdicken Stange von der Altane seinerWohnung (: des gemietheten 1ten Stockes des ehemalig Fürst Karl Lichtensteinischen Pallastes:) tief in die Strasze hinein auszustecken und noch zum Ueberflusz beleuchten zu machen sich beykommen liesz.

Anfangs blieb das Volk nur im Vorübergehen stehen und murrte über diese Erscheinung; bald aber wuchs der Haufe auf tausende dergestalt an,dasz es den herbeygeeilten Polizeysoldaten und Kavallerie-Piketern durchzudringen und das Volk abzuhalten schlechterdings unmöglich ward. Der Platzobriste stellte dem Bottschafter dahero bittlich vor, diesen Abend und bis mit dem Ministerium deszhalben Unterhandlung würde gepflogen seyn, die Fahne einziehen zu wollen; mit der wenigen vorhandenen Mannschaft könne in einer Gasze mit engen Zugängen der so dichte Haufen nicht zerstreuet werden; bis aber die Truppen aus den Kasernen der Vorstädte anzurücken vermöchten, vergehe Zeit und in dieser könne viel Unheil entstehen, für das man ihn hiemit verantwortlich machte. Alle diese Vorstellungen aber fanden nicht nur kein Gehör, sondern der Bottschafter selbst wagte sich unter das Thor, schimpfte und drohte und legte Hand an den Säbel.

Hierauf erst gerieht das bisher nur murrende Volk in Wuth, rief: Es lebe der Kaiser! und fieng an, Steine in die Fenster zu werfen. Die Thore des Pallastes musten nun ge-

ὑποστήριξιν τῶν δυςηρεστημένων, ὁποῖοι ὑπάρχουσιν ἐν παντὶ κράτει, εἴτε μόνον ἐκ προπετοῦς ὑπεροψίας, εἴτε καὶ ἐκ τῆς μονονοὺ στασιαστικῆς προθέσεως τῆς (γαλλικῆς) δημοκρατίας νὰ εὕρῃ πρόσχημα πρὸς νέαν ῥῆξιν μετὰ τῆς ἐνταῦθα αὐλῆς. Ὁ Γάλλος πρεσβευτὴς ἔφθασε μέχρι τοσούτου θρασύτητος, ὥςτε χωρὶς μηδαμῶς νὰ προειδοποιήσῃ τὴν ἐνταῦθα κυβέρνησιν ἀνύψωσε κατὰ τὴν εἰρημένην νύκτα περὶ τὴν 7 ὥραν ἐπὶ τοῦ ἐξώστου τῆς κατοικίας του, ἤτοι τοῦ παρ' αὐτοῦ μεμισθωμένου πρώτου ὀρόφου τοῦ μεγάρου τοῦ ποτε ἀνήκοντος εἰς τὸν πρίγκιπα Κάρολον τοῦ Λιχτενστάϊν, ἐπὶ κοντοῦ τριχρώμου ἔχοντος μῆκος μὲν σχεδὸν τεσσάρων πήχεων, πάχος δὲ ὡςεὶ βραχίονος πολεμικὴν τρίχρουν σημαίαν, ἐφ' ἧς ἦσαν γεγραμμέναι γερμανιστὶ αἱ λέξεις *ἐλευθερία καὶ ἰσότης*, καταπεταννυμένην μέχρις αὐτῆς τῆς ὁδοῦ καὶ ὡς ἐκ περισσοῦ φωταγωγουμένην.

Καὶ τὸ μὲν κατ' ἀρχὰς ὁ λαὸς ἵστατο μόνον κατὰ τὴν διάβασιν καὶ διεψιθύριζεν ἐπὶ τῷ φαινομένῳ, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ηὔξησε τὸ πλῆθος εἰς χιλιάδας ἐπὶ τοσοῦτον, ὥςτε κατέστη αὐτόχρημα ἀδύνατον εἰς τοὺς ἐπὶ τόπου σπεύσαντας στρατιώτας τῆς ἀστυνομίας καὶ λογχοφόρους ἱππεῖς νὰ διελάσωσι διὰ τοῦ πλήθους καὶ ἀπομακρύνωσι τὸν λαόν. Ἐφ' ᾧ ὁ φρούραρχος ἀπηύθυνε πρὸς τὸν πρεσβευτὴν παρακλητικὰς παραστάσεις, ὅπως κατὰ τὴν ἑσπέραν ταύτην καὶ μέχρις οὗ γείνῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου συνεννόησις μετὰ τοῦ ὑπουργείου εὐαρεστηθῇ νἀποσύρῃ τὴν σημαίαν, καθ' ὅτι διὰ τῶν ὑπαρχόντων ὀλίγων ἀνδρῶν δὲν ἦτο δυνατὸν ἐν ὁδῷ στενὰς ἐχούσῃ τὰς παρόδους νὰ διασκεδασθῇ τὸ πυκνότατον πλῆθος, μέχρι δὲ τῆς ἐκ τῶν στρατώνων τῶν προαστείων προςελεύσεως τῶν στρατευμάτων παρέρχεται χρόνος, καθ' ὃν ἠδύναντο νὰ συμβῶσι πολλαὶ συμφοραί, ἐφ' αἷς ὁ Γάλλος πρεσβευτὴς ἐκηρύσσετο ἐκ τῶν προτέρων ὑπεύθυνος. Ἀλλ' οὐ μόνον πάσας ταύτας τὰς παραστάσεις οὐδεμιᾶς ἠξίωσεν ἀκροάσεως, ἀλλὰ καὶ ἐθάρρησε νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν πύλην, ὕβρισε καὶ ἠπείλησε καὶ ἔθηκε τὴν χεῖρα ἐπὶ τὸ ξίφος.

Τότε δὴ τότε ὁ μέχρις ἐκείνης τῆς ὥρας μόνον διαψιθυρίζων λαὸς ἐξεμάνη, ἐξεφώνησε Ζήτω ὁ αὐτοκράτωρ καὶ ἤρχισε νἀναρρίπτῃ λίθους κατὰ τῶν παραθύρων. Τότ' ἐδέησε νὰ κλεισθῶσιν αἱ πύλαι τοῦ

schloszen werden und dann versuchte es einer aus dem Volke, auf die Altane hinauf zu klettern, risz die Fahne herab, trug sie, von einem dichten Haufen begleitet, in die kais. Burg, wo solche, jedoch halb zerriszen und verbrannt, ohne Wiederstand auf der Hauptwache abgeleget wurde.

In der Wuth begnügte sich aber das Volk hiemit nicht, es hatte bereits die Thore erbrochen, als die Kavallerie und Grenadiere nur halb gekleidet anrückten und gleich das Haus und die Stiegen so gut besetzten, dasz nicht ein Mann die Zimmer des Bottschafters betretten konnte, und es ist hiebey noch anzumerken, dasz, ungeachtet von den Leuten des Bottschafters auf das eindringende Volk gefeuret worden war, dennoch von diesem weder ein Schusz geschehen, noch Jemanden von den Leuten des Bottschafters ein Leid zugefüget worden sey.

Der französische Bottschafter, den man noch in der Nacht durch mehrere Beschickungen zu beruhigen gesuchet und der nicht miszkennen konnte, dasz von Seite der Regierung in einem so unvermutheten Falle zu seiner persönlichen Sicherheit alles Mögliche geschehen ist,foderte auf die trotzigste Art eine unbegränzte Zusicherung einer eclatanten Genugthuung wegen eines sich muthwillig zugezogenen, wo nicht vorsetzlich veranlaszten Volksinsults. Als man sich aber auf Zusicherungen dieser Art nicht gleich einliesz und, wie er vernünftiger Weise erwarten konnte, die Sache auf die nöthige Untersuchung aussetzen muszte, kündigte er seine Abreise an, die auch vorgestern Sonntags zu Mittag wirklich erfolget ist, und die Regierung traf Anstalten,dasz er nicht nur sicher, sondern auch auf die anständigste Art und Weise und unter einer ansehnlichen escorte abreisen konnte.

Durch diese in der strengsten Wahrheit gegründete Darstellung des Herganges der Sache, weche jedoch lediglich zu Dero Wissenschaft und vorsichtigem Gebrauch zu dienen hat, befinden sich Eure hiemit hinlänglich in Stand gesetzet, die irrigen Begrife, so der Pforte vielleicht hierüber könnten beygebracht werden wollen, nöthigen Falls auf gute Art zu be-

μεγάρου, μεθ' ὃ ἐπειράθη τις τῶν τοῦ πλήθους νἀναρριχηθῇ ἐπὶ τὸν ἐξώστην, κατεβίβασε βίᾳ τὴν σημαίαν, καὶ ἤνεγκε ταύτην, ὑπὸ πυκνοῦ πλήθους ἀκολουθούμενος, εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν ἀνάκτορον, ὅπου αὕτη κατετέθη ἐν τῷ κυρίῳ φυλακείῳ ἄνευ ἀντιστάσεως, ἀλλ' ἡμιεσχισμένη καὶ ἡμικεκαυμένη.

Ἀλλ' ἐν τῇ μανίᾳ αὐτοῦ τὸ πλῆθος δὲν ἠρκέσθη εἰς ταῦτα, καὶ εἶχεν ἤδη διαρρήξει τὰς πύλας, ὅτε εἰςώρμησαν μόλις ἡμιενδεδυμένοι οἱ ἱππεῖς καὶ οἱ γρεναδιέροι, καὶ κατέλαβον πάραυτα τὸν οἶκον καὶ τὰς κλίμακας οὕτω στεγανῶς, ὥςτε οὐδὲ εἷς ἀνὴρ ἠδυνήθη νὰ εἰςέλθῃ εἰς τὰ δωμάτια τοῦ πρεσβευτοῦ. Παρατηρητέον δὲ καὶ ὅτι ἐν ᾧ παρὰ τῶν ἀνθρώπων τοῦ πρεσβευτοῦ ἐρρίφθησαν ὅπλα κατὰ τοῦ εἰςορμῶντος πλήθους, ἀλλ' ὅμως ἀπὸ τούτου οὔτε πυροβολισμός τις ἐρρίφθη, οὔτ' ἐβλάβη τις τῶν ἀνθρώπων τοῦ πρεσβευτοῦ.

Ὁ Γάλλος πρεσβευτὴς, ὃν κατὰ τὴν αὐτὴν ἐκείνην νύκτα ἐζήτησαν νὰ καθησυχάσωσι διὰ διαφόρων ἀπεσταλμένων καὶ ὅςτις δὲν ἠδύνατο νὰ παραγνωρίσῃ, ὅτι ἡ κυβέρνησις εἶχε πράξει πᾶν τὸ κατὰ δύναμιν πρὸς προσωπικὴν αὐτοῦ ἐξασφάλισιν ἐν περιστάσει οὕτως ἀπροβλέπτῳ, ἀπήτησεν ἐπιμονώτατα ἀπεριόριστον διαβεβαίωσιν ἐπιφανοῦς ἱκανοποιήσεως ἐπὶ λαϊκῇ ὕβρει, ἣν ἐπέσυρε καθ' ἑαυτοῦ ἑκουσίως, εἰ μὴ ἐκ προθέσεως προεκάλεσεν. Ἀλλ' ὅτε ὅμως ἡ κυβέρνησις δὲν συγκατετέθη ἀμέσως εἰς τοιαύτας διαβεβαιώσεις, καὶ, ὡς ἠδύνατο εὐλόγως νἀναμένῃ, ἐδέησε νἀναβληθῇ ἡ ὑπόθεσις μέχρι τῶν ἀναγκαίων ἀνακρίσεων, ἀνήγγειλε τὴν ἀναχώρησίν του, ἥτις καὶ ἐπηκολούθησε πράγματι τὴν μεσημβρίαν τῆς προχθὲς Κυριακῆς· ἡ δὲ κυβέρνησις ἔλαβε τὰ προςήκοντα μέτρα ὅπως ἀναχωρήσῃ οὐ μόνον ἀσφαλῶς, ἀλλὰ καὶ κατ' εὐπρεπέστατον τρόπον καὶ συνοδευόμενος ὑπ' ἀξιολόγου στρατιωτικῆς συνοδείας.

Διὰ τῆς εἰς τὴν αὐστηροτάτην ἀλήθειαν στηριζομένης ἐκθέσεως ταύτης τῶν γενομένων, ἥτις ὅμως δέον νὰ χρησιμεύσῃ μόνον πρὸς ὑμετέραν γνῶσιν καὶ συνετὴν χρῆσιν, εὑρίσκεσθε ἐπαρκῶς εἰς θέσιν νὰ ἐπανορθώσητε ἐν ἀνάγκῃ προςηκόντως τὰς πεπλανημένας εἰδήσεις, αἵτινες ἠδύναντο ἴσως νἀνακοινωθῶσι περὶ τοῦ προκειμένου εἰς τὴν Πύλην. Ἐν τούτοις δὲ φαίνεται ἐκ τῆς ἐξακολουθούσης ἀκριβοῦς ἀνακρί-

richtigen. Indessen scheinet aus der fortwährenden genauen Untersuchung sich immer mehr darzuthun, dasz es ein blos von der französischen Bottschaft gefliszentlich angelegter Handel, der sich aber gegen sie gekehret hat, gewesen und dasz der hiesige Hof keine Genugthuung zu leisten, sondern solche zu fodern und zu erwarten berechtiget sey.

Womit ich, nebst Anschlieszung der jüngeren Kundschafts= und Sanitätsnachrichten von den Gränzen tc.

---

18 (Min. Int.)

Billet an den K. K. Staats = und Obersten Polizey = Minister Gr. v. Pergen.

Wien, den 22 April 1798.

Des K. K. Herrn Staats = und Obersten Polizey = Minister Grafen von Pergen Excell. war es gefällig, einen Auszug von jenem Verhör hier mitzutheilen, welches durch die Polizeyoberdirektion gegen die Griechen und Türkischen Unterthanen wegen ihrer eingeleiteten aufrührerischen Anschlägen in den Türkischen Provinzen vorgenommen wurde.

Dieser Auszug war mit lezter nach Türkey abgegangener Post dem K. K. Internuntius mit dem Auftrage zugefertiget, damit er das durch die Verhör erhobene Geständnisz der Inquisiten den Ministern der Pforte zur Kenntnisz mit dem Beysatz vorlege, dasz dermalen die inhafftirte acht Griechen über Semlin an den Kaimakam zu Belgrad werden ausgeliefert werden.

Unterzeichneter soll hiemit fordersamst ersuchen, damit die weiteren Vorkehrungen zu Abschikung dieser Inquisiten un-

σεως όσημέραι μᾶλλον ἀποδεικνυόμενον, ὅτι ἡ ἐπελθοῦσα σκηνὴ οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ συμβὰν ὑπὸ τῆς γαλλικῆς μὲν πρεσβείας ἐπίτηδες παρασκευασθὲν, στραφὲν δὲ κατ' αὐτῆς, καὶ ὅτι ἡ ἐνταῦθα αὐλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα οὐ μόνον μηδεμίαν νὰ παράσχῃ ἱκανοποίησιν, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας νἀπαιτήσῃ καὶ ἀναμείνῃ τοιαύτην.

Ἐφ' ᾧ καὶ μένω ἐπισυνάπτων τὰς νεωτέρας ἐκ τῶν συνόρων κατοπτευτικὰς καὶ ὑγιεινομικὰς εἰδήσεις.

---

18 (Ὑπ. Ἐσ.)

Δελτίον πρὸς τὸν τῆς Α. βασιλικῆς καὶ αὐτοκρατορικῆς Μ. ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῆς ὑψηλῆς ἀστυνομίας κόμιτα Φὸν Πέργεν (17).

Ἐν Βιέννῃ, 12 Ἀπριλίου 1798

Ὁ τῆς Α. βασιλικῆς καὶ αὐτοκρατορικῆς Μ. ἐξοχώτατος ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῆς ὑψηλῆς ἀστυνομίας εὐηρεστήθη νἀνακοινώσῃ εἰς ἡμᾶς περίληψιν τῶν πρακτικῶν τῆς ὑπὸ τῆς διευθύνσεως τῆς ἀστυνομίας γενομένης ἀνακρίσεως τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων τῆς Πύλης περὶ τῶν παρασκευαζομένων παρ' αὐτῶν στασιαστικῶν σκευωριῶν ἐν ταῖς τουρκικαῖς ἐπαρχίαις.

Ἡ περίληψις αὕτη ἀπεστάλη διὰ τοῦ τελευταίου εἰς Τουρκίαν ἀναχωρήσαντος ταχυδρομείου εἰς τὸν ἔξαρχον τῆς Α. Μ. μετὰ τῆς ἐντολῆς νἀνακοινώσῃ τὰ διὰ τῶν καταθέσεων ἐξαχθέντα πορίσματα τῆς ἀνακρίσεως εἰς τοὺς ὑπουργοὺς τῆς Πύλης μετὰ τῆς προςθήκης, ὅτι κατ' αὐτὰς οἱ κρατούμενοι ὀκτὼ Ἕλληνες μέλλουσι νὰ παραδοθῶσι διὰ Σεμλίνου εἰς τὸν ἐν Βελιγραδίῳ καϊμακάμην.

Ὁ ἐνταῦθα ὑπογεγραμμένος κρίνει λυσιτελὲς νὰ παρακαλέσῃ διὰ τοῦ παρόντος, ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ ἐνεργήσητε τὰ δέοντα παρὰ μὲν

ter einer Militar = Escorte bey dem Hofkriegsrath, sowie auch wegen ihres auf hiesigen Platz bisher geführten Handels bey den K. K. Landrechten als der personal Instanz das gewöhnliche einzuleiten gefällig seyn wolle.

Der hiesige Türkische Bottschaffter gedenket mit diesen acht arretirten Griechen einen eigenen vertrauten Türken von seinem Gefolge nach Belgrad mitzuschiken.

Inbetref der zwey noch auf freuem Fusz befindlichen Griechischen Handlungsbedienten Machiuti und Amiro, nachdem Sie vermög aufgenommenen Verhör keinen direkten Antheil an diesen aufrührerischen Anschlägen gehabt haben, zugleich in Ansehen der Abrechnungen mit den Handelshausz auf diesen Platz nöthig seyn dörfften und endlich auch von dem hiesigen Bottschaffter auf ihre dermalige Auslieferung nicht insistiret wird, glaubet unterzeichneter für dermals lediglich dem eigenen erlauchten Ermeszen Seiner Excell. unterlegen zu sollen, ob nicht diese zwey Leute indessen und insolang im stillen unter einem obachtsamen Auge zu behalten seyen, bis etwann die weitere Äuszerung der Pforte über das eingeschikte Verhör erfolgen wird.

---

19 (Min. Int.)

Billet an den H. Gral. der Cavallerie Gr. v. Tige.

Wien, den 22ten April 1798.

Da dermals acht wegen gefährlichen Planen eingezogene Griechen und Türkische Unterthanen, deren Verhör durch die Oberpolizey allhier ist aufgenommen worden, über Semlin nach Belgrad müszen abgeschiket werden und hiezu eine Militar = Begleitung nöthig seyn will, so wird zwar der H. Staats =

τῷ αὐλικῷ πολεμικῷ συμβουλίῳ πρὸς ἀποστολὴν τῶν κρατουμένων ὑπὸ στρατιωτικὴν συνοδείαν, παρὰ δὲ τοῖς ἁρμοδίοις πολιτικοῖς δικαστηρίοις περὶ τοῦ μέχρι τοῦδε ὑπ' αὐτῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ διεξαγομένου ἐμπορίου.

Ὁ ἐνταῦθα πρέσβυς τῆς Τουρκίας σκέπτεται νὰ συναποστείλῃ μετὰ τῶν ὀκτὼ κρατουμένων Ἑλλήνων εἰς Βελιγράδιον ἴδιον ἔμπιστον Τοῦρκον ἐκ τῆς ἀκολουθίας του.

Ὡς πρὸς δὲ τοὺς δύο ἄλλους ἐλευθέρους μένοντας ἐμπορικοὺς ὑπαλλήλους Μασούτην καὶ Ἄμοιρον, ἐπειδὴ οὗτοι συμφώνως πρὸς τὴν γενομένην ἀνάκρισιν οὐδὲν ἐνεργὸν μέρος ἔλαβον εἰς τὰς στασιαστικὰς ταύτας σκευωρίας, συγχρόνως δὲ δύνανται νὰ εἶνε ἀναγκαῖοι διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν λογαριασμῶν μετὰ τῶν ἐνταῦθα ἐμπορικῶν οἴκων, τέλος δ' ἐπειδὴ καὶ ὁ ἐνταῦθα πρέσβυς δὲν ἐπιμένει εἰς τὴν ἐν τῷ παρόντι ἔκδοσιν αὐτῶν, πιστεύει ὁ ἐνταῦθα ὑπογεγραμμένος, ὅτι δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ὑποβάλῃ καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὴν ἰδίαν ὑψηλὴν κρίσιν τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος τὴν σκέψιν ἂν πρέπει οἱ δύο οὗτοι ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ νὰ εὑρίσκωνται σιωπηρῶς ὑπὸ προσεκτικὴν ἐπιτήρησιν, ἕως γνωσθῇ ἡ περαιτέρω γνώμη τῆς Πύλης περὶ τῆς γενομένης ἀνακρίσεως.

---

19 (Ὑπ. Ἐσ.)

Δελτίον
πρὸς τὸν στρατηγὸν τοῦ ἱππικοῦ κ. κόμιτα Φὸν Τίγε.

Ἐν Βιέννῃ, τῇ 12 Ἀπριλίου 1798

Ἐπειδὴ κατ' αὐτὰς πρέπει νὰ σταλῶσι διὰ Σεμλίνου εἰς Βελιγράδιον ὀκτὼ ἕνεκεν ἐπικινδύνων σχεδίων κρατούμενοι Ἕλληνες ὑπήκοοι τῆς Πύλης, οἵτινες ἀνεκρίθησαν ἐνταῦθα ὑπὸ τῆς ὑψηλῆς ἀστυνομίας, θὰ χρειασθῇ δὲ στρατιωτικὴ αὐτῶν συνοδεία, μέλλει μὲν ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῆς ἀστυνομίας νὰ συνεννοηθῇ περὶ τῆς ἀσφαλοῦς

und Polizey=Minister in Ansehen dieser sicheren Beförderung selbst sich mit einem löbl. K.K. Hofkriegsrath einvernehmen; indessen da der Türkische Bottschaffter allhier mit diesen Arrestanten einen vertrauten Türken von seinem Gefolge mitzuschiken gedenket, so sieht sich unterzeichneter veranlasset, des K. K. H. Gralen der Cavallerie Gr. v. Tige Excell. geziemend zu ersuchen, dasz sowohl wegen freu und ungehinderter Mitpaszierung dieses Türken das nöthige verfüget, als auch noch weiters die gefällige Veranstaltung dahin möchte getroffen werden, damit auch der H. Commandant zu Semlin wegen sicherer überlieferung dieser arrestanten gegen Recepisse sich mit dem Kaimakam zu Belgrad einvernehme.

---

20 (Min. Int.)

Von demjenigen, was in Folge der freundschaftlichen Note vom 22ten dieses wegen der gefänglichen Ablieferung nacher Semlin und der weiteren Abgabe nacher Belgrad der wegen aufrührerischen Anschlägen allhier arretirten 8 Griechen und türkischen Unterthanen von dem Hofkriegsrath an den hierlandes commandirenden Herrn Generalen Feldmarschalln Grafen Kinsky und in der Gleichförmigkeit an die betreffenden Behörden untereinem erlassen wird, davon geschieht des Herrn Ministers Baron von Thugut Excellenz mittelst der abschriftlichen Anlage die freundschaftliche Mittheilung.

Sobald das Uebergabs=Recepisse einlangt, wird solches sogleich des Herrn Ministers Baron von Thugut Excellenz nachgetragen werden.

Wien, am 24ten April 798.

In Ermanglung eines Kriegspräsidentens
Gr. Tige.

An des K. K. wirkl. geheimen Raths und Ministers der auswärtigen Geschäften Herrn Baron von Thugut Excellenz.

ταύτης ἀποστολῆς μετὰ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου, ἀλλ' ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ὁ ἐνταῦθα πρέσβυς τῆς Τουρκίας σκέπτεται νὰ συναποστείλῃ μετὰ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κρατουμένων ἔμπιστον Τοῦρκον ἐκ τῆς ἀκολουθίας του, δράττεται ὁ ἐνταῦθα ὑπογεγραμμένος τῆς εὐκαιρίας νὰ παρακαλέσῃ εὐσεβάστως τὸν ἐξοχώτατον στρατηγὸν τοῦ ἱππικοῦ κόμιτα Φὸν Τίγε, ὅπως διατάξῃ μὲν τὰ δέοντα περὶ ἐλευθέρας καὶ ἀνεμποδίστου διαβάσεως τοῦ Τούρκου τούτου, εὐαρεστηθῇ δὲ καὶ νὰ φροντίσῃ, ὅπως ὁ ἐν Σεμλίνῳ φρούραρχος συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ ἐν Βελιγραδίῳ καϊμακάμη περὶ τῆς ἐπὶ ἀποδείξει ἀσφαλοῦς ἐκδόσεως τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κρατουμένων.

---

20 (Ὑπ. Ἐσ.)

Ἀνακοινοῦμεν φιλικῶς εἰς τὸν ἐξοχώτατον κ. ὑπουργὸν βαρῶνον Φὸν Τοῦγκουτ ἐπισυνημμένον ἀντίγραφον διαταγῆς τοῦ αὐλικοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου, συνεπείᾳ τῆς ἀπὸ 12 τελευτῶντος μηνὸς φιλικοῦ ἐγγράφου ἐκδοθείσης πρὸς τὸν ἐνταῦθα διοικοῦντα ἀρχηγόν, στρατάρχην κόμιτα Κίνσκυ καὶ συγχρόνως εἰς τὰς ἁρμοδίας ἀρχὰς ἀπαραλλάκτως ἀπευθυνθείσης, περὶ τῆς εἰς Σεμλῖνον ὑπὸ δεσμὰ ἀπαγωγῆς καὶ εἰς Βελιγράδιον περαιτέρω παραδόσεως τῶν ἕνεκα στασιαστικῶν σκευωριῶν ἐνταῦθα κρατουμένων ὀκτὼ ὑπηκόων τῆς Πύλης.

Εὐθὺς ὡς ἀφιχθῇ ἡ ἀπόδειξις τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν θἀποσταλῇ καὶ αὕτη κατόπιν πάραυτα εἰς τὸν ἐξοχώτατον ὑπουργὸν κ. βαρῶνον Φὸν Τοῦγκουτ.

Ἐν Βιέννῃ, τῇ 14 Ἀπριλίου 1798.

Ὁ πρόεδρος τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου καὶ ἁ. α.

ΚΟΜΙΣ ΤΙΓΕ

Πρὸς τὸν ἐξοχώτατον πραγματικὸν μυστικοσύμβουλον καὶ ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Α. Μ. κ. βαρῶνον Τοῦγκουτ.

21 (Min. Int.)

Copia

An den Herrn Feldmarschalln Grafen von Kinsky.

Wien, den 24ten April 1798.

Nach einer Einvernehmung der K. K. geheimen Hof=und Staatskanzlei und des Herrn Staats=und Polizeyministers Grafen von Pergen mit dem Hofkriegsrathe kommen in Folge der mit der Ottomanischen Pforte getrofenen Uebereinskunft 8 griechische Unterthanen, welche wegen eingeleiteter aufrührischen Anschlägen in dem türkischen Gebiet allhier gefänglich eingezogen und in dem Polizeyhaus ordentlich verhöret worden sind, unter einer hinlänglichen Militar=Eskorte von hier nach Semlin zur weiteren Uebergabe an den Kaimakam zu Belgrad zu Wasser abzuliefern und von Seite des hiesigen türkischen Bothschafter wird zu diesem Transport auch ein vertrauter Türk von seinem Gefolge bis nacher Belgrad beigegeben werden.

Zur verläszlichen Erreichung des Absehen wird dieser Transport solchergestalten einverständlich mit dem Herrn Generalmajor Magdeburg einzuleiten seyn, dasz der Transport den 27ten diesz früh verlässig von hier abgehen könne, wovon sowohl der Herr Staats=und Polizeiminister Graf v. Pergen, als auch der türkische Herr Bothschafter wegen des mitzuschiken habenden Vertrauten mit Bestimmung des Tages und der Stunde zu verständigen und insbesondere mit dem lezten, so viel überhaupts die Mitsendung des Türken betrift, ein freundschaftliches Einvernehmen zu pflegen ist.

Die mitgegeben werdende Eskorte hat in 24 Gemeinen, 2 Unteroffiziers und 1 Oberoffizier zu bestehen, und da zu besorgen steht, dasz die Arrestanten alles versuchen und an-

21 (Ὑπ. Ἐσ.)

Ἀντίγραφον

Πρὸς τὸν στρατάρχην κ. κόμιτα Φὸν Κίνσκυ.

Ἐν Βιέννῃ, τῇ 14 Ἀπριλίου 1798.

Μετὰ συνεννόησιν τοῦ μυστικοῦ αὐλικοῦ γραφείου τῆς Α. Μ. καὶ τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῆς ἀστυνομίας κόμιτος Φὸν Πέργεν μετὰ τοῦ αὐλικοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου θὰ ἐκπεμφθῶσιν ὑπὸ ἐπαρκῆ στρατιωτικὴν συνοδείαν ἐντεῦθεν εἰς Σεμλῖνον, ὅπως ἀποσταλῶσι περαιτέρω διὰ θαλάσσης καὶ παραδοθῶσιν εἰς τὸν ἐν Βελιγραδίῳ καϊμακάμην, συνεπείᾳ τῆς γενομένης μετὰ τῆς ὀθωμανικῆς Πύλης συμφωνίας, ὀκτὼ Ἕλληνες ὑπήκοοι, οἵτινες ἕνεκα παρασκευαζομένων στασιαστικῶν σκευωριῶν ἐν τῷ τουρκικῷ ἐδάφει συνελήφθησαν ἐνταῦθα καὶ ἀνεκρίθησαν προςηκόντως ἐν τῷ καταστήματι τῆς ἀστυνομίας. Παρὰ δὲ τοῦ ἐνταῦθα πρεσβευτοῦ τῆς Τουρκίας θὰ προςτεθῇ πρὸς μεταφορὰν αὐτῶν μέχρι Βελιγραδίου καὶ ἔμπιστος Τοῦρκος ἐκ τῆς ἀκολουθίας αὐτοῦ.

Πρὸς ἀσφαλῆ ἐκτέλεσιν τοῦ σκοπουμένου πρέπει ἡ μεταφορὰ αὕτη νὰ παρασκευασθῇ ἐκ συνεννοήσεως μετὰ τοῦ κ. ὑποστρατήγου Μάγδεβουργ κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥςτε ἡ συνοδεία νὰ δυνηθῇ νἀναχωρήσῃ ἐντεῦθεν ἀσφαλῶς τὴν πρωίαν τῆς 17 τελευτῶντος, γινομένης τῆς ἀναγκαίας συνεννοήσεως πρός τε τὸν κ. ὑπουργὸν τῆς ἀστυνομίας κόμιτα Φὸν Πέργεν καὶ τὸν κ. πρεσβευτὴν τῆς Τουρκίας χάριν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἀποσταλησομένου ἐμπίστου, καθοριζομένης τῆς τε ἡμέρας καὶ τῆς ὥρας. Ἰδίως δὲ εἶνε ἀνάγκη εὐμενοῦς συνεννοήσεως μετὰ τοῦ δευτέρου καθ' ὅσον ἐν γένει ἀφορᾷ εἰς τὴν συναποστολὴν τοῦ Τούρκου.

Ἡ συναποσταλησομένη συνοδεία δέον νὰ σύγκειται ἐξ 24 στρατιωτῶν, 2 ὑπαξιωματικῶν καὶ 1 ἀξιωματικοῦ, καὶ ἐπειδὴ ὑπάρχει φόβος, ὅτι οἱ κρατούμενοι μέλλουσι νἀποπειραθῶσι καὶ μετέλθωσι τὰ

wenden werden, um sich zu verstümeln, zu ermorden, oder, wenn es anderst geschehen kann, auch zu entfliehen, mithin auf selbe die äusserste Aufmerksamkeit und Obsicht getragen werden musz, so werden des Herrn p... selbsten von der Notwendigkeit überzeugt seyn, dasz das Kommando einen der verläszlichsten ausrichtsamsten Offizier übergeben und was die gemeine Mannschaft und die Unteroffiziers betrift, hiezu vertrauteste Leute gewählet, jene hingegen, welche der griechischen Religion zugethan sind, ganz weggelassen werden.

Für den vorliegenden ausserordentlichen Transportirungs=Fall hat die Mannschaft doppelte Löhnung nach dem deutschen Verpflegsfusz zu bekommen und für den Offizier ist der Betrag einer ihn abzureichenden Zulage vorzuschlagen.

---

22 (Min. Ext.)

P. S. 2dum

Je n'ai pas manqué de faire, dès le lendemain de l'arrivée du dernier Courrier, les complimens de Votre Excellence à Attif Ahmed Effendi sur son élévation, auxquels il a été infiniment sensible, et m'a prié de transmettre à Votre Excellence ses remercimens avec l'assurance que, par le zèle, l'exactitude, l'empressement à terminer nos affaires et le soin de maintenir l'heureuse union des deux Cours, il ne cédera en rien à son prédécesseur. L'entretien a ensuite tourné sur les ravages que la démocratie a produits déja en Italie, en Allemagne, et dont elle menace l'Espagne aussi bien que le Royaume de Naples; il est convenu avec Mr de Wallenbourg de la nécessité d'un concert intime entre les anciens Gouvernemens, en ajoutant que les grands Monarques devroient plus que jamais s'entr' assister et se serrer les uns contre les autres pour s'opposer avec efficacité à ce débordement général. Il a rappellé, à cette occasion, le procédé loyal de la Cour Imple à l'égard du com-

πάντα ὅπως ἀκρωτηριάσωσιν ἑαυτούς, αὐτοκτονήσωσιν ἢ καὶ ἀποδράσωσιν, ἂν ὁπωςδήποτε εἶνε κατορθωτόν, καὶ κατὰ ταῦτα πρέπει νὰ καταβληθῇ μεγίστη περὶ αὐτοὺς προςοχὴ καὶ ἐπιτήρησις, πείθεσθε βεβαίως ὑμεῖς αὐτὸς περὶ τῆς ὑφισταμένης ἀνάγκης ὅπως ἡ μὲν διοίκησις τῆς συνοδείας ἀνατεθῇ εἰς ἕνα τῶν ἀσφαλεστάτων καὶ δραστηριωτάτων ἀξιωματικῶν, οἱ δὲ στρατιῶται καὶ ὑπαξιωματικοὶ ἐκλεχθῶσιν ἐξ ἐμπιστοτάτων ἀνδρῶν, ἀποκλεισθῶσι δὲ καθ' ὁλοκληρίαν οἱ πρεσβεύοντες τὸ ὀρθόδοξον θρήσκευμα.

Διὰ τὴν προκειμένην ἔκτακτον μεταφορὰν εἰς μὲν τοὺς ἄνδρας θὰ δοθῇ διπλοῦς μισθὸς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ γερμανικοῦ σιτηρεσίου, διὰ δὲ τὸν ἀξιωματικὸν θὰ προταθῇ ποσὸν ἐπαρκοῦς δι' αὐτὸν ἐπιμισθίου.

---

22 (Ὑπ. Ἐξ.)

Ὑστερόγραφον δεύτερον.

Δὲν ὑστέρησα νὰ ὑποβάλω εὐθὺς τὴν ἐπαύριον τῆς ἀφίξεως τοῦ τελευταίου ταχυδρομείου εἰς τὸν Ἀττὶφ Ἀχμὲτ Ἐφέντην ἐπὶ τῷ διορισμῷ αὐτοῦ τὰ συγχαρητήρια τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος, ἐφ' οἷς ἀπείρως ηὐχαριστήθη καὶ με παρεκάλεσε νὰ διαβιβάσω εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ μετὰ τῆς διαβεβαιώσεως, ὅτι ὡς πρὸς τὸν ζῆλον, τὴν ἀκρίβειαν, τὴν προθυμίαν πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν ἡμετέρων ὑποθέσεων καὶ τὴν φροντίδα νὰ διατηρήσῃ τὴν εὐτυχῆ ἕνωσιν τῶν δύο αὐλῶν κατ' οὐδὲν θὰ ὑστερήσῃ τοῦ προκατόχου του. Ἡ συνομιλία ἐτράπη κατόπιν περὶ τὰς καταστροφάς, ἃς ἡ δημοκρατία ἐπήνεγκεν ἤδη ἐν Ἰταλίᾳ, ἐν Γερμανίᾳ, καὶ δι' ὧν ἀπειλεῖ τήν τε Ἱσπανίαν καὶ τὸ βασίλειον τῆς Νεαπόλεως. Συνεφώνησε δὲ μετὰ τοῦ κ. Φὸν Βάλλεμβουργ περὶ τῆς ἀνάγκης εἰλικρινοῦς συνεννοήσεως μεταξὺ τῶν συντηρητικῶν κυβερνήσεων, προςθέτων, ὅτι οἱ μεγάλοι μονάρχαι ὀφείλουσι νῦν εἴπερ ποτὲ νὰ ἐπικουρήσωσιν ἀλλήλοις καὶ νὰ συσφιγχθῶσι πρὸς ἀλλήλους, ὅπως ἀντιστῶσι λυσιτελῶς εἰς τὴν γενικὴν ταύτην πολιτικὴν ἀκολασίαν. Ἐπὶ τῇ περιστάσει δὲ ταύτῃ ἀνέ-

plot des Grecs, et a demandé si j'avois reçu de nouveaux avis sur des découvertes ultérieures ou sur les mesures qu'on prendra pour arrêter la propagation de principes si pernicieux.

Il est certain, au reste, que le danger que court l'Archipel et la Grèce par le voisinage des François et la révolution des isles Vénitiennes, influe puissamment sur la politique actuelle de la Porte, et la dispose à toutes ces condescendances que nous n'éprouverions pas de sa part dans un autre ordre des choses.

J'ai l'honneur d'être respectueusement *ut in Litteris*

Le Bⁿ d'Herbert Rathkeal.

Péra de Constantinople, le 25 Avril 1798.

à S. E. Mʳ le Baron de Thugut.

---

23 (Min. Ext.)

An den K. K. Internuntius Freyh. v. Herbert

d. dº 1ten May 1798.

Die letzte Konstantinopolitaner Post mit den gewöhnlichen halbmonatlichen Berichten vom 11ten April ist mir den 28ten dieses richtig zu Handen gekommen und habe ich daraus mit Vergnügen die durch Dero eifrige Betreibung wirklich erfolgte Ernennung eigener Mubaschirs der Pforte an die barbaresken Kantonen zur Berichtigung und Sicherstellung unserer neuen Schifffahrt sowohl, als die Abschickung eines andern mit gemeszenen Befehlen nacher Bosnien zur Abstrafung der bisherigen Ruhestöhrer und beszeren Handhabung in Hinkunft der

μνησε τὴν εὐθεῖαν καὶ ἄδολον διαγωγὴν τῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως ἐν τῇ ὑποθέσει τῆς συνωμοσίας τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἠρώτησεν ἂν εἶχον λάβει νέας εἰδήσεις περὶ μεταγενεστέρων ἀποκαλύψεων ἢ περὶ τῶν μέτρων τῶν ληπτέων πρὸς ἐπίσχεσιν τῆς διαδόσεως ἀρχῶν οὕτως ἐπικινδύνων.

Εἶνε δ' ἄλλως βέβαιον, ὅτι ὁ κίνδυνος ὃν διατρέχει τὸ Αἰγαῖον πέλαγος καὶ ἡ Ἑλλὰς ἐκ τῆς γειτονίας τῶν Γάλλων καὶ τῆς ἐπαναστάσεως τῶν βενετικῶν νήσων ἐπιδρᾷ μεγάλως ἐπὶ τὴν σημερινὴν πολιτικὴν τῆς Πύλης καὶ καθιστᾷ αὐτὴν εὐδιάθετον πρὸς πάσας ἐκείνας τὰς συγκαταβάσεις, ἃς δὲν θὰ ἠδυνάμεθα νἀναμένωμεν παρ' αὐτῆς, ἂν ἀλλοία ἦτο ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειωθῶ εὐσεβάστως ὡς ἐν τοῖς διαπιστευτηρίοις μου γράμμασιν.

Ὁ βαρῶνος Ἑρβέρτος Ῥάτκηλ.

Ἐν Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, τῇ 15 Ἀπριλίου 1798.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν βαρῶνον Τοῦγκουτ.

---

23 (Ὑπ. Ἐξ.).

Πρὸς τὸν ἔξαρχον τῆς Α. βασιλικῆς καὶ αὐτοκρατορικῆς Μ. βαρῶνον κ. Ἑρβέρτον.

21 Ἀπριλίου 1798.

Τὸ τελευταῖον ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ταχυδρομεῖον μετὰ τῆς συνήθους δεκαπενθημέρου ἐκθέσεως τῆς 1 Ἀπριλίου περιῆλθεν ἐν τάξει εἰς χεῖράς μου τὴν 18 τελευτῶντος μηνός. Μετ' εὐχαριστήσεως δὲ εἶδον ἐξ αὐτῆς, ὅτι χάρις εἰς τὴν ἔνζηλον ὑμῶν ἐνέργειαν κατωρθώθη πράγματι νὰ διορίσῃ ἡ Πύλη ἰδίους μουβασίρας κατὰ τὰς χώρας τῆς Βαρβαρίας πρὸς εὐόδωσιν καὶ ἐξασφάλισιν τῆς νέας ἡμῶν θαλασσοπλοίας, ὡς καὶ νἀποστείλῃ εἰς Βοσνίαν ἄλλον μουβασίρην μετὰ μεμετρημένων διαταγῶν πρὸς τιμωρίαν τῶν μέχρι τοῦδε ταραχοποιῶν καὶ καλλιτέραν ἐν τῷ μέλλοντι. συντήρησιν τῆς προσηκούσης τάξεως

behörigen Ordnung und Nachbarschaft auf jener Gränze zu ersehen gehabt. Beydes ist mir untereinem auch von Seite des hiesigen türkischen Bottschafters bestättiget und mit mehreren Betheurungen der Freundschaft und Bereitwilligkeit der Pforte, unseren billigen Verlangen in einem, so wie in dem andern zu willfahren, begleitet worden.

Die indessen eingeschickten und auf den Haven von Triest ausgestellten Fermane für ebensoviel Dalmatiner und boccherer Schiffe werden samt den erfoderlichen K. K. Patenten und scontrinen unverweilt an das dortige Gubernium befördert werden, um selbe durch dieses Mittel der Vortheile der übrigen dortigen K. K. Seefahrer ohne fernerem Zeitverlust theilhaftig zu machen.

In der Nebenlage erhalten Eure abermals die Aktenstücke für 14 andere, dem bekannten venetianischen groszen Handelshaus Jseppo Treves ed Emanuel zugehörige Kauffahrrteyschiffe, wovon die meisten in Venedig entweder wirklich vor Anker liegen oder auf der Fahrt dahin begriffen sind, das einzige *il felice evento*, welches in dem mitfolgenden certificat fälschlich *il Pacifico* genannt wird, ausgenommen, so dermalen in Malaga befindlich ist und mit den vielen andern in auswärtigen Häven stehenden venetianischen Schiffen die Verlegenheit theilet, wie es wohl ohne Gefahr vor den barbareskischen Korsaren seine Rückfahrt nach den K. K. Staaten antretten könne, um sich zur Erhaltung der nöthigen Seeurkunden in die Regel zu setzen.

Da es nun allerdings in der strengsten Billigkeit gegründet ist, diesem und andern in ähnlichem Fall ohne ihr Verschulden befindlichen vormalig venetianischen und nunmehr K. K. Schiffen wenigstens zu ihrer sicheren Heimfahrt und Erlangung der erfoderlichen Expeditionen zu verhelfen, das von Eurer d. d^{to} 24ten März vorgeschlagene Mittel einer hinlänglichen Escortirung mittels K. K. Fregatten aber aus gänzlichem Mangel dieser letzteren nicht anwendbar, ein oder andrer bewaffneter Kutter hingegen zu schwach ist, um wider die wohl ausge-

καὶ γειτονίας κατὰ τὰ αὐτόθι σύνορα. Ἀμφότερα δὲ ταῦτα ἐπεβεβαιώθησάν μοι ἐν τῷ μεταξὺ καὶ παρὰ τοῦ ἐνταῦθα πρεσβευτοῦ τῆς Τουρκίας, συνοδεύοντος τὴν ἀνακοίνωσιν ταύτην καὶ διὰ πολλῶν διαβεβαιώσεων περὶ τῆς φιλίας τῆς Πύλης καὶ τῆς προθυμίας αὐτῆς ὅπως ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ζητήμασιν ἀνταποκριθῇ πρὸς τὰς δικαίας ἡμῶν ἀπαιτήσεις.

Τὰ ἐν τῷ μεταξὺ ἀποσταλέντα καὶ διὰ τὸν λιμένα Τεργέστης ἐκδεδομένα φιρμάνια δ' ἰσάριθμα πλοῖα ἐκ Δαλματίας καὶ Καττάρου μετὰ καὶ τῶν ἀπαιτουμένων ναυτιλιακῶν ἐγγράφων καὶ πιστοποιητικῶν ἐστάλησαν ἀμελλητὶ εἰς τὸν διοικητὴν Τεργέστης, ὅπως διὰ τοῦ μέσου τούτου καὶ τὰ πλοῖα ἐκεῖνα μετάσχωσιν ἄνευ ἀναβολῆς τῶν προνομίων τῶν λοιπῶν αὐτόθι θαλασσοπόρων τῆς Α. Μ.

Ἐν τοῖς συνημμένοις λαμβάνετε πάλιν τὰ σχετικὰ ἔγγραφα διὰ 14 ἄλλα εἰς τὸν γνωστὸν μέγαν βενετικὸν ἐμπορικὸν οἶκον Ἰωσὴφ Τρέβες ἀνήκοντα ἐμπορικὰ πλοῖα, ὧν τὰ πλεῖστα ἢ εὑρίσκονται ἤδη ἠγκυροβολημένα ἐν Βενετίᾳ ἢ πλέουσι πρὸς αὐτήν. Ἓν δὲ μόνον ἐξαιρεῖται, *il felice evento* (ἡ εὐτυχὴς ἔκβασις), ὅπερ ψευδῶς ὀνομάζεται *il Pacifico* (ὁ Εἰρηνικὸς) ἐν τῷ συνημμένῳ πιστοποιητικῷ· εὑρίσκεται δὲ τοῦτο τὰ νῦν ἐν Μαλάκῃ (Malaga) καὶ συμμερίζεται μετὰ πολλῶν ἄλλων ἐν ξένοις λιμέσιν εὑρισκομένων βενετικῶν πλοίων τὴν στενοχωρίαν πῶς νὰ ἐπιχειρήσῃ ἄνευ κινδύνου ἀπὸ τῶν πειρατῶν τῆς Βαρβαρίας τὸν κατάπλουν εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῆς Α. βασιλικῆς καὶ αὐτοκρατορικῆς Μ., ὅπως ἔλθῃ εἰς τάξιν λαμβάνον τὰ ἀναγκαῖα ναυτιλιακὰ ἔγγραφα.

Καὶ ἀπαιτεῖ μὲν πάντως ἡ αὐστηροτάτη δικαιοσύνη νὰ δοθῇ εἴς τε τοῦτο τὸ πλοῖον καὶ εἰς ἄλλα ἄλλοτε μέν ποτε βενετικά, νῦν δὲ αὐστριακὰ πλοῖα, εὑρισκόμενα ἄνευ ἰδίου πταίσματος εἰς ὁμοίαν θέσιν, βοήθειά τις τοὐλάχιστον πρὸς ἀσφαλῆ αὐτῶν κατάπλουν καὶ ἀπόκτησιν τῶν ἀναγκαιούντων ναυτιλιακῶν ἐγγράφων. Ἀλλὰ τὸ ὑφ' ὑμῶν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 14 Μαρτίου προταθὲν μέτρον ἐπαρκοῦς συνοδείας τῶν πλοίων τούτων διὰ φρεγατῶν τῆς Α. Μ. δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἕνεκα παντελοῦς ἐλλείψεως τοιούτων μονοκρότων, οἱοσδήποτε δὲ καθωπλισμένος κέρκουρος (κόττερον) δὲν θὰ εἶχε τὴν δύναμιν

rüsteten algierinischen armateurs eine vollkommene Sicherheit zu gewähren, zu geschweigen, dasz eine dergleichen Anstalt nur zu mehrerer Anreitzung der Barbaresken dienen und folglich unsere Schifffahrt für dermalen noch gröszerer Gefahr aussetzen dürfte, so kömmt es vorzüglich darauf an, auch dieserwegen mit dem Reis Efendi oder dem Capudan Pascha Wekili einen anständigen Ausweg zu verabreden und alle diese Schiffe für den einzigen Fall ihrer Rückkehr etwa mit ähnlichen Bujucultis (?), wie jenen in den türkischen Häven vorfindigen ertheilet worden sind, zu versehen, zu gleicher Zeit aber die Kantonen durch die an selbe bestimmten Mubaschirs von dieser Verfügung behörig verständigen und ihnen die Respektierung derselben aufs nachdrücklichste einschärfen zu lassen.

Uebrigens musz ich Eurer allhier noch anmerken, dasz Treves die Ausstellung der angesuchten Seefermane für seine oberwähnten 14 Schiffe durchaus für keinen andern K. K. Haven als Venedig zu erhalten wünschet, und wird es dahero von den Umständen abhangen, ihm solche früher oder später verschaffen zu können, worüber sowohl, als über die Erlegung der gewöhnlichen Taxen sich Dieselben mit dem dortigen Handelshaus Hübsch und Timoni, als dessen Bestellten, näher einzuvernehmen bedacht seyn wollen.

Endlich wird Eurer bey Durchlesung der betreffenden Aktenstücke dieser Schiffe auch die Anmaszung des K. K. Vizekonsuls in Alexandrien nicht entgehen, welcher sich noch im vorigen Jahre zwey derselben mit passe-avanti nacher Venedig zu versehen beykommen lassen; eine Unregelmäszigkeit, die ihm zu verweisen, so wie die künftige sorgfältige Enthaltung von einem solchen Miszbrauche ernstlich zu untersagen ist.

Da der Capudan Pascha bey Dero Abschiedsbesuche und Vorstellung des Timoni von der Mitschickung dieses letzteren oder eines sonstigen K. K. Dollmetschers in dessen Lager weiters keine Erwähnung mehr zu machen für gut gefunden hat,

νὰ παράσχῃ πλήρη ἀσφάλειαν κατὰ τῶν καλῶς ἐξηρτισμένων ἀλγερινῶν καταδρομικῶν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοιοῦτό τι μέτρον θὰ ἠδύνατο νὰ προκαλέσῃ μεγαλείτερον ἐρεθισμὸν τῶν Βερβέρων καὶ ὡς ἐκ τούτου νὰ ἐκθέσῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν ἡμετέραν ναυτιλίαν εἰς ἀκόμη μεγαλείτερον κίνδυνον. Διὰ ταῦτα πρέπει νὰ φροντίσωμεν κυρίως ὅπως καὶ περὶ τούτου εὑρεθῇ εὔκοσμός τις διέξοδος ἐκ συνεννοήσεως μετὰ τοῦ Ῥεὶς Ἐφέντη ἢ τοῦ Καπετὰν πασσᾶ Βεκιλῆ καὶ ὅπως πάντα ταῦτα τὰ πλοῖα διὰ μόνην τὴν περίστασιν τοῦ ἐκ τῆς ξένης κατάπλου αὐτῶν ἐφοδιασθῶσι μὲ μπουγιουρντιὰ (;) ὅμοια περίπου πρὸς τὰ χορηγηθέντα εἰς τὰ ἐν τοῖς τουρκικοῖς λιμέσιν εὑρισκόμενα, ἀλλὰ συγχρόνως κοινοποιηθῇ προςηκόντως ἡ τοιαύτη διαταγὴ εἰς τὰς ὑπηκόους τοπαρχίας τῆς Τουρκίας διὰ τῶν ἐν αὐταῖς διωρισμένων μουβασιρῶν καὶ ἀπευθυνθῇ εἰς αὐτὰς αὐστηροτάτη διαταγὴ περὶ τηρήσεως τῆς διαταγῆς ταύτης.

Ἄλλως δὲ ὀφείλω νὰ παρατηρήσω εἰς ὑμᾶς πρὸς τούτοις ἐνταῦθα, ὅτι ὁ Τρέβες τὴν ἔκδοσιν τῶν ζητουμένων ναυτιλιακῶν φιρμανίων διὰ τὰ ἀνωτέρω μνημονευθέντα 14 πλοῖά του δι' οὐδένα ἄλλον λιμένα τῆς Α. Μ. ἐπιθυμεῖ ἢ διὰ μόνον τὸν τῆς Βενετίας. Διὰ ταῦτα θὰ ἐξαρτηθῇ ἐκ τῶν περιστάσεων ἡ ταχυτέρα ἢ βραδυτέρα ἐπίτευξις τῆς εἰς αὐτὸν προμηθείας τούτων. Παρακαλεῖσθε δὲ περί τε τοῦ ζητήματος τούτου καὶ περὶ τῆς ἀποτίσεως τῶν συνήθων δικαιωμάτων νὰ συνεννοηθῆτε ὡς πρὸς τὰ καθ' ἕκαστα μετὰ τοῦ αὐτόθι ἐμπορικοῦ οἴκου Χὺψ καὶ Τιμόνη ὡς ἀντιπροσώπων αὐτοῦ.

Τέλος κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν σχετικῶν ἐγγράφων τῶν πλοίων τούτων δὲν θὰ διαφύγῃ ὑμᾶς καὶ ἡ ἄτοπος διαγωγὴ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑποπροξένου τῆς Α. Μ., ὅςτις δύο αὐτῶν ἀκόμη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐτόλμησε νὰ ἐφοδιάσῃ μετὰ διαβατηρίων διὰ Βενετίαν. Διὰ τὸ ἄτοπον δὲ τοῦτο πρέπει νὰ ἐλέγξητε αὐτὸν ὡς καὶ νὰ ἐπιβάλητε αὐστηρῶς ἐν τῷ μέλλοντι προςεκτικὴν ἀποχὴν ἀπὸ τοιαύτης καταχρήσεως.

Ἐπειδὴ ὁ Καπετὰν Πασσᾶς κατὰ τὴν ὑμετέραν πρὸς ἀποχαιρετισμὸν ἐπίσκεψιν καὶ παρουσίασιν τοῦ Τιμόνη δὲν ἔκρινε καλὸν νὰ ποιήσῃ πλέον μηδεμίαν μνείαν περὶ τῆς συναποστολῆς τούτου ἢ ἄλλου τινὸς διερμηνέως τῆς Α. Μ. εἰς τὸ ἑαυτοῦ στρατόπεδον, ἐπράξατε

so ist ganz wohl geschehen, dasz auch Eure die Sache fallen zu lassen sich entschloszen haben, indem solches ohnehin für dermalen überflüszig wäre und künftig erst die Zeit lehren musz, ob oder in wie weit allenfalls ein dergleichen Antrag für den allerhöchsten Dienst erfoderlich oder zuträglich seyn dürfte.

Wahrscheinlich wird auch wegen des Festungsplanes von Widdin schwerlich mehr eine Rede vorkommen. Sollte jedoch wieder Vermuthen einige Anregung deszhalben an Eure gemacht werden, so ist solche mit der Entschuldigung, dasz sich in unsern Archiven nichts dergleichen vorfände, oder sonst auf eine gute Art abzulehnen. überhaupt aber dergleichen ungewöhnliche und mehr als einem Bedenken unterworfene Zumuthungen jederzeit nach Möglichkeit hindanzuhalten und alles, was hiezu Anlas geben könnte, künftig zu vermeiden.

Wie Eurer aus dem in der zweyten Beylage nebenfolgenden Hofkriegsräthlichen Kommunikate vom 24ten des v. M. mit mehrerem ersehen werden, so sind die wegen aufrührischer Anschläge wider das türkische Gebiet allhier gefänglich eingezogenen und Denselben bereits aus dem mit voriger Post zur Einsicht übermachten Verhörsprotokoll bekannten 8 Griechen und türkischen Unterthanen auf schriftliches Ansuchen des hiesigen ottomanischen Bottschafters unter einer hinlänglichen militär escorte und mit Beygebung auch eines vertrauten Türkens von seinem Gefolge, den 27ten frühe von hier nach Semlin zur weiteren Uebergabe an den belgrader Kaimakam zu Wasser abgeliefert und die Verpflegungs= und Transportkösten von der Behörde zu tragen übernommen worden; welchen Beweis des dieszseitigen Wohlwollens gegen die Pforte, so wie des entschiedenen Abscheues wider alle dergleichen öffentliche Unruhstifter bey uns oder unsern Nachbarn Eure an gehörigen Orten gelten zu machen von selbst bedacht seyn werden. In der Voraussetzung, dasz die Pforte auch ihrer Seits von gleichen Gesinnungen gegen unsern Hof belebet sey,

καλῶς καὶ ὑμεῖς ἀποφασίσαντες νὰ παραιτήσητε τὸ ζήτημα τοῦτο, τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον ἐπὶ μὲν τοῦ παρόντος θὰ ἦτο ἄλλως περιττὸν, ἐν δὲ τῷ μέλλοντι δέον νὰ διδάξῃ ὁ χρόνος ἂν καὶ κατὰ πόσον τυχὸν τοιαύτη τις πρότασις θὰ εἶνε ἀναγκαία ἢ λυσιτελὴς διὰ τὰ συμφέροντα τῆς Α. Μ.

Πιθανῶς δὲ καὶ περὶ τοῦ σχεδίου τῆς ὀχυρώσεως τοῦ Βιδινίου δύσκολον εἶνε νὰ ἔλθῃ πάλιν λόγος. Ἀλλ' ἂν παρ' ἐλπίδα γείνῃ εἰς ὑμᾶς μνεία περὶ τοῦ προκειμένου, δέον νὰ ἐκφύγητε τὸν περὶ τούτου λόγον, φέροντες τὴν δικαιολογίαν, ὅτι δὲν ὑπάρχει τι τοιοῦτον ἐν τοῖς ἡμετέροις ἀρχείοις, ἢ δι' ἄλλου τινὸς καλοῦ τρόπου. Ἐν γένει δὲ ἀξιώσεις τοιαύτας ἀήθεις καὶ ἐνεχούσας πολλὰ τὰ ὕποπτα νὰ παραγκωνίζητε πάντοτε κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ νἀποφεύγητε ἐν τῷ μέλλοντι πᾶν ὅ τι ἠδύνατο νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς τοιαῦτά τινα.

Ὡς θέλετε ἴδει σὺν τοῖς ἄλλοις ἐκ τῆς ἐν τῷ δευτέρῳ συνημμένῳ προςηρτημένης ἀνακοινώσεως τοῦ αὐλικοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου τῆς 14 παρελθόντος μηνὸς, ἐξαπεστάλησαν τὴν πρωίαν τῆς 17 ἐντεῦθεν εἰς Σεμλῖνον πρὸς περαιτέραν παράδοσιν εἰς τὸν ἐν Βελιγραδίῳ καϊμακάμην διὰ τοῦ ποταμοῦ συνεπείᾳ ἐγγράφου αἰτήσεως τῆς ἐνταῦθα ὀθωμανικῆς πρεσβείας ὑπὸ ἐπαρχῆ στρατιωτικὴν συνοδείαν, ἀκολουθούμενοι δὲ καὶ ὑπὸ ἐμπίστου Τούρκου ἐκ τῆς ἀκολουθίας τοῦ πρεσβευτοῦ, οἱ ἕνεκα στασιαστικῶν σκευωριῶν κατὰ τῆς τουρκικῆς ἐπικρατείας ἐνταῦθα συλληφθέντες καὶ ἤδη εἰς ὑμᾶς ἐκ τῶν διὰ τοῦ προηγουμένου ταχυδρομείου πρὸς ὑμετέραν γνῶσιν ἀποσταλέντων πρακτικῶν τῆς ἀνακρίσεως γνωστοὶ ὀκτὼ Ἕλληνες ὑπήκοοι τῆς Πύλης. Ἀνέλαβον δ' αἱ ἀρχαὶ τὰς δαπάνας τῆς διατροφῆς καὶ μεταφορᾶς. Τὴν ἀπόδειξιν ταύτην τῆς ἡμετέρας πρὸς τὴν Πύλην εὐνοίας καὶ τῆς κεκηρυγμένης ἀποστροφῆς πρὸς πάντας τοὺς ὁμοίους διαταράκτας τῆς δημοσίας τάξεως ἐν τῷ ἡμετέρῳ κράτει ἢ παρὰ τοῖς ἡμετέροις γείτοσι θέλετε φροντίσει, ὡς εἰκὸς, νὰ ἐπιδείξητε ὅπου δεῖ. Προϋποθέτοντες δὲ, ὅτι καὶ ἡ Πύλη τρέφει καὶ αὐτὴ ὅμοια αἰσθήματα πρὸς τὴν ἡμετέραν αὐλὴν, δὲν θεωροῦμεν ἐπιδεχομένην ἀναβολήν τινα τὴν ἀξίωσιν περὶ τοῦ εἰς ὑμᾶς διὰ τῶν προηγουμένων ἐπιστολῶν μου συ-

kann die Ausstellung des Dennenselben schon mittels meiner vorhergehendenWeisung anempfohlenen Reverses einer gleichmäszig willfährigen Auslieferung ähnlicher Uebelgesinnten, welche in der Türkey Unterstand zu suchen und durch öffentliche oder heimliche machinationen an der Gränze die Ordnung und Ruhe der dieszseitigen Staaten zu stöhren sich erfrechen dürften, nicht wohl einigem Anstande unterliegen und scheinet es dahero überflüszig zu seyn,dasz ich Eurer den dieszfälligen Auftrag hier noch einmal wiederhole.

In der ferneren Beylage einer Note der B. O. Hofkanzley vom 9ten April folget eine Berechnung der von der Sanitätskasse in Triest voriges Jahr für die aus türkischer Gefangenschaft zurückgekehrten K. K. Unterthanen bestrittenen Auslagen pr. 200 fl. 47 5/6 Kr., welche Dieselben hiemit der Gewohnheit nach aus dem Redemtionsfond vergüten zu lassen Sorge tragen wollen.

Wegen der bekannten Foderungs=Angelegenheit desValentin Gollner gewärtige ich ehestens und um desto mehr die versprochene Ausarbeitung, als S. M. erst noch auf einen neueren Vortrag der Ungarischen Hofkanzley zu Gunsten dieses verunglückten Handelsmanns zu entschlieszen geruhet haben, dasz Eurer bereits aufgetragen worden sey, die in der jüngeren Bittschrift von demselben angeführten Gründe zu prüfen, so weit es thunlich die weitere Einschreittung bey der Pforte zu machen und über alles, so bald möglich, den endlichen Bericht zu erstatten, um solchen alsdann gedachter Hofkanzley mittheilen lassen zu können.

Mittels des vierten Aufschluszes übermache ich Eurer einige mir soeben von dem H. Gr. v. Thurn aus Zara und dem H. Gen. Brady aus Cattaro zugekommene abermalige Seefermansgesuche für die 5 Schiffe *il Buon Servo*, *la Corragiosa*, *Giesù e Maria*, *la Beata Vergine di Savina* und *la Sma Trinità*, wovon die ersten 4 zu Castel nuovo und das letzte zu Cattaro vor Anker liegen.

σταθέντος ἀνταλλάγματος ἐξ ἴσου προθύμου ἐκδόσεως ὁμοίων κακοποιῶν, οἵτινες θὰ ἐπεχείρουν θρασέως νὰ εὕρωσιν ἄσυλον ἐν Τουρκίᾳ καὶ νὰ διαταράξωσι τὴν τάξιν καὶ τὴν ἡσυχίαν τοῦ ἡμετέρου κράτους διὰ φανερῶν ἢ κρυφίων μηχανορραφιῶν κατὰ τὰ σύνορα. Διὰ ταῦτα φαίνεται περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω εἰς ὑμᾶς καὶ πάλιν τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου δοθεῖσαν ὑμῖν ἐντολήν.

Ἐν τῇ ἄλλῃ συνημμένῃ ἀνακοινώσει τοῦ... (;) αὐλικοῦ γραφείου ὑπὸ ἡμερομηνίαν 29 Μαρτίου περιλαμβάνεται λογαριασμὸς τῶν ὑπὸ τοῦ ἐν Τεργέστῃ ὑγιειονομικοῦ ταμείου κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος γενομένων δαπανῶν ἐκ 200 φλωρινίων καὶ 47 $^5/_6$ κρεϋτσαρίων διὰ τοὺς ἐκ τῆς τουρκικῆς αἰχμαλωσίας ἐπιστρέψαντας ὑπηκόους τῆς Α. Μ. Τὸ ποσὸν τοῦτο θέλετε φροντίσει ὅπως κατὰ τὸ ἔθος ἀποδοθῇ ἐκ τοῦ ταμείου τῆς ἀπολυτρώσεως αἰχμαλώτων.

Ὡς πρὸς τὴν γνωστὴν ὑπόθεσιν τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ Βαλεντίνου Γκόλλνερ ἀναμένω τάχιστα συμφώνως πρὸς τὴν ὑμετέραν ὑπόσχεσιν τὰ πορίσματα τῆς παρ' ὑμῶν μελέτης τοῦ προκειμένου ζητήματος τοσούτῳ μᾶλλον καθ'ὅσον ἡ Α.Μ. μετὰ νέαν πρότασιν τοῦ οὑγγρικοῦ αὐλικοῦ γραφείου ὑπὲρ τοῦ ἀτυχήσαντος τούτου ἐμπόρου ηὐδόκησε πρὸ μικροῦ νἀποφασίσῃ, ὅτι ἀνετέθη ἤδη εἰς ὑμᾶς νὰ ἐξετάσητε τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ νεωτέρᾳ αἰτήσει ἀναφερομένους λόγους, νὰ ἐνεργήσητε περαιτέρω τὰ δέοντα παρὰ τῇ Πύλῃ, καθ' ὅσον εἶνε ἐφικτόν, καὶ νὰ ὑποβάλητε ὅσον ἔνεστι τάχιον περὶ πάντων τὴν ὁριστικὴν ἔκθεσιν, ὅπως δυνηθῶμεν νἀνακοινώσωμεν αὐτὴν ἔπειτα εἰς τὸ εἰρημένον αὐλικὸν γραφεῖον.

Διὰ τοῦ τετάρτου συνημμένου ἀποστέλλω ὑμῖν νέας τινὰς αἰτήσεις περὶ ναυτιλιακῶν φιρμανίων ἀποσταλείσας μοι κατ' αὐτὰς ὑπὸ τοῦ κ. κόμιτος Φὸν Τοὺρν ἐκ Ζάρας καὶ τοῦ στρατηγοῦ κ. Βράδυ ἐκ Καττάρου διὰ τὰ 5 πλοῖα il Buon Servo (ὁ καλὸς δοῦλος), La Corragiosa (ἡ Θαρραλέα), Giesù e Maria (Ἰησοῦς καὶ Μαρία), La Beata vergine de Savina (ἡ Κεχαριτωμένη τῆς Σαβίνης) καὶ la Sma Trinità (ἡ Παναγία Τριάς), ὧν τὰ τέσσαρα πρῶτα εἶνε ἠγκυροβολημένα ἐν Καστελλονόβῳ, τὸ δὲ πέμπτον ἐν Καττάρῳ.

10

Womit ich, nebst Mittheilung der jüngsten Kundschafts = und Sanitäts = Nachrichten von den Gränzen und Anschlieszung eines Anbringens des K. K. Unterthans Maximo Curtovich um Befreyung seines Sohnes aus der barbareskischen Sklaverey, wie auch eines mir für den H. Gr. v. Ludolf zugekommenen Schreibens, mit vollkommener Hochachtung verharre.

---

24 (Min. Ext.)

P. Stum 4um

Votre Excellence me charge, par la dernière dépêche, d'annoncer à la Porte, en réponse à sa demande formelle, la résolution prise de faire extrader à Belgrade les dix conspirateurs grecs arrêtés, en exigeant d'elle l'assurance donnée par écrit d'une réciprocité parfaite dans des cas semblables, non seulement pour éloigner des gens turbulens des confins, mais aussi pour faire délivrer ceux qu'on réclamerait, nommément des malintentionnés Polonois. Votre Excellence me remit en même tems par extraits de protocolle la partie des interrogatoires qui concerne des Rayas Grecs en observant que c'est pour mon information et pour l'usage convenable.

Comme, indépendamment des dix prévenus, plusieurs autres individus de la Capitale et des provinces paroissent compromis dans le complot, j'ai considéré que, livrer ces pièces à la Porte et leur imprimer par là un caractère ministériel, ce seroit rendre la Cour Impériale d'autant plus odieuse à toute la nation grecque, que la communication ne pourroit pas rester secrette et que passant aux membres divers du Gouvernement, aux tribunaux, aux préposés des provinces, elle deviendroit une source féconde de vexations et d'avanies qui seroient toutes attribuées à nos dénonciations.

Ἀνακοινῶν δὲ τέλος εἰς ὑμᾶς τὰς νεωτάτας ἐκ τῶν συνόρων κατοπτευτικὰς καὶ ὑγιειονομικὰς εἰδήσεις καὶ ἐπισυνάπτων αἴτησιν τοῦ ὑπηκόου τῆς Α. Μ. Μαξίμου Κούρτοβιτς περὶ ἀπολυτρώσεως τοῦ υἱοῦ του ἐκ τῆς παρὰ τοῖς Βερβέροις δουλείας καὶ ἐπιστολὴν ἀποσταλεῖσάν μοι διὰ τὸν κ. κόμιτα Φὸν Λοῦδολφ, μένω μετ' ἐξαιρέτου ὑπολήψεως.

---

24 (Ὑπ. Ἐξ.)

Ὑστερόγραφον τέταρτον.

Ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης μ' ἐπεφόρτισε διὰ τοῦ τελευταίου ἐγγράφου νἀναγγείλω εἰς τὴν Πύλην, πρὸς ἀπάντησιν εἰς τὴν κατὰ τύπους αἴτησιν αὐτῆς, τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν περὶ τῆς εἰς Βελιγράδιον ἐκδόσεως τῶν κρατουμένων δέκα Ἑλλήνων συνωμοτῶν, καὶ νἀπαιτήσω παρ' αὐτῆς τὴν ἔγγραφον διαβεβαίωσιν περὶ ἀμοιβαιότητος πλήρους ἐν ἀναλόγοις περιστάσεσιν, οὐ μόνον χάριν ἀπομακρύνσεως ἀπὸ τῶν συνόρων ἀνθρώπων ταραχοποιῶν, ἀλλὰ καὶ χάριν ἐκδόσεως ἐκείνων οὓς ἠθέλομεν ἀπαιτήσει, ἰδίως δὲ τῶν κακὰ μηχανωμένων Πολωνῶν. Ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης μοὶ διαβιβάζει συγχρόνως δι' ἀποσπασμάτων ἐκ τῶν πρακτικῶν τὸ μέρος τῶν ἀνακρίσεων τὸ ἀναφερόμενον εἰς Ἕλληνας ῥαγιάδες, παρατηροῦσα, ὅτι ἡ ἀποστολὴ γίνεται πρὸς ἐμὴν γνῶσιν καὶ πρὸς χρῆσιν προςήκουσαν.

Ἐπειδὴ πλὴν τῶν δέκα προειρημένων πολλὰ ἄλλα ἄτομα ἔν τε τῇ πρωτευούσῃ καὶ ταῖς ἐπαρχίαις φαίνονται ἐνεχόμενα εἰς τὴν συνωμοσίαν ταύτην, ἐθεώρησα, ὅτι διὰ τῆς παραδόσεως τῶν ἐγγράφων τούτων εἰς τὴν Πύλην καὶ τῆς ἐντεῦθεν ἀποδόσεως εἰς αὐτὰ χαρακτῆρος ἐπισήμου ἡ αὐτοκρατορικὴ αὐλὴ ἠδύνατο νὰ καταστῇ μισητὴ εἰς ἅπαν τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἡ ἀνακοίνωσις δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ μείνῃ μυστική, περιερχομένη δὲ εἰς τὰ διάφορα μέλη τῆς κυβερνήσεως, εἰς τὰ δικαστήρια, εἰς τοὺς προϊσταμένους τῶν ἐπαρχιῶν, ἔμελλε νὰ καταστῇ γόνιμος πηγὴ πιέσεων καὶ κακώσεων, αἵτινες θ' ἀπεδίδοντο πᾶσαι εἰς τὰς ἡμετέρας καταγγελίας.

Je me suis donc déterminé à m'expliquer confidentiellement là-dessus avec le Drogman de la Porte, qui, malgré ses défauts et ses inégalités d'humeur, est dans le fonds honnête homme, imbu de bons principes, ennemi, comme son père, des démocrates et des Révolutionnaires et lié d'intérêt avec la partie la plus saine de sa nation. C'est une tâche dont Mr de Wallenbourg tient de s'acquitter au mieux auprès du P^ce^ Ypsilanti, qui, sentant et le prix de la confidence et la nécessité du concert, est convenu avec lui qu'ils s'entendroient désormais amicalement sur cette matière, combinant entre eux d'avance les démarches officielles, et réservant à un autre usage les notices que le canal ministériel rendroit plutôt nuisibles qu'utiles.

En attendant, Ibrahim Effendi n'ayant pas touché cette matière dans ses dernières dépêches, j'ai tout le tems nécessaire de préparer l'exécution des ordres de Votre Excellence, dont je ne manquerai pas de Lui transmettre le résultat en son tems.

J'ai l'honneur d'être respectueusement *ut in litteris*

le B^n^ d'Herbert Rathkeal.

Péra de Constantinople, le 10 Mai 1798.

à S. E. M^r^ le Baron de Thugut.

---

25 (Min. Int.)

Nota.

Der gegen beliebige Zurückstellung beiliegende Bericht des Sclavonischen General=Kommando, wornach die bekannte

Ἀπεφάσισα λοιπὸν νὰ ἐξηγηθῶ περὶ τοῦ προκειμένου ἐμπιστευτικῶς πρὸς τὸν διερμηνέα τῆς Πύλης (18), ὅςτις παρὰ τὰ ἐλαττώματα αὐτοῦ καὶ τὴν περὶ τὸν τρόπον ἀστασίαν εἶνε κατὰ βάθος ἀνὴρ τίμιος, ἐμφορούμενος ἀρχῶν ἀγαθῶν, πολέμιος τῶν δημοκρατικῶν καὶ τῶν ἐπαναστατικῶν ὡς ὁ πατήρ του καὶ συνδεδεμένος μετὰ τῶν συμφερόντων τῆς ὑγιεστάτης τοῦ ἔθνους του μερίδος. Τὸ ἔργον δὲ τοῦτο προσπαθεῖ νὰ ἐκπληρώσῃ ὁ κ. Φὸν Βάλλεμβουργ ὡς ἄριστα παρὰ τῷ πρίγκιπι Ὑψηλάντῃ, ὅςτις, αἰσθανόμενος τήν τε ἀξίαν τῆς γενομένης αὐτῷ ἐμπιστευτικῆς ἀνακοινώσεως καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ὁμοφωνίας, συνεφώνησε μετ' αὐτοῦ, ὅτι ἔμελλον νὰ συνεννοηθῶσι τὸ ἑξῆς φιλικῶς περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, κανονίζοντες ἐν ἀλλήλοις ἐκ τῶν προτέρων τὰ γενησόμενα ἐπίσημα διαβήματα καὶ ἐπιφυλάσσοντες πρὸς ἄλλην χρῆσιν τὰς εἰδήσεις, ὅσαι διαβιβαζόμεναι εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἠδύναντο νὰ καταστῶσι βλαβεραὶ μᾶλλον ἢ ὠφέλιμοι.

Ἐν τούτοις ἐπειδὴ ὁ Ἰβραὴμ Ἐφέντης δὲν ἐποιήσατο λόγον περὶ τοῦ προκειμένου ἐν τοῖς τελευταίοις αὐτοῦ ἐγγράφοις, ἔχω ὅλον τὸν ἀναγκαῖον χρόνον ὅπως παρασκευάσω τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος, ὧν τὸ ἀποτέλεσμα θὰ φροντίσω νἀνακοινώσω Ὑμῖν ἐν καταλλήλῳ χρόνῳ.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειωθῶ ὡς ἐν τοῖς γράμμασιν (19).

Ὁ βαρῶνος Ἑρβέρτος Ῥάτκηλ.

Ἐν Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, τῇ 29 Ἀπριλίου 1798.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν βαρῶνον κ. Τοῦγκουτ.

---

25 (Ὑπ. Ἐσ.)

Σημείωσις (20).

Ἀνακοινοῦται εἰς τὴν εὐγενεστάτην μυστικὴν αὐλικὴν γραμματείαν τῆς Α. Μ., ὅπως εὐαρεστηθῇ νὰ λάβῃ γνῶσιν ἐπὶ ἐπιστροφῇ τῆς

acht türkische Unterthanen richtig in Bellgrad den Kaimakam übergeben worden sind, auch das Splenische Commando nebst den von der hiesigen Gesandschaft mitgegebenen Türken bereits nach Wien zurückgekehret ist, wird Einer Löblichen K. K. geheimen Hof=und Staats=Kanzley zur gefälligen Wissenschaft mitgetheilet.

Wien, den 20ten May 1798.

In Ermanglung eines Kriegspräsidenten
Gr. Tige.

An
Eine Löbliche K. K. geheime Hof= und Staats=Kanzley.

---

26 (Min. Ext.)

P. S. 4tum

Je reçois, par la dépêche de Votre Excellence, l'annonce de l'envoi à Belgrade des huit Rayas Grecs révolutionnaires et l'ordre renouvellé d'assurer, par un revers de la Porte, l'extradition réciproque des sujets Imp. malintentionnés, perturbateurs du repos public etc. Votre Excellence connoit déjà, par mon 4me P. S. du 10, mes premières démarches sur les interrogatoires des dits Grecs, et le concert établi à cet égard avec le Drogman de la Porte. Plus je songe à cette affaire très délicate par ses conséquences, et plus je m'attache au parti que j'ai pris; les principales maisons parmi les Grecs avoient témoigné des inquiétudes en apprenant par des lettres de Vienne une résolution de la Cour Imple qui exposoit même les plus innocens à des avanies, des recherches, des soupçons, à mille moyens d'être vexés et rançonnés; je les trouvc présentement plus tranquilles et j'infère que le langage du Drog-

συνημμένης ἐκθέσεως τοῦ γενικοῦ ἀρχηγείου τῆς Σλαβονίας, καθ' ἣν οἱ γνωστοὶ ὀκτὼ Τοῦρκοι ὑπήκοοι παρεδόθησαν ἐν τάξει ἐν Βελιγραδίῳ εἰς τὸν καϊμακάμην, ἐπέστρεψε δ' ἤδη εἰς Βιέννην ἡ ὑπὸ τὸν Σπλὲν στρατιωτικὴ συνοδεία μετὰ καὶ τοῦ ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα πρεσβείας συναποσταλέντος Τούρκου.

Ἐν Βιέννῃ, τῇ 9 Μαΐου 1798.

Ὁ πρόεδρος τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου
καὶ ἀ. α.
ΚΟΜΙΣ ΤΙΓΕ

Πρὸς τὴν εὐγενεστάτην μυστικὴν αὐλικὴν γραμματείαν τῆς Α. Μ.

---

26 (Ὑπ. Ἐξ.)

Ὑστερόγραφον τέταρτον.

Λαμβάνω διὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος τὴν εἴδησιν τῆς εἰς Βελιγράδιον ἀποστολῆς τῶν ὀκτὼ ἐπαναστατῶν Ἑλλήνων ῥαγιάδων καὶ ἐπανάληψιν τῆς διαταγῆς νἀπαιτήσω ὡς ἀντάλλαγμα παρὰ τῆς Πύλης τὴν ἀμοιβαίαν ἔκδοσιν τῶν ὑπηκόων τῆς Α. Μ. τῶν κακὰ μηχανωμένων, διαταρακτῶν τῆς δημοσίας τάξεως κτλ. Ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης γνωρίζει ἤδη διὰ τοῦ 4ου ὑστερογράφου μου τῆς 29 Ἀπριλίου (21) τὰ πρῶτά μου διαβήματα περὶ τῶν πρακτικῶν τῆς ἀνακρίσεως τῶν εἰρημένων Ἑλλήνων καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου μετὰ τοῦ διερμηνέως τῆς Πύλης ἐπιτευχθεῖσαν συμφωνίαν. Ὅσῳ περισσότερον σκέπτομαι περὶ τῆς ὡς ἐκ τῶν συνεπειῶν της λεπτοτάτης ταύτης ὑποθέσεως, τόσῳ περισσότερον ἐμμένω εἰς τὴν ἀπόφασιν ἣν ἔλαβον. Οἱ κυριώτατοι ἑλληνικοὶ οἶκοι εἶχον ἐπιδείξει ἀνησυχίαν μανθάνοντες δι' ἐπιστολῶν ἐκ Βιέννης ἀπόφασιν τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς ἐκθέτουσαν καὶ αὐτοὺς τοὺς ἀθωοτάτους εἰς κακώσεις, ἐρεύνας, ὑπονοίας, εἰς μυρίους τρόπους πιέσεως καὶ ἐκβιάσεως χρημάτων. Ἀλλ' ἤδη εὑρίσκω αὐτοὺς

man de la Porte aura servi à rassurer tous ceux qui n'ont rien à se reprocher; c'est déjà un fort bon effet de cette démarche; car, si les Agitateurs du peuple cherchent à exalter toutes les passions, il est de notre devoir d'appaiser cette effervescence par des calmans.

Après le départ du dernier ordinaire, Mr de Wallenbourg rédigea en langue française, d'après les actes un long précis raisonné renfermant toutes les notices importantes tant sur les détenus que sur leurs confidens en Turquie, il remit cette pièce au P^{ce} Ipsilanti, et s'appliqua aussi à lui donner une idée nette des tenans et des aboutissans du complot. Pour prévenir tout éclat et tout abus, mon opinion étoit d'interdire au Pascha de Belgrade l'examen de ces Grecs, de les faire transporter ici et de les consigner au Patriarche, Chef de la nation, Prélat sage, ennemi des maximes françoises, intéressé plus que personne au maintien du bon ordre et à séparer de la foule des innocens le petit nombre des coupables. Cette marche là plut au Drogman de la Porte, qui promit de la suivre pour autant qu'il dépendroit de lui.

Quant au Reïs Effendi, je lui avois annoncé d'abord la réponse favorable de la Cour Imp^{le} sur l'extradition des Rayas Grecs détenus, et demandé à mon tour un revers pour nous assurer la réciprocité, en m'appuyant sur la nécessité de s'entreaider pour détruire les germes si dangereux de Démocratie. Attif Ahmed fit alors de grands remercimens sur la complaisance de la Cour Imp^{le} et reçut les autres propositions *ad referendum*, en les renforçant même de ses propres remarques.

Je viens de lui faire également part de l'envoi des Grecs à Belgrade en renouvellant mes instances sur le revers; il a répondu avoir reçu d'Ibrahim Effendi le même avis, concernant les Grecs; il s'est étendu sur le service signalé rendu à la Porte, et m'a prié d'en transmettre en son nom à Votre Excel-

ἡσυχωτέρους, καὶ εἰκάζω, ὅτι ἡ γλῶσσα τοῦ διερμηνέως τῆς Πύλης θὰ συνετέλεσεν εἰς καθησύχασιν πάντων ἐκείνων ὅσοι οὐδαμῶς αἰσθάνονται βεβαρημένην τὴν συνείδησίν των. Τοῦτο δὲ εἶνε ἤδη ἄριστον ἀποτέλεσμα τοῦ ἐμοῦ διαβήματος, καθ' ὅτι, ἂν οἱ ὀχλοκοποῦντες ἐπιδιώκωσι τὴν ἔξαψιν πάντων τῶν παθῶν, ἡμέτερον καθῆκον εἶνε νὰ κατευνάσωμεν τὸν βρασμὸν τοῦτον διὰ καταπραϋντικῶν φαρμάκων.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ τελευταίου τακτικοῦ ταχυδρομείου ὁ κ. Φὸν Βάλλεμβουργ συνέταξε γαλλιστὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πρακτικῶν μακρὰν ἠτιολογημένην ἔκθεσιν περιέχουσαν πάσας τὰς σπουδαίας εἰδήσεις περί τε τῶν κρατουμένων καὶ περὶ τῶν ἐν Τουρκίᾳ ὁμοφρόνων αὐτῶν, παρέδωκε τὸ ἔγγραφον τοῦτο εἰς τὸν πρίγκιπα Ὑψηλάντην, ἐφρόντισε δὲ καὶ νὰ παράσχῃ εἰς αὐτὸν ἰδέαν σαφῆ περὶ πάντων τῶν κατὰ τὴν συνωμοσίαν. Πρὸς πρόληψιν παντὸς σκανδάλου καὶ πάσης καταχρήσεως, ἡ γνώμη μου ἦτο νὰπαγορευθῇ εἰς τὸν πασσᾶν τοῦ Βελιγραδίου ἡ ἐξέτασις τῶν Ἑλλήνων τούτων, νὰ μεταφερθῶσι δ' ἐνταῦθα καὶ παραδοθῶσιν εἰς τὸν πατριάρχην (22), ἀρχηγὸν ὄντα τοῦ ἔθνους, ἱεράρχην συνετόν, πολέμιον τῶν γαλλικῶν ἀρχῶν καὶ εἴπερ τινὰ ἐνδιαφερόμενον ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως τῆς τάξεως καὶ τοῦ χωρισμοῦ τοῦ πλήθους τῶν ἀθῴων ἀπὸ τοῦ μικροῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐνόχων. Τὸ διάβημα τοῦτο ἤρεσεν εἰς τὸν διερμηνέα τῆς Πύλης, ὅςτις ὑπεσχέθη νὰκολουθήσῃ αὐτὸ καθ' ὅσον ἐξήρτητο ἀπ' αὐτοῦ.

Πρὸς δὲ τὸν Ῥεῒς Ἐφέντην εἶχον ἀναγγείλει κατὰ πρῶτον τὴν εὐνοϊκὴν ἀπάντησιν τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς περὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν κρατουμένων Ἑλλήνων ῥαγιάδων καὶ εἶχον ἀπαιτήσει καὶ ἐγὼ ὡς ἀντάλλαγμα τὸ νὰ ἐξασφαλισθῇ εἰς ἡμᾶς ἡ ἀμοιβαιότης, στηριζόμενος εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς βοηθείας ἀλλήλων πρὸς καταστροφὴν τῶν κινδυνωδεστάτων σπερμάτων τῆς δημοκρατίας. Ὁ Ἀττὶφ Ἀχμὲτ μοὶ ἀπέτεινε τότε εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ εὐγενείᾳ τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς καὶ ἐσημείωσε τὰς λοιπὰς προτάσεις *πρὸς ἀναφοράν*, ἐνισχύων μάλιστα αὐτὰς διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ παρατηρήσεων.

Ἐπ' ἐσχάτων δ' ἀνεκοίνωσα εἰς αὐτὸν ὁμοίως τὴν ἀποστολὴν τῶν Ἑλλήνων εἰς Βελιγράδιον, καὶ ἐπανέλαβον τὰς ἀξιώσεις μου περὶ τοῦ ἀνταλλάγματος. Ἀπήντησε δὲ ὅτι ἔλαβε παρὰ τοῦ Ἰβραὴμ Ἐφέντη τὴν αὐτὴν περὶ τῶν Ἑλλήνων ἀγγελίαν, καὶ διὰ μακρῶν ἔκαμε λόγον περὶ τῆς ἐπιφανοῦς ὑπηρεσίας, ἣν παρέσχομεν εἰς τὴν Πύλην, μὲ

lence l'expression officielle de toute sa reconnoissance. Pour ce qui est du revers ou assurance par écrit, il m'a invité de présenter une petite note à ce sujet, et promis la communication des ordres qui émaneroient en conformité, croyant que notre objet seroit assez bien rempli de cette manière. Comme Mr de Wallenbourg lui a suggéré d'ajouter la copie du paragraphe de la dépêche que la Porte adresseroit sans doute dans le même sens à son Ambassadeur, le Reïs Effendi a répondu, quoiqu'en termes assez vagues, que cela ne souffriroit pas de difficulté.

Je vais donc présenter la note en question pour me rapprocher autant que possible des termes de la dépêche, mais les Turcs répugnant toujours de donner des revers ou autres actes semblables, il faudra aussi, si Votre Excellence croit la chose nécessaire, faire dans le même sens quelque démarche auprès d'Ibrahim Eff. dont les dépêches viendroient appuyer ici mes instances renouvellées.

Du reste, notre principal objet, à mon très humble avis, c'est de rattrapper beaucoup de déserteurs, sur la restitution desquels nous avons un excellent ferman, mais qui est très imparfaitement éxécuté, parceque le Pce de Moldavie délègue ce soin aux seuls ispravnicks et refuse la permission sollicitée par l'Agence d'envoyer dans les districts un homme à elle (ce seroit un Bas officier travesti) pour indiquer leurs retraites. Or ces ispravnicks, toujours gagnés par des Boyars intéressés à garder à leur service des travailleurs habiles, ne font les recherches que pour la forme, et concluent dans leurs rapports, que les déserteurs désignés ne se trouvent point. Et comment prouver de loin le contraire à l'égard de gens à qui on fait changer d'habits, de nom, de demeure etc. etc. ? tandisque le Bas - officier, les poursuivant d'une retraite et d'un district à l'autre, feroit aisément conster qu'ils ne sont

παρεκάλεσε δὲ νὰ διαβιβάσω ἐπ' ὀνόματί του εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα τὴν ἐπίσημον ἔκφρασιν τῆς ἰδιαζούσης εὐγνωμοσύνης του. Ὡς πρὸς δὲ τὸ ἀντάλλαγμα ἢ τὴν ἔγγραφον διαβεβαίωσιν, μὲ προέτρεψε νὰ παρουσιάσω περὶ τοῦ προκειμένου μικρὸν ὑπόμνημα, καὶ ὑπεσχέθη τὴν πρός με ἀνακοίνωσιν τῶν διαταγῶν αἵτινες ἔμελλον νὰ ἐκδοθῶσι περὶ τούτου, πιστεύων, ὅτι ὁ ἡμέτερος σκοπὸς ἔμελλε νὰ ἐκτελεσθῇ ἀρκετὰ καλῶς διὰ τούτου τοῦ τρόπου. Ἐπειδὴ δὲ ὁ κ. Φὸν Βαλλεμβουργ ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ νὰ προςθέσῃ (εἰς τὴν ἀνακοίνωσιν αὐτοῦ) καὶ τὸ ἀντίγραφον τῆς οἰκείας παραγράφου τοῦ ἐγγράφου, ὅπερ ἡ Πύλη ἔμελλεν ἀναμφιβόλως νἀπευθύνῃ ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι εἰς τὸν πρεσβευτὴν αὐτῆς, ὁ Ῥεῒς Ἐφέντης ἀπήντησεν, εἰ καὶ δι' ἐκφράσεων ἀρκετὰ ἀορίστων, ὅτι τοῦτο εἰς οὐδεμίαν θὰ προςέκρουε δυσκολίαν.

Θὰ παρουσιάσω λοιπὸν τὸ ζητηθὲν ὑπόμνημα, ὅπως προςεγγίσω ὅσον τὸ δυνατὸν εἰς τὸ γράμμα τοῦ (Ὑμετέρου) ἐγγράφου, ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ Τοῦρκοι ἀποφεύγουσι πάντοτε νὰ παρέχωσιν ἀνταλλάγματα ἢ ἄλλα ὅμοια ἔγγραφα, θὰ χρειασθῇ, ἂν ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης θεωρήσῃ τοῦτο ἀναγκαῖον, νὰ προβῆτε ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι εἰς διάβημά τι παρὰ τῷ Ἰβραὴμ Ἐφέντῃ, οὗ τὰ ἔγγραφα θὰ ἤρχοντο ἐνταῦθα εἰς ἐπίρρωσιν τῶν ἐπανειλημμένων ἀξιώσεών μου.

Ἄλλως ὁ κυριώτατος ἡμῶν σκοπὸς κατὰ τὴν ταπεινήν μου γνώμην εἶνε τὸ νὰ περιέλθωσι καὶ πάλιν εἰς χεῖρας ἡμῶν πολλοὶ δραπέται. Καὶ ἔχομεν μὲν περὶ τῆς ἀποδόσεως τῶν τοιούτων ἐξαίρετον φιρμάνιον, ἀλλὰ τοῦτο ἐκτελεῖται ἀτελῶς, ἐπειδὴ ὁ ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας ἀναθέτει τὴν μέριμναν τῆς συλλήψεως αὐτῶν εἰς μόνους τοὺς ἰσπραβνίκους (23), καὶ ἀρνεῖται τὴν παρὰ τοῦ ἡμετέρου πράκτορος ζητουμένην ἄδειαν περὶ ἀποστολῆς εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς χώρας ἰδίου αὐτοῦ ἀνθρώπου, ὅςτις θὰ ἦτο κατώτερος ἀξιωματικὸς μετημφιεσμένος, πρὸς ἀνίχνευσιν τῶν χρυσφυγέτων αὐτῶν. Οἱ δὲ ἰσπράβνικοι οὗτοι, δεκαζόμενοι πάντοτε ὑπὸ βογιάρων ἐχόντων συμφέρον νὰ συντηρῶσιν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτῶν ἐργάτας δεξιούς, κατὰ τύπους μόνον μετέρχονται τὰς ἐρεύνας, πόρισμα δὲ τῶν ἐκθέσεων αὐτῶν εἶνε, ὅτι οἱ καταζητούμενοι δραπέται οὐδαμοῦ εὑρίσκονται. Πῶς δὲ νἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον μακρόθεν περὶ ἀνθρώπων, εἰς οὓς διηυκολύνθη ἡ ἀλλαγὴ ἐνδυμάτων, ὀνόματος, κατοικίας κτλ. κτλ., ἐν ᾧ ὁ κατώτερος ἀξιω

rien moins que ces paysans Moldaves qu'ils veulent paroître.

C'est ce que je supplie Votre Excellence de faire bien inculquer à Ibrahim Effendi avec des réflexions salutaires sur l'intérêt commun de rendre des déserteurs qui ont abusé de l'hospitalité au point de former en grande partie le corps de Denisko, et de se rallier auprès de Paswandoglou, toujours prêts à se battre pour le premier brigand qui les payera.

J'ai l'honneur d'être respectueusement *ut in litteris*

le B^n d'Herbert Rathkeal.

Bujukdéré sur le Canal de la mer Noire, le 25 Mai 1798.

A S. E. M^r le Comte L^s de Cobenzl.

---

27 (Min. Int.)

Nota

An den Hofkriegsrath.

Den 27ten May 1798.

Ein Löbl. K. K. Hofkriegsrath erhaltet hier danknehmig den Bericht des Sklavon. General=Gommando zurück, mit welchen die Anzeige von der erfolgten Uebergab der acht Türk. Unterthanen an den Kaimakam zu Belgrad gemacht wird.

ματικός, καταδιώκων αὐτοὺς ἀπὸ κρησφυγέτου εἰς κρησφύγετον καὶ ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν, θὰ ἠδύνατο εὐκόλως νὰ βεβαιώσῃ, ὅτι οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος εἶνε πᾶν ἄλλο ἢ Μολδαβοὶ χωρικοί, ὁποίους δεικνύει αὐτοὺς ἡ μεταμφίεσίς των.

Ταῦτα παρακαλῶ τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα νὰ ἐμβάλητε καλῶς εἰς τὸν νοῦν τοῦ Ἰβραὴμ Ἐφέντη μετὰ συνοπτικῶν σκέψεων περὶ τοῦ συμφέροντος ὅπερ ἔχουσιν ἀμφότερα τὰ κράτη πρὸς ἔκδοσιν τῶν δραπετῶν, οἵτινες κατεχράσθησαν τὴν φιλοξενίαν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥςτε αὐτοὶ νἀποτελέσωσι κατὰ μέγα μέρος τὸ σῶμα τοῦ Δενίσκου καὶ νὰ συναγερθῶσι περὶ τὸν Πασβάνογλουν, ἕτοιμοι ὄντες πάντοτε νἀγωνισθῶσι χάριν τοῦ πρώτου λῃστοῦ, ὅςτις πληρώσῃ αὐτούς.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειωθῶ ὡς ἐν τοῖς γράμμασιν.

Ὁ βαρῶνος Ἑρβέρτος Ῥάτκηλ.

Ἐκ Βουγιούκδερε τοῦ Βοςπόρου, τῇ 14 Μαΐου 1798.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν κόμιτα κ. Λ. Κόμπεντζλ.

---

27 (Ὑπ. Ἐσ.)

Σημείωσις

Πρὸς τὸ αὐλικὸν πολεμικὸν συμβούλιον.

Τῇ 16 Μαΐου 1798.

Εἰς τὸ εὐγενέστατον αὐλικὸν πολεμικὸν συμβούλιον τῆς Α. Μ. ἐπιστρέφεται συνημμένη σὺν ταῖς ἡμετέραις εὐχαριστίαις ἡ ἔκθεσις τοῦ γενικοῦ ἀρχηγείου τῆς Σλαβονίας, δι' ἧς ἀγγέλλεται ἡ εἰς τὸν καϊμακάμην ἐν Βελιγραδίῳ γενομένη παράδοσις τῶν ὀκτὼ Τούρκων ὑπηκόων (24).

---

28 (Min. Ext.)

COPIE d'un rapport de Mr de Wallenbourg à l'Internonce Imp. et R. en date de Péra de Constantinople, le 31 Mai 1798.

Le Drogman de la Porte vient de m'informer que les huit Grecs déportés étoient déjà arrivés à Belgrade, que le Ministre, et nommément Joussouph Aga, applaudissant beaucoup à la marche que nous avions suivie dans cette affaire, se proposoit et étoit d'accord sur la convenance de traiter cet objet avec la plus grande délicatesse et circonspection; que cependant pour pouvoir se décider dès à présent au parti qu'il convenoit de prendre à l'égard des huit déportés et donner en conséquence les instructions nécessaires au Caïmacam de Belgrade, on l'avoit chargé, lui Drogman de la Porte, de la traduction de l'extrait de protocolle dernièrement fourni par nous, ce dont il s'occupoit actuellement, n'y trouvant aucun inconvénient. Il me prévint, au reste, qu'il continueroit à me tenir au courant de tout ce qui se passeroit à ce sujet.

Autre du 5 Juin.

Le Reïs Effendi me parla encore du complot révolutionnaire des Grecs dont il me dit avoir lu à présent la traduction de l'extrait fourni par nous, et il réitera ses remercîmens pour le service signalé rendu dans cette conjoncture par la Cour Imple à l'Empire Ottoman; il me prévint au reste que quelques unes de ces brochures révolutionnaires grecques s'imprimoient encore à Leipzig et s'éparpilloient de là; il désire que

28 (Ὑπ. Ἐξ.).

Ἀντίγραφον ἐκθέσεως τοῦ κ. Φὸν Βάλλεμβουργ πρὸς τὸν ἔξαρχον τῆς Α. βασιλικῆς καὶ αὐτοκρατορικῆς Μ. ἐκ Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, τῇ 20 Μαΐου 1798.

Ὁ διερμηνεὺς τῆς Πύλης μοὶ ἀνεκοίνωσε πρὸ μικροῦ, ὅτι οἱ ἐξορισθέντες ὀκτὼ Ἕλληνες εἶχον ἤδη φθάσει εἰς Βελιγράδιον, ὅτι ὁ ὑπουργὸς καὶ ἰδίως ὁ Ἰουσοὺφ Ἀγᾶς ἐπιδοκιμάζει τὰ μέγιστα τὴν πορείαν, ἣν ἠκολουθήσαμεν ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ, καὶ ἦτο σύμφωνος περὶ τοῦ ὅτι ἔπρεπεν ἡ ὑπόθεσις αὕτη νὰ διεξαχθῇ μετὰ τῆς μεγίστης λεπτότητος καὶ περισκέψεως, τοῦτο δὲ καὶ προετίθετο νὰ πράξῃ. Ἀλλ' ὅμως, ὅπως δυνηθῶσι νἀποφασίσωσιν ἀπὸ τοῦδε περὶ τῶν προσηκόντων μέτρων τῶν ληπτέων ὡς πρὸς τοὺς ὀκτὼ ἀπαχθέντας καὶ δώσωσιν ἑπομένως τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς εἰς τὸν καϊμακάμην Βελιγραδίου, εἶχον ἐπιφορτίσει αὐτὸν, τὸν διερμηνέα τῆς Πύλης, νὰ μεταφράσῃ τὴν παρ' ἡμῶν ἐπ' ἐσχάτων ὑποβληθεῖσαν περίληψιν τῶν πρακτικῶν (τῆς ἀνακρίσεως), ἠσχολεῖτο δὲ κατ' αὐτὰς περὶ τοῦτο, οὐδὲν εὑρίσκων ἐν τούτῳ ἄτοπον. Μὲ προειδοποίησε δ' ἄλλως, ὅτι θὰ ἐξηκολούθει νά με κρατῇ ἐνήμερον περὶ πάσης ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐνεργείας.

Ἄλλο ἀπὸ 25 Μαΐου.

Ὁ Ῥεῒς Ἐφέντης μοὶ ὡμίλησε πρὸς τούτοις περὶ τῆς ἐπαναστατικῆς συνωμοσίας τῶν Ἑλλήνων, καί μοι εἶπεν, ὅτι ἀνέγνωσεν ἤδη τὴν μετάφρασιν τῆς περὶ αὐτῶν παρ' ἡμῶν ὑποβληθείσης περιλήψεως, ἐπανέλαβε δὲ τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ διὰ τὴν ἐπιφανῆ ὑπηρεσίαν, ἣν ἡ αὐτοκρατορικὴ αὐλὴ παρέσχεν εἰς τὴν ὀθωμανικὴν αὐτοκρατορίαν ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ. Ἄλλως δέ με προειδοποίησεν, ὅτι τινὰ τῶν ἐπαναστατικῶν τούτων φυλλαδίων ἐξηκολούθουν ἐκτυπούμενα ἐν Λει-

la Cour Imp[le] en soit informée, bien persuadé comme il est que Son intérêt pour l'Empire Ottoman, dont Elle a donné une preuve aussi manifeste, lui fera certainement imaginer dans Sa sagesse un moyen pour rémédier aussi à cet inconvénient.

---

29 (Min. Ext.)

Traduction d'un paragraphe de dépêche du ministère ottoman à son ambassadeur à Vienne, en date du 24 de la lune zilhyggè 1212 (8 Juin 1798).

Il conste, par l'ensemble et la substance des rapports que Vous avez transmis ici cette fois, que parmi plusieurs malintentionnés, huit individus sujets de l'Empire Ottoman, qui s'étaient rendus coupables à Vienne de l'impression de certaines feuilles, renfermant des choses contraires au bon ordre, après y avoir été saisis arêtés et examinés, venaient main tenant, à la demande que Vous étiez chargé d'en faire à la dite Cour, d'être envoyés sous bonne escorte à Belgrade. En même tems l'Internonce Imp. résidant ici, le B[n] d'Herbert-Rathkeal, notre ami, nous a aussi fourni tous les détails relatifs à cet objet. Comme le soin et l'attention que la Cour I[le] a mise dans cette conjoncture, répondent parfaitement aux sentimens sincères d'amitié, qui se fortifient de plus en plus entre les deux Cours, la S. P. y a trouvé tout le motif de reconnoissance. Et, comme aussi le susdit ministre vient de présenter un mémoire relativement à la restitution des Polonais fugitifs appartenans à la Cour I[le] et qui pourraient se trouver dans les provinces ottomanes, la S. P., prête à y complaire, employera avec empressement les moyens les plus propres à resserrer les liens d'amitié réciproque. C'est ce dont on a cru de-

ψίᾳ καὶ διαδιδόμενα ἐκεῖθεν. Ἐπιθυμεῖ δὲ νὰ μάθῃ τοῦτο ἡ αὐτοκρατορικὴ αὐλή, ἅτε ὢν πεπεισμένος, ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον αὐτῆς ὑπὲρ τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, οὗ προδηλότατον παρέσχε δεῖγμα, θὰ ὁδηγήσῃ αὐτὴν βεβαίως ἐν τῇ συνέσει της εἰς εὕρεσιν καταλλήλου μέτρου πρὸς θεραπείαν καὶ τούτου τοῦ ἀτόπου.

---

29 (Ὑπ. Ἐξ.)

Μετάφρασις παραγράφου ἐγγράφου τοῦ ὀθωμανικοῦ ὑπουργείου πρὸς τὸν ἐν Βιέννῃ πρεσβευτὴν τῆς Τουρκίας ὑπὸ ἡμερομηνίαν 24 σεληνιακοῦ μηνὸς Ζιλχιδζὲ 1212 (28 Μαΐου 1798).

. Βεβαιοῦται ἐκ τοῦ συνόλου καὶ τῆς οὐσίας τῶν ἐκθέσεων, ἃς διεβιβάσατε ἐνταῦθα τὴν φορὰν ταύτην, ὅτι μεταξὺ πολλῶν κακομηχάνων ὀκτὼ ὑπήκοοι τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, οἵτινες εἶχον καταστῇ ἐν Βιέννῃ ἔνοχοι τῆς ἐκτυπώσεως διαφόρων ἐντύπων περιεχόντων πράγματα ἀντικείμενα εἰς τὴν τάξιν, μετὰ τὴν αὐτόθι σύλληψιν, φυλάκισιν καὶ ἐξέτασιν αὐτῶν, εἶχον πρὸ μικροῦ ἀποσταλῆ ἤδη εἰς Βελιγράδιον ὑπὸ καλὴν συνοδείαν ἐπὶ τῇ αἰτήσει ἣν εἴχετε ἐνταλῆ νὰ ὑποβάλητε εἰς τὴν εἰρημένην αὐλήν. Συγχρόνως ὁ ἐνταῦθα διατρίβων αὐτοκρατορικὸς ἔξαρχος, ὁ βαρῶνος Ἑρβέρτος Ῥάτκηλ, ὁ ἡμέτερος φίλος, παρέσχεν ἡμῖν καὶ αὐτὸς πάσας τὰς λεπτομερείας τὰς εἰς τὸ προκείμενον ἀναφερομένας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μέριμνα καὶ προσοχή, ἣν ἡ αὐτοκρατορικὴ αὐλὴ κατέβαλεν ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ, ἀνταποκρίνονται πληρέστατα εἰς τὰ εἰλικρινῆ φιλικὰ αἰσθήματα, ἅτινα ἐνισχύονται ὁσημέραι μᾶλλον μεταξὺ τῶν δύο αὐλῶν, ἡ Ὑψηλὴ Πύλη αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκφράσῃ ἐπὶ τούτῳ τὴν πληρεστάτην αὐτῆς εὐγνωμοσύνην. Καὶ ἐπειδὴ ἐπ' ἴσης ὁ εἰρημένος ἔξαρχος παρουσίασε πρὸ μικροῦ ὑπόμνημα ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν Πολωνῶν φυγάδων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν αὐλήν, οἵτινες ἠδύναντο νὰ εὑρίσκωνται ἐν ταῖς ὀθωμανικαῖς ἐπαρχίαις, ἡ Ὑψηλὴ Πύλη, πρόθυμος οὖσα νὰ συναινέσῃ, θὰ μεταχειρισθῇ μετὰ σπου-

voir informer V. E. dans l'espoir qu'ell voudra bien s'acquitter de ces deux objets envers la susdite Cour.

---

30 (Min. Ext.)

P. S. 7um.

Les extraits ce-joints des rapports de Mr de Valenbourg portent à la connoissance de Votre Excellence quelques détails confidentiels sur les dispositions faites déja et qu'on se propose de faire pour les huit Grecs extradés à Belgrade. L'on est résolu de proceder avec mesure et circonspection. L'on a fait traduire en turc mes extraits des interrogatoires pour combiner le plan le plus convenable. La Porte surtout reconnoit et apprécie la conduite suivie par la Cour Imple en cette conjoncture. Le Reïs Effendi, enfin, m'informe que des brochures grecques révolutionaires s'imprimoient à Leipzig pour être répandues dans l'Empire Ottoman, en s'attendant que la sagesse de la Cour Imple trouvera quelque remède à ce mal.

Quant à moi, j'ignore si et jusqu'à quel point l'on pourra influer sur le Cabinet de Dresde pour obtenir la suppression de ces ouvrages dangereux, ne fût-ce qu'en faisant articuler quelque plainte à ce sujet, par l'ambassadeur Ibrahim Effendy.

J'ai l'honneur d'être respectueusement *ut in litteris*

le Bn d'Herbert Rathkeal.

Bujucderé sur le canal de la mer Noire, le 9 Juin 1798.

à S. E. Mr le Baron de Thugut.

δῆς τὰ καταλληλότατα τῶν μέτρων, ὅπως συσφίγξῃ τοὺς δεσμοὺς ἀμοιβαίας φιλίας. Τοῦτο δ' ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον νἀνακοινώσωμεν εἰς τὴν Ύ. Έ., ἐλπίζοντες ὅτι θὰ εὐχαρεστηθῆτε νὰ διαβιβάσητε τὰ δύο ταῦτα ἀντικείμενα εἰς τὴν εἰρημένην αὐλήν.

---

30 (Ὑπ. Ἐξ.)

Ὑστερόγραφον ἕβδομον.

Τὰ συνημμένα ἀποσπάσματα τῶν ἐκθέσεων τοῦ κ. Φὸν Βάλλεμβουργ (25) φέρουσιν εἰς γνῶσιν τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος ἐμπιστευτικάς τινας λεπτομερείας περὶ τῶν μέτρων τῶν ληφθέντων ἤδη καὶ ληπτέων ὡς πρὸς τοὺς ὀκτὼ Ἕλληνας τοὺς εἰς Βελιγράδιον ἀπαχθέντας. Ἔχουσιν ἀποφασίσει νὰ προβῶσι μετὰ μέτρου καὶ περισκέψεως. Διέταξαν τὴν εἰς τὸ τουρκικὸν μετάφρασιν τῶν ἐμῶν περιλήψεων τῶν πρακτικῶν τῆς ἀνακρίσεως, ὅπως ἐξεύρωσι τὸ μάλιστα προσῆκον σχέδιον. Ἡ Πύλη ἀναγνωρίζει καὶ ἐκτιμᾷ πρὸ πάντων τὴν διαγωγήν, ἣν ἠκολούθησεν ἐν ταύτῃ τῇ περιστάσει ἡ αὐτοκρατορικὴ αὐλή. Τέλος δὲ ὁ Ῥεῒς Ἐφέντης μοὶ ἀνακοινόνει, ὅτι ἑλληνικὰ ἐπαναστατικὰ φυλλάδια ἐξετυποῦντο ἐν Λειψίᾳ ὅπως διαδοθῶσιν εἰς τὴν ὀθωμανικὴν αὐτοκρατορίαν, καὶ ἀναμένει ὅπως ἡ σύνεσις τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς εὕρῃ τινὰ θεραπείαν τοῦ κακοῦ.

Τὸ κατ' ἐμὲ ἀγνοῶ ἂν καὶ κατὰ πόσον θὰ εἶνε δυνατὴ ἐπιτυχής τις ἐνέργεια παρὰ τῇ αὐλῇ τῆς Δρέσδης, ὅπως κατορθωθῇ ἡ κατάσχεσις τῶν ἐπικινδύνων τούτων ἐντύπων, ἐκτὸς ἂν παρακινηθῇ ὁ πρεσβευτὴς Ἰβραὴμ Ἐφέντης νὰ ἐκφράσῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρόμοιόν τι.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειωθῶ ὡς ἐν τοῖς γράμμασιν

Ὁ βαρῶνος Ἑρβέρτος Ῥάτκηλ.

Ἐν Βουγιούχδερε τοῦ Βοσπόρου, τῇ 29 Μαΐου 1798.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν βαρῶνον κ. Τοῦγκουτ.

---

31 (Min. Ext.)

P. S. 8um.

En conséquence de mon très humble 4e P. S. du 25 mai, j'ai présenté à la Porte la note ci-jointe en copie et en traduction, rédigée d'après le goût du Reïs Effendy, qui n'aimoit pas de voir expressément citer l'exemple des huit grecs, quoiqu'il trouvât très en place que nous réclamassions nos criminels en fondant cette demande sur les traités. C'est sur ce pied que se rédige le ferman de Hotin, et en l'obtenant je ne manquerai pas de faire concernant la Moldavie et les déserteurs les remarques consignées dans le dit P. S.

En même tems le Reïs Effendy communiqua de fort bonne grâce le paragraphe ci-joint en copie officielle et traduction de la dépêche adressée par le courrier d'aujourd'hui à Ibrahim Effendy avec ordre tant de remercier la cour Ile de sa complaisance, que de promettre l'extradition des coupables que nous désignerons.

Après quoi en me référant aux remarques consignées dans le même P. S. j'ai l'honneur de me dire respectueusement *ut in litteris*

le Bn d'Herbert Rathkeal.

Bujucdéré sur le canal de la mer Noire, le 9 Juin 1798.

à S. E. Mr le Baron de Thugut.

---

32 (Min. Int.)

Kopie.

Der Kaymakam hat in der vorigen Woche einen Ferman aus Konstantinopel erhalten, wo sodann in der grösten Heim-

31 (Ὑπ. Ἐξ.)

Ὑστερόγραφον ὄγδοον.

Συμφώνως πρὸς τὸ ταπεινόν μου ὑστερόγραφον 4ον τῆς 14 Μαΐου (26) παρουσίασα εἰς τὴν Πύλην τὸ συνημμένον ἐν ἀντιγράφῳ καὶ ἐν μεταφράσει ἔγγραφον (27), συντεταγμένον κατὰ τὰς διαθέσεις τοῦ Ῥεῒς Ἐφέντη, ὅςτις δὲν ἤθελε νὰ ἴδῃ ῥητῶς μνημονευόμενον τὸ παράδειγμα τῶν ὀκτὼ Ἑλλήνων, εἰ καὶ εὕρισκε λίαν εὔλογον νἀπαιτήσωμεν τοὺς ἡμετέρους ἐγκληματίας, στηρίζοντες τὴν ἀπαίτησιν ταύτην ἐπὶ τῶν συνθηκῶν. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ ταύτῃ συντάσσεται τὸ φιρμάνιον τοῦ Χοτὶν, καὶ εὐθὺς ὡς λάβω αὐτὸ δὲν θὰ λείψω νὰ ὑποβάλω ὡς πρὸς τὴν Μολδαβίαν καὶ τοὺς δραπέτας τὰς παρατηρήσεις τὰς ἐν τῷ εἰρημένῳ ὑστερογράφῳ δηλουμένας.

Συγχρόνως ὁ Ῥεῒς Ἐφέντης ἀνεκοίνωσέ μοι λίαν προθύμως τὴν ἐνταῦθα ἐν ἐπισήμῳ ἀντιγράφῳ καὶ μεταφράσει συνημμένην παράγραφον τοῦ ἐγγράφου τοῦ ἀπευθυνθέντος διὰ τοῦ σημερινοῦ ταχυδρομείου εἰς τὸν Ἰβραὴμ Ἐφέντην (28) μετὰ τῆς διαταγῆς νὰ εὐχαριστήσῃ μὲν τὴν αὐτοκρατορικὴν αὐλὴν διὰ τὴν εὐμένειαν αὐτῆς, νὰ ὑποσχεθῇ δὲ τὴν ἔκδοσιν τῶν παρ' ἡμῶν ὑποδειχθησομένων ἐγκληματιῶν.

Ἐφ' ᾧ, ἀναφερόμενος εἰς τὰς παρατηρήσεις τὰς ἐν τῷ αὐτῷ ὑστερογράφῳ ἀναγεγραμμένας, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειωθῶ ὡς ἐν τοῖς γράμμασιν

Ὁ βαρῶνος Ἑρβέρτος Ῥάτκηλ.

Ἐν Βουγιούκδερε τοῦ Βοσπόρου, τῇ 29 Μαΐου 1798.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν βαρῶνον κ. Τοῦγκουτ.

---

32 (Ὑπ. Ἐσ.).

Ἀντίγραφον.

Ὁ καϊμακάμης ἔλαβε τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐκ Κωνσταντινουπόλεως φιρμάνιον, καθ' ὃ ἐν μεγίστῃ μυστικότητι τὴν τρίτην μετὰ

lichkeit erst den dritten Tag darauf in der Nacht alle 8 eingekerkerte Griechen hat erwürgen lassen, nach vollbrachter That aber hat er vorgeben lassen,sie wären deszertirt samentlich aus dem Arrest, und hat ihnen zum Schein auf der Hauptstraszen nachsezen lassen.

Aus Widdin vernimmt man, dasz der Paszran Oglu ungeachtet seiner tapferen Gegenwehr nunmehro in Widdin eingeschloszen seye, die Belägerer wollen aber nicht einen Sturm wagen, weil Paszran Oglu viele Minen zu seiner Vertheidigung hat anlegen lassen.

Schertz
Obrist.

Semlin, am 28ten Juny 1798.

---

33 (Min. Int.)

Nota.

Mittels der abschriftlichen Anlage hat man die Ehre einer Löblichen K. K. Geheimen Hof=und Staatskanzley den Bericht des Slavonischen Generalkommando mitzutheilen, wornach die auf die Veranlaszung Einer Löblichen K. K. geheimen Hof=und Staatskanzley von hier nach Belgrad ausgelieferte 8 Griechen stranguliret und der Paszran Oglu in Widdin ganz eingeschlossen seyn soll.

Das Originale ist Seiner Majestät unter einem unterleget worden.

Wien, am 8ten Julius 1798.

In Ermanglung eines Kriegspräsidenten
Gr. Tige.

An
Eine Löbl. K. K. geheime Hof=und Staatskanzley.

τὴν ἄφιξιν τοῦ φιρμανίου ἡμέραν διέταξε νύκτωρ τὸν στραγγαλισμὸν πάντων τῶν ὀκτὼ καθειργμένων Ἑλλήνων, μετὰ δὲ τὴν τέλεσιν τῆς πράξεως ἐνήργησε νὰ διαδοθῇ, ὅτι εἶχον ἀποδράσει ἅπαντες ἐκ τῆς φυλακῆς, καὶ δὴ ἔστειλεν ἄνδρας πρὸς δῆθεν καταδίωξιν αὐτῶν κατὰ τὰς λεωφόρους.

Ἐκ Βιδινίου ἀγγέλλεται, ὅτι ὁ Πασβάνογλους παρ' ὅλην τὴν γενναίαν αὐτοῦ ἀντίστασιν πολιορκεῖται τώρα πλέον ἐν Βιδινίῳ, ἀλλ' οἱ πολιορκηταὶ δὲν ἀποτολμῶσι νὰ ἐπιχειρήσωσιν ἔφοδον, ἐπειδὴ ὁ Πασβάνογλους ἔχει παρασκευάσει πολλὰς ὑπονόμους πρὸς ἄμυνάν του.

ΣΧΕΡΤΣ
Συνταγματάρχης.

Ἐν Σεμλίνῳ, τῇ 17 Ἰουνίου 1798.

---

33 (Ὑπ. Ἐσ.).

Σημείωσις.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νἀνακοινώσω εἰς τὴν εὐγενεστάτην μυστικὴν αὐλικὴν γραμματείαν τῆς Α. Μ. συνημμένην ἐν ἀντιγράφῳ τὴν ἔκθεσιν τοῦ γενικοῦ ἀρχηγείου τῆς Σλαβονίας (29), καθ' ἣν οἱ κατ' εἰςήγησιν τῆς εὐγενεστάτης μυστικῆς αὐλικῆς γραμματείας τῆς Α. Μ. ἐντεῦθεν εἰς Βελιγράδιον ἐκδοθέντες ὀκτὼ Ἕλληνες ἐστραγγαλίσθησαν, λέγεται δὲ ὅτι ὁ Πασβάνογλους ἀπεκλείσθη καθ' ὁλοκληρίαν ἐν Βιδινίῳ.

Τὸ πρωτότυπον τῆς ἐκθέσεως ὑπεβλήθη συγχρόνως τῷ παρόντι εἰς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα.

Ἐν Βιέννῃ, τῇ 27 Ἰουνίου 1798.

Ὁ πρόεδρος τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου καὶ ἁ. α.
ΚΟΜΙΣ ΤΙΓΕ

Πρὸς τὴν εὐγενεστάτην
μυστικὴν αὐλικὴν γραμματείαν τῆς Α. Μ.

---

34 (Archives du ministère des Affaires Etrangères en France, *Vienne*, tome 368, ff. 109 verso à 110 recto).

Extrait d'une lettre adressée par Brêchet, consul de la République française à Trieste, au général Bernadotte, ambassadeur de France près la Cour de Vienne, en date de Trieste, le 23 pluviôse an VI de la R. F. (11 févr. 1798).

Le Grec dont j'ay eu l'honneur de vous parler dans ma dernière se nomme Antoine Riga Villestindis de Zagora en Thessalie. Cet homme a été secrétaire des princes de Valachie, puis drogomant de la République au Consulat de ce pays (au moins à ce qu'il déclare par un billet qu'il m'a fait parvenir, où il dit également m'avoir adressé plusieurs lettres tant pour moi que pour le général Bonnaparte). Enthousiaste de la liberté, il étoit allé à Vienne, comme lieu le plus proche, pour faire imprimer des cartes de toute la Grèce, fabriquées par lui, des Instructions sur le droit de l'homme, une Constitution républicaine pour la Grèce, et des proclamations pour inciter à l'insurrection les Grecs de Thessalie, Macédoine, Morée et Négrepont. Une grande partie de ces imprimés est parvenue à sa destination, mais l'autre a été arrêtée à Trieste, et lui aussi, quand il y est venu pour s'embarquer.

Le gouvernement autrichien a mis le plus grand secret dans l'instruction de l'affaire de cet homme, et on l'a fait partir pour Vienne, quand l'on a seû que, lui refusant de me voir, il avoit trouvé les moyens de me faire parvenir un écrit.

J'étois bien loin de prendre part à son insurrection, mais j'ay crû, d'après son titre de drogomant français à Valachie et d'après les lettres qu'il est dit plus haut avoir été saisies, devoir écrire en sa faveur la lettre dont je vous envoye copie, pour que du tout et en tout cas, vous soyés instruit.

34 (Ἐκ τοῦ ἀρχείου τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας, *Βιέννη* τόμ. 368, φ. 109 β-110 α).

Περικοπὴ ἐπιστολῆς ἀπευθυνθείσης ὑπὸ Βρεσέ, προξένου τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας ἐν Τεργέστῃ, εἰς τὸν στρατηγὸν Βερναδόττην, πρεσβευτὴν τῆς Γαλλίας παρὰ τῇ αὐλῇ τῆς Βιέννης, ἐκ Τεργέστης ὑπὸ ἡμερομηνίαν 23 Ὑετώδους ἔτ. Ϛ' τῆς Γαλλ. Δημ. (31 Ἰανουαρίου 1798) (30).

Ὁ Ἕλλην, περὶ οὗ εἶχον τὴν τιμὴν νὰ κάμω εἰς Ὑμᾶς λόγον ἐν τῇ τελευταίᾳ μου, ὀνομάζεται Ἀντώνιος Ῥήγας Βελεστινλῆς ἐκ Ζαγορᾶς τῆς Θεσσαλίας. Ὁ ἀνὴρ οὗτος ὑπῆρξε γραμματεὺς τῶν ἡγεμόνων τῆς Βλαχίας, ἔπειτα δὲ διερμηνεὺς τῆς δημοκρατίας ἐν τῷ προξενείῳ τῆς χώρας ταύτης, τοὐλάχιστον κατὰ τὴν δήλωσιν αὐτοῦ ἐν ἐπιστολίῳ, ὅπερ μοὶ ἐξαπέστειλεν, ἐν ᾧ λέγει καὶ ὅτι μοὶ ἀπηύθυνε πολλὰς ἐπιστολὰς δι' ἐμέ τε καὶ τὸν στρατηγὸν Βοναπάρτην. Ἐνθουσιῶν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας εἶχε μεταβῇ εἰς Βιέννην ὡς τὴν πλησιεστέραν πόλιν, ὅπως ἐκτυπώσῃ χάρτας ὅλης τῆς Ἑλλάδος, παρασκευασθέντας ὑπ' αὐτοῦ, διδασκαλίαν περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, δημοκρατικὸν πολίτευμα διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ προκηρύξεις σκοπούσας τὴν εἰς ἐπανάστασιν ὑποκίνησιν τῶν Ἑλλήνων τῆς Θεσσαλίας, Μακεδονίας, τοῦ Μωρέως καὶ τῆς Εὐβοίας. Καὶ πολλὰ μὲν τῶν ἐντύπων τούτων ἔφθασαν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον, ἀλλὰ τὰ λοιπὰ ἐκρατήθησαν ἐν Τεργέστῃ, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος, ὅτε ἔφθασεν εἰς Τεργέστην, ὅπως ἐπιβιβασθῇ.

Ἡ αὐστριακὴ κυβέρνησις ἐτήρησε μεγίστην μυστικότητα κατὰ τὴν ἀνάκρισιν τῶν περὶ τοῦτον τὸν ἄνδρα, ὅστις ἐξαπεστάλη εἰς Βιέννην, ὅτ' ἐγνώσθη ὅτι, εἰ καὶ ἀπηγορεύθη εἰς αὐτὸν νά με ἴδῃ, εἶχεν εὕρει τὸ μέσον νά μοι διαβιβάσῃ ἐπιστολήν.

Καὶ οὐδαμῶς μὲν συμμετέσχον τῶν ἐπαναστατικῶν αὐτοῦ σχεδίων, ἀλλ' ὅμως ἐπειδὴ ἐχρημάτισεν οὗτος διερμηνεὺς τῆς Γαλλίας ἐν Βλαχίᾳ καὶ ἀπέστειλε τὰς ἐπιστολάς, περὶ ὧν λέγει κατὰ τἀνωτέρω ὅτι συνελήφθησαν, ἐνόμισα χρέος μου νὰ γράψω ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἐπιστολήν, ἧς ἀποστέλλω Ὑμῖν ἀντίγραφον, ὅπως ἐν οἱᾳδήποτε περιπτώσει ἔχητε γνῶσιν πάντων τῶν κατ' αὐτόν.

35

KAISERLICH- UND KÖNIGLICHES
KRIEGS=ARCHIV.

Nr. $\frac{145}{208}$ A. E. ex 1891.

Archivalische Erhebungen über den in der griechischen Verschwörung verwickelten Rhigas.

In den Hofkriegsrathsacten kommt über die Verhaftung Rhigas, welche durch die Polizei - Behörde vorgenommen worden zu sein scheint nichts vor; über seine Übergabe an die Militärbehörde und über die im Mai 1798 erfolgte Auslieferung an den Pascha von Belgrad, finden sich in den Protokollen ausführliche und vollinhaltliche Auszüge von denen die Acten jedoch nicht mehr vorhanden sind.

Der Inhalt dieser Protokolls - Auszüge besteht in Folgendem:

1798. H. K. R. Pr. Dep. B. N° 1834. 1. Im April des Jahres 1798 sendete der Polizei - Minister Graf Pergen eine Note ein, wonach gemäss Mittheilung der Hof- und Staats - Kanzlei und in Übereinkunft mit der

35 (Ὑπ. Στρ.)

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΝ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΑΡΧΕΙΟΝ

ΤΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ.

Ἀρ. $\frac{145}{208}$ 1891.

Ἀρχειακὰ σημειώματα περὶ τοῦ ἐν τῇ ἑλληνικῇ συνωμοσίᾳ ἀναμεμιγμένου Ῥήγα.

Ἐν τοῖς ἐγγράφοις τοῦ αὐλικοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου οὐδὲν εὑρίσκεται περὶ τῆς συλλήψεως τοῦ Ῥήγα, ἥτις φαίνεται γενομένη διὰ τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς. Περὶ δὲ τῆς παραδόσεως αὐτοῦ εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἀρχὴν καὶ περὶ τῆς κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1798 τελευτῶντα ἐκδόσεως αὐτοῦ εἰς τὸν πασσᾶν τοῦ Βελιγραδίου εὑρίσκονται ἐν τοῖς πρωτοκόλλοις ἐκτενεῖς περιλήψεις περιέχουσαι δήλωσιν τοῦ ὅλου περιεχομένου, ἀλλὰ τὰ σχετικὰ ἔγγραφα δὲν ὑπάρχουσι πλέον.

Τὸ δὲ περιεχόμενον τῶν περιλήψεων τούτων ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ σύγκειται ἐκ τῶν ἑξῆς.

1. Κατ' Ἀπρίλιον τοῦ ἔτους 1798 ἀπέστειλεν ὁ ὑπουργὸς τῆς ἀστυνομίας κόμις Πέργεν ἔγγραφον, καθ' ὃ συνῳδὰ ἀνακοινώσει τῆς αὐλικῆς γραμματείας καὶ ἐκ συνεννοήσεως μετὰ τῆς ὀθω-

ottomanischen Pforte jene 8 Griechen, (türkische Unterthanen), welche wegen aufrührerischer Anschläge im Wiener-Polizei-Hause internirt und dort verhört worden waren, über Semlin an den Kaimakam von Belgrad unter Militär-Escorte auszuliefern seien.

1798. H.K.R. Pr. Dep. B. N° 2001. 2. Diese 8 türkische Unterthanen trafen als Arrestanten am 3. Mai 1798 in Semlin ein und wurden am 4. Mai an ihre weitere Bestimmung abgeführt.

1798. H.K.R. Pr. Dep. B. N° 2237. 3. Der Militär-Commandant zu Peterwardein meldet de dato 12ten Mai 1798 an den Hofkriegsrath, dass die unter Arrest an den Kaimakam zu Belgrad auszuliefernden 8 türkischen Unterthanen, die *nominativ* angeführt sind, und worunter ein « Riga » vorkommt, am 9ten Mai 1798 zu Schiff glücklich vor Belgrad angelangt seien und dort Mann für Mann an den Kaimakam übergeben wurden.

1798. H.K.R. Pr. Dep. B. N° 2597. 4. Aus dem Berichte des Regimentes Spleny an den commandirenden General in Niederösterreich, den Feldmarschall Grafen Kinsky, ist zu entnehmen, dass die in Wien inhaftirt gewesenen 8 türkischen Unterthanen, durch den Lieutenant Lazar des Regimentes, am 27ten April übernommen und am 10. Mai laut Recepisse zu Belgrad pünktlich übergeben wurden.

μανικῆς πρεσβείας ὤφειλον νἀποσταλῶσι διὰ Σεμλίνου εἰς τὸν καϊμακάμην τοῦ Βελιγραδίου ὑπὸ στρατιωτικὴν συνοδείαν οἱ ὀκτὼ ἐκεῖνοι Ἕλληνες ὑπήκοοι τῆς Πύλης, οἵτινες ἕνεκα στασιαστικῶν σκευωριῶν εἶχον φυλακισθῆ ἐν τῷ ἀστυνομικῷ καταστήματι τῆς Βιέννης καὶ ἀνακριθῆ ἐν αὐτῷ.

2. Οἱ ὀκτὼ οὗτοι Τοῦρκοι ὑπήκοοι ἔφθασαν ὡς ὑπὸ κράτησιν εἰς Σεμλῖνον τῇ 22 Ἀπριλίου 1799 καὶ ἀπήχθησαν τῇ 23 Ἀπριλίου εἰς τὸν περαιτέρω προορισμὸν αὐτῶν.

3. Ὁ ἐν Πετερβαρδάϊν στρατιωτικὸς διοικητὴς ἀναγγέλλει ὑπὸ ἡμερομηνίαν 1ης Μαΐου 1798 εἰς τὸ αὐλικὸν πολεμικὸν συμβούλιον, ὅτι οἱ κρατούμενοι καὶ εἰς τὸν ἐν Βελιγραδίῳ καϊμακάμην ἐκδοτέοι ὀκτὼ Τοῦρκοι ὑπήκοοι, οἵτινες καὶ ἀναφέρονται ὀνομαστὶ, καὶ ἐν οἷς ὑπάρχει καί τις Ῥήγας, κατέπλευσαν τὴν 28 Ἀπριλίου 1798 αἰσίως εἰς Βελιγράδιον, αὐτόθι δὲ παρεδόθησαν κατ' ἄνδρα εἰς τὸν καϊμακάμην.

4. Ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ τάγματος Σπλένυ πρὸς τὸν ἐν τῇ Κάτω Αὐστρίᾳ διοικοῦντα ἀρχηγὸν, στρατάρχην κόμιτα Κίνσκυ, ἐξάγεται, ὅτι οἱ ἐν Βιέννῃ ἐν φυλακῇ διατρίψαντες ὀκτὼ Τοῦρκοι ὑπήκοοι παρελήφθησαν ὑπὸ τοῦ ὑπασπιστοῦ τοῦ τάγματος Λαζάρου τὴν 16 Ἀπριλίου καὶ παρεδόθησαν ἀκριβῶς ἐν Βελιγραδίῳ τὴν 29 Ἀπριλίου ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς.

1798. H.K.R. Pr. Dep. B. N° 2376. 5. Schliesslich übermittelt die Hof- und Staats-Kanzlei an den Hofkriegsrath den Bericht des slavonischen General-Commandos betreff der erfolgten Übergabe der von Wien unter Escorte an den Kaimakam von Belgrad hinabspedirten 8 türkischen Unterthanen.

Wien, am 6 März 1891.

Werza
Oberst.

5. Τέλος διαβιβάζει ἡ αὐλικὴ γραμματεία εἰς τὸ αὐλικὸν πολεμικὸν συμβούλιον τὴν ἔκθεσιν τοῦ γενικοῦ ἀρχηγείου τῆς Σλαβονίας περὶ τῆς γενομένης ἐκδόσεως τῶν ἐκ Βιέννης ὑπὸ συνοδείαν πρὸς τὸν καϊμακάμην Βελιγραδίου ἐξαποσταλέντων διὰ τοῦ ποταμοῦ ὀκτὼ Τούρκων ὑπηκόων.

Ἐν Βιέννῃ, τῇ 23 Φεβρουαρίου 1891.

ΒΕΡΤΣΑ
Συνταγματάρχης.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

---

1 (σ. 3). Ὁ ἐνταῦθα καλούμενος Πολυζώης εἶνε ὁ ἰατρὸς ὁ ἐν ἄλλοις τῶν ἀνὰ χεῖρας ἐγγράφων ὀνομαζόμενος Πολύζος. Ἴδ. σ. 17, 19, 33, 53, 77. Καὶ ἐν ἄλλοις δὲ ὀνόμασι παρατηρεῖται ἐν τοῖς ἐγγράφοις ἡ αὐτὴ περὶ τὴν μεταγραφὴν ἀστασία. Οὕτως ὁ Σακελλάριος, ὅςτις ἐν σ. 60 καὶ 102 γράφεται Sacellarius, φέρεται γεγραμμένος ἐν σ. 18 Sekelari. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ῥήγας, ὅςτις πάντοτε προςεπονομάζεται Velestinli ἢ Welestinli, ἐν σ. 18 γράφεται Welestinlis καὶ Westelenti. Καὶ ὁ ἐν Βουκουρεστίῳ δὲ πρόξενος τῆς Αὐστρίας ἐν μὲν σ. 34 γράφεται Margelius, ἐν δὲ σ. 42 καὶ 52 Merkelius. Ἴδ. καὶ κατωτέρω σημ. 2, 3, 11 καὶ 13. Διὰ τὴν τοιαύτην δὲ περὶ τὴν μεταγραφὴν τῶν κυρίων ὀνομάτων, μάλιστα τῶν ἑλληνικῶν, ἀνεπιστασίαν δυςδιάγνωστα καθίστανται πολλάκις τὰ ἐν τοῖς ἐνταῦθα δημοσιευομένοις ἐγγράφοις ἀναφερόμενα ὀνόματα Ἑλλήνων, καὶ διὰ τοῦτο τὰ μάλιστα ἀμφίβολα ἐδηλώθησαν δι' ἐρωτηματικοῦ ἐν τῷ κειμένῳ τῆς μεταφράσεως.

2 (σ. 3). Ὁ ἐν τῷ γερμανικῷ ἐγγράφῳ φερόμενος Τύκας ἴσως μετεγράφη οὕτω κατὰ τὸν κ. Λεγρὰνδ ἐκ κακῆς ἐν τῇ γερμανικῇ ἐκφορᾶς τοῦ ἑλληνικοῦ του ὀνόματος, ὅπερ πιθανῶς ἦτο Δούκας. Καὶ ἂν δ' ἡ εἰκασία αὕτη εἶνε ὀρθή, ἀλλ' ἄγνωστον ὅμως μένει ἂν ὁ Δούκας εἶνε ὁ αὐτός, περὶ οὗ γίνεται λόγος ἐν σελ. 19, 77, 79, 89.

3 (σ. 9). Ὁ Ἀργέντης ἐνταῦθα καλεῖται Εὐστάθιος, ἄλλως δ' Εὐστράτιος. Ἴδ. σ. 15, 19, 59 κ. ἑ.

4 (σ. 9). Δημήτριος Νικολίδης, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐνταῦθα δημοσιευομένων ἐγγράφων, εἶνε ὁ ἐκ τῶν συνεργῶν τοῦ Ῥήγα κατὰ τὰς μέχρι τοῦδε γνωστὰς πηγὰς γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα Δημήτριος Ζηκαῖος ἢ Ζητσαῖος.

5 (σ. 11). Οὐχὶ *Πολιτικὸς Τρίπους* εἶνε ἡ ἐπιγραφὴ τούτου

τοῦ βιβλίου τοῦ Ῥήγα, ἀλλ' *Ὁ Ἠθικὸς Τρίπους. Τὰ Ὀλύμπια· δρᾶμα τοῦ ἀββᾶ Μεταστασίου τοῦ Ἰταλοῦ, μεταφρασθὲν εἰς τὴν ἡμετέραν διάλεκτον. Ἐν Βιέννῃ. 1797. Παρὰ Μαρκίδη Πουλίου*. Μετὰ τοῦ βιβλίου δὲ τούτου εὕρηνται συνεκδεδομένα ἡ *Βοσκοπούλα τῶν Ἄλπεων* τοῦ Μαρμοντὲλ καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ Κορωνιοῦ μεταφρασθεὶς *Πρῶτος ναύτης* τοῦ Γεσνέρου.

6 (σ. 33). Μέγας διερμηνεὺς τῆς Πύλης ἦτο τότε ὁ Κωνσταντῖνος Ὑψηλάντης, περὶ οὗ ἴδ. καὶ τὰ ὑπ' ἀριθ. 24, 26 καὶ 28 ἔγγραφα.

7 (σ. 51). Ὁ Σχίλλιγκ, εἰς ὃν ἀπευθύνεται τὸ ἔγγραφον τοῦτο τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐξάρχου τῆς Αὐστρίας, εἶνε ὁ ἐν Ἰασίῳ αὐστριακὸς πρόξενος, ὡς ἐξάγεται ἔκ τε αὐτοῦ τοῦ ἐγγράφου ἐν σ. 53 καὶ ἐκ τοῦ ὑπ' ἀρ. 13 ἐν σ. 55.

8 (σ. 53). Τὸ ἀναφερόμενον ἐνταῦθα ὡς συνημμένον ἔγγραφον εἶνε τὸ ὑπ' ἀρ. 10 ἐν σ. 43 κ. ἑ. δημοσιευόμενον.

9 (σ. 55). Τὸ ἐνταῦθα ἀναφερόμενον ἔγγραφον εἶνε τὸ ὑπ' ἀρ. 12 ἐν σ. 51 κ. ἑ. δημοσιευόμενον.

9 δὶς (σ. 61). *Πύλη ἐπιλεγομένη τοῦ Δωματίου* μετεφράσθη τὸ Stubenthor, διότι ἀληθῶς μετὰ τῆς παλαιᾶς ταύτης πύλης τῆς Βιέννης, ὡς δεικνύει καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς, συνείχετο δωμάτιόν τι. Ἀλλ' ἄγνωστον ὁποία τοῦ δωματίου τούτου ἡ χρῆσις. Ἐκτίσθη δ' ἡ βιενναία αὕτη πύλη περὶ τὸ 1600 ἐπὶ τῶν θεμελίων παλαιοῦ τινος πύργου, καλουμένου Stubenthurm, περὶ τὸ τέρμα τῆς ὁδοῦ τῆς καλουμένης Wollzeile, καὶ ὑφίστατο μέχρι τοῦ 1858, ὅτε κατηδαφίσθησαν οἱ ἐκ τῶν μέσων αἰώνων προμαχῶνες.

10 (σ. 67). Κατὰ τὴν πιθανωτάτην γνώμην τοῦ κ. Λεγρὰνδ προφανῶς ὁ ἐνταῦθα ἀναγραφόμενος Χριστόφορος Χατζηβασίλης ὁ συνοδοιπόρος τοῦ Ῥήγα ὁ μετ' αὐτοῦ ἐν Τεργέστῃ ἀνακριθεὶς οὐδεὶς δύναται νὰ εἶνε ἄλλος ἢ ὁ Χριστόφορος Περραιβός, ὅστις προσέλαβε μὲν τὸ ἐθνικὸν θεσσαλικὸν ἐπώνυμον τῶν Περραιβῶν, δὲν ἦτο δὲ γνωστὸν μέχρι τοῦδε ποῖον ἔφερεν οἰκογενειακὸν ὄνομα. Ἴδ. *Γούδα* βίον Χρ. Περραιβοῦ ἐν Παραλλήλοις βίοις τόμ. Ε' σ. 285. Ἡ ἐξέτασις τῶν οἰκογενειακῶν ἐγγράφων τοῦ Περραιβοῦ τῶν σωζομένων παρὰ τοῖς περιλειπομένοις αὐτοῦ συγγενεῦσι θέλει, ὡς δὲν ἀμφιβάλλομεν, ἀποδείξει ὀρθὴν τὴν ἄλλως εὐστήρικτον ταύτην γνώμην.

11 (σ. 73). Ὁ ἐνταῦθα ἀναγραφόμενος Πολυζάκης (Poligaki) εἶνε πιθανώτατα ὁ αὐτὸς καὶ ὁ ἐν σ. 63 Πιλιζάκης (Pilizaki).

12 (σ. 103). Fischhof καλεῖται ἀκόμη καὶ τὴν σήμερον μικρὰ πλατεῖα τῆς Βιέννης, ἔχουσα στενὸν ἄνοιγμα πρὸς τὴν ὁδὸν τὴν καλουμένην Rothgasse, ἐν τῷ παλαιῷ τμήματι τῆς πόλεως. Παράκειται δὲ ἡ πλατεῖα ἡ λεγομένη Hoher Markt, ἥτις, ὡς καὶ τὸ ὄνομα δεικνύει, ἦτο ἄλλοτε ἀγορά. Μέρος δ' αὐτῆς κατεῖχον τὰ ἰχθυοπωλεῖα, ὡς ῥητῶς καταφαίνεται ἐκ τοῦ πίνακος παρὰ *Delfenbach*, Prospecte und Abrisse einiger Gebäude in Wien. 1719. (Πίν. 16, ὑπὸ στοιχεῖον d). Ἴσως δὲ τὸ Fischhof ἀπετέλει ἀρχῆθεν μέρος τοῦ ἔγγιστα κειμένου Hoher Markt. Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ῥητῶς ἀναφέρει ὁ *K. A. Schimmer*, Ausführliche Häuserchronik der inneren Stadt Wien. 1849, σ.235, ὅτι ἤδη τῷ 1760 ἡ ἀγορὰ τῶν ἰχθύων εἶχε μετατοπισθῆ ἐκ τοῦ Hoher Markt. Ἐκ τῆς αὐτῆς δὲ συγγραφῆς, σ. 94, ἀρ. 488, μανθάνομεν, ὅτι τὸ Fischhof τῷ μὲν 1775 ἀνῆκεν εἰς τὴν Μαρίαν Ἄνναν Schmid, τῷ δὲ 1795 εἰς τὸν Κορράδον Hess, τῷ δὲ 1820 εἰς τὸν κόμιτα von Triangy. Ἐκ τῶν εἰδήσεων τούτων, ἃς ὀφείλομεν εἰς φιλικὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ ἐν Βιέννῃ ὑφηγητοῦ τῆς ἱστορίας τῆς τέχνης κ. Ἰωσὴφ Στρυγόφσκη, γίνεται φανερόν, ὅτι ἐν ἔτει 1798 δὲν ἠδύνατο νὰ γείνῃ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα λόγος περὶ πωλήσεως καὶ ἀγορᾶς ἰχθύων ἐν τῷ Fischhof, πρέπει δὲ μᾶλλον νὰ φαντασθῶμεν ἐν περιπάτῳ κατὰ τὴν μικρὰν πλατεῖαν τὸν Ῥήγαν συναντήσαντα τὸν Τορούντζιαν καὶ ἐμβαλόντα εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὸ ἀντίτυπον τῆς προκηρύξεως.

13 (σ. 107). Ὁ ἐνταῦθα καὶ ἁπανταχοῦ καθ' ὅλον τὸ ὑπ' ἀρ. 15 ἔγγραφον ὀνομαζόμενος Μασούτης (Machutti) καλεῖται ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 3 Μακότης (Macoti).

14 (σ. 111). Κατὰ σημείωσιν τοῦ κ. Λεγρὰνδ ἡ Décade philosophique, littéraire et politique par une Societé de Républicains ἦτο περιοδικὸν σύγγραμμα, δημοσιευόμενον ἀπὸ τῆς 10 ἀνθεστηριῶνος (Floréal) τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας μέχρι τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1807. Ἀπὸ τοῦ δεκάτου τρίτου δ' ἔτους τῆς δημοκρατίας μετωνομάσθη Revue philosophique. Ἡ ὅλη δὲ αὐτῆς σειρὰ ἀποτελεῖται ἐκ 54 τόμων εἰς 8ον. Τὸ πρῶτον ὄνομα *Δεκὰς* ἐδόθη εἰς τὸ φύλλον τοῦτο, ἅτε ἐκδιδόμενον τρὶς τοῦ μηνός, καθ' ἑκά-

στην τελευταίαν ἡμέραν (décadi) τῶν δεκάδων εἰς ἃς διῃροῦντο οἱ μῆνες τῶν Γάλλων κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς δημοκρατίας μεταρρύθμισιν.

15 (σ. 113). Ἡ ἐνταῦθα ἀναφερομένη περίληψις εἶνε ἡ ἀνωτέρω σ. 59 κ. ἑ. ὑπ' ἀρ. 15 δημοσιευομένη. Τὰ δὲ συνημμένα, περὶ ὧν γίνεται λόγος, ἐξ ὧν πολλὰ ἠθέλομεν μάθει καθ' ἕκαστα περὶ τῶν κατὰ τὸν Ῥήγαν, δὲν ἀνευρέθησαν δυστυχῶς ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Βιέννης, ὡς εἴρηται καὶ ἐν τῷ προλόγῳ τῆς ἀνὰ χεῖρας δημοσιεύσεως.

16 (σ. 119). Καὶ αὕτη ἡ περίληψις, περὶ ἧς ἐνταῦθα γίνεται λόγος, εἶνε ἡ ὑπ' ἀριθ. 15 ἐν σ. 59 κ. ἑ. δημοσιευομένη.

17 (σ. 127). Τὸ ἐνταῦθα δημοσιευόμενον δελτίον εἶνε ἡ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν ἀπάντησις πρὸς τὸ ὑπ' ἀρ. 16 ἐν σ. 113 κ. ἑ. δημοσιευόμενον ἔγγραφον τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν πρὸς τὸ τῶν ἐξωτερικῶν.

18 (σ. 149). Ἴδε καὶ σημ. 6.

19 (σ. 149). *Ὡς ἐν τοῖς γράμμασιν*. Οὕτω μᾶλλον ἐξηγητέα ἡ ἐν τῷ πρωτοτύπῳ λατινικὴ φράσις ut in litteris, καὶ οὐχὶ ὡς *ἐν τοῖς διαπιστευτηρίοις μου γράμμασιν*, ὡς ἀπεδόθη ἡ φράσις ἐν τοῖς προτέροις ἐγγράφοις τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐξάρχου τῆς Αὐστρίας. Ἀληθῶς φαίνεται, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ὑπογραφῆς τοῦ πρεσβευτοῦ διαρρυθμιζομένης κατὰ τὸ πρότυπον τὸ ἐν τοῖς διαπιστευτηρίοις γράμμασιν, ἀλλὰ μᾶλλον περὶ αὐτῶν τῶν γραμμάτων τοῦ ἐξάρχου πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν, εἰς ἃ συνήπτοντο δίκην *ὑστερογράφων*, ὡς καὶ ἐπιγράφονται, τὰ ἔγγραφα, ἐν οἷς γίνεται λόγος περὶ τῶν κατὰ τὸν Ῥήγαν καὶ τῶν συναφῶν ὑποθέσεων. Ἐν τέλει τῶν πολυπληθῶν ὑστερογράφων τῶν εἰς ἕκαστον κυριῶδες ἔγγραφον τοῦ ἐξάρχου συνημμένων ἀνεφέρετο οὗτος χάριν βραχυλογίας διὰ τῆς φράσεως ut in litteris εἰς τὸ λεγόμενον *πρωτόκολλον*, ἤτοι εἰς τὰς ἐν τέλει τοῦ κυρίου ἐγγράφου σχοινοτενεῖς διατυπώσεις τῶν πρὸς τὸν ὑπουργὸν ἐκφράσεων εὐπειθοῦς φιλοφροσύνης. Ταῦτα κατὰ τὸν κ. Λεγράνδ.

20 (σ. 149). Ἀπάντησις εἰς τὴν ἐνταῦθα δημοσιευομένην ὑπ' ἀρ. 25 Σημείωσιν τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου εἶνε ἡ ὑπ' ἀρ. 27 ἐν σ. 157 Σημείωσις τοῦ μυστικοῦ αὐλικοῦ γραφείου. Ἀλλὰ σημειωτέον, ὅτι δυστυχῶς ἀπωλέσθη ἡ ἔκθεσις τοῦ γενικοῦ ἀρχηγείου τῆς Σλαβονίας, ἧς γίνεται μνεία ἐν ἀμφοτέροις τούτοις τοῖς ἐγγράφοις ὡς συνημμένης. Ἐκ ταύτης, ὅσον βραχεῖα καὶ ἂν ὑποτεθῇ, ἠθέλομεν μάθει ἄξια λόγου

περὶ τῆς ἐκ Βιέννης μέχρι Βελιγραδίου μεταβάσεως τῶν περὶ τὸν Ῥήγαν καὶ τῆς εἰς τὸν καϊμακάμην ἐκδόσεως αὐτῶν.

21 (σ. 151). Τὸ ἐνταῦθα ἀναφερόμενον 4ον ὑστερόγραφον τοῦ ἐξάρχου ἀπὸ 30 Ἀπριλίου εἶνε τὸ ἐν σ. 147 κ. ἑ. ὑπ' ἀρ. 24 δημοσιευόμενον.

22 (σ. 153). Ὁ πατριάρχης, περὶ οὗ ἐνταῦθα ὁ λόγος, εἶνε Γρηγόριος ὁ Ε', ὁ τῷ 1821 ἀπαγχονισθείς. Ἐπατριάρχευσε δὲ οὗτος τὸ πρῶτον ἀπὸ τοῦ Μαΐου 1797 μέχρι τῆς 19 Δεκεμβρίου 1798, ὅτ' ἐξωρίσθη εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος. Ἐνεθρονίσθη δὲ καὶ πάλιν τὸ δεύτερον μετὰ τὴν πρώτην πατριαρχείαν τοῦ Καλλινίκου Ε' τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1806 καὶ διώκησε μέχρι τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1808. Ἡ δὲ τρίτη αὐτοῦ πατριαρχεία, ἧς μαρτυρικὸν ὑπῆρξε τὸ τέλος τῇ 10 Ἀπριλίου 1821, ἤρχισε τὴν 19 Ἰανουαρίου 1819.

23 (σ. 155). Ἡ σλαβικὴ λέξις *ισπράβνικοι* σημαίνει ἐνταῦθα πιθανώτατα ἄνδρας τῆς ἐγχωρίου χωροφυλακῆς.

24 (σ. 157). Ἴδ. σημ. 20.

25 (σ. 163). Ἴδε τἀποσπάσματα ταῦτα ὑπ' ἀρ. 28 ἐν σ. 159 κ. ἑ.

26 (σ. 165). Τὸ ἔγγραφον τοῦτο εἶνε τὸ ὑπ' ἀρ. 26 ἐν σ. 151 κ. ἑ. δημοσιευόμενον.

27 (σ. 165). Τὸ ἔγγραφον τοῦτο λείπει.

28 (σ. 165). Ἴδ. τὴν μετάφρασιν τοῦ ἐγγράφου τούτου ὑπ' ἀρ. 29 ἐν σελ. 161 κ. ἑ.

29 (σ. 167). Ἴδ. ἀρ. 32 ἐν σ. 165 κ. ἑ.

30 (σ. 169). Τῆς περικοπῆς ταύτης ἐν μέρει ἀνακριβὴς μετάφρασις ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ Τεργεσταίᾳ Κλειοῖ, ἀρ. 431 (2 Ὀκτωβρίου 1869), καὶ ἀνετυπώθη ἐν τοῖς Παραλλήλοις βίοις τοῦ Α. Γούδα, Τόμ. Β' σ. 137-138.

Ἐν τέλει σημειωτέον, ὅτι, διαρκούσης τῆς ἐκτυπώσεως τῶν ἀνὰ χεῖρας ἐγγράφων ἐγνώσθη ἡμῖν φυλλάδιον περὶ Ῥήγα, ἐκ σελίδων 38 εἰς 8ον, οὗ ἡ ἐπιγραφὴ *Βιογραφία Ῥήγα τοῦ Φεραίου, συναρμολογηθεῖσα ὑπὸ Γεωργίου Θεοφίλου (Κυμαίου). Ἐν Λαρίσσῃ. Τυπογραφεῖον Π. Κ. καὶ Γ. Δ. 1886* (ἐν δὲ τῷ ἐξωφύλλῳ *Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Π. Καρᾶ 1887*). Κατ' αὐτὰς δ' ἐξεδόθη *Χ. Βαλαμουτοπούλου δικηγόρου τοῦ ἐξ Ἁλμυροῦ τῆς Θεσσαλίας Ῥήγας ὁ Φεραῖος, πρωτό-*

τυπος μονογραφία. Ἐν Ἀθήναις. Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν καταστημάτων Κουσουλίνου καὶ Ἀθανασιάδου. 1891. Ἀναγράφομεν δὲ καὶ ταῦτα ἐνταῦθα πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐν τῷ προλόγῳ βιβλιογραφίας περὶ Ῥήγα.

Διὰ τὴν ἐν τῷ τυπογραφείῳ ἔλλειψιν τοῦ ἡνωμένου γερμανικοῦ στοιχείου ß ἀνεπληρώθη τοῦτο ἐν τοῖς δημοσιευομένοις πρωτοτύποις κειμένοις διὰ τῶν στοιχείων sz.

ΟΥΣΙΩΔΗ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Ἐν	σελίδι	15	στίχῳ	17	ἀντὶ	12 Δεκεμβρίου	γράφε	13 Δεκεμβρίου
»	»	15	»	24	»	14 Δεκεμβρίου	»	15 Δεκεμβρίου
»	»	21	»	3	»	Φὸν Χέρβερτ	»	κ. Ἑρβέρτον
»	»	21	»	5	»	29 Δεκεμβρίου	»	8 Δεκεμβρίου
»	»	31	»	23	»	βορειοαυστριακοῦ	»	τῆς Κάτω Αὐστρίας
»	»	33	»	8	»	ὑμετέραν	»	ἡμετέραν
»	»	33	»	18	»	ἔγγραφον	»	ἐπιστολὴν
»	»	39	»	20	»	Βάλλεμπουργ	»	Βάλλεμβουργ
»	»	51	»	13	»	τῆς 14	»	τῆς 3
»	»	60	»	28	»	lage	»	Lage
»	»	61	»	28	»	9	»	9 δίς
»	»	79	»	8	»	Κάπαρην	»	Κάππαρην
»	»	79	»	21	»	(; j)	»	(;)
»	»	82	»	30	»	Berufszgeschäfte	»	Berufsgeschäfte
»	»	133	»	9	»	διὰ θαλάσσης	»	διὰ τοῦ ποταμοῦ
»	»	138	»	16	»	Kauffahrrtey	»	Kauffahrtey
»	»	157	»	14	»	15 Μαΐου	»	14 Μαΐου

Σημειωτέον δὲ καὶ ὅτι ἐν τῇ μετατροπῇ τῶν ἐν τοῖς πρωτοτύποις ἐγγράφοις κατὰ τὸ γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον ἡμερομηνιῶν εἰς τὰς τοῦ ἰουλιανοῦ ἐν τῇ μεταφράσει ἐκ παραδρομῆς ἀφῃρέθησαν μέχρι καὶ τῆς σ. 143 *δέκα* ἡμέραι ἀντὶ *ἕνδεκα*, ὅσαι ἔδει νἀφαιρεθῶσι, τοῦ λόγου ὄντος περὶ τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

ΤΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΗΣ

ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δελτίον τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς ἑταιρίας τῆς Ἑλλάδος. Τόμος Α'. 1883-85. (σελ. 760 μετὰ 12 πινάκων) . . . . Δρ. 12.—

Δελτίον τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς ἑταιρίας τῆς Ἑλλάδος. Τόμος Β'. 1885-89. (σελ. 774 μετὰ 8 πινάκων) . . . . Δρ. 12.—

Δελτίον τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς ἑταιρίας τῆς Ἑλλάδος. Τόμος Γ'. 1889-91 (σελ. 776 μετὰ 3 πινάκων) . . . . Δρ. 12.—

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΗΛΙΑΡΑΚΗ Νεοελληνικὴ γεωγραφικὴ φιλολογία. Ἐν Ἀθήναις. 1889. (σελ. 128) . . . . . . Δρ. 4.—

Τιμᾶται δρ. 4.